

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ทุนวิจัย
กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

รายงานวิจัย

สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต : ศึกษาวิเคราะห์
จากทีมงานผู้สร้าง ผู้ชม และนักวิชาการด้านภาพยนตร์

สถาบันศึกษาพริกการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
โดย

รัตนา จักกะพาก

มิถุนายน ๒๕๔๖

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทฤษฎีวิจัย

กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

รายงานผลการวิจัย

สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต : ศึกษาวิเคราะห์จาก
ทีมงานผู้สร้าง ผู้ชม และนักวิชาการด้านภาพยนตร์

โดย

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รัตนา จักกะพาก

มิถุนายน 2546

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาวิจัยเรื่อง **“สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต : ศึกษาวิเคราะห์จากทีมงานผู้สร้าง ผู้ชม และนักวิชาการด้านภาพยนตร์”** ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากทุนวิจัย รัชดาภิเษกสมโภช ประจำปีงบประมาณ 2545 (ครั้งที่ 1)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เพียรพยายามศึกษาวิจัยอย่างมุ่งมั่นให้ดีที่สุด แต่ผู้วิจัยตระหนักดีว่างานวิจัยย่อมมีข้อบกพร่องอยู่บ้างเนื่องจากการศึกษาวิจัยโดยการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทางด้านภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นผู้กำกับการแสดง ดารานักแสดง ช่างกล้อง หรือนักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ด้านภาพยนตร์ เป็นเรื่องที่ยากกว้างและเป็นนามธรรมมาก ซึ่งครอบคลุมบริบทแวดล้อมอื่นๆ อีกมากมาย อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวงการภาพยนตร์ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพด้านภาพยนตร์ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม รวมทั้งนำไปสู่การศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยไม่อาจจะมองข้ามถึงผู้มีส่วนสำคัญในงานวิจัยฉบับนี้สมบูรณได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่เกี่ยวข้อง เริ่มตั้งแต่ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุน ตลอดจนคณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ที่ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยอย่างยิ่ง ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย ตั้งแต่ผู้กำกับการแสดง ศิลปินนักแสดง ช่างกล้อง นักวิชาการ และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ทุกท่านที่มีได้เอ่ยนามในที่นี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณนิสิตชั้นปีที่ 4 คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ ที่ลงเรียนวิชา การวิจัยภาพยนตร์ กับผู้วิจัยในปีการศึกษา 2545 ซึ่งได้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลประสานงานด้วยความจริงใจเป็นอย่างดีจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปด้วยดี คุณประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้เกิดขึ้นเมื่อไรหรือระดับไหนก็ตาม ผู้วิจัยขอยกผลแห่งความดีทั้งปวงแก่ผู้ที่กล่าวถึงทุกท่านข้างต้นด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา จักกะพาก
มิถุนายน 2546

เลขหมู่ คท
 พค 15
เลขทะเบียน 011989
วันเดือนปี 9 สค. 47

ชื่อโครงการวิจัย : "สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต : ศึกษาวิเคราะห์จาก
ทีมงานผู้สร้าง ผู้ชม และนักวิชาการด้านภาพยนตร์"

ชื่อผู้วิจัย : รัตนา จักกะพาก

เดือนและปีที่ทำการวิจัยเสร็จ : มิถุนายน 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต : ศึกษาวิเคราะห์จากทีมงานผู้สร้าง ผู้ชม และนักวิชาการด้านภาพยนตร์" มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน 2. เพื่อศึกษาสภาพทางเทคนิคการผลิต เนื้อหาหรือบทภาพยนตร์และการนำเสนอภาพยนตร์ไทย 3. เพื่อทราบแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต โดยใช้การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและการสำรวจผู้ชมทั่วไป จำนวน 500 ตัวอย่าง และการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มทีมงานผู้สร้าง และนักวิชาการด้านภาพยนตร์รวม 25 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยปรากฏว่าสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันโดยรวมมีการพัฒนาขึ้นกว่าในอดีตทางด้านเทคนิคการผลิตเปลี่ยนแปลงดีขึ้น ส่วนทางด้านเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยยังคงวนเวียนเป็นแบบเดิมๆ โดยมีการนำเสนอในรูปแบบใหม่บ้างแต่ยังไม่มากนัก ภาพยนตร์ไทยมีการแข่งขันในประเทศมากขึ้น ในลักษณะการเร่งผลิต เร่งขาย โดยเพิ่มจำนวนภาพยนตร์ไทยอย่างมาก แต่คุณภาพด้านเนื้อหาและเทคนิคการนำเสนอยังคงเป็นแบบเดิมๆ ผู้ชมให้ความสนใจไปดูภาพยนตร์ไทยมากขึ้น ดั้งเดิมที่จะติดตามภาพยนตร์ไทยมากขึ้น แนวโน้มในอนาคตของภาพยนตร์ไทยจะอยู่ในลักษณะขยายปริมาณแต่คุณภาพยังคงค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้เพราะขาดแนวทางในการพัฒนาที่มีทิศทางและนโยบายชัดเจน

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ ในปัจจุบันและอนาคตได้แก่ 1. บุคลากรทีมงานผู้สร้าง 2. เนื้อหาหรือบทภาพยนตร์ 3. นายทุน 4. ผู้ชม 5. ดารานักแสดง 6. เทคนิคการนำเสนอ 7. การสนับสนุนจากภาครัฐ ซึ่งทั้ง 7 ปัจจัยนี้ปัจจุบันยังมีปัญหาและยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและขาดความต่อเนื่อง ดังนั้นแนวโน้มของสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคตยังคงต้องเผชิญปัญหาอุปสรรคดังกล่าวแน่นอน และโอกาสจะพัฒนาขึ้นค่อนข้างยาก เนื่องจากภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนที่ต้องทำงานเป็นทีมต้องขับเคลื่อนเป็นกระบวนการที่ประกอบกันจากปัจจัยดังกล่าวทั้งหมด

Project Title : The Situation of Thai Film in the Future : An Analytical Study From
Production Crew, Audience, Film Scholars

Name of the Investigator : Rattana Chakkaphark

Year : June 2003

Abstract

The objectives of this study are (1) to investigate the situation of Thai film of the present time, (2) to examine the states of technical production, content or filmscripts and how the films were presented, and (3) to understand the trend of Thai films in the future. The researcher used a textual analysis, a survey with 500 samples, as well as in-depth interview with 25 interviewees. They were producers, film scholars, and film critics.

The findings showed that the situation of Thai films at present and the technical productions has generally improved than that of the past. However, the content of the film has unchanged. There were a few new styles of presentation. There were more competitions among producers in Thailand, especially presenting more films with the same content and technical productions in the market. Audience members have shown their enthusiasm to watch many more Thai films.

Producers were likely to increase more films in the future but the quality would gradually be modified. The reason was that there was no clear direction of film development and policy.

Seven factors influencing Thai films of the present time and the future were production crews, content or filmscripts, producers, audience members, actors, technical presentations, and support from Thai government. There have been still problems among those seven factors, that is, they have not been constantly examined, and thus the situation of Thai films in the future has a lot of obstacles. The possibility to develop Thai films is considerably hard. Films are mass media that need a process of driving force from those seven factors.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	II
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
บทคัดย่อภาษาไทย	IV
สารบัญ	V
สารบัญตาราง	VI
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหาที่วิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
นิยามศัพท์	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 การสำรวจแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดด้านผู้สร้างภาพยนตร์/ผู้กำกับภาพยนตร์	12
แนวคิดด้านผู้ชมภาพยนตร์	16
แนวคิดเรื่ององค์ประกอบในภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้ชมภาพยนตร์เกิดความบันเทิง	18
แนวคิดการปกป้องของรัฐบาลและการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	25
วิธีการดำเนินการวิจัย	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิจัย	29
4.1 ผลการวิจัยภาคสนามสำรวจกลุ่มผู้ชมทั่วไป	29
4.2 ผลการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth interview) กลุ่มที่มงาน ผู้สร้างภาพยนตร์ไทย นักวิชาการ และนักวิจารณ์ภาพยนตร์	69
บทที่ 5 สรุปและการอภิปรายผล	102
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก	129
ก. ตารางการวิจัย	130
ข. แบบสอบถามในการวิจัย	166

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตจังหวัด	130
ตารางที่ 2 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตของกลุ่มตัวอย่าง	130
ตารางที่ 3 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเพศ	131
ตารางที่ 4 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอายุผู้ชม	131
ตารางที่ 5 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม	132
ตารางที่ 6 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ชม	133
ตารางที่ 7 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ชม	134
ตารางที่ 8 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามสถานภาพของผู้ชม	135
ตารางที่ 9 แสดงพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามจังหวัดของผู้ชม	136
ตารางที่ 10 แสดงพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม	136
ตารางที่ 11 แสดงพฤติกรรมการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเพศของผู้ชม	136
ตารางที่ 12 แสดงพฤติกรรมการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอายุของผู้ชม	137
ตารางที่ 13 แสดงพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม	137
ตารางที่ 14 แสดงพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ชม	138
ตารางที่ 15 แสดงพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ชม	138
ตารางที่ 16 แสดงพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามสถานภาพการสมรสของผู้ชม	139
ตารางที่ 17 แสดงเหตุผลที่ไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม	140
ตารางที่ 18 แสดงเหตุผลที่ไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองและนอกเมือง	141

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 19 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม	142
ตารางที่ 20 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม	142
ตารางที่ 21 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเพศของผู้ชม	142
ตารางที่ 22 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอายุของผู้ชม	143
ตารางที่ 23 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้	143
ตารางที่ 24 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ชม	144
ตารางที่ 25 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ชม	145
ตารางที่ 26 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามสถานภาพของผู้ชม	145
ตารางที่ 27 แสดงความรู้ลักษณะหนังชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม	146
ตารางที่ 28 แสดงความรู้ลักษณะหนังชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม	146
ตารางที่ 29 แสดงความรู้ลักษณะหนังชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเพศของผู้ชม	146
ตารางที่ 30 แสดงความรู้ลักษณะหนังชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอายุของผู้ชม	147
ตารางที่ 31 แสดงความรู้ลักษณะหนังชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม	147
ตารางที่ 32 แสดงความรู้ลักษณะหนังชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ชม	148
ตารางที่ 33 แสดงความรู้ลักษณะหนังชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ชม	148
ตารางที่ 34 แสดงความรู้ลักษณะหนังชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามสถานภาพการสมรสของผู้ชม	149
ตารางที่ 35 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม	150
ตารางที่ 36 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม	150

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 37 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามเพศของผู้ชม	150
ตารางที่ 38 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามอายุของผู้ชม	151
ตารางที่ 39 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม	151
ตารางที่ 40 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามอาชีพของผู้ชม	152
ตารางที่ 41 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามรายได้ของผู้ชม	152
ตารางที่ 42 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามสถานภาพสมรสของผู้ชม	153
ตารางที่ 43 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม	154
ตารางที่ 44 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม	154
ตารางที่ 45 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามเพศของผู้ชม	154
ตารางที่ 46 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามอายุของผู้ชม	155
ตารางที่ 47 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม	155
ตารางที่ 48 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามอาชีพของผู้ชม	156
ตารางที่ 49 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามรายได้ของผู้ชม	156
ตารางที่ 50 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามสถานภาพสมรสของผู้ชม	157
ตารางที่ 51 แสดงพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม	158
ตารางที่ 52 แสดงพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม	158
ตารางที่ 53 แสดงพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเพศของผู้ชม	158
ตารางที่ 54 แสดงพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามอายุของผู้ชม	159
ตารางที่ 55 แสดงพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม	159

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 56 แสดงพฤติกรรมกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามอาชีพของผู้ชม	160
ตารางที่ 57 แสดงพฤติกรรมกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามรายได้ของผู้ชม	160
ตารางที่ 58 แสดงพฤติกรรมกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรสของผู้ชม	161
ตารางที่ 59 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม	162
ตารางที่ 60 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม	162
ตารางที่ 61 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเพศของผู้ชม	162
ตารางที่ 62 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามอายุของผู้ชม	163
ตารางที่ 63 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม	163
ตารางที่ 64 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามอาชีพของผู้ชม	164
ตารางที่ 65 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามรายได้ของผู้ชม	164
ตารางที่ 66 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามสถานภาพของผู้ชม	166

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหาที่วิจัย

“หนัง” ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ให้คำจำกัดความไว้หลายความหมายด้วยกัน มีความหมายหนึ่งที่กล่าวว่า “หนัง” หมายถึงการมหรสพอย่างหนึ่งโดยการเอาหนังสัตว์สลักเป็นภาพเชิดในจอตุ้เงา เรียกว่า หนังตะลุง ถ้าเชิดนอกจอเรียกว่า หนังใหญ่ นอกจากนี้ยังมีคำจำกัดความที่น่าสนใจอีกว่า “หนัง” ในภาษาพูดหมายถึง ภาพยนตร์ เช่น โรงหนัง ถ่ายหนัง ฉายหนัง แสดงหนัง¹ ซึ่งคำว่า “หนัง” ในความหมายที่สองเกิดขึ้นเพราะคนไทยซึมซับอิทธิพลจากโลกตะวันตก ด้วยเหตุที่ภาพยนตร์ต้องใช้จอสีขาวเหมือนหนังตะลุงในการจัดแสดงแต่ละครั้ง คนไทยจึงคุ้นปากที่จะเรียก “ภาพยนตร์” ว่า “หนัง” เช่นเดียวกับหนังตะลุง เพราะฉะนั้น “หนัง” ที่คนไทยรู้จักจึงเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างมหรสพแบบเดิมกับสื่อมวลชน สื่อบันเทิงแบบใหม่ หนังกับภาพยนตร์ตามทัศนะของคนไทยจึงให้ความรู้สึกที่ใกล้เคียงกันมาก

คนไทยรู้จักชมภาพยนตร์มานานถึง 105 ปีแล้ว จนถึงปัจจุบันโดยการเริ่มต้นจากการนำภาพยนตร์มาฉายในประเทศไทยเป็นครั้งแรกของชาวปารีสนามว่า เอส. จี. มาร์คอฟสกี (S.G. Marchovssy และคณะ) เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2440 ขณะที่มิแหล่งข้อมูลบางแห่งยืนยันว่าคนญี่ปุ่นเป็นผู้นำภาพยนตร์มาฉายในประเทศไทยเป็นชาติแรก แต่ความน่าเชื่อถือของข้อมูลแรกจะมีน้ำหนักกว่าและมีความเป็นไปได้มากกว่าเพราะปรากฏหลักฐานในหนังสือพิมพ์รายวันบางกอกไทม์ (Bangkok times) ฉบับวันที่ 9 มิถุนายน 2440 ระบุถึงกิจกรรมการนำภาพยนตร์เข้ามาฉายในประเทศไทยของคณะชาวปารีสคณะนี้อย่างชัดเจน²

แปลกแต่จริงที่คนไทยให้ความสนใจชื่นชมกับภาพยนตร์ทุกประเทศที่เข้ามาฉายในประเทศไทยในช่วง 10 ปีแรก และดูเหมือนว่าคนไทยจะได้รับอิทธิพลและคุ้นเคยกับการชมภาพยนตร์เป็นอย่างดี ในระยะเวลาอันสั้นแต่ภาพยนตร์ทุกเรื่องที่ฉายในเวลานั้น ล้วนเป็นภาพยนตร์ต่างประเทศทั้งสิ้น ไม่มีภาพยนตร์ไทยเลยแม้แต่เรื่องเดียว จึงไม่แปลกอีกที่คนไทยจะคุ้นเคยและชื่นชมกับภาพยนตร์ต่างประเทศมากกว่าภาพยนตร์ไทยเป็นเวลานานสืบเนื่องกันมา ต่อจากนั้นก็มียุคชาวต่างประเทศนำภาพยนตร์เข้ามาฉายในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งปี พ.ศ.2465 ได้มีการสร้างภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกขึ้นโดยชาวอเมริกันชื่อนายเฮนรี เอ.แมคเรย์ (Henry A Macrae) และคณะในนามบริษัทยูนิเวอร์แซล ชื่อเรื่อง นางสาวสุวรรณ โดยใช้ผู้แสดงเป็นชาวไทยทั้งหมด³ นับเป็นการจุดประกายให้มีการสร้างภาพยนตร์ไทยตามมาอีกหลายเรื่องในเวลาต่อมา จึงถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการถือกำเนิดของภาพยนตร์ไทยนั่นเอง

¹พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (มิถุนายน 2525) : หน้า 832.

²สมชาติ บางแจ้ง “67 ปี ภาพยนตร์ไทย 2466-2533” 67 ปีภาพยนตร์ไทย 2466-2533 (กรุงเทพฯ : สมาพันธ์ภาพยนตร์แห่งชาติ, 2533)

³โตม สุวงศ์, ประวัติภาพยนตร์ไทย (กรุงเทพฯ : องค์การคำครุสภา, 2533) หน้า 56.

⁴ สมชาติ บางแจ้ง, 67 ปี ภาพยนตร์ไทย 2466-2533, หน้า 8.

สำหรับภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกที่สร้างโดยคนไทยและแสดงโดยคนไทยทั้งสิ้น คือเรื่อง โขดสองชั้น สร้างโดยบริษัท กรุงเทพ ภาพยนตร์ จัดฉายครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ.2470 ต่อจากนั้นคนไทยก็สร้างภาพยนตร์ไทยให้คนไทยได้ดูกันอีกจำนวนมาก⁵

จากความเป็นมาอันยาวนานของภาพยนตร์ไทยตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน กว่าจะมาเป็นภาพยนตร์ไทยที่มีแบบฉบับตามที่เรารู้จักกันอยู่เช่นทุกวันนี้ ภาพยนตร์ไทยได้ผ่านการปรับเปลี่ยนและบางช่วงก็ต้องหยุดอยู่กับที่ไร้การเปลี่ยนแปลง จากพัฒนาการตลอด 105 ปีของภาพยนตร์ไทยนี้มีการวิพากษ์วิจารณ์ถึงภาพยนตร์ไทยต่าง ๆ นานา บ้างก็ว่าไม่เปลี่ยนแปลง ภาพยนตร์ไทยซ้ำซากน่าเบื่อ หมุนเวียนอยู่กับรูปแบบเดิม ๆ ไม่มีการพัฒนา บ้างก็ว่ามีพัฒนาจากอดีตตลอดเวลา มีการปรับเปลี่ยนตลอด จนหาความเป็นภาพยนตร์ไทยที่เป็นแบบฉบับไม่ได้เลย ผู้วิจัยพยายามศึกษาค้นคว้าติดตามรายละเอียดในเรื่องนี้เพื่อดูพัฒนาการของภาพยนตร์ไทยที่ผ่านมา ดูแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงเพื่อป้องกันทิศทางก้าวต่อไปในอนาคต จากการประมวลข้อมูลต่าง ๆ เบื้องต้นพบว่ากระแสของการวิพากษ์วิจารณ์จัดแบ่งความคิดเห็นที่มีต่อภาพยนตร์ไทยออกเป็น 2 ทิศนอย่างชัดเจนคือ

ทิศแรก วิพากษ์ว่าภาพยนตร์ไทยไม่พัฒนา หยุดนิ่งตามความอึดตัวที่คิดว่าจะอยู่รอดแล้ว ไม่มีการประยุกต์ คิดค้นอะไรเพิ่มเติมแปลกใหม่ ศรีธธาและเชอมนั้นในสิ่งที่เป็นอย่าง

ทิศที่สอง วิพากษ์ว่าภาพยนตร์ไทยได้ปรับเปลี่ยนตามกระแสภาพยนตร์สากลตลอดเวลา เพื่อผลักดันธุรกิจภาพยนตร์ไทยให้สู่ระดับสากล แต่ความพยายามนี้ดูเหมือนจะเป็นช่วงระยะเวลาที่นานพอสมควร

ตามทิศแรกที่มองภาพยนตร์ไทยไม่พัฒนา หยุดนิ่งนั้นเพราะเห็นว่าภาพยนตร์ไทยไม่มีการนำเสนอแปลกใหม่ในหลาย ๆ ด้าน ซ้ำซากแบบเดิม ๆ ทั้งด้านเนื้อหา เทคนิคการนำเสนอ และคุณภาพของผลงานทางศิลปะ ข้อมูลที่จะสนับสนุนความคิดเห็นนี้ปรากฏให้เห็นจากจำนวนภาพยนตร์ไทยมีปริมาณน้อยมากหรือแทบไม่มีเลย ที่สามารถฉายสู่สายตาคนทั่วโลกจนได้รับรางวัลระดับโลกในเวทีภาพยนตร์สากล เมื่อเทียบกับประเทศเอเชียด้วยกันอย่างอินเดียหรือญี่ปุ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยที่มาประกอบกันหลาย ๆ ประการ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณหรือทุนในการสร้างจำกัด ความถนัดทางด้านเทคนิคและเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ และบุคลากรในวงภาพยนตร์ ยังต้องพึ่งพาชาวต่างชาติหรืออาจจะเป็นเพราะปริมาณภาพยนตร์ต่างประเทศที่หลั่งไหลเข้ามาฉายในประเทศไทยอย่างมากในแต่ละปี

ภาพยนตร์ต่างประเทศได้มาดึงเอาความสนใจและกำลังซื้อส่วนใหญ่ไปจากภาพยนตร์ไทย หากเราเปรียบเทียบสถิติการผลิตภาพยนตร์ออกฉายแก่คนดูในช่วง 10 ปีที่แล้ว (พ.ศ.2536) กับปี พ.ศ. 2544 เราจะเห็นอย่างชัดเจนถึงสัดส่วนของภาพยนตร์ต่างประเทศที่มากกว่าภาพยนตร์ไทยหลายเท่า ช่วง 10 ปีที่ผ่านมาแนวโน้มของความแตกต่างในสัดส่วนดังกล่าวก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงเลย ดังปรากฏรายละเอียดดังนี้

⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 9.

สัดส่วนของค่าเฉลี่ยจำนวนภาพยนตร์ต่างประเทศกับภาพยนตร์ไทยที่ออกฉาย

ในปี พ.ศ. 2536^๕

ประเภทของ ภาพยนตร์ เดือน	สัดส่วน ภาพยนตร์ไทย (%)	สัดส่วน ภาพยนตร์ฮ่องกง (%)	สัดส่วน ภาพยนตร์ฝรั่ง (%)	สัดส่วน ภาพยนตร์ อินเดีย (%)	สัดส่วนรวม ภาพยนตร์ต่าง ประเทศ (%)
มกราคม	29.17	33.33	37.50	-	70.83
กุมภาพันธ์	13.33	46.67	26.67	13.33	86.67
มีนาคม	25.81	41.93	25.81	6.45	74.19
เมษายน	22.22	59.26	14.81	3.70	77.77
พฤษภาคม	22.58	41.94	25.81	9.68	77.43
มิถุนายน	11.76	52.94	35.29	-	88.23
กรกฎาคม	11.11	48.15	37.04	3.70	88.89
สิงหาคม	15.79	57.89	26.32	-	84.21
กันยายน	12	52	36	-	88
ตุลาคม	23.33	43.33	30	3.33	76.66
พฤศจิกายน	22.58	41.94	35.48	-	77.42
ธันวาคม	25.93	33.33	40.74	-	74.07
เฉลี่ย เดือน	12 19.63	46.06	30.95	3.35	80.36

^๕ชมรมวิจารณ์บันเทิง "รายชื่อหนังทั้งหมดที่ออกฉายตลอดปี 2536" ภาพยนตร์ไทย 2536 (มกราคม 2537) หน้า 28-31.

ตารางแสดงสัดส่วนของภาพยนตร์ต่างประเทศและภาพยนตร์ไทยในปี พ.ศ. 2544⁷

ประเภทของ ภาพยนตร์ เดือน	สัดส่วน ภาพยนตร์ไทย (%)	สัดส่วน ภาพยนตร์ฮอง กง (%)	สัดส่วน ภาพยนตร์ฝรั่ง (%)	สัดส่วนรวม ภาพยนตร์ต่าง ประเทศ (%)
มกราคม	4.76	47.62	47.62	95.24
กุมภาพันธ์	4.55	54.55	40.90	94.45
มีนาคม		45.83	54.17	100
เมษายน	6.25	43.75	50	93.75
พฤษภาคม	3.03	36.36	60.61	96.97
มิถุนายน	4	40	56	96
กรกฎาคม	5.26	21.05	73.69	94.74
สิงหาคม	10.53	26.31	63.16	89.47
กันยายน	7.14	28.57	64.29	92.86
ตุลาคม	9.52	19.05	71.43	90.48
พฤศจิกายน	10.53	21.05	68.42	89.47
ธันวาคม	25	-	75	75
เฉลี่ย เดือน	12 7.53	32.02	60.45	92.47

จากข้อมูลข้างต้นเปรียบเทียบให้เห็นชัดเจนว่า 10 ปีที่ผ่านมาปัจจุบันแทบไม่แตกต่างกันเลย แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าสัดส่วนของจำนวนภาพยนตร์ต่างประเทศสูงกว่าจำนวนภาพยนตร์ไทยอย่างต่อเนื่องตลอดมา ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญเช่นกันในการดึงความสนใจของผู้ชมให้เลือกชมภาพยนตร์ต่างประเทศมากกว่าภาพยนตร์ไทย ขณะที่ธรรมชาติของสื่อภาพยนตร์เป็นสื่อมวลชนที่มีรายได้โดยตรงจากผู้ชม ดังนั้น ความนิยมของผู้ชมที่ตัดสินใจซื้อตั๋วเลือกไปชมภาพยนตร์เรื่องใดย่อมส่งผลต่อความอยู่รอดของภาพยนตร์ด้วย รวมทั้งสภาวะเศรษฐกิจโดยรวมที่เปลี่ยนแปลงอย่างผันผวนก็เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อสภาวะการณ์ของภาพยนตร์ไทยด้วย

ด้วยมูลเหตุต่าง ๆ เหล่านี้ภาพยนตร์ไทยจึงไปข้างหน้าค่อนข้างช้า บางจังหวัดจึงหยุดอยู่กับที่ไปเลย เพื่อประคองไว้ไม่ให้ถอยหลังก็ถือว่าเป็นมิติที่ดีแล้ว ปริมาณภาพยนตร์ไทยที่ลดลงอย่างมากระหว่างปี พ.ศ.2536-2541 ในแต่ละปีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ.2536 มี 107 เรื่อง ปี 2537 มี 91 เรื่อง ปี 2538 มี 60 เรื่อง ปี 2539 มี 56 เรื่อง ปี 2540 มี 41 เรื่อง ปี 2541 เหลือ 37 เรื่อง ปี 2542

⁷รายงานหนังสือประจำปี 2544 CINEMAG CINEMAGAZINE ปีที่ 2 ฉบับที่ 86 (ธันวาคม 2544)
หน้า 60-64

เหลือ 32 เรื่อง⁸ ระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี จำนวนภาพยนตร์ลดลงอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่เป็นจุดที่สะท้อนให้เห็นว่า ความต้องการผลิตภาพยนตร์ไทยลดน้อยลงด้วยเหตุผลที่ภาพยนตร์ไทยไม่สามารถตอบสนองความต้องการ คนไทยได้ และถูกดึงความสนใจโดยภาพยนตร์ต่างประเทศที่มีจำนวนมากกว่า เปิดทางเลือกใหม่และสร้างความนิยมขึ้นชมกับคนไทยด้วย

100 ปีอันเนิ่นนานของภาพยนตร์ไทยที่ได้ให้ความสนุกสนานแก่ผู้ชม ภาพยนตร์ไทยได้ผ่านทั้งยุคแห่งความรุ่งเรืองที่มีภาพยนตร์ออกฉายมากถึง 200 เรื่องและยุคแห่งความซบเซาที่มีภาพยนตร์ออกฉายเพียง 7 เรื่อง ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายนอกวงการภาพยนตร์ คือ บริบทของสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ หรือปัจจัยในวงการภาพยนตร์ไทยเอง คือ เงินทุน เนื้อเรื่อง บทภาพยนตร์ บุคลากรทางภาพยนตร์ เทคนิคการถ่ายทำ นักแสดง

ภาพยนตร์ไทยในสมัยก่อนมักสร้างตามในแนวเดียวกัน พอกระแสความนิยมนั้นเสื่อมลงก็หันไปสร้างภาพยนตร์ตามกระแสใหม่ที่เกิดขึ้น แต่ภายหลังมานี้กระแสการสร้างตามกระแสนิยมได้เสื่อมลงไปบ้าง และได้มีผู้สร้างภาพยนตร์ที่สร้างแหวกแนวออกมา มีความหลากหลายมากขึ้น และจากปรากฏการณ์นี้ก็ สามารถดึงความสนใจของผู้ชมกลับมาได้อีกครั้ง และจากจำนวนของภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ก็เป็น ผลที่สามารถบอกถึงการพัฒนางานวงการภาพยนตร์ไทยในยุคปัจจุบันนี้ได้

ตารางแสดงภาพยนตร์ที่ออกฉายในรอบปี 2543 และรายได้โดยประมาณ⁹

อันดับ	ชื่อหนัง(บริษัทผู้สร้าง)	รายได้โดยประมาณ (ล้านบาท)
1	สตรีเหล็ก (ไท เอนเตอร์เทนเมนท์)	99
2	อั้งยี่ ลูกผู้ชายพันธุ์มังกร (ไฟว์สตาร์)	20
3	ยุวชนทหาร เปิดเทอมไปรบ (แกรมมี่ฟิล์ม)	11.7
4	สตางค์ (บีอีซีฟิล์ม)	10
5	ฟ้าทะลายโจร (ฟิล์มบางกอก)	9
6	บางกอกแดนเจอร์ริส (ฟิล์มบางกอก)	9
7	Go-six โททก ปลิ้นปล้อน กระล่อน ต่อแหล (ไฟว์สตาร์)	6

⁸ สิทธิรักษ์ “หนังไทยกับเทคนิคพิเศษด้านภาพ ความเปลี่ยนแปลงที่ไม่แปรเปลี่ยน” ภาพยนตร์ไทย 2537 (มกราคม 2538), หน้า 33

⁹ ปี 2543 กับสภาวิจารณ์ธุรกิจหนังบ้านเรา. เอนเตอร์เทน Extra 2000 (มกราคม 2544), หน้า 52

ตารางภาพยนตร์ที่ออกฉายในรอบปี 2544 และรายได้โดยประมาณ¹⁰

อันดับ	ชื่อหนัง(บริษัทผู้สร้าง)	รายได้โดยประมาณ (ล้านบาท)
1	สุริโยทัย(พร้อมมิตร/สหมงคลฟิล์ม)	500
2	บางระจัน(ฟิล์ม บางกอก)	151
3	มือปืน โลก/พระ/จัน (อวอง /อาร์เอส ฟิล์ม)	124
4	ผีสามบาท (อวอง/อาร์เอส ฟิล์ม)	73
5	แม่เบี้ย (ไท เอนเตอร์เทนเมนท์)	52
6	ปอบ หัวดี สยอง (สหมงคลฟิล์ม)	50
7	จัน ดารา (ไท เอนเตอร์เทนเมนท์)	38
8	ช่างหลังภาพ (สหมงคลฟิล์ม)	27
9	14 ตุลาสงครามประชาชน (ไฟว์สตาร์)	15
10	9 พระคัมภีร์ (เร็ด ร็อคเกต/อาร์เอสฟิล์ม)	14
11	GOAL CLUB เกมล้มโต๊ะ	13
12	ไกรทอง (ซอฟต์แวร์ ซัพพลาย พิคเจอร์ส)	12.8
13	ขวัญ เรียม (สหมงคลฟิล์ม)	11.5
14	เชอร์รี่ แอน (ไฟว์สตาร์)	9

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁰ ปี 2544 กับสภาวการณ์ตลาดหนังในบ้านเรา. เอนเตอร์เทน Extra 2002 (มกราคม 2545)
หน้า 124.

ตารางภาพยนตร์ที่ออกฉายในรอบปี 2545 และรายได้โดยประมาณ¹¹

อันดับ	ชื่อหนัง(บริษัทผู้สร้าง)	รายได้โดยประมาณ (ล้านบาท)
1	ผีหัวขาด (พระนครฟิล์ม)	73
2	มนต์เพลงลูกทุ่งเอฟเอ็ม (สหมงคลฟิล์ม)	71.2
3	ขุนแผน (ไฟว์สตาร์)	70
4	7 ประจัญบาน (สหมงคลฟิล์ม)	56.5
5	15 คำ เดือน 11 (จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่)	52
6	พรางชมพู กะเทยประจัญบาน (ฟิล์มบางกอก)	50
7	The trek ดงพญาไฟ (ซีเอ็มฟิล์ม)	35
8	โรงแรมผี (ไฟว์สตาร์)	32
9	ซังแปด (สหมงคลฟิล์ม)	25.4
10	สาวเลือดที่สำนักขัตติย์ (สหมงคลฟิล์ม)	22.2
11	มนตร์กทรานซิสเตอร์ (ไฟว์สตาร์)	22
12	999-9999 ต่อ ดิต คาย (สหมงคลฟิล์ม)	21
13	ผู้หญิงห้าบาท (สหมงคลฟิล์ม)	20
14	ตำนานกระสือ (สหมงคลฟิล์ม)	15
15	เกิร์ลเฟรนด์ 14 ใส่กำลังเหมาะ (ฟิล์มเวิร์ด)	8
16	1+1 เป็นสูญ (เอจี เอนเตอร์เทนเมนท์)	8
17	ขุมเลือดแดนสิงห์ ตอนกระดุกดิงเจ้าพ่อ (ไฟว์สตาร์)	7
18	ไก่หลังวัง (สหมงคลฟิล์ม)	5
19	ธรมณีกรแสง (ไฟว์สตาร์)	5
20	เลือดคู่ย ต๊ะตึงโท่ง (ไฟว์สตาร์)	1

จากตารางข้างต้นทั้ง 3 ตารางที่แสดงจำนวนของภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายตั้งแต่ปี 2543-2545 นั้นก็เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นอย่างได้ชัดว่าจากจำนวนการผลิตภาพยนตร์ไทยจากเพียง 7 เรื่องในปี 2543 นั้น ได้พัฒนามาเป็น 14 เรื่องในปี 2544 และ 21 เรื่องในปี 2545 จากตารางภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายก็ยังมี ความหลากหลายมากขึ้น และเมื่อพิจารณาจากตัวเลขที่เพิ่มขึ้นของภาพยนตร์ไทยไม่ว่าจะเป็นในแง่จำนวน หรือรายได้ ก็อาจจะเป็นผลพวงที่ต่อเนื่องมาจากในช่วงสองสามปีก่อนหน้านั้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นตัวจุดชนวนก็

¹¹ สรุปลงการณคดีตลาดหนังบ้านเราในรอบปี 2545. เอนเตอร์เทน Extra 2003 (มกราคม 2545) หน้า 94.

เห็นจะเป็นรายได้ของภาพยนตร์อย่าง นางนาก ในปี 2542¹² ที่อาจจะเริ่มทำให้ค่ายหนังทั้งที่ทำภาพยนตร์ไทยอยู่หรือหยุดทำไปแล้ว ต้องกลับมามองด้วยท่าทีที่เริ่มให้ความสนใจ โดยเฉพาะแง่ที่ภาพยนตร์ไทยก็ทำรายได้มากกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศได้เหมือนกัน จึงเป็นการเรียกความมั่นใจมาได้ และจากทัศนคติของคุณอดิเรก วัฏลีลา แห่ง ฟิล์มบางกอก ที่ได้แสดงไว้ในบทสัมภาษณ์ ถึงสถานการณ์ความเป็นไปในรอบปีของวงการภาพยนตร์ ถึงสิ่งที่เป็นผลพวงที่เป็นตัวทำให้จำนวนภาพยนตร์เพิ่มขึ้นว่า

“ปีที่เหลือ 7 เรื่องนั้น แต่ละเรื่องมันก็มีความหลากหลายในตัวเอง แล้วแต่ละเรื่องก็เหมือนกับเป็นตัวจริงทั้งนั้น คือตัวปลอมมันเลิกกันไปหมดช่วงนั้น แล้วประกอบกับวงการภาพยนตร์ในประเทศอื่น ๆ เริ่มอ้อมตัว ก็เลยเกิดการบูมของภาพยนตร์ไทยขึ้น”¹³

เพราะฉะนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่จะมีจำนวนภาพยนตร์ไทยเพิ่มมากขึ้น ทุกอย่างนั้นเกี่ยวเนื่องกันมาตั้งแต่ปีก่อน ๆ

จึงอาจกล่าวได้ในปี 2545 ภาพยนตร์ไทยก็ได้เข้ามาสู่ยุคทองของมันอีกครั้ง โดยมีจำนวนภาพยนตร์ไทยที่เข้าฉายมากขึ้นเป็นหลายเท่าเมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ ซึ่งภาพยนตร์หลายเรื่องก็ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากทั้งในเรื่องของรายได้ และการยอมรับอย่างกว้างขวางจากผู้ชมทั้งในและนอกประเทศ ทั้งยังมีการพัฒนาเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของเทคนิคการถ่ายทำ และ คุณภาพของบุคลากรในทีมผู้สร้าง

แต่ถึงแม้ว่ากระแส “ภาพยนตร์ไทย” ได้กลับมาอีกครั้ง และผู้ชมก็เปิดใจที่จะรับชมภาพยนตร์ไทยมากขึ้นก็ตาม ก็อาจจะไม่แน่ใจได้ว่ากระแสความนิยมจะยั่งยืนต่อไป และภาพยนตร์ไทยจะไม่กลับไปสู่ยุคเสื่อมของมัน เหมือนกับที่ คุณวิสูตร พูลวรลักษณ์ แห่ง ไท เอ็นเตอร์เทนเมนท์ กล่าวไว้ในการสัมภาษณ์ถึงสถานการณ์ความเป็นไปในรอบปีของวงการภาพยนตร์ ว่า

“ เพราะหนังไทยในเวลานี้มันเหมือนกับยุคของคน คือเหมือนกับแข่งกันสร้างบ้านโดยไม่ลงเสาเข็ม ไม่มีการวางรากฐาน ไม่มีการปูรากฐาน ฉะนั้นมันจะล้มครืนเมื่อไหร่ก็ได้ คนที่เข้ามาสร้างหนังในตอนนั้นเข้ามาก็เพราะโอกาส ไม่ได้เข้ามาเพราะเป็นอาชีพจริง ๆ ของเขา ในอดีตหนังที่สร้าง 10 เรื่องอาจจะมียก 4 เรื่องที่ถือว่าดี ปัจจุบันมี 20 เรื่องเราอาจจะมียกแค่ 4 เรื่องเหมือนเดิมก็ได้”¹⁴

คุณอดิเรก วัฏลีลา แห่ง ฟิล์ม บางกอก ยังได้กล่าวไว้ในบทสัมภาษณ์เดียวกันนี้อีกว่า

“ตอนนั้นมันเหมือนกับเมื่อธุรกิจอะไรที่มันบูม มันก็จะมีร้านรวงอื่น ๆ เปิดตามเข้ามา แล้วมันก็จะมีความทำกัน 5 วัน 10 วัน 12 วัน 20 วัน ปิดถ่วง จะตามเข้ามาอีกเยอะ เป็นการค้าเสรี แต่ไม่นานธุรกิจที่คนเข้ามาฉาบเอาผลประโยชน์ พวกตัวปลอมที่เข้ามา ก็จะเลิกไปเหมือนเดิมอีก เดี่ยวมันก็จะเหลือปีละ 7 เรื่อง หรือ 12 เรื่องเหมือนเดิม”¹⁵

ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากปริมาณของความต้องการอันล้นหลามในการที่จะสร้างภาพยนตร์มานำเสนอต่อตลาดที่มีความต้องการในการบริโภคภาพยนตร์สูง อาจทำให้คุณภาพของภาพยนตร์ไทยตกต่ำลง จนอาจนำไปสู่พัฒนาการที่หยุดนิ่งในที่สุดก็เป็นได้

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 102.

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 102.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 103.

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 107.

ผู้วิจัยพยายามศึกษาค้นคว้าต่อไปพบว่า ทักษะที่มองว่าภาพยนตร์ไทยมีความพยายามพัฒนา และพยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองก็เป็นประเด็นที่สำคัญน่าสนใจ และมีผลต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทยไม่ ยิ่งหย่อนต่างกัน จากประมวลความคิดเห็นในทัศนะในกลุ่มนี้พบว่าภาพยนตร์ไทยพยายามต่อสู้เพื่อความอยู่รอด มีการตั้งกลุ่มผู้สร้างระดมความคิดเพื่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตัวเอง เป็นต้นว่าการนำกลยุทธ์ทางการตลาดเข้ามาช่วย มีการเจาะกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสม การปรับเนื้อหาให้เข้าถึงสถานการณ์ของผู้ชม เพราะผู้ชมคือหัวใจหลักของความอยู่รอดของธุรกิจภาพยนตร์ไทย นอกจากนี้มีการสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้สร้างและทีมงานโดยยึดความคิดที่ว่าภาพยนตร์ไทยสื่อสารกับผู้ชมคนไทยได้เข้าถึงมากกว่าบรรดาความเชื่อพื้นฐานที่ว่า คนที่มีเชื้อชาติเดียวกันอยู่ในสังคมเดียวกันย่อมสื่อสารกันได้เข้าใจมากกว่าคนที่อยู่ต่างสังคมต่างเชื้อชาติ

จากทัศนะเกี่ยวกับภาพยนตร์ทั้ง 2 กลุ่มที่กล่าวมาเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นให้เห็นจริงตลอดเวลาในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะประมวลทัศนะจากผู้ที่เกี่ยวข้องในแง่มุมมองต่าง ๆ ระดับต่าง ๆ ในวงการภาพยนตร์ไทย ไม่ว่าจะเป็นทีมงานผู้สร้าง นักวิชาการทางด้านภาพยนตร์ ตลอดจนจากผู้ชมที่เป็นหัวใจหลักของรายได้เพื่อความอยู่รอดของสื่อภาพยนตร์ เพื่อมาประกอบการศึกษาวิจัยประมวลสถานการณ์ที่กำลังเป็นอยู่อย่างแท้จริงของวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันและแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันอันเป็นรากฐานที่สำคัญของแนวโน้มในอนาคต
2. เพื่อศึกษาสภาพทางเทคนิคของการผลิต เนื้อหาและการนำเสนอของภาพยนตร์ไทย
3. เพื่อทราบแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาวิจัยเอกสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยในอดีตจนถึงปี พ.ศ. 2545 เพื่อประมวลความรู้เกี่ยวกับแนวทางการเคลื่อนไหวของภาพยนตร์ไทยก่อนจึงสำรวจข้อมูลภาคสนามจากผู้ชมทั่วไปในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดจำนวน 500 ตัวอย่างและสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย (ซึ่งได้แก่ ผู้กำกับภาพยนตร์ ตากล้อง คนตัดต่อ ผู้เขียนบท ช่างเทคนิคพิเศษและดารานักแสดง) และกลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

นิยามศัพท์

1. ภาพยนตร์ไทย หมายถึง ภาพยนตร์บันเทิงประเภทต่างๆที่ผลิตโดยมีบุคลากรชาวไทยทั้งหมดหรือแทบจะทั้งหมดสื่อสารด้วยภาษาไทยเป็นส่วนใหญ่ของเรื่องและมีลักษณะเป็นเรื่องเดี่ยวจบ
2. วงการภาพยนตร์ไทย หมายถึง ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ บุคลากรต่างๆรวมถึงสภาพตลาดของภาพยนตร์ในประเทศไทยโดยรวม

3. นักวิชาการและนักวิจารณ์ด้านภาพยนตร์ หมายถึง ผู้ที่มีผลงานข้อเขียนแสดงความคิดเห็น วิพากษ์หรือแสดงทัศนคติต่อภาพยนตร์และเปิดเผยข้อความที่แสดงความคิดเห็นต่างๆเหล่านั้นสู่สาธารณชนเป็นที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับตีพิมพ์เผยแพร่โดยสื่อมวลชนแล้ว
4. อดีต หมายถึง ช่วงก่อนปี พ.ศ. 2545
5. ปัจจุบัน หมายถึง ช่วงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2545 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2546 (ระยะทำวิจัย)
6. อนาคต หมายถึง ตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป
7. สภาพการณ์ที่หยุดนิ่ง หมายถึง ลักษณะที่หยุดนิ่งไม่มีการพัฒนา การชบเซาของวงการภาพยนตร์ ทั้งในเรื่องของเทคนิคต่างๆ จำนวนภาพยนตร์ที่สร้างขึ้น รายได้ของภาพยนตร์และในแง่ของบุคลากรทั้งนักแสดงและทีมผู้สร้างที่ขาดแคลนคุณภาพ ภาวะที่ผู้ชมนิยมบริโภคภาพยนตร์ต่างประเทศมากกว่าโดยเฉพาะภาพยนตร์จากฮอลลีวูด
8. สภาพการณ์ที่เคลื่อนไหว หมายถึง พัฒนาการทางด้านรายได้ของภาพยนตร์เทคนิคและบุคลากรต่างๆที่ดีขึ้น ทั้งในด้านบุคลากร ทีมงานผู้สร้างและในกลุ่มผู้ชมที่หันมานิยมบริโภคภาพยนตร์ไทยมากขึ้นจนเกิดเป็น “กระแสภาพยนตร์ไทย” ดังเช่นในปัจจุบัน รวมถึงการที่มีจำนวนภาพยนตร์ไทยที่ถูกสร้างขึ้นเป็นจำนวนมากกว่าเท่าตัวจากปีก่อนๆและได้ไปสร้างชื่อเสียงยังต่างประเทศ ทวีความนิยมมากขึ้นในตลาดภาพยนตร์ต่างประเทศ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาทั้งจากข้อมูลเอกสารและข้อมูลภาคสนามจากการสำรวจผู้ชมทั่วไปและสัมภาษณ์เจาะลึกผู้เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ไทย นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ ข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งในระดับวิชาการและในภาคปฏิบัติของวิชาชีพด้านภาพยนตร์ สำหรับทางด้านวิชาการจะสามารถนำความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ทั่วไปของผู้ชมตลอดจนทัศนคติเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยภาพยนตร์ต่างประเทศ ซึ่งมีผู้ให้ความสนใจถึงความเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนแปลงเกือบตลอดเวลาของข้อมูลทางด้านนี้ เป็นพื้นฐานของการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์เกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้รับสาร การวิเคราะห์วิจัยทางด้านผู้บริโภค เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับต่อการปรับปรุงแผนการสอผลิตด้านภาพยนตร์ที่จะสำเร็จออกไปเป็นผู้ผลิตภาพยนตร์ได้รู้พื้นฐานความคิดความสนใจของผู้ชมโดยรวม และจากผู้เชี่ยวชาญในสายวิชาชีพนี้ จากทีมงานผู้สร้างในปัจจุบันและมุมมองจากทัศนะของนักวิชาการภาพยนตร์ เปรียบเสมือนกระจกสะท้อนที่บอกให้รู้ถึงความเป็นจริงของศาสตร์ด้านภาพยนตร์ในสังคมปัจจุบัน

สำหรับประโยชน์ทางด้านภาคปฏิบัตินั้น ข้อมูลดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการสร้างภาพยนตร์ต่อไปในอนาคต รวมทั้งกระตุ้นเตือนผู้สร้างในปัจจุบันและในอนาคตให้ตระหนักในแง่คิดและประเด็นต่างๆที่เสนอแนะบนพื้นฐานของความจริงที่ปรากฏของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับวงการภาพยนตร์ที่ผ่านมา ประเด็นมาก่อน อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้ภาครัฐและผู้เกี่ยวข้องได้เห็นถึงข้อดีและข้อเสียต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนาปรับแผนงานในการส่งเสริมและพัฒนาวงการภาพยนตร์ไทยให้เป็นอุตสาหกรรมที่เข้มแข็งเคียงข้างภาพยนตร์สากลได้ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการศึกษาสถานการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต : ศึกษาวิเคราะห์จากทีมงานผู้สร้าง ผู้ชมและนักวิชาการด้านภาพยนตร์ ผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วพบว่าแนวคิดและทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบความคิดเพื่อการศึกษาวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีทั้งสิ้น 2 กลุ่มแนวคิดทฤษฎีได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้วิจัยมองภาพยนตร์ในแง่องค์ประกอบการสื่อสาร ซึ่งจะแบ่งแนวคิดย่อยได้เป็น 3 แนวคิด คือ

- 1.1 แนวคิดด้านผู้สร้างภาพยนตร์ / ผู้กำกับภาพยนตร์
- 1.2 แนวคิดเรื่ององค์ประกอบในภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิง
- 1.3 แนวคิดด้านผู้ชมภาพยนตร์

กลุ่มที่ 2 ผู้วิจัยมองภาพยนตร์ในแง่อุตสาหกรรม ซึ่งเมื่อเป็นอุตสาหกรรมจำเป็นต้องมีเงินทุน ซึ่งอาจมาจากเจ้าของเงินทุน หรือได้มาทางอ้อมจากการสนับสนุนของรัฐบาล ซึ่งผู้วิจัยขอใช้แนวคิด คือ

- 2.1 แนวคิดการผลิตภาพยนตร์ด้วยเงินทุนที่ต่ำ
- 2.2 แนวคิดการปกป้องของรัฐบาลและการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์

แนวคิดด้านผู้สร้างภาพยนตร์และผู้กำกับภาพยนตร์จะเป็นแนวคิดที่นำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสถานการณ์เพื่อที่จะค้นหาและอธิบายความเป็นไปด้านผู้กำกับภาพยนตร์ไทยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

แนวคิดด้านผู้ชมภาพยนตร์จะเป็นแนวคิดที่นำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และเปรียบเทียบสถานการณ์เพื่อที่จะค้นหาและอธิบายความเป็นไปได้ด้านผู้ชมภาพยนตร์ไทยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

แนวคิดเรื่ององค์ประกอบในภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงจะเป็นแนวคิดที่นำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานการณ์เพื่อที่จะค้นหาและอธิบายความเป็นไปด้านภาพยนตร์ไทยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

แนวความคิดการผลิตภาพยนตร์ด้วยเงินทุนที่ต่ำเป็นแนวคิดที่จะใช้เปรียบเทียบถึงวงการภาพยนตร์ไทยกับความเป็นไปได้ในการสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินทุนต่ำ

แนวความคิดการปกป้องของรัฐบาลในลาตินอเมริกา และการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นแนวคิดที่จะใช้ในการเปรียบเทียบกับวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน ถึงการมีส่วนในการช่วยเหลือและพัฒนางานวงการภาพยนตร์ไทยของรัฐบาลไทย

สำหรับรายละเอียดของแนวคิดแต่ละแนวคิดมีดังต่อไปนี้

1. แนวคิดด้านผู้สร้างภาพยนตร์ / ผู้กำกับภาพยนตร์

ภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง ๆ จะสำเร็จขึ้นมาได้ จำต้องใช้บุคลากรทำหน้าที่ต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน ภาพยนตร์เป็นธุรกิจประเภทหนึ่งที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง ซ้ำยังมีอัตราเสี่ยงต่อการขาดทุนสูง ถ้าภาพยนตร์ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด บุคลากรที่เข้ามาทำหน้าที่ผลิตภาพยนตร์ในขั้นตอนต่าง ๆ จึงมีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ เหตุผลสำคัญก็คือ เพื่อให้ภาพยนตร์ที่ผลิตรายที่ดีที่สุด มีคุณภาพ ตรงกับความต้องการและสามารถสนองผู้ชมภาพยนตร์ได้ ซึ่งที่งานในการสร้างภาพยนตร์สามารถแบ่งออกได้ดังนี้¹⁶

1. ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์
2. ผู้กำกับการแสดงภาพยนตร์
3. ผู้จัดการกองถ่าย
4. ฝ่ายธุรกิจกองถ่าย
5. ผู้ช่วยผู้กำกับการแสดง
6. ผู้ช่วยด้านการแสดง
7. ผู้กำกับฝ่ายศิลป์
8. ฝ่ายเสื้อผ้า
9. ช่างแต่งหน้าทำผม
10. ช่างไฟ
11. ผู้บันทึกเสียง
12. ผู้กำกับภาพ
13. ผู้ควบคุมความต่อเนื่อง
14. ผู้บันทึกภาพหนึ่ง
15. นักแสดง
16. คนงาน
17. แม่ครัวและเด็กเสริฟน้ำ
18. ผู้ตัดต่อ
19. ผู้ประพันธ์เพลงและดนตรีประกอบ

ในส่วนแรกผู้วิจัยขอกล่าวถึงผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ก่อน เนื่องจากเห็นว่ามีส่วนเชื่อมโยงกับตำแหน่งผู้กำกับการแสดง

ผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์¹⁷ ในสมัยต้นของการสร้างภาพยนตร์ไม่มีตำแหน่งของผู้อำนวยการสร้าง เพราะธุรกิจและกระบวนการสร้างภาพยนตร์ยังไม่สลับซับซ้อนเช่นในปัจจุบันนี้ ผู้กำกับการแสดงจะ

¹⁶สิริรัตน์ ชัยพฤกษ์, "เบื้องหลังหนังไทย," (สารนิพนธ์วารสารศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาพยนตร์และภาพถ่าย คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2529), หน้า 4-5.

¹⁷ปิยกุล เลาว์ณยศศิริ, ใครเป็นใครในกระบวนการผลิตภาพยนตร์ (กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2529), หน้า 3.

เป็นผู้ควบคุมดูแลทุกอย่างในกระบวนการสร้างภาพยนตร์ทั้งหมด แต่เมื่อธุรกิจเติบโตขึ้นจึงเกิดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งผู้อำนวยการสร้างที่จะทำหน้าที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง

วงการภาพยนตร์ในปัจจุบันนี้สามารถแบ่งผู้อำนวยการสร้างออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ผู้อำนวยการสร้างที่เป็นลูกจ้างประจำของบริษัทภาพยนตร์ และ
2. ผู้อำนวยการสร้างอิสระ

ผู้อำนวยการสร้างที่เป็นลูกจ้างประจำของบริษัทภาพยนตร์ มีหน้าที่สร้างภาพยนตร์ตามที่นายทุนจะสั่งให้ทำ ผู้อำนวยการสร้างประเภทนี้ไม่ค่อยมีอำนาจต่อรองกับนายทุน บางครั้งผู้อำนวยการสร้างไม่เห็นด้วยกับเรื่องที่มีมอบหมายให้สร้างแต่จำเป็นต้องทำ นายทุนอาจกำหนดงบประมาณมาให้และอาจบังคับว่าต้องจ้างนักแสดงคนใด ผู้อำนวยการสร้างมีสิทธิเลือกผู้เขียนบท แต่นายทุนก็มีสิทธิบอกให้แก้บทนั้นได้ ผู้อำนวยการสร้างประเภทนี้จึงไม่มีอิสระ เพียงเป็นผู้รักษาผลประโยชน์ของบริษัทมากกว่าเป็นผู้อำนวยการสร้าง ซึ่งควรมีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่านี้

วงการภาพยนตร์ไทยแตกต่างจากของต่างประเทศอยู่บ้างตรงที่ผู้อำนวยการสร้างของไทยมักจะเป็นเจ้าของทุนเองด้วย เมื่อผู้อำนวยการสร้างเป็นเจ้าของทุนเอง ขั้นตอนการต่อรองระหว่างผู้อำนวยการสร้างกับนายทุนจึงไม่มี แต่ผู้อำนวยการสร้างจะเป็นผู้ควบคุมการทำงาน และต่อรองกับผู้กำกับการแสดงมากขึ้น และผู้อำนวยการสร้างในประเทศไทยมีหน้าที่ต้องทำน้อยกว่าผู้อำนวยการสร้างในต่างประเทศ หน้าที่ต่าง ๆ นั้นจะบีบให้ผู้กำกับการแสดงรับผิดชอบมากขึ้น เพราะตนเองคือนายทุนใหญ่ ผู้กำกับการแสดงจะทำงานหนัก เพราะจะต้องทำหน้าที่นักธุรกิจต่อรองกับผู้อำนวยการสร้าง ซึ่งแท้จริงคือนายทุนนั่นเอง

ผู้อำนวยการสร้างประเภทที่สองคือ ผู้อำนวยการสร้างอิสระซึ่งมีได้กินเงินเดือนประจำของบริษัทภาพยนตร์ ผู้อำนวยการสร้างประเภทนี้จะมีอิสระในการทำงาน นับตั้งแต่การหาเรื่องมาสร้างเป็นภาพยนตร์และเลือกสรรผู้ร่วมงานมากกว่าผู้อำนวยการสร้างประเภทแรก แต่ก็มิได้หมายความว่าผู้อำนวยการสร้างอิสระจะไม่ต้องอาศัยบริษัทภาพยนตร์ เพราะผู้อำนวยการสร้างจะต้องนำเอาโครงการไปเสนอแก่บริษัทภาพยนตร์เพื่อขอทุนสร้างภาพยนตร์ เพราะผู้อำนวยการสร้างส่วนใหญ่จะไม่สามารถลงทุนเองได้ ดังนั้น แม้จะมีอิสระในการทำงานมากกว่าผู้อำนวยการสร้างที่สังกัดบริษัทภาพยนตร์ แต่ก็อยู่ในขอบเขตที่จำกัดเช่นกัน

ผู้อำนวยการสร้างที่จะสามารถทำงานตามความต้องการของตนเองได้อย่างกว้างขวาง จะต้อง มีทุนสร้างภาพยนตร์เอง

ผู้กำกับการแสดงหรือผู้กำกับภาพยนตร์¹⁶

ผู้กำกับการแสดงเป็นผู้ควบคุมสร้างภาพยนตร์ในขั้นตอนการถ่ายทำทั้งหมดโดยตรง เพราะเป็นผู้ที่จะทำให้เรื่องราวที่เป็นตัวหนังสือในบทภาพยนตร์กลายเป็นภาพเคลื่อนไหวที่มีชีวิตชีวาบนจอภาพยนตร์ ความสำเร็จของผู้กำกับการแสดงนั้นขึ้นอยู่กับ ความสามารถในการสั่งการทุกคนในกองถ่ายให้ทำงานอย่างประสานกลมกลืนและนำเอาความสามารถของผู้ร่วมงานทุกคนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

¹⁶ ปิยกุล เลาววัฒนศิริ, ใครเป็นใครในกระบวนการผลิตภาพยนตร์, หน้า 15.

ส่วนการที่จะบังคับบัญชาสั่งการทุกคนในกองถ่ายให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเต็มความสามารถได้สำเร็จนั้น ผู้กำกับการแสดงจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษที่สามารถสร้างความเชื่อถือและการยอมรับจากผู้ร่วมงานทุกคนได้ ผู้กำกับการแสดงที่ประสบความสำเร็จในอาชีพการงานได้จะต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญอยู่ 4 ประการ คือ

1. มีความเป็นผู้นำ

แม้จะมีผู้อำนวยการสร้างมาเป็นผู้วางแผนและเตรียมการทุกอย่างสำหรับการสร้างภาพยนตร์โดยปรึกษาหารือกับผู้กำกับการสร้าง แต่เมื่อถึงขั้นลงมือถ่ายแล้ว ผู้กำกับการแสดงจะต้องมีอำนาจสูงสุดและต้องมีความเด็ดขาด ทั้งนี้เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี การทำงานโดยยึดถือหลักประชาธิปไตยเต็มที่ อาจจะทำให้ลายการทำงานในขั้นการถ่ายทำ ไม่ว่าจะก่อนการถ่ายทำ ผู้กำกับการแสดงจะมีความสนิทสนมกับคนในกองถ่ายอย่างไร เมื่อถึงเวลาที่กล้องเริ่มบันทึกภาพทุกคนจะต้องรู้และยอมรับว่าผู้กำกับการแสดงคือผู้ที่จะเป็นการทุกอย่าง แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าผู้ร่วมงานในกองถ่ายจะให้คำแนะนำแก่ผู้กำกับการแสดงไม่ได้ เพียงแต่ผู้ที่จะตัดสินใจขั้นสุดท้ายคือผู้กำกับการแสดงเท่านั้น ซึ่งหมายความว่าผู้ร่วมงานทุกคนจะต้องยอมรับว่าผู้กำกับการแสดงคือหัวเรือใหญ่ในกองถ่ายทำภาพยนตร์

2. รู้ศิลปะภาพยนตร์

นอกจากความเป็นผู้นำในการทำงานแล้ว ผู้กำกับการแสดงจะต้องมีความสามารถที่จะแปลความหมายจากตัวหนังสือมาเป็นภาพได้อย่างมีศิลปะ และจะต้องเข้าใจเรื่องอารมณ์ของภาพยนตร์ได้อย่างทะลุปรุโปร่งตลอดทั้งเรื่องและตลอดเวลา เพราะในขณะที่ถ่ายทำนั้นผู้ร่วมงานและเจ้าหน้าที่ทุกคนไม่ว่าจะเป็นตัวแสดง ตากล้อง เจ้าหน้าที่เสียงหรือคนอื่น ๆ จะให้ความสำคัญเฉพาะฉากที่กำลังถ่ายทำ และมองปัญหาเฉพาะหน้าจนบางครั้งลืมนึกถึงภาพยนตร์ทั้งเรื่องหรือความต่อเนื่องจากฉากที่มาก่อน เป็นหน้าที่ของผู้กำกับการแสดงโดยตรงที่จะคอยคำนึงถึงภาพยนตร์โดยรวมทั้งเรื่อง ความเข้าใจในศิลปะภาพยนตร์และความสามารถในการแปลความหมายเป็นภาพของผู้กำกับการแสดงนี้ นอกจากจะมีผลทำให้ภาพยนตร์มีความต่อเนื่องและอารมณ์สอดคล้องตั้งแต่ต้นจนจบแล้ว คุณสมบัติในข้อนี้ยังมีผลต่อความเชื่อถือของคนในกองถ่ายทำให้ทุกคนยอมรับและเชื่อฟังผู้กำกับการแสดงอีกด้วย

3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

สิ่งที่จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กำกับการแสดงกับผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ เป็นไปอย่างราบรื่นนั้น มิใช่ลักษณะความเป็นผู้นำและความสามารถในทางศิลปะภาพยนตร์เท่านั้น ผู้กำกับการแสดงที่จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมีจิตวิทยาที่สูง ก่อนลงมือทำงานผู้กำกับการแสดงควรตัดสินใจแต่แรกเริ่มว่าจะวางตัวอย่างไรกับผู้ร่วมงานแต่ละคนความสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นนี้จะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นบุคลิกและวิธีการทำงานของผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับการแสดงบางคนอาจจะวางตนเป็นคนเคร่งครัดต่อระเบียบวินัย แต่ผู้กำกับการแสดงบางคนอาจจะทำตัวเป็นเพื่อนคู่คิดที่คอยให้คำแนะนำปรึกษา ผู้กำกับการแสดงบางคนอาจจะวางตัวกับผู้แสดงแบบหนึ่ง และกับผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ อีกแบบหนึ่ง แต่ไม่ว่าจะเลือกวางตัวแบบใด จุดสำคัญนั้นอยู่ที่ว่าผู้กำกับการแสดงจะต้องสร้างความสัมพันธ์เหล่านี้ตั้งแต่ระยะแรกเริ่มและแสดงออกให้กระจ่างชัดแก่ผู้ร่วมงานและผู้แสดงทุกคน ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนได้รับรู้และวางตัวให้เหมาะสม

4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งผู้กำกับการแสดงจะต้องระลึกอยู่เสมอก็คือ ไม่มีใครสามารถสร้างภาพยนตร์ได้คนเดียวสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์ในสมัยนี้ นอกจากจะให้ความสำคัญกับเนื้อหาสาระของเรื่องแล้ว ยังต้องคำนึงถึงศิลปะของภาพยนตร์ด้วย การสร้างภาพยนตร์จึงต้องการผู้มีความรู้และประสบการณ์เฉพาะด้านต่าง ๆ ไม่ว่าผู้กำกับการแสดงจะมีความสามารถเฉพาะตัวมากแค่ไหน ก็ยังต้องอาศัยผู้ร่วมงานที่มีความสามารถ ดังนั้น ขณะที่ผู้กำกับการแสดงจำเป็นจะต้องเป็นผู้หน้าที่เด็ดขาด ในเวลาเดียวกัน จะต้องสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ร่วมงานทุกคน มีความเป็นกันเอง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ร่วมงานทุกคนกล้าแสดงความคิดเห็นเพื่อร่วมกันสร้างผลงานที่ดี

ผู้กำกับการแสดงที่ฉลาด จะต้องพยายามดึงเอาความสามารถของผู้ร่วมงานทุกคนออกมาใช้ประโยชน์แก่งานมากที่สุด

จึงกล่าวได้ว่า ความสามารถของผู้กำกับการแสดงในการทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานและผู้แสดงนั้นมีความสำคัญมาก เฉพาะความสามารถพิเศษในการสร้างภาพยนตร์เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอจะเป็นผู้กำกับการแสดงที่ดีได้ แต่จะต้องสามารถสร้างบรรยากาศและควบคุมการทำงานที่ประกอบด้วยผู้คนที่มีความหลากหลายให้สามารถทำงานได้อย่างเต็มความสามารถทุกคน

ผู้กำกับการแสดงอาจจะมาจากผู้ที่มีอาชีพต่าง ๆ กัน บางคนเคยเป็นนักเขียน นักหนังสือพิมพ์ นักจัดรายการวิทยุ นักร้อง นักแสดง ผู้ตัดต่อ หรืออาชีพอื่น ๆ แต่ผู้กำกับการแสดงสมัยใหม่มักจะมาจากผู้ที่สนใจงานภาพยนตร์หรืองานแสดงมาตั้งแต่เริ่มแรกจริง ๆ บางคนอาจเคยเป็นผู้กำกับละคร กำกับรายการโทรทัศน์ หรือศึกษามาทางด้านภาพยนตร์โดยตรง ประสบการณ์เหล่านี้มีความสำคัญ จากสถิติปรากฏว่าผู้กำกับการแสดงประเภทนี้ประสบความสำเร็จในอาชีพได้ดีกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานมาก่อน ปรากฏการณ์ที่ว่านี้คล้ายกับวิชาชีพสาขาอื่น ๆ ในช่วงแรก ๆ เมื่อมีภาพยนตร์เกิดขึ้นใหม่ ๆ ยังไม่มีผู้ชำนาญการโดยเฉพาะ ใครก็สามารถทำงานภาพยนตร์ได้ แต่เมื่อวงการได้พัฒนาไปสักระยะหนึ่ง คนที่มีความสนใจและมีพื้นฐานมาโดยตรงจะมีโอกาสดีกว่าสำหรับประเทศไทยในปัจจุบันผู้ที่อยู่ในวงการภาพยนตร์รวมทั้งผู้กำกับการแสดงก็มาจากทุกสาขาอาชีพ แต่เมื่อมีพัฒนาการทางด้านวิชาการภาพยนตร์แล้ว ในอนาคตอันใกล้ก็สามารถคาดได้ว่าผู้ที่มีพื้นฐานความรู้หรือศึกษามาทางด้านนี้โดยตรงจะเพิ่มมากขึ้น

มีข้อที่น่าสนใจอีกประการคือ มีผู้กำกับการแสดงจำนวนไม่น้อยที่มาจากดารานำ แต่จากสถิติปรากฏว่าผู้กำกับการแสดงประเภทนี้ประสบความสำเร็จในอัตราที่ค่อนข้างต่ำ สำหรับประเทศไทยก็มีดารานำหลายคนที่เป็นผู้กำกับ เช่น ดอกดิน กัญญาภรณ์, สมบัติ เมทะนี, พิศาล อัครเศรณี, ไพโรจน์ สวรรค์ บุตร เป็นต้น

ผู้กำกับการแสดงของไทย ต่างจากผู้กำกับแสดงของต่างประเทศอยู่บ้าง ดังที่เคยกล่าวไว้บ้างแล้วในเรื่องผู้อำนวยการสร้างว่า ผู้อำนวยการสร้างคือนายทุนหรือตัวแทนของบริษัทสร้างภาพยนตร์ เมื่อผู้อำนวยการสร้างกับนายทุนเป็นคนเดียวกัน ผู้ที่จะทำหน้าที่คิดโครงการเสนอนายทุนเพื่อขอเงินสร้างภาพยนตร์ก็คือ “ผู้กำกับการแสดง” ดังนั้น ผู้กำกับแสดงจึงต้องเป็นนักธุรกิจไปในตัวด้วย เพราะความอยู่รอดของผู้กำกับแสดงขึ้นอยู่กับโครงสร้างภาพยนตร์ที่ตนเสนอโดยตรง และด้วยเหตุผลเดียวกันที่ว่า ผู้อำนวยการสร้างกับนายทุนเป็นกลุ่มบุคคลหรือคนเดียวกัน ในประเทศไทยจึงมีผู้กำกับแสดงในเครือบริษัท ผู้กำกับแสดงประเภทนี้มีสภาพคล้ายกับผู้ผู้อำนวยการสร้างที่อยู่ในเครือคือ จะมีอำนาจน้อยในการต่อรอง

กับเจ้าของเงินและในการเลือกเรื่องและผู้แสดง ส่วนใหญ่บริษัทจะกำหนดมาว่าควรสร้างเรื่องใด เอานักแสดงใดนำแสดง และเพื่อไม่ให้รู้สึกว่าเป็นการบังคับจนเกินไป ในทางปฏิบัติบริษัทผู้สร้างจะให้ผู้กำกับการแสดงเลือกสร้างเรื่องหนึ่งเรื่องใดใน 3-4 เรื่องที่กำหนดมาให้ จึงกล่าวได้ว่าผู้กำกับการแสดงของไทยต้องเป็นนักธุรกิจและศิลปินในตัวพร้อมกัน

แนวคิดด้านผู้ชมภาพยนตร์

ผู้ชมภาพยนตร์เป็นตัวแปรหลักสำคัญในการที่จะทำให้ภาพยนตร์อยู่ได้ ทำให้ธุรกิจภาพยนตร์ยังคงมีอยู่ถึงปัจจุบันนี้ เพราะถ้าไม่มีผู้ชมภาพยนตร์ ภาพยนตร์ก็ไม่มีจุดหมายในการสร้างขึ้นเพื่อใคร รายได้โดยตรงจากภาพยนตร์นั้นก็มาจากผู้ชม เมื่อไม่มีรายได้หลักจากผู้ชมภาพยนตร์ก็ไม่สามารถสร้างขึ้นได้อย่างแน่นอน นอกจากนี้ผู้ชมยังเป็นตัวบ่งชี้การพัฒนาตลาดภาพยนตร์ได้อย่างมากอีกด้วย

ริชาร์ด เอ็ม กอลลิน (Richard M. Gollin)¹⁹ ได้กล่าวถึงสาเหตุที่คนไปชมภาพยนตร์ไว้ด้วยกัน 8 ประการด้วยกัน

1. ประสบการณ์ทดแทน (Vicarious experience)

ภาพยนตร์จะสามารถพาเราไปในส่วนต่างๆ ของโลกซึ่งเรายังไม่เคยไปมาก่อนหรือไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะไป โลกซึ่งอยู่ในจินตนาการของเรา โลกซึ่งไม่เหมือนกันสถานที่ที่เราใช้อยู่ทุกวัน

2. การสวมบทเป็นตัวละครในภาพยนตร์ (Identification)

โรงภาพยนตร์เป็นสถานที่ที่ปลอดภัยที่เราจะสามารถสวมบทเป็นใครก็ได้ที่ไม่ใช่ตัวเราเอง ซึ่งการสวมบทเป็นใครก็ได้ที่ไม่ใช่ตัวเราเองซึ่งการสวมบทในจินตนาการเช่นนี้เป็นสิ่งจำเป็นในการเติบโตและมีความคิดเป็นผู้ใหญ่ของเรา

3. ประสบการณ์เปรียบเทียบ (Analogous experience)

เรื่องราวที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์แสดงถึงตัวอย่างของโลกในแง่มุมต่างๆ ซึ่งอาจจะคล้ายคลึงกับสิ่งที่เราประสบมาภาพยนตร์เป็นตัวแทนของโลกในแง่มุมใดแง่มุมหนึ่งแต่ไม่สามารถทดแทนทุกสิ่งทุกอย่างในโลกได้ เนื้อหาในภาพยนตร์สามารถแบ่งได้เป็นเนื้อหาที่สามารถเห็นประจักษ์ชัดเจนและเนื้อหาแฝงที่ไม่สามารถทำให้ชัดเจนตรงกับความเป็นจริงได้ทั้งหมด

4. แบบแผนของสาธารณะ

ภาพยนตร์เปิดโอกาสให้ผู้ชมได้สัมผัสประสบการณ์ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ภาพยนตร์สร้างเกราะคุ้มกันให้กับผู้ชมในสถานการณ์ที่เขารู้สึกว่าเขาไม่สามารถจะควบคุมมันได้ โรงภาพยนตร์จะมีลักษณะคล้ายกับวัด โบสถ์ สุเหร่า ซึ่งทำให้กลับมานึกถึงศีลธรรมอันดีงาม ซึ่งมักเสื่อมลงในทุกวัน เช่น

¹⁹ Richard M. Gollin "A viewer's guide to film". USA : McGraw-hill. Inc. 1992. page 173-185.

ภาพยนตร์อเมริกันที่แสดงว่า การก่ออาชญากรรมไม่ได้ให้อะไรกับผู้ที่ก่อเลย โดยแสดงออกมาในลักษณะของความกระวนกระวาย ความสับสนที่เกิดขึ้นในตัวของผู้ที่ก่ออาชญากรรมเอง

5. แบบแผนส่วนตัว

เราไปชมภาพยนตร์เพื่อที่จะได้มีส่วนร่วมกับจินตนาการที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ ซึ่งเราคาดหวังว่าในอนาคตอาจเกิดขึ้นกับเราหรือเราคิดว่าอาจจะเกิดขึ้นหรือคิดว่าตัวเรามีคุณสมบัติไม่เพียงพอในการทำสิ่งต่างๆ ได้ หากเราได้ดูภาพยนตร์เราจะเข้าใจถึงสถานการณ์นั้นๆ และผ่อนคลายได้มากขึ้น

6. ความลึกซึ้ง

บางสิ่งบางอย่างในชีวิตจริงเราอาจรู้แค่ผิวเผินเท่านั้น แต่เมื่อเราได้ไปชมภาพยนตร์เราอาจรู้และเข้าใจได้ลึกซึ้งมากขึ้น ในภาพยนตร์บางเรื่องมักอาศัยนักทฤษฎีและนักวิชาการเป็นตัวแทนที่ใช้ในการตีความของความเชื่อ และวัฒนธรรมของเรา ผู้ชมมักจะหาวัฒนธรรมชั้นสูง เช่น วรรณกรรมหรือดนตรีในภาพยนตร์ ผู้สร้างภาพยนตร์ไม่ใช่นักปรัชญาแต่เขาเป็นผู้ชำนาญงานด้านความบันเทิง ผู้ซึ่งจะพยายามสื่อถึงเรื่องที่เราไม่รู้ที่อยู่แล้ว รู้น้อยหรือสิ่งที่เราควรเชื่อ ผู้สร้างจึงกลายเป็นผู้สร้างสรรโลกในความหมายที่ลึกซึ้งได้มากขึ้น

7. ศิลปะ

ภาพยนตร์เป็นศิลปะแขนงหนึ่ง ผู้ชมภาพยนตร์ต้องการชมศิลปะจากงานภาพยนตร์เช่นเดียวกับการไปชมภาพยนตร์ บัลเลต์ โรงภาพยนตร์ ไป พิพิธภัณฑ์ หรือไปชมกีฬาบางประเภท ผู้ชมมีความต้องการที่ชมอะไรที่ยากจะหาได้ในชีวิตจริง เป็นสิ่งที่แตกต่างจากการใช้ชีวิตประจำวันของเราในทุกๆ วัน ภาพยนตร์เช่นเดียวกับศิลปะแขนงอื่นๆ ให้ความเพลิดเพลินจากความงามของศิลปะเหล่านั้น เกิดความพึงพอใจจากแสง สี เสียง และทำให้ค้นพบกับสิ่งใหม่

8. การวิเคราะห์และตีความหมาย

เมื่อผู้ชมได้ชมภาพยนตร์ก็จะตีความว่า ภาพยนตร์นั้น ๆ ได้มีเนื้อหาสาระอะไรสำคัญ ภาพยนตร์นั้นเป็นประเภทใด มีความเพลิดเพลินหรือปัญหาใดบ้างเกิดขึ้นในภาพยนตร์ ขณะที่เราชมภาพยนตร์เราก็พยายามวิเคราะห์และจดจำส่วนต่างๆ ในภาพยนตร์ การตีความหมายอาจทำได้ 2 วิธี คือ การได้อ่านเรื่องราวก่อนที่จะได้ไปชมภาพยนตร์จะช่วยเอื้อให้การชมภาพยนตร์เข้าใจได้มากขึ้น และเมื่อภาพยนตร์จบลงก็รู้ว่าภาพยนตร์ต้องการจะบอกอะไรกับเรา วิธีที่ 2 คือ ใช้เวลาในการชมภาพยนตร์ตลอด 2 ชั่วโมงโดยวิเคราะห์เนื้อหาพร้อมกับชมภาพยนตร์ด้วย และเมื่อจบแล้วก็ลองย้อนกลับไปคิดในทันทีว่าชมอะไรไป ทั้งตอนต้น กลาง และท้ายเรื่องเราจะพยายามสลายโครงสร้างของภาพยนตร์นั้นๆ และสร้างมันขึ้นมาใหม่ตามความคิดและการตีความหมายของเราเองยิ่งเรามีการวิเคราะห์ตลอดทั้งเรื่องก็จะยิ่งมีความรู้เกี่ยวข้องในเนื้อหาและเข้าใจเนื้อหาต่างๆ ของเรื่องนั้นมากขึ้น

แนวคิดเรื่ององค์ประกอบในภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้ชมภาพยนตร์เกิดความบันเทิง

ดังที่กล่าวข้างต้นแล้วว่า ผู้ชมมีผลอย่างมากต่อวงการภาพยนตร์ดังนั้นการจะทำให้ผู้ชมพอใจและเกิดความบันเทิงนั้นก็ต้องทราบเกี่ยวกับองค์ประกอบเหล่านั้นโดย แนวคิดเรื่ององค์ประกอบในภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงกล่าวว่าผู้กำกับภาพยนตร์จะต้องรู้ว่าจุดจุดใดในภาพยนตร์ที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิง ซึ่งแนวคิดนี้กล่าวว่าจะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. มีโครงเรื่องและเนื้อเรื่องที่ดี

โครงเรื่องและเนื้อเรื่องควรเป็นเรื่องที่เป็นไปได้และมีเหตุผลสมจริง เนื้อเรื่องมีความเกี่ยวโยงต่อเนื่อง (continuity) กันอย่างแนบเนียนโดยตลอด ควรจะมี "ไคลแมกซ์" (climax) หรือจุดสุดยอดของเรื่อง ที่ทำให้คนดูรู้สึกสนุก หรือตื่นเต้น จนลืมตัวสำหรับเรื่องความเป็นไปได้และเหตุผลของเรื่อง หากเป็นเรื่องสมมติ ก็ควรมีเหตุผลที่พอเชื่อถือได้ในตัวของมันเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องสมมติโดยไม่หวังว่าจะมีทางเป็นจริงไปได้ เช่น ภาพยนตร์ตลกก็ไม่จำเป็นต้องคิดถึงความเป็นไปได้

2. การดำเนินเรื่อง

ภาพยนตร์ที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงต้องมีภาพเสียงปรากฏแก่สายตาและหูของคนดูตามโครงเรื่องและเนื้อเรื่องที่ดี คือ ได้กล่าวถึงแล้วตามลำดับตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง แสดงเรื่องเฉพาะที่สำคัญจริงๆ ซึ่งจะให้เห็นเรื่องเดินไปตามลำดับ ต่อเนื่องเกี่ยวโยงกันไปเรื่อยๆ เป็นฉากๆ และเป็นตอนๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ฉวัดเฉวียนวู่ววนไปวนมา เรื่องจะต้องดำเนินไปโดยไม่ชักช้า ไม่อืดอาดหรือเยิ่นเย้อ ปรากฏต่อเนื่องไปตามลำดับ ทั้งภาพเสียงพูดและเสียงประกอบ (sound effects) ฉากที่ไม่จำเป็นแก่การดำเนินเรื่องบางฉากไม่ควรจะมี เพราะถ้ามีจะทำให้เสียคุณค่าของภาพยนตร์ทั้งเรื่อง

3. การแสดงดี

บทบาทของผู้แสดงทุกคน ทั้งท่าทางและเสียงที่ปรากฏบนจอมาสู่ตาและหูของคนดู จะต้องแสดงท่าทางเหมือนจริง สมบทบาท โดยเฉพาะผู้แสดงนำต้องแสดงได้ดีจริงๆ จนทำให้คนดูรู้สึกเกิดอารมณ์คล้อยตามว่า ภาพยนตร์ที่กำลังชมอยู่เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้น

4. การถ่ายภาพและการลำดับตัดต่อภาพที่ดี

ภาพที่ปรากฏบนจอ ควรที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ของเนื้อเรื่อง มีการจัดองค์ประกอบ (composition) ที่ดี มีศิลปะอีกทั้งมีสีสันในการถ่ายทอด ได้อารมณ์ขัน อันประกอบด้วย Exposure, tones, colors and lighting ได้ตรงตามบรรยากาศ มองดูง่ายไม่ทำให้เกิดอาการสับสน ภาพยนตร์จะดีสักปานใด ถ้าการถ่ายภาพไม่ดีก็อาจทำให้หมดความบันเทิงไปได้ สำหรับการตัดต่อภาพ เป็นศิลปะแห่งการเสนอภาพแก่ผู้ดู การถ่ายภาพยนตร์ที่ดีจะต้องลำดับภาพให้การดำเนินเรื่องเกี่ยวโยงต่อเนื่องตามลำดับ การดำเนินเรื่องไม่สะดุดความรู้สึก ทำให้สะดวกต่อการดู เข้าใจเรื่องได้ง่าย ไม่วู่ววนสับสน บทบาทในแต่ละฉากจะต้องสมบูรณ์ ไม่ขาดและไม่ยาวจนเกินไป

5. ฉากและการแต่งกายเหมาะสม

ภาพยนตร์ที่จะทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงควรมีฉากเหมือนจริงจนจับไม่ได้ว่าสร้างขึ้น ถ้าเป็นภาพยนตร์สี สีที่ปรากฏบนจอ ได้แก่สีฉาก และสี เครื่องแต่งกายจะต้องดูกลมกลืนหรือขัดแย้งอย่างมีศิลปะ เพื่อช่วยสร้างอารมณ์ให้ผู้ชมเกิดคล้อยตามคิดว่า ภาพยนตร์ที่กำลังชมเป็นจริง

6. เสียง ดนตรีและเพลง

ส่วนประกอบอีกส่วนที่ทำให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงคือ เสียงพูดที่ตรงกับปากและเหมาะสมกับบุคลิกและเนื้อเรื่องของตัวละคร เสียงประกอบต่างๆจะต้องเหมือนความเป็นจริงเช่น เสียงฝีเท้าม้า ถ้าเป็นดนตรีหรือเพลงประกอบ จะต้องให้เหมาะแก่บรรยากาศและเนื้อเรื่อง สิ่งเหล่านี้ช่วยสร้างความเป็นจริงและความเคลิบเคลิ้มแก่อารมณ์ของผู้ชมได้เป็นอันมาก

องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้น มีส่วนช่วยให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงได้มาก ถ้าภาพยนตร์เรื่องใด สามารถทำองค์ประกอบต่างๆ ได้สมบูรณ์มากขึ้นเพียงใด ก็ช่วยส่งเสริมให้ผู้ชมเกิดความบันเทิงมากขึ้น

แนวความคิดเกี่ยวกับภาพยนตร์บันเทิง

ภาพยนตร์บันเทิงเป็นภาพยนตร์ที่มีการผลิตเพื่อนำสู่ตลาดเป็นจำนวนมากและเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้กับผู้ผลิตภาพยนตร์อย่างมาก เป็นการผลิตเพื่อธุรกิจที่แท้จริงมีการจัดองค์กร มีการวางแผนด้านการตลาด การจัดจำหน่าย

การผลิตภาพยนตร์ประเภทบันเทิงนั้นมีความหมายว่า เป็นการสร้างภาพยนตร์ที่เกิดขึ้นจากการจำลองเรื่องราวในชีวิตจริง หรือจากจินตนาการเหนือจริง อันมีเนื้อหาที่แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้ดูเกิดความเพลิดเพลิน มีความตื่นเต้น เร้าใจ หรือ สะเทือนอารมณ์ด้วยเรื่องราวที่สนุกสนานหรือชวนฉงนงายอย่างสมเหตุสมผล เพื่อให้ความรื่นเริงเบิกบานใจหรือเกิดการคล้อยตามไปกับความประทับใจในศิลปะภาพยนตร์ ด้วยเจตนาของผู้สร้างภาพยนตร์ที่ต้องการให้คนดูเกิดความสนุกสนาน²⁰

โดยทั่วไปการผลิตภาพยนตร์ประเภทบันเทิงจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. การผ่อนคลายอารมณ์เพื่อให้ผู้ดูเกิดความรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลินบันเทิงใจไปตามอารมณ์ของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ
2. การสร้างความรู้สึกระทึกใจ ชวนแก่การสนใจติดตามโดยผู้ดูไม่รู้สึกรู้สีก่อนหน้า แล้วนำสุนทรียที่ได้เก็บไว้ในความทรงจำของตน
3. การทำให้ผู้ดูเกิดอารมณ์คล้อยตาม โดยให้ความเอาใจใส่ติดตามเรื่องราวไปตามท้องเรื่องของเนื้อหาและการแสดง ด้วยความรู้สึกเสมือนหนึ่งที่ตนเข้าไปเกี่ยวพันในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง
4. เพื่อเป็นอุทาหรณ์ให้แก่ผู้ชมในการดำเนินชีวิตโดยได้รับจากสาระ เรื่องราวของภาพยนตร์

แนวความคิดการผลิตภาพยนตร์ด้วยเงินทุนที่ต่ำ

John Randall²¹ ได้กล่าวในหนังสือชื่อ Feature Films on Low Budget เกี่ยวกับการผลิตภาพยนตร์ด้วยเงินทุนที่ต่ำว่า

²⁰ พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร : การศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรในเขตรังสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526

²¹ John Randall.

ในปัจจุบันมีผู้ที่กำลังศึกษาทางด้านศิลปะและเทคนิคทางด้านภาพยนตร์กันมากขึ้น ซึ่งคนส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้มีความทะเยอทะยานที่จะเข้าสู่วงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ แต่เป็นที่รู้กันดีว่าบริษัทภาพยนตร์หรือสตูดิโอถ่ายภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียงนั้น ปิดตัวเองที่จะรับคนรุ่นใหม่ ซึ่งบุคคลที่ทำงานอยู่กับบริษัทหรือสตูดิโอเหล่านี้ จะถูกทำสัญญากับบริษัทหรือสตูดิโอเหล่านั้นๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานในวงการอื่นๆ ด้วย เช่นละครเวทีหรือวงการโทรทัศน์ ดังนั้นคนรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาในวงการภาพยนตร์ มีน้อยมาก และจะต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกที่เข้มงวด

ในอีกด้านหนึ่ง บริษัทสร้างภาพยนตร์อิสระจะเสนองานและโอกาสสำหรับคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้พื้นฐานทางด้านภาพยนตร์ แม้ว่าผู้กำกับภาพยนตร์รุ่นใหม่จะมีหลักการสร้างภาพยนตร์ที่เหมือนกัน แต่แนวทางการใช้ประโยชน์จากหลักการสร้างภาพยนตร์ของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน

สิ่งที่จะพูดถึงในที่นี้คือเงินทุนในการสร้างภาพยนตร์ การที่มีค่าใช้จ่ายจำนวนมากเกิดขึ้นในภาพยนตร์ จะเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้องหยุดสร้างภาพยนตร์หรือไม่ ในความเป็นจริงแล้วค่าใช้จ่ายจำนวนมากที่เกิดขึ้นในการสร้างภาพยนตร์ ไม่ใช่สิ่งที่จะทำให้เราหยุดสร้างภาพยนตร์ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องสร้างภาพยนตร์ที่มีลักษณะเช่นนี้ตลอดไป เพราะภาพยนตร์ที่ใช้เงินทุนในการสร้างสูงนั้น อาจจะล้มเหลวในการฉายภาพยนตร์เพื่อเรียกทุนคืน

ปัจจุบันหลักการสร้างภาพยนตร์โดยเงินทุนต่ำกำลังถูกสร้างขึ้นและหลักการนี้จะถูกใช้ต่อไป ภาพยนตร์เหล่านี้จะเป็นตัวแทนในการเริ่มต้นของนักสร้างภาพยนตร์รุ่นใหม่ และจะเป็นหนทางแห่งชีวิตที่จะนำไปสู่ความเป็น "คนทำหนัง"

John Randall กล่าวถึง 4 ทางหลักที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสร้างภาพยนตร์ นั่นคือ

1. มีบทภาพยนตร์ที่ดี
2. มีตารางการถ่ายทำ ตารางการแยกแยะการทำงานที่ถูกเตรียมมาอย่างดี
3. มีผู้กำกับที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ
4. มีทีมงานที่ดี มีความเป็นมืออาชีพ

การสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินทุนที่ต่ำนั้นมีความเป็นไปได้มาก แต่นักสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินลงทุนต่ำจะต้องมีความรู้ที่ดีถึงตำแหน่งผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ นักเขียนบทภาพยนตร์ ผู้กำกับการแสดง ภาพยนตร์ ช่างภาพ ช่างตัดต่อ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะเป็นผู้จัดการดูแลส่วนต่างๆ ในภาพยนตร์ ค่าสอนที่จะใช้กับนักสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินลงทุนต่ำก็คือ "หาความรู้เกี่ยวกับภาพยนตร์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้" ซึ่งนักสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินทุนต่ำจะต้องเริ่มตั้งแต่การหาความรู้ระดับกลางในการทำงานในวงการภาพยนตร์ แต่อย่าอยู่เฉพาะระดับล่าง ต้องหาความรู้ในระดับที่สูงขึ้นด้วย

การสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินลงทุนต่ำนั้นจะต้องมีการจัดการทุนส่วนในการผลิตภาพยนตร์ตั้งแต่การเขียนบทภาพยนตร์ การจัดตารางการถ่ายทำและตารางการทำงาน การคัดเลือกนักแสดง การจัดเตรียมการถ่ายทำ การว่าจ้างทีมงานถ่ายทำ การฝึกซ้อมนักแสดง การจัดการถ่ายทำ การจัดการเรื่องดนตรีและเสียงประกอบ การจัดจำหน่าย และที่สำคัญเกี่ยวข้องกับทุกส่วน ซึ่งผู้สร้างภาพยนตร์จะต้องมีความรู้การจัดการระบบทุกอย่างได้อย่างดี ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ค่อนข้างหนัก

แนวคิดการปกป้องของรัฐบาลและการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์

Joege A. Schnitman ได้กล่าวถึงการปกป้องของรัฐบาลและการพัฒนาของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศโลกที่สาม ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงประเทศอาร์เจนตินา (Argentina) และเม็กซิโก (Mexico) ซึ่งได้กล่าวไว้ในหนังสือ Film Industries in Latin American "Dependency and Development" ว่า

แนวโน้มทั่วไปในการป้องกันของรัฐบาลในอาร์เจนตินานั้น หลังจากที่ได้สูญเสียตลาดผู้ชมในแถบลาตินอเมริกากระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น ผู้กำกับภาพยนตร์ในอาร์เจนตินาได้ รับการพิจารณาจากรัฐบาลในการช่วยเหลือในเรื่องที่รัฐบาลจะผูกมัดในการเป็นผู้สนับสนุนและการเผยแพร่อุตสาหกรรมภาพยนตร์ของประเทศ ซึ่งเรื่องนี้เกิดในช่วงปี ค.ศ. 1944 ถึง ค.ศ. 1955 แต่ระยะเวลาไม่นานหลังจากนั้น มีการปล่อยให้มีการนำเข้าภาพยนตร์อิสระ ภายใต้กฎข้อบังคับที่ว่า "Laissez-faire" ซึ่งเกิดในช่วงปี ค.ศ. 1955 ถึง ค.ศ. 1977 จากนั้นเมื่อเวลาล่วงเลยไปอีกไม่นานมาตรการป้องกันของรัฐบาลเริ่มหละหลวมขึ้นไม่สามารถช่วยเหลือวงการภาพยนตร์ของอาร์เจนตินาได้ ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ปี 1977 เป็นต้นมา

สำหรับในเม็กซิโก เป็นเหตุการณ์ที่ตรงกันข้ามกัน แนวโน้มทั่วไปในการป้องกันของรัฐบาลนั้น มีการป้องกันและช่วยเหลืออย่างเต็มที่ เริ่มตั้งแต่การผลิตภาพยนตร์ การจำหน่ายภาพยนตร์ ซึ่งรวมถึงการจัดจำหน่ายภาพยนตร์ต่างประเทศด้วย การฉายภาพยนตร์ ซึ่งถ้ามีความจำเป็นรัฐบาลก็พร้อมที่จะเข้ามาทำงานเต็มที่ในจุดเหล่านี้และจะเป็นการแทนที่ผู้ประกอบการทั้งหมด การที่รัฐบาลเข้ามาแทรกแซงในอุตสาหกรรมของประเทศนั้น เพื่อนำมาซึ่งความสะดวกสบายของกิจการผู้ประกอบการภาพยนตร์ ซึ่งรัฐบาลทำได้และค่อนข้างประสบความสำเร็จ

ขณะที่บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศนั้น มีผลทำให้อุตสาหกรรมเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ในอาร์เจนตินาถูกตั้งข้อสังเกตว่าไม่มีความต่อเนื่องในการเติบโตของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ซึ่งเป็นสาเหตุมาจาก "กระบวนการทางการเมืองในด้านต่างๆ" เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอาร์เจนตินาคลายคลึงกับสิ่งที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมของเม็กซิโกก่อนที่เม็กซิโกจะพัฒนาได้จากการสนับสนุนของรัฐบาล

สิ่งนี้เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบถึงความสำคัญของการปกป้องของรัฐบาล เพื่อความมั่งคั่งและการเติบโตของอุตสาหกรรมด้านสื่อสารมวลชนในประเทศที่กำลังพัฒนา จึงมีคำถามเกิดขึ้นว่า รูปแบบของรัฐบาลที่ใช้ในนั้นมีประสิทธิภาพในการสนับสนุนอุตสาหกรรมด้านสื่อสารมวลชนอย่างไร สำหรับเรื่องของอุตสาหกรรมภาพยนตร์นั้น นโยบายการป้องกันของรัฐบาลมีความแตกต่างระหว่าง การจำกัด (Restrictive) และการสนับสนุน (Supportive)

นโยบายการป้องกันของรัฐเรื่องของการจำกัด (Restrictive) จะถูกเน้นใช้เพื่อที่จะขัดขวางจากการถูกรอบงัดตลาดภาพยนตร์ภายในประเทศ โดยภาพยนตร์ต่างประเทศ ซึ่งหมายถึงการมีระบบตรวจพิจารณาภาพยนตร์ การกำหนดโควตาจำนวนการนำเข้าของภาพยนตร์ต่างประเทศ การตั้งภาษีการนำเข้าภาพยนตร์ต่างประเทศที่สูง และวิธีการอื่นๆ

แต่สำหรับนโยบายการป้องกันของรัฐในเรื่องการสนับสนุน (Supportive) จะเน้นถึงการสนับสนุนในทุกๆด้าน เพื่อความก้าวหน้าในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศ เป็นต้นว่ารัฐบาลช่วยให้ผู้ลงทุน

สามารถกู้ยืมเงินจากธนาคาร การให้เงินบำรุงในการสร้างภาพยนตร์ การบริการผู้สร้างภาพยนตร์ในประเทศด้านต่าง ๆ การให้ทุนการศึกษาสำหรับช่างเทคนิคภาพยนตร์และอื่น ๆ

ดังนั้นสรุปได้ว่านโยบายของรัฐบาลที่จะช่วยเหลืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศควรจะประกอบด้วย การจำกัด (ด้านการแข่งขันกับต่างประเทศ) และการสนับสนุน (ในการสร้างภาพยนตร์ทุก ๆ ด้าน)

ในส่วนประเทศยุโรปตะวันตก นักปกป้องภาพยนตร์ในประเทศจะมีข้อจำกัดที่จะใช้กับภาพยนตร์ต่างประเทศ 2 ข้อที่เป็นหลักคือ

1. การตรวจสอบภาพยนตร์ต่างประเทศ จะใช้ระบบที่แยกจากกันกับระบบตรวจสอบภาพยนตร์ในประเทศ
2. การให้โควตาการนำเข้าภาพยนตร์ต่างประเทศนั้น จะจำกัดจำนวนภาพยนตร์ต่างประเทศที่จะนำเข้าทุกปี

การตรวจสอบภาพยนตร์ต่างประเทศจะใช้ระบบที่แยกจากกันกับระบบตรวจสอบภาพยนตร์ในประเทศ การให้โควตาการนำเข้าภาพยนตร์ต่างประเทศนั้น จะจำกัดจำนวนภาพยนตร์ต่างประเทศ ที่จะนำเข้าทุกปี

ส่วนนักปกป้องภาพยนตร์ในประเทศจะมีการสนับสนุนภาพยนตร์ในประเทศอยู่ 3 วิธีคือ

1. การให้รางวัล
2. การให้การกู้ยืมเพื่อการสร้างภาพยนตร์
3. การให้เงินบำรุงในการสร้างภาพยนตร์

รางวัลนั้นในที่นี้จะให้กับภาพยนตร์ที่มีคุณภาพ การกู้ยืมเงินจะได้จากธนาคารซึ่งรัฐบาลจะต้องทำเงื่อนไขพิเศษกับธนาคาร และการให้เงินบำรุงนั้น ได้จากการเก็บภาษีจากการชมภาพยนตร์

ทั้งอาร์เจนตินาและเม็กซิโกในปัจจุบันต่างใช้ระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์เป็นระบบหลักกับภาพยนตร์ต่างประเทศและมีการใช้ระบบกำหนดโควตาจำนวนภาพยนตร์ต่างประเทศที่จะนำเข้าในประเทศ นอกจากนี้รัฐบาลยังเข้ามามีส่วนช่วยเหลือทางด้านเงินทุนในการสร้างภาพยนตร์อีกด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นผลทำให้วงการภาพยนตร์ทั้งของอาร์เจนตินาและของเม็กซิโกมีการพัฒนาไปมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยตรวจสอบแล้วพบว่า มีงานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ยงศักดิ์ วีระเมธิวังศ์²² ได้ศึกษาวิวัฒนาการของการพัฒนา พัฒนาการภาพยนตร์ไทยที่หยุดนิ่งและที่เคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงซึ่งมีเหตุมาจากปัจจัยภายในวงการภาพยนตร์และปัจจัยภายนอกวงการภาพยนตร์ เพื่อวินิจฉัยหาสภาพความเป็นจริงของวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน

พบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของภาพยนตร์ไทยอยู่ 10 ปัจจัย ซึ่งได้แก่ ปัจจัยภายใน 6 ปัจจัยคือ เงินลงทุน บุคลากรที่อยู่เบื้องหลัง นักแสดง เทคนิคและกลวิธีการนำเสนอความเป็น น้าเนา ด้านเนื้อเรื่องและหลักการดำเนินงานเพื่อเงินและความอยู่รอด ปัจจัยภายนอก 4 ปัจจัย คือ การเข้ามาของภาพยนตร์ต่างประเทศ การใช้หลักการตลาดในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ภาวะเศรษฐกิจของประเทศในแต่ละช่วงเวลาและแนวคิดเรื่องการเมืองมีสังคมเดียวกัน ระบบความคิดเดียวกันระหว่างผู้กำกับภาพยนตร์และผู้ชมภาพยนตร์ ปัจจัยภายในวงการภาพยนตร์ทั้ง 6 ปัจจัย ส่วนใหญ่มีผลทำให้พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยหยุดนิ่ง โดยเฉพาะปัจจัยในเรื่องที่เกี่ยวกับบุคคลซึ่งได้แก่ ปัจจัยในเรื่องของผู้กำกับภาพยนตร์ บุคลากรเบื้องหลังและนักแสดง ในทางตรงกันข้าม ปัจจัยภายนอกวงการภาพยนตร์กลับส่งผลให้วงการภาพยนตร์ไทยสามารถเคลื่อนไหวอยู่รอดต่อไปได้ หากทว่าไม่สามารถจะส่งผลให้มีการพัฒนาคุณภาพของภาพยนตร์ไทยมากขึ้น

จีรบุญย์ ทัศนบรรจง²³ ได้ศึกษาถึงรูปแบบของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น เพื่อทราบถึงลักษณะของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น เพื่อทราบถึงการใช้เทคนิคทางภาพยนตร์

พบว่า รูปแบบของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่นนั้น โครงเรื่องส่วนใหญ่แสดงถึงชีวิตของนักเรียน นักศึกษา ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องใกล้ตัวของวัยรุ่นทั้งสิ้น ภาพยนตร์จะเปิดเรื่องให้ผู้ชมติดตามพฤติกรรมของตัวละครเอกและเรื่องราวที่ตัวละครเอกมีความสัมพันธ์ด้วย จากนั้นจะสร้างปมปัญหาซึ่งจะทวีความขัดแย้งขึ้น แล้วจึงมีการคลายปมแห่งความขัดแย้งและจบลงด้วยความสุข โดยส่วนสำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้ในภาพยนตร์ คือ มุขตลก ในด้านเนื้อหาแนวคิดสำคัญที่ปรากฏในภาพยนตร์ส่วนใหญ่จะเป็นแนวคิดเกี่ยวกับความผูกพันระหว่างเพื่อนต่อเพื่อน ความเสียสละ ความเอื้ออาทรต่อกัน นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังสะท้อนให้เห็นถึงปริบททางสังคมในแง่มุมที่แตกต่างกันออกไป สำหรับการใช้นิเทศของภาพยนตร์ในด้านการติดต่อส่วนใหญ่จะติดต่อตามลำดับเหตุการณ์โดยมีดนตรีและเพลงประกอบเป็นส่วนช่วยเสริมอารมณ์ของภาพยนตร์ ในด้านวัฒนธรรมย่อยที่ปรากฏจะเป็นวัฒนธรรมย่อยด้านภาษาและการแต่งกาย ส่วนจุดมุ่งหมายในการสร้างก็เพื่อความบันเทิง โดยจะสอดแทรกสาระหรือทัศนะของผู้สร้างลงไป

นายกิตติกานต์ ภูมิสวัสดิ์²⁴ ได้ศึกษาทางด้านความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อภาพยนตร์ไทย และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ไทย

²² ยงศักดิ์ วีระเมธิวังศ์. "มิติที่หยุดนิ่งและมิติที่เคลื่อนไหวในการพัฒนาภาพยนตร์ไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539)

²³ จีรบุญย์ ทัศนบรรจง. "การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลักษณะของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533)

²⁴ กิตติกานต์ ภูมิสวัสดิ์. "การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตศึกษามหาวิทยาลัยปิด ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อภาพยนตร์ไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528)

พบว่า นิสิตนักศึกษาจะชมภาพยนตร์จากโรงภาพยนตร์ในจำนวนน้อยกว่า 10 เรื่องต่อปี ภาพยนตร์ที่นิยมชมจะเป็นภาพยนตร์ฝรั่ง ประเภทของภาพยนตร์ที่นิสิตศึกษานิยมชมคือ ภาพยนตร์ประเภทตลกขบขัน ช่วงเวลาที่ชมคือ ช่วงเวลาที่ว่างจากการเรียน ในวันที่มีเรียน สำหรับทางด้านการชมภาพยนตร์ไทยพบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนมากยังคงชมภาพยนตร์ไทยอยู่ในปัจจุบันและลักษณะการชมจะเป็นแบบเลือกชมเป็นเรื่องไป ส่วนนิสิตนักศึกษาที่ไม่เคยชมหรือเลิกชมภาพยนตร์ไทยไปแล้ว มีเหตุผลจาก เนื้อเรื่องของภาพยนตร์ไม่ดี

เดือนใจ ทองสำริด²⁵ ได้ศึกษาถึงเหตุผลในการเลือกชมภาพยนตร์ของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏว่า นิสิตนักศึกษาไม่ชอบชมภาพยนตร์ไทย เนื่องจากกลัวการดำเนินเรื่องที่ไม่มีเหตุผล และไม่กระตือรือร้น กลัวพบเนื้อเรื่องที่จำเจ ซ้ำซาก และกลัวการแสดงตลกที่ไม่มีเหตุผลและมีมากเกินไป

กมล นินนาทนนท์²⁶ ได้ศึกษาถึงความสนใจของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อการชมภาพยนตร์โดยใช้นิสิตจาก 5 สถาบัน ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยรัฐบาล ผลการวิจัยพบว่า เหตุผลในการเข้าชมก็เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อความสนุกสนาน และจะมีการเข้าชมภาพยนตร์ประมาณเดือนละ 1-3 เรื่อง ความแตกต่างของเพศ ส่งผลให้นิสิตนักศึกษาเลือกชมภาพยนตร์ในประเภทที่แตกต่างกัน เพศชาย นิยมชมภาพยนตร์ชีวิตมากที่สุด รองลงมาคือภาพยนตร์จารกรรมสืบสวน เพลงและตลกขบขัน ในขณะที่เพศหญิงชอบชมภาพยนตร์เพลงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ภาพยนตร์ชีวิต สืบสวน จารกรรม และตลกขบขัน นักศึกษาทั้งสองเพศ มีความเห็นว่าอิทธิพลของภาพยนตร์ในแง่ดีต่อนักศึกษาก็คือ ช่วยในการปรับปรุงตนให้เข้ากับสังคม ช่วยเพิ่มพูนความรู้รอบตัวอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพและยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น ส่วนในแง่ที่ไม่ดีคือ ทำให้เสียเงิน เสียเวลา และเสียสุขภาพ

ไพบูรณ์ คะเชนทร์พรรค²⁷ ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของเยาวชนไทย ผลปรากฏว่า เพศ สถานภาพ ผู้กำกับการแสดง อิทธิพลของสื่อโฆษณาและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมีความสัมพันธ์กับประเภทของภาพยนตร์ที่ตัดสินใจเลือกชม แต่แผนกวิชาที่ศึกษา ภูมิฐานะ ดารานำแสดง อิทธิพลของครอบครัวและการเปิดรับสื่อมวลชน ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของภาพยนตร์ที่ตัดสินใจเลือกชม ตัวแปรที่เกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกพบว่า มีทั้งอิทธิพลของสื่อโฆษณาและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของเยาวชนไทย โดยภาพยนตร์ตัวอย่างในโรงภาพยนตร์เป็นสื่อโฆษณาที่มีอิทธิพลสูงสุด

²⁵ เดือนใจ ทองสำริด. "เหตุผลในการเลือกชมภาพยนตร์ของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515)

²⁶ กมล นินนาทนนท์. "ความสนใจของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีต่อภาพยนตร์." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510)

²⁷ ไพบูรณ์ คะเชนทร์พรรค. "ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของเยาวชนไทย." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531)

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) โดยมีวิธีการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร

ศึกษาค้นข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยจากบทความต่าง ๆ ในอดีตที่กล่าวถึงภาพยนตร์ไทยทั้งบทความ วิชาการ บทวิจารณ์ บทความแสดงความคิดเห็น เพื่อประมวลสถานการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอดีต สืบเนื่องจนถึงปัจจุบันซึ่งจะพยากรณ์ถึงภาพยนตร์ไทยในอนาคตได้โดยเลือกค้นคว้าจากนิตยสารและวารสารเกี่ยวกับภาพยนตร์ในอดีตถึงปัจจุบัน

แหล่งข้อมูลที่ค้นคว้าได้แก่ วารสารภาพยนตร์ นิตยสารต่าง ๆ ตามสถาบันต่าง ๆ รวม 647 บทความ หลังจากนั้นจึงร่างแบบสอบถามเพื่อดำเนินการวิจัยในส่วนของการสำรวจภาคสนามกับผู้ชมจำนวน 500 ตัวอย่าง และร่างแนวคำถามกำหนดประเด็นคำถามเพื่อการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ต่อไป

2. การวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม

2.1 เครื่องมือที่ใช้

แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมชมภาพยนตร์ทั่วไป และพฤติกรรมชมภาพยนตร์ไทยความคิดเห็น ทศนคติ และความพึงพอใจของผู้ชมทั่วไปต่อภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน การยอมรับการคาดหวังต่อภาพยนตร์ไทยในอนาคต

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

สอบถามจากผู้ชมภาพยนตร์ทั่วไปทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Multiple Step ดังนี้

1. กรุงเทพมหานคร 100 ชุด (กระจายเขตอำเภอ)
2. ต่างจังหวัด 400 ชุด โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple Random ในขั้นต้นได้ตัวแทนภาคเหนือคือจังหวัดน่าน ภาคใต้คือจังหวัดสงขลา ภาคตะวันออกคือจังหวัดอุบลราชธานี และภาคกลางคือจังหวัดกาญจนบุรี สำหรับกลุ่มตัวอย่างแต่ละจังหวัดจะแยกเป็นเขตเมืองและนอกเมือง โดยกระจายอายุ เพศ ระดับการศึกษา ระดับอาชีพ ให้หลากหลาย สรุปได้ดังนี้

ภาค/จังหวัด	ในเมือง	นอกเมือง
กรุงเทพมหานคร	50	50
เหนือ : น่าน	50	50
กลาง : กาญจนบุรี	50	50
ตะวันออกเฉียงเหนือ : อุบลราชธานี	50	50
ใต้ : สงขลา	50	50
รวม	250	250

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ก) ใช้ค่าสถิติร้อยละเพื่อศึกษาลักษณะการกระจายของข้อมูลโดยทั่วไป รวมทั้งการอธิบายพรรณนาในประเด็นต่างๆ บางเรื่อง

ข) ใช้ค่าสถิติ Pearson Product Moment Correlation เพื่อดูความสัมพันธ์สัมพัทธ์ระหว่างตัวแปรอิสระบางหมู่ที่มีมาตราการวัดเป็นระดับ Interval Scale เช่น การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็น ทัศนคติ ต่อภาพยนตร์ไทย ความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์ไทย ความพึงพอใจต่อภาพยนตร์ไทย ความคาดหวังและการยอมรับต่อภาพยนตร์ไทยในอนาคต

3. การวิจัยโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ทรงคุณวุฒิ

3.1 สัมภาษณ์เจาะลึกที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ จำนวน 14 ท่าน ซึ่งใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. คุณดอกดิน กัญญามาล์
(อดีตผู้กำกับภาพยนตร์)
2. คุณปรัชญา ปิ่นแก้ว
ผู้กำกับภาพยนตร์เรื่ององค์บาก
3. คุณวิทยา ทองอยู่ยง
ผู้กำกับภาพยนตร์ รุ่นใหม่
4. คุณอดิสรณ์ ตรีสิริเกษม
ผู้กำกับภาพยนตร์ รุ่นใหม่
5. คุณประยุทธ์ ศรีทองกุล
ดากล้องภาพยนตร์เรื่องตะลุมพุก
6. คุณบุญส่ง มากภู
ผู้กำกับภาพยนตร์เรื่อง 1 1/2
7. คุณพันธ์พิทย์ ลิมปรุ่งโรจน์
ผู้กำกับภาพยนตร์สั้น
8. คุณพิมพ์กา ไตวิระ
ผู้กำกับเรื่อง one night husband
9. คุณสิริยากร พุกกะเวส
ดารานักแสดงภาพยนตร์
10. คุณยงยุทธ ทองกองทุน

11. คุณจิระ มะลิกุล
ผู้เขียนบทและผู้กำกับการแสดงเรื่องสตรีเหล็ก
12. คุณดวงกมล ลีเมเจริญ
ผู้จัดการกองถ่ายภาพยนตร์
13. คุณอรุณ ภาวิไล
ผู้กำกับการแสดง(หลายเรื่อง)
14. คุณเจษฎาภรณ์ ผลดี
ดารา นักแสดงภาพยนตร์(หลายเรื่อง)

ทั้งนี้บางกรณีผู้วิจัยเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์เจาะลึกมีปัญหาเรื่องการนัดหมายซึ่งต้องเปลี่ยนบุคคลใหม่ และบางกรณีได้รับการอนุเคราะห์จากบางท่านเสนอตัวขอเข้าร่วมในการพูดคุยสัมภาษณ์ด้วย

3.2 สัมภาษณ์เจาะลึกกับนักวิชาการทางด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ จำนวน 11 ท่าน

1. คุณภาณุ อารี
พนักงานฝ่ายต่างประเทศ บริษัท สหมงคลฟิล์ม
นักวิจารณ์ภาพยนตร์ อาจารย์พิเศษด้านภาพยนตร์หลายสถาบัน
2. นายทันตแพทย์วิชัย ศิริเสวรรณ
นักวิชาการด้านภาพยนตร์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์
3. คุณรัฐรงค์ ศรีเลิศ
เจ้าของบริษัทโฆษณา Creativejuice/G1
อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยกรุงเทพ/นักวิชาการด้านภาพยนตร์
4. คุณคมสัน นันทจิต
ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์/นักวิจารณ์ภาพยนตร์
5. คุณสุภาพ ทริมเทพาธิป
บรรณาธิการนิตยสาร Bioscope / นักวิจารณ์ภาพยนตร์
6. คุณธิดา ผลิตผลการพิมพ์
หัวหน้าบรรณาธิการนิตยสาร Bioscope / นักวิจารณ์ภาพยนตร์
7. คุณปวีตร มหาสารินันท์
นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์
8. คุณประวิทย์ แต่งอักษร
นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์
9. คุณนพมาศ แวหวงส์
นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์
10. คุณโตม สุขวางค์
นักวิชาการด้านภาพยนตร์/นักวิจารณ์ภาพยนตร์หลายวาระ
11. คุณไกรวุฒิ จุลพงศธร
นักวิจารณ์ภาพยนตร์

ประเด็นการศึกษาวิจัยเป็นเรื่องเกี่ยวกับสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันตามทัศนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 กลุ่ม ตามสภาพที่เป็นจริง ประเด็นปัญหา อุปสรรคต่างๆ ในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ การคาดหวัง การพยากรณ์ในอนาคต รวมทั้งสภาพที่ควรจะเป็นในเชิงการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงพัฒนาในความเป็นไปได้ทางด้านรูปธรรมที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงที่สุดในอนาคต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต : ศึกษาวิเคราะห์จากทีมงานผู้สร้าง ผู้ชม และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ นี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน อันเป็นรากฐานที่สำคัญของแนวโน้มในอนาคต
2. เพื่อศึกษาสภาพของเทคนิคของการผลิต เนื้อหา และการนำเสนอของภาพยนตร์ไทย
3. เพื่อทราบแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต

โดยผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นปัญหาในการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทย
3. ทิศนะเกี่ยวกับภาพยนตร์ระหว่างกลุ่มผู้สร้างและกลุ่มผู้ชม และกลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ปัญหาของภาพยนตร์ไทยและผลของสภาวะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันคืออะไร
5. สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีผลต่อแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคตในทิศทางใด

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัยและตอบปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธี 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ การวิธีภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามกลุ่มผู้ชมทั่วไป และส่วนที่ 2 การสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ เพื่อให้ผลการวิจัยชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ผลการวิจัยภาคสนามสำรวจกลุ่มผู้ชมทั่วไป
- 4.2 ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย กลุ่มนักวิชาการ นักวิจารณ์ภาพยนตร์

4.1 ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยภาคสนามสำรวจกลุ่มผู้ชมทั่วไปโดยการใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์กลุ่มผู้ชมทั่วไป 500 ตัวอย่างได้ผลการวิจัยดังนี้

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนของคุณสมบัติภาคสนาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลได้ครบ 500 ตัวอย่าง โดยครอบคลุมตามจังหวัดที่กำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัย คือ กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี น่าน อุบลราชธานี สงขลา จังหวัดละ 100 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นเขตในเมืองและเขตนอกเมืองอย่างละ 50 ตัวอย่าง

เมื่อจำแนกตามเพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.0 ช่วงอายุที่พบมากที่สุดคือ 15-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.0 วุฒิการศึกษาสูงสุดที่พบส่วนใหญ่ คือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.8 รองลงมาคือระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 22.8 ทางด้านอาชีพส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาคือเป็นนิสิตนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.2 ในส่วนของรายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่

ต่ำกว่าเดือนละ 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมาคือรายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.6 และมีสถานภาพโสดเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 74.4 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1,2,3

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ, อายุ, ระดับการศึกษา

ข้อมูลส่วนตัว		จำนวน	(ร้อยละ)
เพศ	ชาย	220	(44.0)
	หญิง	280	(56.0)
อายุ	ต่ำกว่า 15 ปี	23	(4.6)
	15-25 ปี	186	(37.2)
	26-35 ปี	164	(32.8)
	36-45 ปี	87	(17.4)
	46-55 ปี	38	(7.6)
	55 ปีขึ้นไป	2	(0.4)
การศึกษา	ประถมศึกษา	-	-
	มัธยมศึกษา	47	(9.4)
	ปวช./ปวส.	39	(7.8)
	ปริญญาตรี	294	(58.8)
	ปริญญาโท	114	(22.8)
	ปริญญาเอก	-	-
	ไม่ได้ศึกษา	6	(1.2)
รวม (n)	500	(100.0)	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพและสายงาน

สายงานในอาชีพ	จำนวน	(ร้อยละ)
ค้าขาย	20	(4.0)
รับราชการ	212	(42.4)
รัฐวิสาหกิจ	17	(3.4)
อาชีพอิสระ	42	(8.4)
นักธุรกิจ	18	(3.6)
เจ้าของธุรกิจส่วนตัว	15	(3.0)
นักเรียน/นักศึกษา	176	(35.2)
เกี่ยวข้องกับทางการแพทย์	43	(8.6)
เกี่ยวข้องกับทางกฎหมาย	88	(17.6)
เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง	55	(11.0)
เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน	31	(6.2)
เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน	7	(1.4)
เกี่ยวกับการศึกษา	90	(18.0)
เกี่ยวกับด้านภาพยนตร์	7	(1.4)
อื่นๆ	179	(35.8)
รวม (n)	500	(100.0)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้และสถานภาพ

รายได้ต่อเดือน/สถานภาพ	จำนวน	(ร้อยละ)
ต่ำกว่า 10,000 บาท	265	(53.0)
10,001-20,000 บาท	148	(29.6)
20,001-30,000 บาท	57	(11.4)
30,001-40,000 บาท	16	(3.2)
40,001-50,000 บาท	11	(2.2)
50,001 บาทขึ้นไป	3	(0.6)
โสด	372	(74.4)
สมรสแล้วยังไม่มีบุตร	35	(7.0)
สมรสแล้วมีบุตร	80	(16.0)
หย่าร้างมีบุตร	9	(1.8)
หย่าร้างไม่มีบุตร	4	(0.8)
รวม (n)	500	(100.0)

4.1.2 พฤติกรรมการชมภาพยนตร์ทั่วไป

สำหรับการชมภาพยนตร์ทั่วไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ชมภาพยนตร์เดือนละครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 25.6 รองลงมาคือ 2-3 เดือนครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 20.8 และมากกว่า 3 เดือนครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 16.8 ตามลำดับ เป็นส่วนน้อยมากที่ความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ แบบวันเว้นวัน คิดเป็นร้อยละ 1.2 เท่านั้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ตามโรง

ความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ตามโรง	จำนวน	(ร้อยละ)
วันเว้นวัน	6	(1.2)
สัปดาห์ละครึ่ง	56	(11.2)
2-3 สัปดาห์ครึ่ง	60	(12.0)
เดือนละครึ่ง	128	(25.6)
2-3 เดือนครึ่ง	108	(20.8)
มากกว่า 3 เดือนครึ่ง	84	(16.8)
อื่นๆ เช่น แล้วแต่โอกาส ขึ้นอยู่กับเงิน	62	(12.4)
รวม	500	(100.0)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่วงเวลาชมภาพยนตร์

ช่วงเวลาที่มีชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์	จำนวน	(ร้อยละ)
กลางวันของวันธรรมดา	17	(3.4)
เย็น ๆ วันธรรมดา-หลังเลิกเรียน	52	(10.4)
วันธรรมดา รอบหลัง 21.00 น.	9	(1.8)
วันเสาร์-อาทิตย์ 11.00-13.00 น.	45	(9.0)
วันเสาร์-อาทิตย์ 13.00-18.00 น.	102	(20.4)
วันเสาร์-อาทิตย์ 18.00-21.00 น.	77	(15.4)
วันเสาร์-อาทิตย์ ช่วงหลัง 21.00 น.	21	(4.2)
ไม่มีช่วงเวลาแน่นอน	172	(34.4)
ไม่ระบุ	5	(1.0)
รวม	500	(100.0)

จากตารางที่ 5 จะเห็นช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างนิยมไปชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์มากที่สุดคือ วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 13.00-18.00 คิดเป็นร้อยละ 20.4 รองลงมาคือ วันเสาร์-อาทิตย์ ช่วงเวลา 18.00-21.00 น. คิดเป็นร้อยละ 15.4 และช่วงเย็น ๆ วันธรรมดา หลังเลิกงาน หรือเลิกเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.4 ตามลำดับ และเป็นที่น่าสนใจว่ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 34.4 ระบุว่าไม่มีช่วงวันเวลาแน่นอนในการชมภาพยนตร์ตามโรง สะดวกเมื่อไหร่หรือต้องการไปชมเมื่อไหร่ก็ไปชมเลยดังรายละเอียดในตารางการวิจัยที่ 5

ในส่วนของการชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าไปดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ในห้างสรรพสินค้า คิดเป็นร้อยละ 62.6 รองลงมาคือ ไปชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 18.2 ตามลำดับ ส่วนรูปแบบของการซื้อตั๋วชมภาพยนตร์นั้นส่วนใหญ่จะซื้อตั๋วเต็มราคา คิดเป็นร้อยละ 69.8 รองลงมาคือ ใช้บัตรลดราคา คิดเป็นร้อยละ 24.6 และกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่าชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์เฉพาะวันที่ให้ส่วนลดราคา มีเพียงร้อยละ 2.4 เท่านั้นดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการชมภาพยนตร์ และรูปแบบของตัวที่ซื้อเพื่อชมภาพยนตร์

ลักษณะการไปชมภาพยนตร์ที่โรง	จำนวน	(ร้อยละ)
โรงภาพยนตร์ขนาดใหญ่	91	(18.2)
โรงภาพยนตร์ขนาดกลาง ๆ โรงใกล้ ๆ	74	(14.8)
โรงภาพยนตร์ในห้างสรรพสินค้า	313	(62.6)
อื่น ๆ	17	(3.4)
ไม่ตอบ	5	(1.0)
รวม	500	(100.0)
รูปแบบของตัวที่ซื้อเพื่อชมภาพยนตร์ตามโรง		
เต็มราคา	349	(69.8)
ชมเฉพาะวันที่ให้ส่วนลด	12	(2.4)
ใช้บัตรลดราคา	123	(24.6)
ใช้บัตรถือนันทนาการ/ไม่เสียค่าชม	10	(2.0)
ไม่ตอบ	6	(1.2)
รวม	500	(100.0)

กิจกรรมก่อนเข้าชมภาพยนตร์นั้น ส่วนใหญ่ระบุว่า รับประทานอาหาร ก่อนเข้าชมภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 33.0 รองลงมาคือเดินชมเดินเลือกซื้อสินค้าตามร้านค้าต่าง ๆ ก่อนเข้าชมภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 31.6 ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมก่อนชมภาพยนตร์

กิจกรรมก่อนเข้าชมภาพยนตร์	จำนวน	(ร้อยละ)
เดินชม/ซื้อสินค้า	158	(31.6)
รับประทานอาหาร	165	(33.0)
ไม่ทำกิจกรรมใดๆ	36	(7.2)
เข้าห้องน้ำ	129	(25.8)
เสริมสวย/ทำผม	1	(0.2)
อื่น ๆ	11	(2.2)
รวม	500	(100.0)

การไปชมภาพยนตร์แต่ละครั้ง กลุ่มตัวอย่างระบุว่าส่วนใหญ่ไปชมภาพยนตร์กับเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมาคือระบุว่าไม่แน่นอนเสมอไปว่าจะไปชมภาพยนตร์กับใคร คิดเป็นร้อยละ 20.2 ทางด้านค่าใช้จ่าย

จ่ายโดยรวมในการชมภาพยนตร์แต่ละครั้งประมาณ 101-200 คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมาคือ น้อยกว่า 100 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.0 ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามบุคคลที่ไปชมภาพยนตร์ด้วย และค่าใช้จ่ายโดยรวมในการชมภาพยนตร์ตามโรงแต่ละครั้ง

บุคคลที่ไปชมภาพยนตร์ด้วย	จำนวน	(ร้อยละ)
เพื่อน	196	(39.2)
คนเดียว	33	(6.6)
คนรัก	78	(15.6)
ไม่แน่นอน	101	(20.2)
ครอบครัวและญาติ	84	(16.8)
อื่นๆ ระบุ	2	(0.4)
ไม่ระบุ	6	(1.2)
รวม	500	(100.0)

เสียค่าใช้จ่ายโดยรวมในการชมภาพยนตร์	จำนวน	(ร้อยละ)
100 บาทหรือน้อยกว่า	170	(34.0)
101-200 บาท	182	(36.4)
201-300 บาท	110	(22.0)
มากกว่า 300 บาท	32	(6.4)
ไม่ระบุ	6	(1.2)
รวม	500	(100.0)

แหล่งข้อมูลที่ใช้ประกอบตัดสินใจในการชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์แต่ละครั้ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับภาพยนตร์ที่ตัดสินใจไปชมนั้น จากการเห็นภาพยนตร์ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาคือรายละเอียดจากโฆษณาในสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 31.8 และได้ข้อมูลจากคำแนะนำของเพื่อนหรือบุคคลอื่นแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 9.6 ตามลำดับ และเป็นที่น่าสังเกตมีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5.2 เท่านั้นที่ระบุว่าไปดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์โดยที่ยังไม่เคยทราบข้อมูลมาก่อนไปดูเลยดังรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งข้อมูลก่อนตัดสินใจไปดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์

แหล่งข้อมูล	จำนวน	(ร้อยละ)
นิตยสารภาพยนตร์	42	(8.4)
ภาพยนตร์ตัวอย่าง	199	(39.8)
ใบปลิวหนัง	14	(2.8)
ไม่เคยทราบข้อมูลก่อนไปดูเลย	26	(5.2)
คำแนะนำของเพื่อนหรือบุคคลอื่น	48	(9.6)
การโฆษณาในสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	159	(31.8)
อ่านบทวิจารณ์แล้วสนใจ	12	(2.4)
รวม	500	(100.0)

เมื่อศึกษาวิเคราะห์ทางด้านประเทศของภาพยนตร์ที่นิยมไปดูตามโรง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างนิยมไปชมภาพยนตร์อเมริกันและยุโรปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.6 รองลงมาคือภาพยนตร์ไทยคิดเป็นร้อยละ 16.4 และภาพยนตร์เอเชียกับภาพยนตร์ตามเทศกาลภาพยนตร์ต่าง ๆ ในสัดส่วนที่เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 5.2 เท่า ๆ กัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 10 ขณะที่แนวภาพยนตร์ที่นิยมไปดูตามโรงภาพยนตร์นั้น ส่วนใหญ่นิยมไปดูภาพยนตร์แนวรักโรแมนติก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.8 รองลงมาคือภาพยนตร์แนวต่อสู้ คิดเป็นร้อยละ 18.0 และภาพยนตร์แนวตลก คิดเป็นร้อยละ 15.6 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเทศภาพยนตร์ที่นิยมชม

ประเทศภาพยนตร์ที่นิยมชม	จำนวน	(ร้อยละ)
ภาพยนตร์ไทย	82	(16.4)
ภาพยนตร์อเมริกันและยุโรป	358	(71.6)
ภาพยนตร์เอเชีย	26	(5.2)
อื่นๆ (ภาพยนตร์เทศกาลต่าง ๆ)	26	(5.2)
ไม่ระบุ	8	(1.6)
รวม	500	(100.0)

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแนวภาพยนตร์ที่นิยมชม

แนวของภาพยนตร์ที่นิยมชม	จำนวน	(ร้อยละ)
รักโรแมนติก	109	(21.8)
ต่อสู้	90	(18.0)
สอบสวนซับซ้อน	71	(14.2)
ชีวิตเศร้า	25	(5.0)
เขย่าขวัญ	32	(6.4)
การ์ตูน	10	(2.0)
ตลก	78	(15.6)
น่ากลัว ผี	15	(3.0)
ผจญภัย	34	(6.8)
วิทยาศาสตร์	36	(7.2)
รวม	500	(100.0)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ผลการวิจัยปรากฏว่าค่อนข้างใกล้เคียงกันใน 3 อันดับของแนวภาพยนตร์ที่นิยมไปดูตามโรง กล่าวคือ 1. แนวต่อสู้ 2. แนวรักโรแมนติก 3. แนวสอบสวนสืบสวน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 1 ในภาคผนวก) เมื่อเปรียบเทียบแนวของภาพยนตร์ที่นิยมกับเขตของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเมืองจะนิยมดูภาพยนตร์แนวรักโรแมนติกมากที่สุด รองลงมาคือภาพยนตร์แนวต่อสู้ผจญภัยและแนวตลก ตามลำดับ แนวที่กลุ่มตัวอย่างเขตนอกจะนิยมดูภาพยนตร์แนวรักโรแมนติกมากที่สุด เช่นกัน รองลงมาคือแนวต่อสู้ผจญภัยและแนวสอบสวนสืบสวนตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 2 ในภาคผนวก) เมื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่าง เพศชายกับ เพศหญิง ผลการวิจัยพบว่าค่อนข้างใกล้เคียงกัน กล่าวคือ เพศชาย นิยมดังนี้ 1. ภาพยนตร์แนวต่อสู้ผจญภัย 2. แนวตลก 3. แนวสอบสวนสืบสวน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงนิยมดังนี้ 1. ภาพยนตร์แนวรักโรแมนติก 2. แนวตลก 3. แนวสอบสวน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 ในภาคผนวก)

แนวภาพยนตร์ที่กลุ่มตัวอย่างนิยมไปดูตามโรงภาพยนตร์เมื่อศึกษาเปรียบเทียบทางด้านอายุกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่า แต่ละช่วงอายุค่อนข้างนิยมไปดูภาพยนตร์แนวใกล้เคียงกันคือแนวต่อสู้ผจญภัยหรือแนวรักโรแมนติก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าในช่วงอายุต่ำกว่า 15 ปี ไม่ปรากฏผู้นิยมดูภาพยนตร์แนววิทยาศาสตร์เลย (ดังรายละเอียด ในตารางที่ 4 ใน ภาคผนวก) เมื่อเปรียบเทียบด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่าแต่ละระดับการศึกษามีความนิยมดูแนวภาพยนตร์ค่อนข้างใกล้เคียงกันมาก กล่าวคือส่วนใหญ่ผู้นิยมดูภาพยนตร์แนวรักโรแมนติกและแนวต่อสู้ผจญภัย (ดังรายละเอียดในตารางที่ 5 ในภาคผนวก) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มอาชีพจะมีความนิยมต่อการชมภาพยนตร์แนวต่าง ๆ ค่อนข้างใกล้เคียงกัน เช่นกันกล่าวคือ นิยมดูภาพยนตร์แนวรักโรแมนติก และแนวต่อสู้ผจญภัย (ดังรายละเอียดในตารางที่ 6 ในภาคผนวก) เมื่อเปรียบเทียบด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ทุกระดับรายได้ระบุถึง แนวภาพยนตร์ ที่นิยมดูตามโรงภาพยนตร์ มากที่สุดคือ แนวรักโรแมนติก ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท ระบุว่าแนวภาพยนตร์ที่นิยมดูมากที่สุดคือแนววิทยาศาสตร์ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 7 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลด้านแนวภาพยนตร์ที่นิยมดูในโรงภาพยนตร์ โดยจำแนกข้อมูลตามสถานภาพการสมรส ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดและหย่าร้างไม่มีบุตร ส่วนใหญ่นิยมดูภาพยนตร์แนวรักโรแมนติก ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วมีหรือไม่มีบุตรส่วนใหญ่ระบุว่าชอบดูภาพยนตร์แนวสอสนสืบสวนเป็นสัดส่วนที่มากที่สุด (ดังรายละเอียดในตารางที่ 8 ภาคผนวก)

จากผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นว่าความนิยมต่อแนวของภาพยนตร์ที่ดูในโรงภาพยนตร์นั้น ไม่ค่อยแตกต่างกันเท่าไรนักเมื่อจำแนกข้อมูลตามเขตจังหวัด เขตที่อยู่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้แสดงว่าตัวแปรดังกล่าวไม่มีผลต่อแนวของภาพยนตร์ที่นิยมดูตามโรงภาพยนตร์

4.1.3 ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ทั่วไป

เมื่อศึกษาทางด้านปัจจัยในการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์โดยทั่วไปตามโรงภาพยนตร์นั้นผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างระบุถึงปัจจัยที่ใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์แต่ละเรื่อง เรียงตามลำดับได้แก่

1. เนื้อหาสาระของภาพยนตร์	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	2.65
2. ความสะอาดของโรงภาพยนตร์	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	2.58
3. ระบบเสียงของโรงภาพยนตร์	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	2.57
4. เทคนิคการถ่ายทำ	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	2.39
5. ความสนใจของภาพยนตร์ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	2.36
6. ความสะดวกในการเดินทาง	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	2.36

ขณะที่ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญน้อยที่สุดในการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ทั่วไปได้แก่

1. ความต้องการที่ระลึกเกี่ยวกับภาพยนตร์	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	1.44
2. การฆ่าเวลาว่างไม่มีอะไรทำ	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	1.55
3. ดูตามกระแสนิยม สมัยนิยม	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	1.60
4. ดูแล้วเข้าสังคมในหมู่เพื่อนได้	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	1.65
5. ดูเพราะชื่อเรื่อง	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ	1.79

ดังรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม และค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของปัจจัย
ในการตัดสินใจชมภาพยนตร์ทั่วไป

ปัจจัยในการตัดสินใจชม	น้อย	ปานกลาง	มาก	ค่าเฉลี่ย
ชื่อเรื่อง	176(35.2)	242(14.8)	74(14.8)	1.79
เนื้อหาสาระ	20(4.0)	132(68.0)	340(68.0)	2.65
ดารานำแสดง	70(14.0)	221(44.2)	201(40.2)	2.26
ผู้กำกับการแสดง	152(32.4)	256(51.2)	84(16.8)	1.86
การติดอันดับภาพยนตร์ทำเงิน	101(20.2)	222(44.4)	169(33.8)	2.13
เทคนิคการถ่ายทำ	56(11.2)	188(37.6)	248(49.6)	2.39
ภาพยนตร์ตัวอย่าง	54(10.8)	205(41.0)	233(46.6)	2.36
รางวัลที่ภาพยนตร์ได้รับ	105(21.0)	235(47.0)	152(30.4)	2.09
สะดวกในการเดินทาง	62(12.4)	182(36.4)	248(49.6)	2.36
ความสะดวกของโรง	31(6.2)	142(28.4)	319(63.8)	2.58
ระบบเสียงของโรง	28(5.6)	154(30.8)	310(62.0)	2.57
ที่จอดรถสะดวก	77(15.4)	163(32.6)	252(50.4)	2.35
มีจำนวนโรงในบริเวณนั้นมาก	137(27.4)	230(46.0)	125(25.0)	1.97
ชื่อเสียงของโรง	90(18.0)	278(55.6)	124(24.8)	2.06
ดูแล้วเข้าสังคมในหมู่เพื่อนได้	231(46.2)	201(40.2)	60(12.0)	1.65
ดูเพื่อการฆ่าเวลาว่าง ไม่มีอะไรทำ	272(54.4)	165(33.0)	55(11.0)	1.55
ดูตามกระแสนิยม	246(49.2)	193(38.6)	53(10.6)	1.60
ต้องการของที่ระลึกเกี่ยวกับภาพยนตร์	321(64.2)	121(24.2)	50(10.0)	1.44

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพระดับรายได้ และสถานภาพการสมรสของผู้ชมแล้วผลการศึกษาวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มที่จำแนกทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าตัวอย่างด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และสถานภาพ การสมรสของผู้ชมไม่มีผลต่อปัจจัยในการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ทั่วไปตามโรงภาพยนตร์

4.1.4 พฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทย

เมื่อศึกษาทางด้านความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ระบุไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์คิดเป็นร้อยละ 87.6 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 12.4 ที่ระบุว่าไม่ซื้อตั๋วหนัง ไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงโดยระบุเหตุผลที่ไม่ไปชมภาพยนตร์ไทยเพราะมีภาพยนตร์เรื่องอื่นของต่างประเทศน่าสนใจกว่าจึงไม่เลือกดูภาพยนตร์ไทย รองลงมาคือ ระบุว่าไม่ไปดูภาพยนตร์ไทย ตามโรงภาพยนตร์เพราะรู้สึกไม่คุ้มค่าเงิน และอีกส่วนหนึ่งไม่สามารถระบุเหตุผลที่ไม่ไปดูภาพยนตร์ตามโรงได้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไปดูภาพยนตร์ตามโรงนั้น ระบุถึงภาพยนตร์ไทยเรื่องล่าสุดที่ไปดูนั้นได้แก่

1. เรื่องสุริโยทัย	คิดเป็นร้อยละ	11.0
2. เรื่ององค์บาก	คิดเป็นร้อยละ	7.8
3. เรื่องสตรีเหล็ก	คิดเป็นร้อยละ	5.6
4. เรื่องพรางชมพู	คิดเป็นร้อยละ	4.4
5. เรื่อง 15 คำเตือน 11	คิดเป็นร้อยละ	3.8
6. เรื่องผีหัวขาด	คิดเป็นร้อยละ	2.8
7. เรื่องนางนาค	คิดเป็นร้อยละ	2.0
8. เรื่องกุมภภาพันธุ์	คิดเป็นร้อยละ	2.0
9. เรื่องตะลุมพุก	คิดเป็นร้อยละ	1.6
10. เรื่องผู้หญิง 5 บาป	คิดเป็นร้อยละ	1.4

เป็นที่น่าสังเกตว่ารายชื่อภาพยนตร์ไทยข้างต้นที่กลุ่มตัวอย่างระบุถึงว่าได้ไปดูมาที่โรงภาพยนตร์นั้นยังคงอยู่ในช่วง 1-2 ปีมานี้เอง ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายชื่อภาพยนตร์ไทย
เรื่องล่าสุดที่ไปดูตามโรงภาพยนตร์

รายชื่อภาพยนตร์ไทยเรื่องล่าสุด	จำนวน	(ร้อยละ)
สตรีเหล็ก	28	(10.0)
15 คำ เดือน 11	19	(6.7)
ซังแปด	6	(2.1)
ผีหัวขาด	14	(5.0)
สุริโยทัย	55	(19.6)
มือปืนโลกพระจันทร์	5	(1.7)
อารมณ์ อารมณ์ อาฆาต	3	(1.0)
ขุนแผน	5	(1.7)
1 + 1 = 0	1	(0.3)
พรางชมพู	22	(0.7)
7 ประจัญบาน	4	(1.4)
ฟ้าทะลายโจร	1	(0.3)
คงพญาไฟ	1	(0.3)
ตะลุมพุก	8	(2.8)
คนเห็นผี	3	(1.0)
ผี 3 บาท	5	(1.7)
ข้างหลังภาพ	1	(0.3)
นางนาค	10	(3.5)
บางระจันท์	2	(0.7)
องค์บาก	39	(13.9)
แม่นเกินร้อย	3	(1.0)
อภินิหาร	1	(0.3)
ผู้หญิง 5 บาป	7	(2.5)
999 ต่อติดตาย	1	(0.3)
พระอภัยมณี	3	(1.0)
มนต์รักทรานซิสเตอร์	2	(0.7)
ปอบหวีดสยอง	2	(0.7)
ตีแตก	2	(0.7)
พันธุ์ ROCK หน้าย่น	7	(2.5)
สุดเสน่หา	1	(0.3)
มนต์เพลงลูกทุ่ง FM	1	(0.3)
กุมภาพันธ์	10	(3.5)
น.ช.นักโทษชาย	1	(0.3)
สัมแบงค์ มือใหม่หัดขาย	2	(0.7)
จันดารา	1	(0.3)
วัยบีม เซียร์กระหึ่มโลก	3	(1.0)
ความรักครั้งสุดท้าย	1	(0.3)
รวม	280	(100.0)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลโดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามจังหวัด ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ในสัดส่วนที่มากกว่า 70% โดยกลุ่มตัวอย่างจังหวัดอุบลราชธานีนี้มีสัดส่วนของผู้ที่ไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 77.0 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสงขลา จังหวัดน่าน และจังหวัดกาญจนบุรี และกรุงเทพมหานคร มีสัดส่วนของผู้ที่ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์มากที่สุด กล่าวคือ ร้อยละ 92.0, 91.0 , 91.0 และ 87.0 ตามลำดับ(ดังรายละเอียดในตารางที่ 9 ในภาคผนวก)

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ ระหว่างกลุ่มผู้ชมในเขตเมืองและนอกเมือง ผลการวิจัยปรากฏว่าทั้งผู้ชมในเขตเมืองและนอกเมืองมีสัดส่วนของผู้ชมที่ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์มากกว่าผู้ที่ไม่ไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ โดยกลุ่มตัวอย่างที่อยู่นอกเมืองมีผู้ไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงคิดเป็น ร้อยละ 88.8 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเมืองมีผู้ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 86.4 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 10 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลโดยจำแนกตามจังหวัดของผู้ตอบแบบสอบถามผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่มีพฤติกรรมไปดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายมีพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับ กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 88.1และ 87.1 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 11 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลโดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามอายุ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มช่วงอายุส่วนใหญ่มีพฤติกรรมไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ โดยที่กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการไปดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100.0 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์น้อยที่สุดคือกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 70.1 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 12 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลโดย จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีสัดส่วนของการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.6 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างระดับ ปวช./ ปวส. และกลุ่มที่ไม่ได้ศึกษามีพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.6 เท่ากัน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 13 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลโดยจำแนกอาชีพจากกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอิสระมีสัดส่วนของพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.2 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักธุรกิจ มีสัดส่วนของการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.6 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 14 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์โดยจำแนกข้อมูลตามรายได้ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกระดับรายได้ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ โดยกลุ่ม

ตัวอย่างที่มีรายได้ 30,001-40,000 บาท ต่อเดือน มีพฤติกรรมการไปดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.7 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 50,000 บาทขึ้นไปมีพฤติกรรมไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.3 เท่านั้น (ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 15 ในภาคผนวก)

ขณะที่เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกข้อมูลตามสถานภาพการสมรส ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพหย่าร้างไม่มีบุตร มีสัดส่วนการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.0 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสัดส่วนการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์น้อยที่สุดคือกลุ่มสมรสแล้วมีบุตร คิดเป็นร้อยละ 66.2 เท่านั้น (ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 16 ในภาคผนวก)

สำหรับเหตุผลที่ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์นั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าเหตุจูงใจที่ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์เพราะเหตุผลเรียงลำดับดังนี้

1. เนื้อหาสาระ น่าสนใจ มีสาระดี	คิดเป็นร้อยละ	34.4
2. โฆษณาน่าสนใจ	คิดเป็นร้อยละ	26.6
3. ภาพยนตร์ตัวอย่าง	คิดเป็นร้อยละ	23.0
4. เทคนิคการถ่ายทำ	คิดเป็นร้อยละ	18.6
5. ดารานำแสดง	คิดเป็นร้อยละ	14.6
6. บทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนั้น	คิดเป็นร้อยละ	14.5

ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 14

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเหตุผลไปชมภาพยนตร์ไทย

เหตุผลที่ไปชมภาพยนตร์ไทย	จำนวน	(ร้อยละ)
โฆษณาที่น่าสนใจ	133	(15.8)
อยากรู้ถึงความเปลี่ยนแปลง	62	(7.3)
ดารานำแสดง	73	(8.6)
รางวัลที่ได้รับ	35	(4.1)
เทคนิคถ่ายทำ	93	(11.0)
ชื่อเสียงผู้กำกับ	35	(4.1)
เนื้อหาสาระ	172	(20.4)
ชื่อเรื่อง	50	(5.9)
บทวิจารณ์ภาพยนตร์	73	(8.6)
ภาพยนตร์ตัวอย่าง	115	(13.6)
รวม	84	(100.0)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกข้อมูลตามจังหวัด พบว่าเหตุผลจูงใจในการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงระหว่างกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครกับกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีเหตุผลจูงใจในการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรง ดังนี้

เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร

1. เนื้อหาสาระของภาพยนตร์ (22.7)
2. ภาพยนตร์ตัวอย่าง (16.5)
3. โฆษณาที่น่าสนใจ (12.9)
4. บทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ (9.8)
5. เทคนิคการถ่ายทำ (9.3)

(ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 17 ในภาคผนวก)

เหตุผลของกลุ่มตัวอย่างในเขตต่างจังหวัด

1. เนื้อหาสาระของภาพยนตร์ (18.8)
2. โฆษณาที่น่าสนใจ (15.9)
3. ภาพยนตร์ตัวอย่าง (12.2)
4. เทคนิคการถ่ายทำ (11.1)
5. ดารานำแสดง (9.4)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบเหตุผลจูงใจในการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ กลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองกับกลุ่มตัวอย่างนอกเขตเมือง ผลการวิจัยปรากฏว่าเหตุผลจูงใจ ในการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงเป็นดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในเขตเมือง

1. เนื้อหาสาระของภาพยนตร์ (20.5)
2. โฆษณาที่น่าสนใจ (15.1)
3. ภาพยนตร์ตัวอย่าง (13.9)
4. บทวิจารณ์ภาพยนตร์เรื่องนั้น (9.2)
5. เทคนิคการถ่ายทำ (9.0)

(ตั้งรายละเอียด ในตารางที่ 18 ในภาคผนวก)

กลุ่มตัวอย่างนอกเขตเมือง

1. เนื้อหาสาระของภาพยนตร์ (18.9)
2. โฆษณาที่น่าสนใจ (15.4)
3. เทคนิคการถ่ายทำ (12.3)
4. ภาพยนตร์ตัวอย่าง (12.3)
5. ดารานำแสดง (9.3)

สำหรับเหตุจูงใจในการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์นั้น เมื่อศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกข้อมูลตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่า เหตุจูงใจในการไปดูภาพยนตร์นั้นไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มที่จำแนก กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างกลุ่มย่อยที่จำแนกนั้นแต่ละกลุ่ม มีเหตุจูงใจ เรียงลำดับ 5 ประการแรก ไม่แตกต่างกันคือ 1. เนื้อหาสาระของภาพยนตร์ 2. โฆษณาน่าสนใจ 3. เทคนิคการถ่ายทำ 4. ภาพยนตร์ตัวอย่าง 5. บทวิจารณ์ภาพยนตร์ เรื่องนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าเป็นสัดส่วนน้อยที่สุดที่ระบุถึงเหตุจูงใจในการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงนั้นเรียงตามสำคัญน้อยสุด คือ 1. ชื่อเสียงของผู้กำกับ 2. รางวัลที่ได้รับ 3. ชื่อเรื่องของภาพยนตร์ 4. ต้องการรู้ถึงความเปลี่ยนแปลง ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

4.1.5 ความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์

ในกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงนั้นมีสัดส่วนมากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์คิดเป็นร้อยละ 87.6 และ 12.4 ตามลำดับ มากกว่าบทบาทในด้านความถี่หรือความบ่อยครั้งในการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์เฉพาะบางเรื่องที่สนใจคิดเป็นร้อยละ 90.6 รองลงมาคือดูทุกเรื่องที่เป็นผลงานของผู้กำกับการแสดงบางคนโดยเฉพาะเป็นการติดตามผลงานทุกเรื่องเฉพาะผู้กำกับบางท่านเท่านั้นคิดเป็นร้อยละ 4.1 และไปดูตามเวลาที่เวลาและโอกาสจะอำนวย คิดเป็นร้อยละ 3.9 เป็นส่วนน้อยที่ระบุจะไปชมภาพยนตร์ไทยทุกเรื่องที่ออกฉายตามโรงภาพยนตร์คิดเป็นร้อยละ 1.3 เท่านั้น ดังรายละเอียด ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทย

ความบ่อยครั้งที่ไปชมภาพยนตร์ไทย	จำนวน	(ร้อยละ)
ทุกเรื่องที่ออกฉายตามโรงภาพยนตร์	6	(1.3)
บางเรื่องที่สนใจ	416	(90.6)
ทุกเรื่องของผู้กำกับบางคนโดยเฉพาะ	19	(4.1)
ไปดูเฉพาะที่เวลาอำนวยเท่านั้น	18	(3.9)
รวม	459	(100.0)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลด้านความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ โดยจำแนกข้อมูลตามจังหวัดผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานครและในจังหวัดอื่น ส่วนใหญ่ระบุว่าไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์บางเรื่องที่สนใจเป็นพิเศษเท่านั้น และเป็นสัดส่วนที่น้อยมากที่สุดไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ทุกเรื่องเหมือนกันในกลุ่มตัวอย่าง ทุกจังหวัด (ดังรายละเอียดในตารางที่ 19 ในภาคผนวก)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเมืองและนอกเมือง เมื่อศึกษา วิเคราะห์โดยจำแนกข้อมูลตามเขตที่อยู่ แล้วผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งที่อยู่ในเขตเมืองและเขตนอกเมืองส่วนใหญ่ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรง

ภาพยนตร์ เฉพาะเรื่องที่น่าสนใจเป็นพิเศษเช่นกันคิดเป็นร้อยละ 84.0 และ 82.4 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 20 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ ไปดูภาพยนตร์ไทย ตามโรงภาพยนตร์เฉพาะบางเรื่องที่น่าสนใจเป็นพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 86.8 และ 80.3 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 21 ในภาคผนวก)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มอายุต่าง ๆ แล้วผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุส่วนใหญ่มีสัดส่วนของผู้ที่ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงเฉพาะบางเรื่องที่น่าสนใจเป็นพิเศษ เช่นเดียวกันทุกกลุ่มตัวอย่างแต่ละช่วงอายุ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 22 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลโดยจำแนกตามระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์เฉพาะบางเรื่องที่น่าสนใจเป็นพิเศษเท่านั้น เหมือนกันทุกกลุ่มตัวอย่าง แต่ละระดับการศึกษา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 23 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลด้านความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามอาชีพ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพที่จำแนก ส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ เฉพาะบางเรื่องที่น่าสนใจเป็นพิเศษ เช่นเดียวกันทุกกลุ่มตัวอย่างแต่ละอาชีพ(ดังรายละเอียดในตารางที่ 24 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลโดยจำแนกตามรายได้ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกระดับรายได้ที่จำแนกส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์เฉพาะบางเรื่องที่น่าสนใจเป็นพิเศษเท่านั้นเช่นเดียวกันทุกกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับรายได้ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 25 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลด้านความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพการสมรส ผลการวิจัยปรากฏว่าทุกกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกส่วนใหญ่ไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์เฉพาะบางเรื่องที่น่าสนใจเป็นพิเศษเท่านั้น เช่นเดียวกันทุกกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานภาพการสมรส (ดังรายละเอียดในตารางที่ 26 ในภาคผนวก)

จากตารางการวิจัยทั้งหมดข้างต้น เกี่ยวกับความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จะเห็นได้จากผลการวิจัยว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มย่อยที่จำแนกตาม จังหวัด เขตที่อยู่ เพศ อาชีพ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่างนั้น ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ค่อนข้างใกล้เคียงกัน อาจกล่าวได้ว่าตัวแปรต้น จังหวัด เขตที่อยู่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่างไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อความบ่อยครั้งในการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์

4.1.6 การเปรียบเทียบภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างประเทศ

เมื่อเสนอให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นในเชิงการเปรียบเทียบระหว่างภาพยนตร์ไทย กับภาพยนตร์ต่างประเทศในประเด็นต่าง ๆ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดว่า ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศในด้านเทคนิคการถ่ายทำ และไม่เห็นด้วยมากที่สุดกับการเปรียบเทียบภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างประเทศในด้านการโฆษณา เพราะไม่คิดว่าการโฆษณาของภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าการโฆษณาของภาพยนตร์ต่างประเทศ เมื่อเรียงลำดับประเด็นของความคิดเห็นที่มีต่อการเปรียบเทียบระหว่างภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างประเทศในด้านต่าง ๆ เรียงตามลำดับความคิดเห็นด้วยมากที่สุด ได้ดังนี้

1. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศด้านเทคนิคการถ่ายทำ
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 2.43
2. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านการลงทุนและทุนในการสร้าง
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 2.40
3. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 2.38
4. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านความสมจริง
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 2.32
5. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านความน่าติดตาม
ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก 2.29

ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามและค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของความคิดเห็นต่อการเปรียบเทียบภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างประเทศด้านต่างๆ

ประเด็นที่เปรียบเทียบด้านต่างๆ	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ค่าเฉลี่ย
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านเนื้อหา	193(38.6)	222(44.4)	72(14.4)	2.19
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านเทคนิคการถ่ายทำ	288(57.6)	150(30.0)	49(9.8)	2.4
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านการใช้เสียงประกอบ	227(45.4)	198(39.6)	62(12.4)	2.28
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านดารานำแสดง	215(43.0)	202(40.4)	70(14.0)	2.24
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านความสมจริง/ฉาก	234(46.8)	203(40.6)	50(10.0)	2.32
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านความน่าติดตาม	225(45.0)	208(41.6)	54(10.8)	2.29
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านการโฆษณา	146(29.2)	218(43.6)	123(24.6)	1.99
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านแง่คิดแก่นของเรื่อง	165(33.0)	231(46.2)	91(18.2)	2.10
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านวิธีการนำเสนอ/เล่าเรื่อง	188(37.6)	225(45.0)	74(14.8)	2.18
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านการลงทุน/ทุนในการสร้าง	283(56.6)	149(29.8)	55(11.0)	2.40
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านฉาก/อุปกรณ์ประกอบฉาก	265(53.0)	168(33.6)	57(11.4)	2.38
ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านเสื้อผ้า	185(37.0)	227(45.4)	73(14.6)	2.16

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างโดยแยกกลุ่มตามเพศ ระดับอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพการสมรสแล้ว ปรากฏว่าแต่ละกลุ่มย่อยที่จำแนกข้อมูลนั้นมีความใกล้เคียงกันมากใน ประเด็นของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปรียบเทียบภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างประเทศกล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มย่อยที่จำแนกส่วนใหญ่มีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน เรียงตามลำดับคือ

1. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศด้านเทคนิคการถ่ายทำ
2. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศด้านความสมจริง
3. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศด้านฉากและอุปกรณ์ประกอบฉาก
4. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศด้านการลงทุนและทุนในการสร้าง
5. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศด้านความน่าติดตาม

ดังนั้นปัจจัยตัวแปรด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพการสมรสไม่มีผลต่อทัศนคติ หรือความคิดเห็นในการเปรียบเทียบกักับภาพยนตร์ต่างประเทศในด้านต่าง ๆ

สำหรับกรอบความคิดของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องเกี่ยวกับการเปรียบเทียบภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างประเทศกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุถึงประเทศที่อยู่ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับประเทศไทย ที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรมำธุรกิจภาพยนตร์ของประเทศนั้นมาเปรียบเทียบกับธุรกิจภาพยนตร์ไทยเรียงตามลำดับ ได้แก่

1. ประเทศสหรัฐอเมริกา	คิดเป็นร้อยละ	36.4
2. ฮองกง	คิดเป็นร้อยละ	16.0
3. เกาหลี	คิดเป็นร้อยละ	8.2
4. ลาว พม่า กัมพูชา เวียดนาม	คิดเป็นร้อยละ	6.8
5. อังกฤษ	คิดเป็นร้อยละ	1.8
6. อินเดีย	คิดเป็นร้อยละ	1.8
7. เปรียบเทียบได้กับทุกประเทศ	คิดเป็นร้อยละ	1.8

และเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนมากที่มีความคิดเห็นที่ไม่ควรมำวงการภาพยนตร์ไทยไปเปรียบเทียบกับธุรกิจภาพยนตร์ของประเทศใดในโลกเลยคิดเป็นร้อยละ 21.4 ดังรายละเอียดในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามชื่อประเทศที่กลุ่มตัวอย่าง
นำไปเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ไทย

เปรียบเทียบภาพยนตร์	จำนวน	(ร้อยละ)
ฮ่องกง	80	(16.0)
U.S.A.	182	(36.4)
เกาหลี	41	(8.2)
ลาว,พม่า,กัมพูชา,เวียดนาม	34	(6.8)
จีน	7	(1.4)
ฝรั่ง	6	(1.2)
อังกฤษ	9	(1.8)
อินเดีย	9	(1.8)
ญี่ปุ่น	2	(0.4)
ไต้หวัน	8	(1.6)
เปรียบกับทุกประเทศ	9	(1.8)
อิหร่าน	5	(1.0)
ฝรั่งเศส	1	(0.2)
ไม่ระบุ	107	(21.4)
รวม	500	(100.0)

4.1.7 ความเข้าใจและความรู้สึกต่อเนื้อหาของภาพยนตร์ไทย

เมื่อศึกษาความเข้าใจต่อเนื้อหาของภาพยนตร์ไทย ที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้แล้วเข้าใจถึงความกระจำจืด
ที่สื่อต้องการจะนำเสนอ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่ามีความเข้าใจต่อเนื้อหาของภาพ
ยนตร์ในระดับต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้

1. เข้าใจเกือบตลอดเรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	47.2
2. เข้าใจตลอดเรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	32.8
3. เข้าใจบางส่วน	คิดเป็นร้อยละ	16.8
4. ไม่เข้าใจเลย สับสนทั้งเรื่อง	คิดเป็นร้อยละ	1.0

ดังรายละเอียดในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความเข้าใจต่อเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู

ความเข้าใจต่อเนื้อเรื่อง	จำนวน	(ร้อยละ)
ไม่ระบุ	11	(2.2)
เข้าใจตลอดเรื่อง	164	(32.8)
เข้าใจเกือบตลอดเรื่อง	236	(47.2)
เข้าใจบางส่วน	84	(16.8)
ไม่เข้าใจเลย สับสน	5	(1.0)
รวม	500	(100.0)

ทางด้านความรู้สึกที่มีต่อภาพยนตร์ไทยขณะที่นั่งชมอยู่ในโรงภาพยนตร์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าขณะนั่งดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์นั้น ไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50.2 รองลงมาคือ ต้องติดตามอย่างต่อเนื่องทุกฉากจึงจะเข้าใจรู้เรื่องคิดเป็นร้อยละ 35.8 และกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 12.2 ที่ระบุว่าติดตามเป็นช่วง ๆ เฉพาะตอนต้น ตอนกลาง ท้ายเรื่อง ก็จะมีรู้เรื่องได้ทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความรู้สึกขณะนั่งชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์

ความรู้สึกขณะนั่งชมภาพยนตร์	จำนวน	(ร้อยละ)
ไม่ระบุ	9	(1.8)
ต้องติดตามอย่างต่อเนื่องทุกฉากจึงจะเข้าใจรู้เรื่อง	179	(35.8)
ไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง	251	(50.2)
ติดตามเป็นช่วง ๆ เฉพาะตอนต้น ตอนกลาง ท้ายเรื่อง ก็จะมีรู้เรื่องได้ทั้งหมด	61	(12.2)
รวม	500	(100.0)

เมื่อศึกษาความรู้สึกที่มีต่อภาพยนตร์ไทยขณะที่นั่งชมภาพยนตร์ไทยอยู่ในโรงภาพยนตร์ โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเขตจังหวัด ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่จำเป็นต้องสนใจต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ ต้องติดตามต่อเนื่องทุกฉากจึงจะเข้าใจรู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 42.0 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 27 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลด้านความรู้สึกที่มีต่อภาพยนตร์ไทยขณะที่นั่งชมภาพยนตร์ไทยอยู่ในโรงภาพยนตร์ โดยจำแนกข้อมูลตามเขตที่อยู่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองส่วนใหญ่ระบุว่าไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในเขตนอกเมือง คิดเป็นร้อยละ 51.2 และ 49.2 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 28 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลโดยจำแนกตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายส่วนใหญ่ ระบุว่าต้องติดตามทุกฉากอย่างต่อเนื่องจึงเข้าใจรู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 44.0 ขณะที่

กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงส่วนใหญ่ระบุว่าไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 72.7 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 29 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลโดยจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี และอายุ 46-55 ปี และสูงกว่า 56 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ระบุว่าขณะดูภาพยนตร์ไทยในโรงภาพยนตร์ ต้องติดตามอย่างต่อเนื่องทุกฉาก จึงจะเข้าใจรู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 65.2, 42.1 และ 50.0 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 15-25 ปี, 26-35 ปี และ 36-45 ปี ส่วนใหญ่ระบุว่า ขณะดูภาพยนตร์ไทยในโรงภาพยนตร์ ไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 55.4, 46.2 และ 23.1 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 30 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาความรู้สึกขณะนั่งชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ โดยจำแนกข้อมูลตามระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ผลวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่จบระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่า ขณะนั่งดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ต้องติดตามอย่างต่อเนื่องทุกฉากจึงจะเข้าใจรู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 46.8 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และกลุ่มที่ไม่ได้ศึกษาเลย ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 61.5, 50.7, 48.2 และ 66.6 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 31 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกข้อมูลตามอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพค้าขายและเป็นนักธุรกิจ ส่วนใหญ่ระบุว่าขณะดูภาพยนตร์ไทยในโรงภาพยนตร์นั้นต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง ทุกฉากจึงจะเข้าใจรู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 45.0 และ 38.8 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพอิสระ เจ้าของธุรกิจส่วนตัว และเป็นนิสิตนักศึกษา ส่วนใหญ่ระบุว่า ขณะดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 51.4, 47.1, 47.6, 60.0 และ 52.3 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 32 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกข้อมูลตามรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท และ 10,001-20,000 บาท และ 30,001-40,000 บาท ส่วนใหญ่ระบุว่าขณะดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 53.9, 50.0, 43.7 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท ส่วนใหญ่ระบุว่าต้องติดตามอย่างต่อเนื่องทุกฉากจึงจะเข้าใจรู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50.8 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 40,001-50,000 บาท ระบุว่าต้องดูอย่างต่อเนื่องทุกฉากจึงจะรู้เรื่อง และระบุว่าไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่องในสัดส่วนที่เท่าๆ กันคิดเป็นร้อยละ 45.5 เท่ากัน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 33 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลโดยจำแนกตามสถานภาพการสมรส ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกสถานภาพ ไม่ว่า โสด สมรสแล้วมีหรือไม่มีบุตร หย่าร้างมีหรือไม่มีบุตร ส่วนใหญ่ระบุว่าขณะดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์นั้น ไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 52.4, 48.6, 41.3, 44.5 และ 50.0 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 34 ในภาคผนวก)

4.1.8 การจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เคยดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ ถึงความเข้าใจและการจดจำได้ในส่วนของเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทย ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูมาได้ โดยสัดส่วนของการจดจำได้แตกต่างกันไปบ้างดังนี้

จำได้ทั้งเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.0

จำได้เกือบทั้งเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 46.4

จำได้บางส่วน คิดเป็นร้อยละ 28.2

โดยกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 0.8 เท่านั้นที่ระบุว่าจำไม่ได้เลย ดังรายละเอียดในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจดจำเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูในโรงภาพยนตร์

การจดจำเนื้อหาของภาพยนตร์	จำนวน	(ร้อยละ)
ไม่ระบุ	13	(2.6)
จำได้ทั้งเรื่อง	110	(22.0)
จำได้เกือบทั้งเรื่อง	232	(46.4)
จำได้บางส่วน	141	(28.2)
จำไม่ได้เลย	4	(0.8)
รวม	500	(100.0)

เมื่อศึกษาข้อมูลโดยจำแนกข้อมูลตามเขตจังหวัด ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครและเขตต่างจังหวัด ส่วนใหญ่ระบุว่าจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่ดูได้เกือบทั้งเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 56.0 และ 44.0 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 35 ในภาคผนวก) ขณะที่เปรียบเทียบเรื่องดังกล่าวระหว่างกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองและนอกเขตเมือง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองและนอกเขตเมืองส่วนใหญ่ระบุว่าจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูได้เกือบทั้งเรื่องเช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 51.6 และ 41.2 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 36 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกข้อมูลตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย และเพศหญิงส่วนใหญ่ระบุว่าจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูได้ โดยเพศชายและเพศหญิงจะระบุว่าจำได้เกือบทั้งเรื่องเป็นส่วนใหญ่เช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 48.6 และ 44.6 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 37 ในภาคผนวก)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอายุ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำเนื้อหาสาระในภาพยนตร์ไทยที่เคยดูมาก่อนได้ โดยกลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุ ส่วนใหญ่ระบุว่าจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูได้เกือบทั้งเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 39.1, 53.8, 41.5, 45.9 และ 39.5 ตามลำดับ และเป็นที่น่าสังเกตว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี, 15-25 ปี และ 36-45 ปีนั้นไม่ปรากฏผู้ที่ระบุว่าจำเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยไม่ได้เลย (ดังรายละเอียดในตารางที่ 38 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลโดยจำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูได้เกือบทั้งเรื่อง คิดเป็นร้อยละที่มากกว่า 30% ในทุก

กลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับการศึกษา โดยกลุ่มที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา และผู้ที่ไม่ได้ศึกษาเลยนั้นไม่ปรากฏผู้ที่ระบุว่าจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยไม่ได้เลย (ดังรายละเอียดในตารางที่ 39 ในภาคผนวก)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอาชีพที่จำแนก ผลการวิจัยปรากฏว่าทุกอาชีพที่จำแนกนั้น ส่วนใหญ่ระบุว่าจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูได้เกือบทั้งเรื่อง โดยกลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย และอาชีพนักธุรกิจมีสัดส่วนของผู้ที่จำเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูได้ทั้งเรื่องมากที่สุด (ดังรายละเอียดในตารางที่ 40 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูล โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามรายได้ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทุกช่วงรายได้ ส่วนใหญ่จำเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูได้เช่นเดียวกันทุกกลุ่ม โดยกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป มีสัดส่วนของผู้ที่จำเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูได้ทั้งเรื่องมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.6 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 41 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลโดยจำแนกตามสถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกสถานภาพการสมรสที่จำแนกส่วนใหญ่จำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูได้เกือบทั้งเรื่อง เช่นเดียวกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสที่หย่าร้าง ไม่มีบุตร มีสัดส่วนของผู้ที่จำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่พอดูได้ทั้งเรื่องหรือจำได้เกือบทั้งเรื่อง หรือ จำได้บางส่วน หรือจำไม่ได้เลย ในสัดส่วนที่เท่ากันทั้ง 4 กรณี คิดเป็นร้อยละ 25.0 เท่ากัน(ดังรายละเอียดในตารางที่ 42 ในภาคผนวก)

จากผลการวิจัยข้างต้น เราจะพบว่าตัวแปรด้าน จังหวัด เขตที่อยู่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพการสมรส ไม่มีผลต่อการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดูมาก่อนของการกลุ่มตัวอย่าง

4.1.9 ความคิดเห็นต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน

หากให้กลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอดีตกับสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน ผลการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างเป็นไปใน 3 ลักษณะเรียงตามลำดับ ได้ดังนี้

1. ภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าอดีต	คิดเป็นร้อยละ	80.2
2. ภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากอดีต	คิดเป็นร้อยละ	12.8
3. ภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันแย่กว่าภาพยนตร์ไทยในอดีต	คิดเป็นร้อยละ	4.4

ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการประเมินภาพยนตร์ไทย
ในปัจจุบัน

การประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน	จำนวน	(ร้อยละ)
แย่กว่าภาพยนตร์ไทยในอดีต	22	(4.4)
ไม่เปลี่ยนแปลงจากอดีต	64	(12.8)
พัฒนาขึ้นกว่าอดีต	401	(80.2)
ไม่ระบุ	13	(2.6)
รวม	500	(100.0)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ไทยโดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม จังหวัด ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดส่วนใหญ่ระบุว่าสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าอดีตคิดเป็นร้อยละ 88.0 และ 78.5 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 43 ในภาคผนวก) ขณะที่เปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกลุ่มที่อยู่ในเขตเมืองและอยู่นอกเมืองผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองและนอกเขตเมืองส่วนใหญ่ระบุว่าสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าอดีต คิดเป็นร้อยละ 84.8 และ 75.6 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 44 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ระบุว่า สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าอดีตคิดเป็นร้อยละ 74.1 และ 85.0 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 45 ในภาคผนวก) สำหรับกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับอายุเมื่อจำแนกข้อมูลแล้วผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุยกเว้นกลุ่มที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ระบุว่าสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าในอดีต ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 56 ปี ขึ้นไป ระบุว่า สภาพการณ์ในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าอดีตคิดเป็นร้อยละ 50.0 เท่า ๆ กับผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นต่อเรื่องนี้คือ คิดเป็นร้อยละ 50.0 เท่า ๆ กัน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 46 ในภาคผนวก)

เมื่อจำแนกข้อมูลตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน พัฒนาขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในอดีต โดยกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษา, ประกาศนียบัตรวิชาชีพ, ระดับปริญญาตรี, ระดับปริญญาโท และผู้ที่ไม่ได้ศึกษาส่วนใหญ่คิดว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในอดีต คิดเป็นร้อยละ 76.6, 82.1, 79.6, 83.4, 50.0 ตามลำดับ(ดังรายละเอียดในตารางที่ 47 ในภาคผนวก) ขณะที่จำแนกข้อมูลตามอาชีพ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่าง ทุกอาชีพส่วนใหญ่ คิดว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในอดีตเช่นกัน โดยกลุ่มตัวอย่างในอาชีพ ค้าขาย, รับราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ, อาชีพอิสระ, นักธุรกิจ, เจ้าของธุรกิจส่วนตัว และนักศึกษาหรือนิสิตส่วนใหญ่คิดว่า ภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนามากกว่าภาพยนตร์ไทยในอดีตคิดเป็นร้อยละ 65.0, 83.4, 70.5, 78.5, 72.2, 46.7, และ 82.9 ตามลำดับ(ดังรายละเอียดในตารางที่ 48 ในภาคผนวก)

หากพิจารณาทางด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างแต่ละช่วงรายได้ส่วนใหญ่คิดว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในอดีต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,001-20,000 บาท, 20,001-30,000บาท, 30,001-40,000บาท, 40,001-

50,000 บาท ขึ้นไป ส่วนใหญ่เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนามากกว่าภาพยนตร์ไทยในอดีต คิดเป็นร้อยละ 80.1, 86.5, 71.9, 68.7, 54.6 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท ส่วนใหญ่เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันกับภาพยนตร์ไทยในอดีตไม่แตกต่างกันไม่มีความเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.6 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 49 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลด้านความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันโดยจำแนกข้อมูลตามสถานภาพการสมรสผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทุกสถานภาพการสมรส ส่วนใหญ่ระบุว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในอดีต โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสด, สมรสแล้วยังไม่มีบุตร, สมรสแล้วมีบุตร และกลุ่มตัวอย่างที่ย้ายร้างแล้วมีหรือไม่มีบุตร เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนามากกว่าภาพยนตร์ไทยในอดีตคิดเป็นร้อยละ 82.2, 62.9, 76.3, และ 100.0 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 50 ในภาคผนวก)

จากผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นว่าเมื่อจำแนกข้อมูลตาม จังหวัด, เขตที่อยู่, เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้ หรือ สถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยด้านความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ทุกกลุ่มที่จำแนกส่วนใหญ่เห็นว่าโดยภาพรวมของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้นกว่าในอดีตเช่นกันกลุ่มตัวอย่างที่จำแนก สำหรับความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันในด้านต่าง ๆ นั้นผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าในอนาคตที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยรวมทั้งบุคลากรของวงการภาพยนตร์ไทยจะมีความรู้ ความชำนาญขึ้น ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 2.59 สำหรับประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ คนไทยยอมรับในภาพยนตร์ไทยมากกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศโดยมีค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักเท่ากับ 1.70 หากจัดลำดับความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันโดยเรียงลำดับการเห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่

1. ในอนาคตที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย จะมีความรู้ ความชำนาญค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59
2. สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ มีผลต่อพัฒนาการภาพยนตร์ไทย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53
3. ภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะพัฒนาต้องมีการร่วมมือด้านต่าง ๆ กับต่างประเทศ เช่น ร่วมสร้างร่วมแสดง ร่วมกำกับ ฯลฯ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52
4. ภาพยนตร์ไทยขาดการสนับสนุนจากหลาย ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ และเอกชน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.49
5. บทวิจารณ์ภาพยนตร์ตามสื่อต่าง ๆ มีผลต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46

ดังรายละเอียดในตารางที่ 22

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 แสดงความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามทัศนคติต่าง ๆ

ทัศนคติต่าง ๆ	เห็น ด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ค่าเฉลี่ย
ภาพยนตร์ไทยขาดการสนับสนุนจากหลาย ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน	312 (62.4)	133 (26.6)	42 (8.4)	2.49
คนไทยยอมรับในภาพยนตร์ไทยมากกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศ	100 (20.0)	163 (32.6)	224 (44.4)	1.70
ระบบการเซ็นเซอร์เป็นอุปสรรคของการพัฒนาภาพยนตร์ไทย	226 (45.2)	18 (3.6)	80 (16.0)	2.24
อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยขาดผู้มีความรู้ความชำนาญทางด้านภาพยนตร์โดยเฉพาะ	260 (52.0)	162 (32.4)	65 (13.6)	2.34
การโฆษณาเกินจริงทำให้ผู้ชมไม่สนใจภาพยนตร์ไทย	212 (42.4)	182 (36.4)	93 (18.6)	2.19
การมอบรางวัลต่าง ๆ จะทำให้ภาพยนตร์ไทยพัฒนาขึ้น	174 (34.8)	191 (38.2)	122 (24.4)	2.05
คอลัมนิภาพยนตร์ในนิตยสาร/การพูดคุยเกี่ยวกับภาพยนตร์ทางวิทยุทีวี ช่วยพัฒนาภาพยนตร์ไทยได้ทางหนึ่ง	280 (56.0)	149 (29.8)	58 (11.6)	2.39
ในอนาคตทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจะมีความรู้ความชำนาญขึ้น	349 (69.8)	111 (22.2)	27 (5.4)	2.59
ถ้ามีการจำกัดอายุ ผู้ชมจะช่วยทำให้ภาพยนตร์ไทยพัฒนาขึ้น	137 (27.4)	181 (36.2)	109 (33.8)	1.88
การจัดตั้งองค์กรอิสระที่มาจากตัวแทนประชาชนและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์และภาครัฐจะช่วยให้ภาพยนตร์ไทยพัฒนาขึ้น	262 (52.4)	172 (34.4)	53 (10.6)	2.37
สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ มีผลต่อการพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย	339 (67.8)	98 (19.6)	50 (10.0)	2.53
บทวิจารณ์ภาพยนตร์ตามสื่อต่าง ๆ มีผลต่อการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต	312 (62.4)	120 (24.0)	55 (11.0)	2.46
ภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะพัฒนาต้องมีการร่วมมือกันต่าง ๆ กับต่างประเทศ เช่น ร่วมสร้าง ร่วมแสดง ร่วมกำกับ ฯลฯ	323 (64.6)	127 (25.4)	37 (7.4)	2.52
ในอนาคตคนไทยจะดูภาพยนตร์ไทยเพิ่มมากขึ้น	273 (54.6)	172 (34.4)	42 (8.4)	2.41
ในอนาคตภาพยนตร์ไทยจะได้รับการยอมรับจากต่างประเทศมากขึ้น	291 (58.2)	149 (29.8)	47 (9.4)	2.44
ในอนาคตภาพยนตร์ไทยจะแข่งขันกับตลาดภาพยนตร์ในต่างประเทศได้มากขึ้น	257 (51.4)	143 (28.6)	87 (17.4)	2.29

4.1.10 ความคิดเห็นต่อสถานการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคต

เมื่อพัฒนาด้านพฤติกรรมกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าในอนาคตจะชมภาพยนตร์ไทยอีกแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 62.8 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30.2 ยังไม่แน่ใจว่าจะชมภาพยนตร์ไทยอีกหรือไม่ในอนาคต และกลุ่มตัวอย่างที่ระบุชัดเจนว่าในอนาคตจะไม่ชมภาพยนตร์ไทยอีกต่อไป คิดเป็นร้อยละ 4.0 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามแนวโน้มการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต

แนวโน้มการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต	จำนวน	(ร้อยละ)
ชม	314	(62.8)
ไม่แน่ใจ	151	(30.2)
ไม่ชม	20	(4.0)
ไม่ระบุ	15	(3.0)
รวม	500	(100.0)

หากจำแนกข้อมูลตามจังหวัด ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างในเขต กรุงเทพมหานครและกลุ่มตัวอย่าง ในเขตต่างจังหวัดส่วนใหญ่คิดว่าจะไปชมภาพยนตร์ไทยในอนาคตคิดเป็นร้อยละ 74.0 และ 60.0 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างในเขตต่างจังหวัดมีผู้ที่ไม่ไปชมภาพยนตร์ไทยในอนาคตคิดเป็นร้อยละ 4.3 และในเขตกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 3.0 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 51 ในภาคผนวก)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองและเขตนอกเมืองส่วนใหญ่คิดว่าจะไปชมภาพยนตร์ไทยในอนาคตคิดเป็นร้อยละ 68.8 และ 56.8 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตนอกเมืองมีสัดส่วนผู้ที่ไม่คิดว่าในอนาคตจะไม่ไปดูภาพยนตร์ไทยคิดเป็นร้อยละ 5.2 และในเขตเมืองร้อยละ 2.8 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 52 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกข้อมูลตามเพศ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่ระบุว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยคิดเป็นร้อยละ 58.2 และ 66.4 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่าง เพศชายมีสัดส่วนของผู้ที่จะไปดูภาพยนตร์ไทยในอนาคตคิดเป็นร้อยละ 4.1 เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 3.9 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 53 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบข้อมูลโดยจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุส่วนใหญ่ระบุว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยทุกกลุ่มตัวอย่างแต่ละช่วงอายุมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 50.0 และเป็นที่น่าสนใจที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไปไม่ปรากฏผู้ที่ระบุว่าไม่ไปชมภาพยนตร์ไทยในอนาคตเลย (ดังรายละเอียดในตารางที่ 54 ในภาคผนวก)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทุกระดับ การศึกษาส่วนใหญ่ระบุว่า ในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยแน่นอน ในสัดส่วนที่มากกว่าร้อยละ 50.0 ขณะที่

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผู้ที่ไม่ได้ศึกษาเลย ไม่ปรากฏผู้ที่ระบุว่าในอนาคตจะไม่ไปชมภาพยนตร์ไทยเลย (ดังรายละเอียดในตารางที่ 55 ในภาคผนวก)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามอาชีพ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพค้าขาย, รับราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ, อาชีพอิสระ, นิสิตนักศึกษา ส่วนใหญ่ระบุว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยแน่นอน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักธุรกิจ ส่วนใหญ่ระบุว่ายังไม่แน่ใจคิดเป็นร้อยละ 44.4 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัวมีสัดส่วนของผู้ที่ระบุว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยแน่นอน เท่า ๆ กับ สัดส่วนของผู้ที่ระบุว่ายังไม่แน่ใจว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยหรือไม่ คิดเป็นร้อยละ 46.6 เท่า ๆ กัน (ดังรายละเอียดในตารางที่ 56 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลโดยจำแนกตามรายได้ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกช่วงรายได้ยกเว้นผู้ที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาท ส่วนใหญ่ระบุว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยแน่นอน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงกว่า 50,000 บาท ส่วนใหญ่ระบุว่ายังไม่แน่ใจว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยหรือไม่คิดเป็นร้อยละ 66.7 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 57 ในภาคผนวก)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามสถานภาพการสมรส ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มที่เป็นโสด และกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วมีบุตรและกลุ่มตัวอย่างที่หย่าร้างและมีบุตรส่วนใหญ่ระบุว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 65.1 และ 55.0 และ 88.9 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วยังไม่มีบุตรส่วนใหญ่ระบุว่ายังไม่แน่ใจว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยหรือไม่ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่หย่าร้างแล้วไม่มีบุตร ระบุว่าไปดูภาพยนตร์ไทยในอนาคตแน่นอน คิดเป็นร้อยละ 100.0 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 58 ในภาคผนวก)

จะเห็นได้ว่าแนวโน้มการไปชมภาพยนตร์ไทยในอนาคตนั้นโดยภาพรวมส่วนใหญ่ระบุว่าจะไปชมภาพยนตร์ไทยในอนาคตแน่นอน แต่เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามจังหวัด เขตที่อยู่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพการสมรส ผลการวิจัยค่อนข้างใกล้เคียงกันกล่าวคือ ทุกกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกส่วนใหญ่ระบุว่าแนวโน้มที่จะไปชมภาพยนตร์ไทยในอนาคตแน่นอน

เหตุผลของการไปชมหรือไม่ชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต

ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่ายังไม่แน่ใจว่าจะไปชมภาพยนตร์ไทยในอนาคตหรือไม่นั้นส่วนใหญ่ระบุถึงเหตุผลที่ยังตัดสินใจไม่ได้เพราะ

1. ยังไม่รู้ถึงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคตเป็นอย่างไรต้องไปดูภาพยนตร์ในอนาคตก่อนว่าตรงกับที่สนใจหรือไม่
2. ปัจจุบันยังไม่ประทับใจภาพยนตร์ไทยเท่าไรนัก ยังไม่แน่ใจว่าในอนาคตจะไปชมภาพยนตร์ไทยหรือไม่
3. ยังไม่แน่ใจเพราะที่ผ่านมามีไปดูแล้วผิดหวัง

สำหรับกลุ่มที่ระบุชัดเจนว่าในอนาคตจะไม่ไปชมภาพยนตร์ไทยแน่นอน ส่วนใหญ่ระบุเหตุผลไว้ดังนี้

1. ภาพยนตร์ไทยสร้างแต่เรื่องเดิม ๆ ที่เคยสร้างแล้วก็มักกลับมาสร้างอีกไม่น่าสนใจ
2. ภาพยนตร์ต่างประเทศน่าสนใจกว่า จึงไม่ค่อยสนใจจะไปดูภาพยนตร์ไทย

3. ภาพยนตร์ไทยขาดความชัดเจนในด้านเนื้อหาสาระ ดูแล้วไม่ค่อยได้สาระอะไรนอกจากบันเทิงเท่านั้น
4. ภาพยนตร์ไทยไม่น่าติดตาม ไม่เข้าใจ ไม่ตื่นเต้นทางด้านเทคนิคดูแล้วไม่ค่อยสนุก

โดยส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างที่ระบุชัดเจนว่าจะไปชมภาพยนตร์ไทยนั้น ให้เหตุผลที่สนับสนุนการไปชมภาพยนตร์ไทยในอนาคตเพราะ

1. ต้องการช่วยสนับสนุนภาพยนตร์ไทย
2. คิดว่าภาพยนตร์ไทยก็มีความเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง น่าสนใจ
3. ในอนาคตภาพยนตร์ไทยน่าจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
4. อยากรไปดูเพราะอยากราบถึงความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย
5. ติดตามภาพยนตร์ไทยมาโดยตลอดต่อเนื่องอยู่แล้ว ก็ต้องติดตามต่อเนื่องต่อไป

ทัศนคติต่อแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต

เมื่อพิจารณาด้านแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตน่าจะดีขึ้นกว่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 70.2 รองลงมาคือระบุดาคาดเดาไม่ถูกว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะเป็นเช่นไร คิดเป็นร้อยละ 14.4 และคิดว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะไม่แตกต่างจากภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 11.2 โดยมีกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 1.8 ที่ระบุว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะแย่กว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน ดังรายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความคิดเห็นต่อแนวโน้มภาพยนตร์ไทยในอนาคต

แนวโน้มภาพยนตร์ไทยในอนาคต	จำนวน	(ร้อยละ)
แย่กว่าเดิม	9	(1.8)
ไม่ต่างจากปัจจุบัน	56	(11.2)
ดีขึ้นกว่าเดิม	351	(70.2)
ไม่แน่ใจ/คาดเดาไม่ถูก	72	(14.4)
ไม่ระบุ	12	(2.4)
รวม	500	(100.0)

ในส่วนของทัศนคติต่อแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต เมื่อศึกษาข้อมูลโดยจำแนกตามเขตจังหวัด ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งเขตกรุงเทพมหานคร และเขตต่างจังหวัด ส่วนใหญ่เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะดีขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน โดยกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครจะมีสัดส่วนของผู้ที่เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตแย่กว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันในสัดส่วนที่มากกว่ากลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัด กล่าวคือคิดเป็นร้อยละ 3.0 และ 1.5 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 59 ในภาคผนวก)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างในเขตเมืองและชานเมือง ส่วนใหญ่ระบุว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะดีขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 70.8 และ 69.6 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างใน

เขตนอกเมืองและเมืองมีสัดส่วนของผู้ที่เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะแย่กว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน กล่าวคือคิดเป็นร้อยละ 3.2 และ 0.4 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 60 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาความคิดเห็นต่อแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต โดยจำแนกข้อมูลตามเพศ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่คิดว่า ภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะดีกว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 70.0 และ 89.5 ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างเพศชายจะมีสัดส่วนของผู้ที่เห็นว่าแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะแย่กว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 3.1 และ 0.7 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตารางที่ 61 ในภาคผนวก)

ในส่วนของเรื่องดังกล่าวเมื่อจำแนกข้อมูลตามอายุของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกช่วงอายุที่จำแนก ยกเว้นกลุ่มที่มีอายุ 56 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตมีแนวโน้มที่จะดีขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า 56 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่เห็นว่ายังไม่แน่ใจหรือคาดเดาไม่ถูกว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะเป็นอย่างไร คิดเป็นร้อยละ 50.0 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 62 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลโดยจำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตมีแนวโน้มดีขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ในทุกกลุ่มตัวอย่างแต่ระดับการศึกษา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 63 ในภาคผนวก) ส่วนความคิดเห็นในเรื่องเดียวกัน เมื่อจำแนกข้อมูลตามอาชีพ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกอาชีพที่จำแนกส่วนใหญ่เห็นว่าแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะดีขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละมากกว่า 50.0 ในทุกกลุ่มอาชีพที่จำแนก (ดังรายละเอียดในตารางที่ 64 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาข้อมูลโดยจำแนกตามรายได้ โดยพิจารณาด้านความคิดเห็นต่อแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างทุกระดับรายได้ ยกเว้นกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตมีแนวโน้มที่ดีขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เกิน 50,000 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่ระบุว่าแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคตไม่ต่างจากสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 66.6 (ดังรายละเอียดในตารางที่ 65 ในภาคผนวก)

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบโดยจำแนกข้อมูลตามสถานภาพการสมรส ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดและกลุ่มที่สมรสแล้วมีหรือยังไม่มีบุตร ส่วนใหญ่ระบุว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตมีแนวโน้มที่ดีขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 70.7, 65.7 และ 65.7 และ 65.0 ตามลำดับ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่หย่าร้างแล้วมีหรือไม่มีบุตร ส่วนใหญ่ระบุว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตมีแนวโน้มที่ดีขึ้นกว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน คิดเป็นสัดส่วนที่มากเท่าๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 100.0 เท่าๆ กันทั้ง 2 กลุ่ม (ดังรายละเอียดในตารางที่ 66 ในภาคผนวก)

ปัจจัยในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต

ในส่วนของการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าต้องการให้ภาพยนตร์ไทยในอนาคตพัฒนาขึ้นกว่าเดิม ปัจจุบันที่เป็นอยู่ โดยเห็นว่าน่าจะพัฒนายกระดับของภาพยนตร์ไทยจน

สามารถแข่งขันกับภาพยนตร์ต่างชาติได้ โดยที่กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าภาพยนตร์ไทยจะพัฒนาได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญดังนี้

1. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีหรือเทคนิควิธีการถ่ายทำ
2. งบประมาณหรือเงินทุนในการถ่ายทำภาพยนตร์
3. การพัฒนาศักยภาพของการเรียนการสอนด้านภาพยนตร์ในประเทศไทย
4. การสนับสนุนของรัฐและองค์กรต่างๆ
5. บุคลากรของทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย
6. ความร่วมมือกับวงการภาพยนตร์ต่างประเทศ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยในการพัฒนาภาพยนตร์ไทย ในอนาคต

ปัจจัยในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต	จำนวน	(ร้อยละ)
เงินทุน	346	(69.2)
กำลังคน/ทีมงาน	161	(32.2)
เทคนิควิธีการถ่ายทำ	353	(70.6)
การสนับสนุนของรัฐและองค์กร	164	(32.8)
การเรียนการสอนทางด้านภาพยนตร์	177	(35.4)
ความร่วมมือกับต่างประเทศ	137	(27.4)
อื่นๆ	25	(5.0)
รวม	500	(100.0)

เมื่อศึกษาถึงปัจจัยที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีความสำคัญในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต โดยจำแนกข้อมูลตามเขตจังหวัด ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ระบุว่าปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต เรียงตามลำดับ ได้แก่

1. งบประมาณหรือเงินทุนในการถ่ายทำ คิดเป็นร้อยละ 73.0
2. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีหรือเทคนิควิธีการถ่ายทำภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 73.0
3. การสนับสนุนของรัฐและองค์กรต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 50.0

ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตต่างจังหวัด ส่วนใหญ่ระบุว่าปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต เรียงตามลำดับ ได้แก่

1. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีหรือเทคนิควิธีการถ่ายทำภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 70.0
2. งบประมาณหรือเงินทุนในการถ่ายทำภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 68.3
3. การพัฒนาศักยภาพของการเรียนการสอนด้านภาพยนตร์ในประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 34.3

ดังรายละเอียดในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 แสดงปัจจัยสำคัญของการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามจังหวัดของผู้ชม

	กทม.	ต่างจังหวัด
เงินทุน	73 (73.0)	273 (68.3)
กำลังคน/ทีมงาน	33 (33.0)	128 (32.0)
เทคนิควิธีการถ่ายทำ	73 (73.0)	280 (70.0)
การสนับสนุนของรัฐ	50 (50.0)	114 (28.5)
การเรียนการสอนทางด้านภาพยนตร์ในประเทศ	40 (40.0)	137 (34.3)
ความร่วมมือกับต่างประเทศ	31 (31.0)	106 (26.5)
อื่น ๆ เช่น สภาพเศรษฐกิจของประเทศ	6 (6.0)	19 (4.8)
รวม	100 (100.0)	400 (100.0)

เมื่อศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีความสำคัญในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต โดยจำแนกข้อมูลตามเขตที่อยู่ ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเมืองและในเขตนอกเมือง ส่วนใหญ่ระบุว่าปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต เรียงตามลำดับได้แก่

	เขตเมือง	นอกเมือง
1. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีหรือเทคนิควิธีการถ่ายทำภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ	71.2	70.8
2. งบประมาณหรือเงินทุนในการถ่ายทำภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ	67.6	70.0
3. การพัฒนาศักยภาพของการเรียนการสอนด้านภาพยนตร์ ในประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ	33.6	37.2

ดังรายละเอียดในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 แสดงปัจจัยสำคัญของการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม

	ในเมือง	นอกเมือง
เงินทุน	169 (67.6)	177 (70.8)
กำลังคน/ทีมงาน	79 (31.6)	82 (32.8)
เทคนิควิธีการถ่ายทำ	178 (71.2)	175 (70.0)
การสนับสนุนของรัฐ	76 (18.4)	88 (35.2)
การเรียนการสอนทางด้านภาพยนตร์ในประเทศ	84 (33.6)	93 (37.2)
ความร่วมมือกับต่างประเทศ	67 (26.8)	70 (28.0)
อื่นๆ เช่น สภาพเศรษฐกิจในประเทศ	11 (4.4)	14 (5.6)
รวม	250 (100.0)	250 (100.0)

ในส่วนของปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต เมื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยปรากฏว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต ค่อนข้างใกล้เคียงกันในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ที่จำแนก กล่าวคือ เรียงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคตใกล้เคียงกันใน 3 ลำดับแรกคือ

1. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีหรือเทคนิควิธีการถ่ายทำภาพยนตร์
2. งบประมาณหรือเงินทุนในการถ่ายทำภาพยนตร์
3. การสนับสนุนของรัฐหรือองค์กรต่างๆ

เมื่อสอบถามถึงแนวโน้มโดยภาพรวมของอนาคตภาพยนตร์ไทยนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่า โดยภาพรวมของภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะพัฒนาดีขึ้น อย่างเห็นได้ชัดจากภาพยนตร์ไทยในอดีตและภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 49.0 ขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนที่เหลือคิดเป็นร้อยละ 51.0 ไม่ได้แสดงความเห็นต่อเรื่องดังกล่าว

4.1.11 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงภาพยนตร์ไทย

ส่วนของความคิดเห็นต่อภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคตนั้น ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่า ภาพยนตร์ไทยควรมีการปรับปรุงด้าน

เทคนิควิธีการถ่ายทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมาคือเสนอแนะว่าควรปรับปรุงด้านเนื้อหาสาระหรือบทของภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 45.4 นอกจากนี้เสนอแนะให้ปรับปรุงด้านดารานักแสดงของภาพยนตร์ไทยคิดเป็นร้อยละ 16.0 รวมทั้งเสนอแนะให้ปรับปรุงด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ภาพยนตร์ไทยแต่ละเรื่อง และเสนอแนะให้ปรับปรุงด้านระยะเวลาการฉาย การนำเสนอที่แปลกใหม่ เป็นต้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงภาพยนตร์ไทยในด้านต่างๆ

ข้อเสนอแนะเพื่อให้ปรับปรุงด้านต่างๆ	จำนวน	(ร้อยละ)
ด้านเนื้อหาสาระ	227	(45.4)
ด้านเทคนิคการถ่ายทำ	229	(45.8)
ด้านดารานักแสดง	80	(16.0)
ด้านการโฆษณา	57	(11.4)
ด้านอื่นๆ เช่น การสนับสนุนของรัฐด้านระยะเวลาการฉาย ด้านการแปลกใหม่ ความทันสมัย เป็นต้น	36	(7.2)
รวม	500	(100.0)

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านเนื้อหาสาระ/บทภาพยนตร์ไทย

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 ที่เสนอแนะว่าภาพยนตร์ไทย ควรมีการปรับปรุงด้านเนื้อหาสาระของบทภาพยนตร์นั้น ส่วนใหญ่ระบุถึงรายละเอียดที่ควรปรับปรุงด้านเนื้อหาสาระของบทภาพยนตร์ไทยเรียงตามลำดับคือ

1. ควรปรับปรุงเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยให้มีประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 50.2
2. เนื้อหาสาระของบทภาพยนตร์ไทยขาดความกระชับ วกวน ไม่น่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 22.0
3. ควรปรับปรุงเนื้อหาของบทภาพยนตร์ไทยให้มีความเป็นสากลขึ้น ทันสมัยขึ้น คิดเป็นร้อยละ 9.6
4. ควรเสนอเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยให้แปลกใหม่ น่าสนใจขึ้น ไม่ควรนำเสนอเนื้อหาหรือบทเดิมแล้วนำมาสร้างภาพยนตร์ซ้ำเดิมๆ คิดเป็นร้อยละ 4.4
5. ควรเสนอเนื้อหาสาระของบทภาพยนตร์ที่เร้าใจ ให้ผู้ชมติดตามจนจบ ไม่ใช่ดูได้เฉพาะตอนต้นเรื่องก็เดาตอนจบได้แล้ว คิดเป็นร้อยละ 3.9

ดังรายละเอียดในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงเนื้อหาของภาพยนตร์ไทย

ข้อเสนอแนะด้านเนื้อหา	จำนวน	(ร้อยละ)
1. เนื้อหาควรมีประโยชน์ต่อส่วนรวม	114	(50.2)
2. ขาดความกระชับ วากวน นำเบื่อ	50	(22.0)
3. ควรเป็นสากลและทันสมัยขึ้น	22	(9.6)
4. ควรแปลก ใหม่ ไม่ควรนำเรื่องเดิมมาทำใหม่	11	(4.4)
5. เข้าใจให้ติดตามกว่านี้ ไม่ใช่ดูได้เฉพาะต้น-จบก็รู้เรื่องเรื่องได้	9	(3.9)
6. อย่าทำแต่แนวเดิมๆ	7	(3.1)
7. ควรนำเรื่องท้องถิ่นเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยไปสร้างภาพยนตร์	6	(2.6)
8. ไม่อยากให้บ่งง่าย ๆ เดออกไม่น่าสนใจ	8	(3.5)
9. อื่นๆ เช่น		
รวม	227	(100.0)

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านเทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์ไทย

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านเทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์ไทย โดยส่วนใหญ่เสนอรายละเอียดเพื่อการปรับปรุงด้านเทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์ไทยดังนี้

1. ควรถ่ายทำให้สมจริงกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 75.5
2. การถ่ายทำภาพยนตร์ไทยควรประณีต พิถีพิถันกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 6.9
3. ควรปรับปรุงด้านมุมกล้อง การเคลื่อนกล้องยังไม่ค่อยสื่อความหมาย คิดเป็นร้อยละ 6.1
4. ฉากบู๊ยังไม่สมจริง และควรใช้ตัวแสดงจริงมากกว่าผู้แสดงแทน เพราะดูไม่มีฝีมือ คิดเป็นร้อยละ 5.2
5. ควรพัฒนาด้านการตัดต่อให้ดีขึ้น ที่ผ่านมามีการตัดต่อยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของแต่ละฉาก ตัดต่อกระโดด คิดเป็นร้อยละ 3.9

ดังรายละเอียดในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านเทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์ไทย

ข้อเสนอแนะด้านเทคนิค	จำนวน	(ร้อยละ)
1. ควรให้สมจริงกว่านี้	173	(75.5)
2. ควรประณีต พิถีพิถันกว่านี้	16	(6.9)
3. มุมกล้อง การเคลื่อนกล้องไม่ค่อยสื่อความหมาย	14	(6.1)
4. การพัฒนาด้านการตัดต่อ	9	(3.9)
5. ฉากบู๊ไม่สมจริง และควรใช้ตัวแสดงจริง	12	(5.2)
6. เทคนิคพิเศษต้องลงทุนและพัฒนาดีกว่านี้	5	(2.2)
รวม	229	(100.0)

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านดารานำแสดงในภาพยนตร์ไทย

มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ที่เสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านดารานำแสดงในภาพยนตร์ไทย โดยมีรายละเอียดของการเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการนำดาราดังประเทศร่วมแสดงในภาพยนตร์ไทยให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 42.5
2. ควรมีโรงเรียนสอนการแสดงสำหรับดารามีอาชีพก่อนแสดงจริง คิดเป็นร้อยละ 15.0
3. ไม่อยากให้เห็นที่ดาราดูเฉพาะที่หน้าตา ควรเน้นที่ความสามารถในการแสดง คิดเป็นร้อยละ 13.8
4. ควรปรับปรุงการแสดงให้เป็นธรรมชาติมากกว่าที่เป็นอยู่ คิดเป็นร้อยละ 11.3
5. ควรเลือกนักแสดงให้เหมาะสมกับบทมากกว่ายึดติดกับชื่อเสียงของดาราดู คิดเป็นร้อยละ 11.3

ดังรายละเอียดในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านดารานำแสดงในภาพยนตร์ไทย

ข้อเสนอแนะด้านดารานำแสดง	จำนวน	(ร้อยละ)
1. ต้องการให้มีดาราดังประเทศร่วมแสดงในภาพยนตร์ไทย	34	(42.5)
2. เสนอให้มีโรงเรียนสอนการแสดงสำหรับดารามีอาชีพก่อนแสดงจริง	12	(15.0)
3. ดาราไทยยังไม่เป็นธรรมชาติ ควรแสดงตามธรรมชาติกว่านี้	9	(11.3)
4. ควรเลือกนักแสดงให้เหมาะสมกับบทกว่าที่เป็นอยู่	9	(11.3)
5. ไม่อยากให้เห็นที่หน้าตา ควรเน้นที่ความสามารถ	11	(13.8)
6. พยายามสร้างดารานิวๆ เพราะซ้ำซาก น่าเบื่อ คนเดียวเล่นทุกบท	5	(6.3)
รวม	80	(100.0)

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านการโฆษณา

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 500 คน มีกลุ่มตัวอย่าง 57 คนที่แสดงความคิดเห็นเสนอแนะให้มีการปรับปรุงด้านการโฆษณาภาพยนตร์ไทย โดยมีรายละเอียดของการเสนอแนะดังนี้

1. ควรโฆษณาตามจริง ไม่ควรหลอกหลวงผู้ชม เพราะรู้สึกว่าการโฆษณาภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเกินจริง เมื่อไปดูแล้วไม่เหมือนที่โฆษณา รู้สึกถูกผู้ชม คิดเป็นร้อยละ 45.6
2. การโฆษณาภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันควรครอบคลุมในทุกพื้นที่ยิ่งขึ้น เพราะในสภาพปัจจุบันเป็นการโฆษณาเฉพาะบางพื้นที่เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 31.6
3. การโฆษณาภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน โฆษณามากเกินไป ดูแล้วไม่ชวนติดตาม ทำให้รู้สึกเบื่อภาพยนตร์เรื่องนั้นก่อนจะไปดูจริงตามโรงภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 19.3

ดังรายละเอียดในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงด้านการโฆษณา

ข้อเสนอแนะด้านการโฆษณา	จำนวน	(ร้อยละ)
1. ไม่อยากให้ภาพยนตร์ตัวอย่างที่โฆษณาเกินจริง ไปดูแล้วไม่เหมือนที่โฆษณา รู้สึกถูกคนดู	26	(45.6)
2. โฆษณามากเกินไป ดูแล้วไม่ชวนติดตาม รู้สึกเบื่อก่อนไปดูจริง	11	(19.3)
3. เน้นเฉพาะบางพื้นที่เกินไป ไม่ครอบคลุม	18	(31.6)
4. เลียนแบบการโฆษณาของภาพยนตร์ต่างประเทศมากเกินไป	2	(3.5)
รวม	57	(100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ผลการวิจัยในส่วนของการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview)

สภาพการณ์ของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันและแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคตที่ได้ทำการศึกษาที่ผู้วิจัยได้นำเอาปัจจัยต่างๆ ที่ได้จากการทบทวนผลงานและบทความทางด้านภาพยนตร์รวม 647 บทความ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาตรวจสอบโดยอาศัยทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทยในฐานะต่างๆกัน ได้แก่ กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทย นักวิจารณ์ภาพยนตร์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ ผู้วิจัยจะขอนำเสนอผลการวิจัยโดยใช้ตัวแปรเหล่านี้ที่ได้ศึกษาและค้นคว้าหาความสำคัญของตัวแปรจากหนังสือ นิตยสารและงานวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งผู้วิจัยพบว่าตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรสำคัญที่จะใช้ศึกษาสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตได้ ดังนี้

1. เนื้อหาสาระหรือบทภาพยนตร์
2. เทคนิคในการถ่ายทำ
3. ดารานักแสดง
4. บุคลากรที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์
5. นายทุน
6. ผู้ชม
7. การให้การสนับสนุนจากภาครัฐ

โดยผู้วิจัยจะนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทยทั้ง 7 ประการ เปรียบเทียบกับภาพยนตร์ไทยในอดีตและภาพยนตร์ต่างประเทศ ในแง่ที่ว่าปัจจัยต่างๆเหล่านี้เอื้อต่อการพัฒนาภาพยนตร์ไทยหรือไม่ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาในเรื่องของการออกสู่ตลาดต่างประเทศของภาพยนตร์ไทย และลักษณะเฉพาะของภาพยนตร์ไทยเป็นประเด็นเสริมที่จะใช้ทำนายอนาคตของภาพยนตร์ไทยต่อไป

ก่อนที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงความสำคัญและทัศนะต่างๆ ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรแต่ละตัว ผู้วิจัยจะกล่าวโดยสรุปถึงผลการวิจัยที่ได้จากการ สัมภาษณ์เจาะลึก (In-Depth Interview) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ไทยในฐานะต่างๆกันทั้ง 2 กลุ่มที่ได้กล่าวถึงในข้างต้น และแสดงการจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรแต่ละตัวว่ามีผลต่อสภาพการณ์ของวงการภาพยนตร์ไทยมากน้อยแค่ไหนตามทัศนะของทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้

ก) กลุ่มที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย ดารา นักแสดง

ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยมีความคิดเห็นและจัดลำดับความสำคัญของแต่ละประเด็นดังนี้

ลำดับที่ 1 บุคลากรที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก ส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยมีความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 ลักษณะชัดเจนดังนี้

ลักษณะที่ 1

กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยมีความเห็นว่าปัจจัยด้านผู้สร้างภาพยนตร์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันต้องเผชิญกับปัจจัยแวดล้อมมากมาย ซึ่งล้วนแต่จำกัดขีดความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดเหล่านั้นได้แก่

1. การช่วยเหลือจากรัฐบาล ผู้สร้างมีความเห็นว่ารัฐบาลให้ความช่วยเหลือไม่ถูกต้องและขาดการให้การสนับสนุนในแง่ของทุนในการสร้าง

2. ระบบโรงภาพยนตร์ สืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลไม่มีการออกมาตรการเพื่อช่วยเหลือภาพยนตร์ไทยด้วยการกำหนดโควตา การเข้าฉายในโรงภาพยนตร์ ทำให้กลุ่มผู้สร้างมีความคิดเห็นว่า การใช้ปริมาณผู้ชมเป็นตัวตัดสินระยะเวลาในการเข้าฉายภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องนั้นมีส่วนในการบีบบังคับจำกัดเวลาให้ภาพยนตร์ไทยต้องออกจากโรงภาพยนตร์ก่อนที่จะทำรายได้ ได้อย่างเต็มที่

3. ายทุน แม้ว่าจะมีกลุ่มผู้สร้างบางส่วนเท่านั้นที่เห็นว่านายทุนในปัจจุบันให้อิสระในการสร้างมากขึ้น แต่ยังมีกลุ่มผู้สร้างในสัดส่วนที่มากกว่าอีกกลุ่มหนึ่งที่ยังมีนายทุนที่บีบบังคับโดยใช้เหตุผลทางธุรกิจเป็นหลัก ซึ่งนายทุนทั้ง 2 ประเภทนี้มีจำนวนมากพอๆ กัน

4. ผู้ชม กลุ่มผู้สร้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ชมแตกออกเป็น 2 แนวทาง ได้แก่ 1) ผู้ชมภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน ยังไม่ยอมรับหนังไทยใหม่ ๆ เท่าที่ควรทางแก้คือ ต้องเพิ่มระดับการศึกษาของผู้ชมเท่านั้น 2) ผู้ชมภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีความเปิดกว้างมากขึ้น แต่ผู้สร้างยังหวังว่าผู้ชมจะมีการเปิดกว้างมากยิ่งขึ้นไปอีก

ลักษณะที่ 2

ความคิดเห็นของกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในลักษณะที่ 2 ที่แตกต่างจากกลุ่มผู้สร้างลักษณะแรกนั้นผู้สร้างในแบบที่ 2 นี้ มีความคิดเห็นว่า ความมุ่งมั่นในการที่จะสร้างภาพยนตร์ที่มีคุณภาพสักเรื่องหนึ่งจะสามารถหาทางออกจากปัจจัยแวดล้อมที่บีบบังคับได้ โดยมองว่าจุดสำคัญอยู่ที่ตัวผู้สร้างเอง ซึ่งในปัจจุบันนี้ผู้สร้างสามารถหาทางออกให้กับปัญหาดังกล่าวที่กล่าวไปข้างต้นได้ กล่าวโดยรวมคือกลุ่มผู้สร้างกลุ่มนี้มีความคิดเห็นว่า ปัจจัยภายนอกเหล่านั้นไม่ได้มีผลอย่างมากกับผู้สร้างกลุ่มนี้มากเท่ากับตัวผู้สร้างเอง

ลำดับที่ 2 เนื้อหาและบทบาทภาพยนตร์

กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยเห็นว่าเนื้อหาสาระของภาพยนตร์เป็นปัจจัยที่สำคัญรองลงมา ที่จะส่งผลต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย ในอนาคตนั้นภาพยนตร์ไทยที่มีคุณภาพเนื้อหาหรือบทบาทภาพยนตร์มีประเด็นในการนำเสนอที่แปลกใหม่ คนดูได้อะไรจากเนื้อเรื่องเมื่อดูจบ ภาพยนตร์ลักษณะนี้เท่านั้นที่จะยังคงได้รับความนิยมอยู่ ภาพยนตร์ไทยที่ดีอยู่คุณภาพก็จะไม่สามารถอยู่รอดได้ อีกต่อไป

ลำดับที่ 3 เทคนิคการถ่ายทำ

กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยมีความเห็นว่า เทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์ในปัจจุบันที่วงการภาพยนตร์ไทยมีอยู่นั้น มีความทัดเทียมกับต่างประเทศในระดับหนึ่ง และน่าจะมีส่วนช่วยในการรับใช้และสร้างเสริมวิถีการเล่าเรื่องเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาออกมา ทำให้ผลงานภาพยนตร์ไทยโดยรวมพัฒนาขึ้นกว่าเดิมมาก

ลำดับที่ 4 นายทุน

กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยไม่ให้ความสำคัญกับปัจจัยนายทุนมากนักเพราะมีความรู้สึกที่นายทุนของไทยในปัจจุบันมีความเปิดกว้างมากพอสมควรอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยก็คาดหวังให้นายทุนมีการลงทุนเพื่อศิลปะให้มากขึ้นในอนาคต

ลำดับที่ 5 ผู้ชม

กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยมีความเห็นว่าปัจจัยผู้ชมไม่ใช่ปัจจัยที่เป็นปัญหาหลักเพราะว่าผู้ชมในปัจจุบันมีความเปิดกว้างพอสมควรและมีทัศนคติที่ค่อนข้างเป็นบวกต่อภาพยนตร์ไทย แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยคาดหวังว่าผู้ชมจะพัฒนาการเลือกบริโภคภาพยนตร์ให้เปิดกว้างยิ่งขึ้นไปอีก

ลำดับที่ 6 การช่วยเหลือจากรัฐบาล

การช่วยเหลือของรัฐบาลนั้น ไม่ใช่ปัจจัยหลักแต่ถ้าหากรัฐบาลให้การสนับสนุนดูแลอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาได้ยิ่งขึ้นไปอีกก็จะยิ่งส่งผลดีต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทย แต่กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยก็เห็นอย่างหนักแน่นว่าเป็นปัจจัยสำคัญแต่ด้วยความที่ขาดแคลนมาตลอดเรื่องนี้จึงรู้สึกไม่ใช่เงื่อนไขสำคัญที่จะฝากความหวังไว้เท่าไรนักสำหรับการอุดหนุนและการเติบโตของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

ลำดับที่ 7 ดารา นักแสดง

กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยไม่ได้มีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางด้านดารานักแสดงมีความสำคัญมากเท่าประเด็นอื่น ๆ จึงจัดลำดับความสำคัญไว้ท้ายสุด แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถช่วยเสริมให้ภาพยนตร์มีคุณภาพมากขึ้นได้ แต่ไม่สำคัญจนมีผลกระทบต่อทิศทางและการพัฒนาของภาพยนตร์ไทยโดยตรง

ข) กลุ่มนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกและนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ ผู้วิจัยพบว่า นักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ มองเห็นข้อบกพร่องของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยโดยรวม ในปัจจุบัน เนื่องจากภาพยนตร์ไทยเพื่อผู้ชมมาอย่างรวดเร็วโดยขาดโครงสร้างและพื้นฐานที่แน่นหนาไร้ทิศทางชัดเจน โดยกลุ่มนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์เรียงตามลำดับความสำคัญหรือความรุนแรงของปัญหาได้ดังนี้ มีความเห็นว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดและเป็นปัจจัยที่ขาดหายไปจากการตื่นตัวของสภาพการณ์ในวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันคือ

ลำดับที่ 1 เนื้อหาและบทภาพยนตร์

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์เห็นว่าคุณภาพของภาพยนตร์เป็นหลักซึ่งจะสามารถเป็นปัจจัยที่ชี้ได้ว่าอนาคตของภาพยนตร์ไทยจะเป็นเช่นไร เน้นในแง่ของบทภาพยนตร์ที่มีคุณภาพมากกว่าทางด้านเทคนิคการสร้างภาพยนตร์เมื่อมีแต่การสร้างภาพยนตร์ที่ขาดคุณภาพในด้านบทและมีการสร้างภาพยนตร์ที่เป็นไปตามกระแส มีแต่ความซ้ำซาก เน้นการขายเชิงธุรกิจหวังกำไรเป็นหลักและถูกภูมิปัญญาคนดูอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ภายในระยะเวลาอันสั้นนี้ภาพยนตร์ไทยจะต้องซบเซาลงเป็นอย่างแน่นอนกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์มีความคิดเห็นว่าภาพยนตร์ไทยกำลังโตแต่ปริมาณแต่ขาดซึ่งคุณภาพเมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนเรื่องที่ออกฉายแล้วหนังไทยยังไม่พัฒนาจากเดิมเลย

ลำดับที่ 2 บุคลากรที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์

ปัจจัยนี้เป็นปัจจัยที่นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ให้ความสำคัญเป็นอันดับที่สองรองจากคุณภาพด้านเนื้อหาและบทของภาพยนตร์ โดยนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์มีความคิดเห็นว่าบุคลากรของทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันนี้มาจากวงการโฆษณาเป็นส่วนมาก แม้ว่าบุคคลเหล่านี้จะมีพื้นฐานในการถ่ายทำภาพยนตร์หรือวิดีโอ แต่ก็ไม่ได้จบการศึกษาทางด้านภาพยนตร์โดยตรง และมีบางส่วนที่เข้ามาโดยขาดความตั้งใจเนื่องจากเห็นว่าวงการภาพยนตร์ไทยกำลังเติบโต และสามารถเพิ่มผลกำไรให้ได้

มากและมีบุคคลากรบางส่วนที่เข้ามาโดยหวังว่าทำภาพยนตร์เพียงหนึ่งเรื่องก็จะสามารถประสบความสำเร็จได้ ไม่รอสิ่งสมประสงค์ไม่คิดเรียนรู้อย่างจริงจัง อาศัยจังหวะและโอกาสมากกว่าความพร้อมด้านความรู้และประสบการณ์ ซึ่งสภาพการณ์เช่นนี้จึงส่งผลต่อวงการภาพยนตร์ไทยในอนาคต โดยเฉพาะผู้สร้างภาพยนตร์รุ่นใหม่ที่จะตามมาเรื่อยๆ ดังนั้นจึงควรมีการปรับปรุงในจุดนี้ซึ่งถ้าหากผู้สร้างเหล่านี้มีการไตร่ตรอง คิดและพิจารณาให้มากขึ้นปรับทัศนคติและสร้างสรรค์งานที่มีคุณภาพน่าจะช่วยให้ภาพยนตร์ไทยพัฒนามากขึ้น

ลำดับที่ 3 การช่วยเหลือจากรัฐบาล

นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์มองว่าการช่วยเหลือจากรัฐบาลยังไม่ถูกจุดและรัฐเองก็ขาดบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ บุคลากรที่เข้ามารับผิดชอบดูแลให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ยังไม่เข้าใจธรรมชาติของปัญหาของภาพยนตร์ไทยเลย

ลำดับที่ 4 นายทุน

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ มองว่าปัจจัยด้านนายทุนเป็นปัจจัยที่สำคัญอันดับต่อมาจากการสนับสนุนจากรัฐบาล อันจะมีส่วนสนับสนุนพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย โดยนายทุนปัจจุบันนี้มีการเปิดกว้างพอสมควรอยู่แล้ว แต่ถ้าหากว่าจำนวนของนายทุนที่มีความรักของภาพยนตร์ไทยจริงๆ เพิ่มขึ้นก็จะส่งผลดีต่อภาพยนตร์ไทยในอนาคต โดยยังเพิ่มเติมที่ว่านายทุนต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพของภาพยนตร์ไทยมากกว่าผลตอบแทนด้านกำไรเป็นสำคัญเท่านั้น

ลำดับที่ 5 ดารานักแสดง

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ ไม่ได้คาดหวังกับปัจจัยด้านนักแสดงมากนักกว่าจะเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทย เพียงแต่คิดว่าปัจจัยของดารานักแสดงนี้ถ้ามีการพัฒนาขึ้นในแง่ของผู้แสดงแต่ละบุคคลก็จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการของภาพยนตร์ไทยได้ โดยจะช่วยให้ภาพยนตร์ไทยมีความหลากหลาย เพราะว่าจะส่งเสริมให้นักแสดงสามารถรับบทบาทที่หลากหลายได้มากขึ้น

ลำดับที่ 6 ผู้ชม

นักวิจารณ์และนักวิชาการไม่ได้คิดว่าผู้ชมเป็นปัจจัยที่มีส่วนมากนักต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย เพราะผู้ชมปัจจุบันก็เปิดกว้างมากอยู่แล้ว ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้สร้างมากกว่าที่จะค่อยๆ สร้างภาพยนตร์ให้มีคุณภาพป้อนให้กับคนดู และค่อยๆ เพิ่มมาตรฐานของผู้ชมไปพร้อมๆ กัน

ลำดับที่ 7 เทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ไม่ให้ความสำคัญกับเทคนิคการถ่ายทำเพราะมีความเห็นว่าการประเมินของระบบการผลิตภาพยนตร์ ในปัจจุบันนี้มีมาตรฐานที่ดีอยู่แล้วและเป็นเพียงแค่ปัจจัยหนึ่งที่มารองรับเนื้อหาที่ดีเท่านั้น หากเนื้อหาหรือบทภาพยนตร์ดีอยู่แล้ว เทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์ที่ก็เพียงช่วยสนับสนุนแต่ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญอันดับแรกๆ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย 11 ตัวอย่าง และกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ 14 ตัวอย่าง เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลทั้งหมดแล้ว พบว่าทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในเรื่องปัจจัยที่มีต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทย ซึ่งได้แก่ 1. บุคลากรที่มงานผู้สร้าง

ภาพยนตร์ 2. เนื้อหาและบทภาพยนตร์ 3. ดารานักแสดง 4. นายทุน 5. ผู้ชม 6. การสนับสนุนจากภาครัฐบาล 7. เทคนิคในการถ่ายทำ

หากพิจารณาในส่วนของการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยทั้ง 7 ประการนี้ จะมีความแตกต่างอยู่เล็กน้อยระหว่างกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์กับกลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ ดังนี้

ตัวแปรทั้ง 7 ปัจจัย	การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยทั้ง 7 ประการ		
	กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์	กลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย	รวมผู้เกี่ยวข้องทั้ง 2 กลุ่ม
เนื้อหาสาระหรือบทภาพยนตร์	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 1
เทคนิคในการถ่ายทำภาพยนตร์	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 7	ลำดับที่ 2
ดารานักแสดง	ลำดับที่ 7	ลำดับที่ 5	ลำดับที่ 3
บุคลากรที่มงานผู้ผลิตผู้สร้างภาพยนตร์	ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 4
นายทุน	ลำดับที่ 4	ลำดับที่ 4	ลำดับที่ 5
ผู้ชม	ลำดับที่ 5	ลำดับที่ 6	ลำดับที่ 6
การให้การสนับสนุนจากภาครัฐ	ลำดับที่ 6	ลำดับที่ 3	ลำดับที่ 7

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เจาะลึก เห็นตรงกันในความสำคัญของปัจจัยทั้ง 7 ประการนี้ว่ามีส่วนสำคัญต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยแตกต่างกันไปบ้างเฉพาะในส่วนของการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้านเท่านั้น

เมื่อนำข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มนักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์และกลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ทั้งหมดจากการสัมภาษณ์เจาะลึกมาศึกษาวิเคราะห์ร่วมกันแล้วสามารถประมวลผลให้เห็นถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยทั้ง 7 ประการได้ภาพรวมดังนี้

ลำดับที่ 1 เนื้อหาสาระหรือบทภาพยนตร์

ลำดับที่ 2 เทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์

ลำดับที่ 3 ดารานักแสดง

ลำดับที่ 4 ทีมงานผู้สร้าง

ลำดับที่ 5 นายทุน

ลำดับที่ 6 ผู้ชม

ลำดับที่ 7 การสนับสนุนจากภาครัฐ โดยมีรายละเอียดของภาพรวมดังนี้

1. เนื้อหาสาระหรือบทภาพยนตร์

เนื้อหาสาระหรือบทภาพยนตร์เป็นส่วนที่มีความสำคัญมากในการสร้างภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ จนถึงกับมีคำกล่าวที่ว่า "ไม่มีภาพยนตร์ที่ดีเรื่องใดสร้างขึ้นมาจากบทภาพยนตร์ที่ไม่ดี" ดังนั้นบทภาพยนตร์จึงเหมือนกับพิมพ์เขียวในการสร้างบ้านซึ่งจะเป็นสิ่งที่กำหนดทุกอย่างที่จะตามมา สำหรับภาพยนตร์ไทยนั้น มักจะถูกกล่าวถึงในลักษณะของความด้อยคุณภาพและการไม่ให้ความสำคัญกับบทภาพยนตร์เท่าที่ควรอยู่

เสมอ ซึ่งส่งผลทำให้ภาพรวมของบทภาพยนตร์ไทยยังไม่ได้มาตรฐานเทียบเท่ากับภาพยนตร์ต่างชาติ และเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งส่งอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทย

จากการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกจากกลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ผู้วิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับบทของภาพยนตร์ไทยแยกออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่

1.1 บทภาพยนตร์ของไทยมีความได้เปรียบภาพยนตร์ต่างประเทศในด้านการสื่อความหมาย

ทัศนะที่ 1 บทภาพยนตร์ไทยได้เปรียบภาพยนตร์ต่างประเทศเนื่องจากภาพยนตร์ไทยมีความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมกับคนไทยมากกว่า

ผู้เสนอแนวคิดนี้กล่าวว่าภาพยนตร์ไทยนำเสนอในสิ่งที่ใกล้ตัวมากกว่า ทำความเข้าใจได้ง่ายกว่า การชมภาพยนตร์ต่างประเทศซึ่งมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น ภาพยนตร์ เรื่อง In the Bed Room ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวของชาวอังกฤษก็ไม่สามารถเข้าถึงจิตใจคนไทยได้เท่ากับภาพยนตร์ของไทยเอง (ดวงกมล ลิมเจริญ, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546) เนื้อหาของภาพยนตร์ไทยทำให้เข้าใจได้มากกว่าเพราะมาจากสังคม ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมที่มีพื้นฐานเดียวกัน(ภาณุ อารี สัมภาษณ์ ,21 มีนาคม 2545)

1.2 บทภาพยนตร์ของไทยยังด้อยกว่าบทภาพยนตร์ต่างประเทศ

ทัศนะที่ 1 บทภาพยนตร์ไทยยังไม่ได้รับการให้ความสำคัญเท่าที่ควร
บทภาพยนตร์ส่วนใหญ่หนึ่งยังไม่ได้รับการเน้นมากเท่ากับส่วนของการผลิต (Production) ซึ่งน่าจะมีสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ภาพยนตร์ไทยอยู่ในระบบการผลิตที่ว่า “เร่งผลิต เร่งขาย” ทำให้ขั้นตอนในส่วนของบริษัทภาพยนตร์ต้องเร่งเขียนขึ้นมาให้ทันกับบทภาพยนตร์ที่ต้องการจะสร้าง จนบางครั้งมีการประกาศสร้างภาพยนตร์ไปก่อนโดยที่บทภาพยนตร์ยังไม่เสร็จเรียบร้อย (พิมพ์กา ไตรวิระ, สัมภาษณ์ 19 มกราคม 2546)
2. ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่มาจากสาขาการผลิตภาพยนตร์โฆษณามาก่อนซึ่งกลุ่มนี้จะมีการเน้นความสำคัญทางด้านการผลิต (Production) มากกว่าด้านบท จึงทำให้ส่วนของการผลิต (Production) ได้รับการพิถีพิถันมากกว่า และเนื่องจากงานโฆษณามักเป็นงานที่ต้องลงทุนสูงทำให้การพัฒนาบทที่เกิดจากการผลิต (Production) ที่ไม่ได้ลงทุนสูงไม่เกิดขึ้นมากนัก (พันธ์ทิพย์ ลิ้มปรีรุ่งโรจน์, สัมภาษณ์ 19 มกราคม 2546)

ทัศนะที่ 2 บทภาพยนตร์ไทยขาดความหลากหลาย

ภาพยนตร์ไทยที่ปรากฏจะมีแนวเฉพาะเพียงไม่กี่แนวเท่านั้น และยังขาดภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาที่แปลกแหวกแนว ทำให้คนดูไม่มีทางเลือกมากนักในการเลือกชมภาพยนตร์ การที่ภาพยนตร์ไทยขาดความหลากหลายน่าจะมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่างๆต่อไปนี้

1. ผู้ชมเองยึดติดกับภาพยนตร์บางประเภท เช่น ฆี ตลก วัยรุ่น ฯลฯ ทำให้ภาพยนตร์ในแนวตลกหรือแนวอื่นๆที่แปลกใหม่ มีเนื้อหาลึกซึ้งอย่าง เช่น ภาพยนตร์เรื่อง The Way Home เกิดขึ้นได้ยาก (ความคิดเห็นส่วนใหญ่ของกลุ่มผู้สร้าง)
2. ระบบการเซ็นเซอร์ในประเทศไทย ซึ่งทำให้ผู้สร้างไม่กล้าที่จะทำอะไรแปลกใหม่เพราะกลัวที่จะถูกเซ็นเซอร์ เลยกกลายเป็นการไม่ทำเลยดีกว่าเพราะทำไปก็ถูกเซ็นเซอร์อยู่ดี(อรุณ ภาวิไล, สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2546)
3. การมองตลาดแคบในเมืองไทยซึ่งตลาดแคบ ทำให้บทภาพยนตร์ที่เขียนออกมามีเนื้อหาที่ไม่หลากหลาย ในขณะที่ภาพยนตร์ต่างประเทศผลิตขึ้นเพื่อขายคนทั่วโลก ทำให้ภาพยนตร์ไทยไม่พัฒนาไปไหน พัฒนาได้เฉพาะด้านเทคนิคเท่านั้นซึ่งก็มีขีดจำกัดมากมาย(อรุณ ภาวิไล, 10 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 3 บทภาพยนตร์ของไทยขาดความลุ่มลึกทางปัญญา

บทภาพยนตร์ไทยขาดการใส่ความคิดที่จะนำเสนอให้กับคนดูได้เก็บไปคิด ภาพยนตร์ของไทยนั้นยังมีความอ่อนด้อยอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ต่างประเทศ บทไม่มีสาระ คนดูไม่รู้ลึกคุ่มค้ำกับเงินที่เสียไป (อรุณ ภาวิไล, สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2546)

ทั้งนี้ก็มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าน่าจะมีสาเหตุมาจาก

1. คนไทยชอบดูอะไรที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เพราะฉะนั้นบทที่ประสบความสำเร็จจึงต้องเป็นบทที่สื่อสารง่าย ๆ มีผลทางการตลาดสูง บทที่ไม่ชัดเจนหรือมีความเป็นศิลปะมากเกินไปทำให้คนดูไม่เข้าใจและทำให้ภาพยนตร์ไม่ประสบความสำเร็จทางการตลาด(เจษฎาภรณ์ ผลดี, สัมภาษณ์ 13 มีนาคม 2546)
2. โดยธรรมชาติของคนไทยเป็นคนไม่มีประเด็น สังเกตได้จากการพูดจา เพราะฉะนั้นจะส่งผลไปสู่การสร้างบทภาพยนตร์ที่ไม่ได้มีประเด็นอะไรที่อยากจะนำเสนอ เมื่อคนดูเดินออกมาก็ไม่รู้ว่ามีประเด็นอะไร(ดวงกมล ลิมเจริญ, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
3. การจบเรื่องของภาพยนตร์ไทยนั้น จบโดยคนดูไม่มีประเด็นที่จะนำมาถกเถียงกันต่อ สังเกตได้จากการที่เมื่อจบแล้วคนดูจะคุยกันด้านผู้แสดง ดนตรีประกอบ งานด้านภาพหรือส่วนประกอบปลีกย่อยอื่นๆ มากกว่าที่จะนำเอาประเด็นสาระหรือเนื้อหาที่ภาพยนตร์นำเสนอมาพูดถึง ภาพยนตร์ไทยนั้นจบก็คือจบในโรง ไม่ก่อให้เกิดการคิดวิเคราะห์ ประเด็นทางสังคมต่อ(ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 23 มีนาคม 2546) หรืออีกกรณีหนึ่งคือกลัวคนดูจะไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ จึงพยายามยัดเยียดความคิดให้คนดูในตอนจบของภาพยนตร์ พยายามให้อยู่ในกรอบของศีลธรรม ทั้งๆ ที่ควรจะใส่มาให้คนดูรู้สึกไปพร้อมๆกับเรื่องมากกว่า (นพมาศ แวหงส์, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 4 บทภาพยนตร์ไทยขาดการพัฒนาในด้านการเล่าเรื่อง

บทภาพยนตร์ไทยยังขาดความเป็นเหตุเป็นผลในเรื่อง ขาดตรรกะ บางสถานการณ์เกิดขึ้นโดยคนดูไม่เชื่อ(ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546) ดำเนินเรื่องไม่สนุก ไม่น่าติดตาม ทั้งที่บางเรื่องมีประเด็นที่ดีแต่การเล่าที่ไม่ดีก็ทำให้เรื่องไม่น่าติดตามได้ สาเหตุน่าจะมาจากความไม่ชอบอ่านและเขียนหนังสือของคนไทย เมื่อเทียบกับประเทศใกล้เคียงกัน เช่น อินเดีย คนไทยยังมีความเป็นนิยายน้อยมาก

เมื่อไม่ได้ฝึกปรือทางด้านกรอ่านเขียนทำให้ขาดความสามารถในการบรรยายเรื่องราวชาติลีลา การปรุงแต่ง วรรณกรรมและรส เหมือนมันไม่ได้อยู่ในสายเลือด(จิระ มะลิกุล, สัมภาษณ์ 18 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 5 บทของภาพยนตร์ต่างประเทศมีความแปลกใหม่เสนอเรื่องราวที่ไม่จำเจแต่ภาพยนตร์ไทยนำเสนอเรื่องราวที่รู้อยู่แล้ว (เรื่องสามัญสำนึก)

สิ่งที่ภาพยนตร์ไทยนำเสนอ นั้นมักจะเป็นเรื่องราวที่รู้อยู่แล้ว ซึ่งคนดูจะไม่เกิดความรู้สึกแปลกใหม่ ต่างจากภาพยนตร์ต่างประเทศซึ่งนำเสนอประเด็นที่แปลกใหม่กว่า ทำให้สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชมไทยได้มากกว่า ในส่วนของเรื่องราวของภาพยนตร์ไทยนั้นกลับสามารถดึงดูดความสนใจของชาวต่างประเทศได้(กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์)

1.3 บทภาพยนตร์ของไทยมีการพัฒนาขึ้นจากอดีต

ทัศนะที่ 1 บทของภาพยนตร์ไทยมีความหลากหลายมากขึ้น

ในแง่ของเนื้อหาสาระ บทภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันนี้มีความหลากหลายมากขึ้น จะเห็นได้จากการที่ผู้กำกับบางส่วนที่มีชื่อเสียง ได้รับความไว้วางใจสามารถมีอำนาจต่อรองในเรื่องของบทกับนายทุนได้มากขึ้น (ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546) สาเหตุที่ทำให้หนังไทยโดยรวมมีความหลากหลายมากขึ้น ได้แก่

1. มีคู่แข่งมากกว่าเดิม เพราะว่ามีหนังฮอลลีวูดและบริษัททำ VCD เข้ามา ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยต้องผลิตภาพยนตร์ที่มีคุณภาพดีจริงๆ เท่านั้นออกมา ไม่เช่นนั้นก็ไม่สามารถอยู่รอดในตลาดได้
2. มีความพยายามในการทำบทแบบใหม่ มีคนทำภาพยนตร์ที่กล้าแหวกแนวออกไปเยอะขึ้น เนื่องมาจากการที่คนสร้างภาพยนตร์มีความต้องการที่จะเล่าและบอกอะไรบางอย่าง ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับวงการภาพยนตร์ จากความต้องการความอยากที่จะเล่านี้เองที่จะทำให้เกิดการพัฒนาของภาพยนตร์ไทย ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์เรื่อง Blissfully Yours (สุดสเนหา) (นพมาศ แวหวงส์ , สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 2 บทภาพยนตร์ไทยมีความเป็นภาพยนตร์มากขึ้น

บทภาพยนตร์สมัยก่อนมักจะถูกแปลงจากวรรณกรรมหรือนิยาย โดยเอานิยายที่มีแก่นเรื่อง (Plot) และลักษณะละครอยู่แล้วมาเล่า ซึ่งในปัจจุบันนี้มีการคิดเรื่องเอง มีความเป็น original มากกว่า มีแนวทางการเล่าเรื่องที่เป็นของตนเองทำให้มีความเป็นภาพยนตร์สูงกว่า แต่ผู้กำกับในสมัยเก่า เช่น คุณเชิด ทรงศรี หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล คุณยุทธนา มุกดาสนิท ก็สามารถเล่าเรื่องด้วยภาพได้ดีในระดับหนึ่งเช่นกันเพียงแต่ผลงานยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควรในระดับสากล (ตอกดิน ภัณฑุมาลย์, ปรัชญา ปิ่นแก้ว สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

จากการรวบรวมข้อมูลข้างต้น สามารถกล่าวถึงภาพรวมได้ว่าในแง่ของบทภาพยนตร์นั้น ภาพยนตร์ไทยยังทำได้ไม่ดีนัก แยกความคิดเห็นด้านบทภาพยนตร์ตามกลุ่มได้ดังนี้

ภาพรวมมาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยเน้นไปที่การมองภาพรวมของบทในปัจจุบันที่ยังขาดความหลากหลาย มีแต่แนวเดิมๆ และยังเป็นส่วนที่ไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของบท ภาพยนตร์อันได้แก่

- ความรีบเร่งในการผลิตของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ทำให้ไม่มีเวลาให้ความสำคัญกับขั้นตอนก่อนการถ่ายทำ (pre-production) มากนัก
- ผู้ชมยึดติดกับภาพยนตร์บางแนวเท่านั้น ให้ความสนใจนิยมเลือกชมเฉพาะบางแนวเท่านั้น
- ระบบการเซ็นเซอร์ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยเกรงกลัวไม่กล้าแหวกแนวเพราะอาจหมายถึงผลกระทบต่อนักได้ยอดขายจะทำอะไรที่ไม่ต้องเสี่ยงต่อการเซ็นเซอร์จะได้ราบรื่น
- ทีมงานส่วนใหญ่ที่มาจากสายงานโฆษณาจะให้ความสำคัญกับด้านภาพและเทคนิคการถ่ายทำมากกว่าบท

ภาพรวมในส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ กลุ่มนี้มีความเห็นว่าบทของภาพยนตร์ไทยยังอ่อนในแง่ของเนื้อหาสาระและกลวิธีหรือเทคนิคในการเล่าเรื่อง จึงทำให้บทของภาพยนตร์ไทยในเวลานี้มีข้อบกพร่องที่ชัดเจนคือ

- ขาดความลุ่มลึกทางปัญญา ที่สอดใส่ไว้ในเนื้อหาของภาพยนตร์
- การเดินเรื่องยังไม่น่าติดตามเท่าที่ควร ตลอดจนถึงการจบเรื่องยังไม่ดีเท่าที่ควร
- ไม่มีประเด็นในการนำเสนอ มีแต่เรื่องลอยๆ เล่าไปเรื่อยๆ แต่แก่นเรื่องที่ควรได้เมื่อคนดูจะได้รับเมื่อดูหนังจบ ยังไม่ชัดเจน

โดยรวมแล้วข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกทุกกลุ่มเห็นพ้องต้องกันว่าภาพยนตร์ไทยขาดความพร้อมในด้านบทภาพยนตร์โดยกลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย และกลุ่มนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์เสนอแนวทางแก้ไข ดังนี้

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์เห็นว่าควรแก้ที่การพัฒนาตัวบุคลากรที่มีความสามารถในด้านนี้ให้มีอาชีพคนเขียนบทให้ชัดเจนจึงจะเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างบทภาพยนตร์ได้ และเสนอว่าเรื่องราวหรือประเด็นเกี่ยวกับชีวิตของคนไทย มีความน่าสนใจอยู่แล้วควรจะต้องดึงมาใช้ และเล่าด้วยวิธีที่แปลกใหม่กว่าที่เป็นอยู่ โดยสรุปคนดูยังต้องการเนื้อหาภาพยนตร์ 2 ลักษณะคือ 1. ต้องการเรื่องหรือประเด็นแบบไทยๆ 2. ต้องการเรื่องหรือทิวา แปลกใหม่ โกลดตัวแบบภาพยนตร์ต่างประเทศ เท่านั้นเอง

ขณะที่กลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย ผู้วิจัยไม่พบว่ามีผู้สร้างที่มุ่งจะตอบสนองคนดูที่ต้องการเรื่องแปลกใหม่ แต่จะมีการหยิบยกเอาประเด็นที่ใกล้ตัวมาพัฒนาซึ่งจะสามารถตอบสนองความต้องการของคนดูได้มากกว่า ซึ่งมีแนวโน้มที่เป็นไปได้ว่าบทภาพยนตร์ของไทยจะได้รับการพัฒนาในอนาคตและตอบสนองความต้องการของคนดูส่วนหนึ่งได้ แต่หากพิจารณาจากปัจจัยต่างๆข้างต้นอันได้แก่ ปัจจัยด้านนายทุน ผู้ชม รัฐบาล และบุคลากร ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัยไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ภายในระยะเวลาอันสั้น มีความจำเป็นต้องใช้เวลาเพื่อทำการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง กลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์มีความคิดเห็นในส่วนของบทภาพยนตร์ว่าไม่น่าจะมีความเป็นไปได้ที่บทภาพยนตร์ของไทยจะมีการพัฒนาไปมากในระยะเวลาอันใกล้นี้ เนื่องจากปัจจัยแวดล้อมหลายประการไม่อำนวย ดังนั้นสามารถคาดเดาอนาคตของวงการภาพยนตร์ไทยที่กำลังเฟื่องฟู

ในเวลาอันใกล้นี้ได้ว่ามีความเป็นไปได้มากที่จะกลับไปสู่สภาพที่ซบเซาลงเนื่องจากพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จของภาพยนตร์คือบทภาพยนตร์ ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่องเท่าที่ควร

2. เทคนิคในการถ่ายทำ

เทคนิคในการถ่ายทำของภาพยนตร์ไทยนั้น โดยมากมักจะถูกมองว่ามีการพัฒนามากขึ้นแต่ก็เป็นผลสะท้อนด้านลบต่อองค์ประกอบอื่นในเวลาเดียวกันเพราะมุ่งแต่ให้ความสำคัญกับเทคนิคต่างๆทำให้ไม่เกิดการพัฒนาด้านบทหรือด้านความปราณีตในการผลิตภาพยนตร์เท่าที่ควร สาเหตุหนึ่งเนื่องจากว่าบุคคลากรที่เข้ามาในวงการภาพยนตร์ไทยเวลานี้นั้นมาจากธุรกิจการโฆษณาเป็นส่วนใหญ่ซึ่งมักคุ้นกับการแข่งขันเรื่องเวลาต้องเร่งผลิตงานและจะอาศัยเทคนิคการผลิตเป็นตัวช่วยสร้างสรรค์ชิ้นงานมากกว่า

จากการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์แยกออกเป็น 2 ประเด็นดังนี้

2.1 เทคนิคของภาพยนตร์ไทยไม่สามารถเทียบเท่ากับต่างประเทศได้

ทัศนะที่ว่า เทคนิคของภาพยนตร์ไทยสู้ต่างประเทศไม่ได้เพราะข้อจำกัดหลายประการ

การที่ภาพยนตร์ไทยไม่สามารถสู้ต่างประเทศได้ในแง่ของเทคนิคการถ่ายทำนั้น กลุ่มนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์เสนอความคิดเห็นว่า มีสาเหตุมาจากข้อจำกัดหลายประการ อันได้แก่

1. ภาพยนตร์ไทยนั้นยังมีความขาดแคลนด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย และถ้าหลังจากต่างประเทศอยู่มาก ดังนั้นจึงควรที่จะไปเน้นการพัฒนาด้านบทมากกว่า เพราะอย่างไรก็ไม่สามารถสู้ทางเทคนิคได้แน่นอนและการพัฒนาด้านบทไม่ต้องอาศัยปัจจัยด้านทุนเท่ากับการพัฒนาด้านเทคนิคต่างๆ

2. เนื่องจากวงการภาพยนตร์ไทยยังขาดบุคลากรที่ได้รับการศึกษาทางด้านนี้มาโดยตรงยังไม่มีบุคลากรที่เป็นมืออาชีพและเก่งทางด้านเทคนิคเหมือนกับในต่างประเทศ (ส่วนหนึ่งเพราะในประเทศไทยยังไม่มีสถาบันที่รับฝึกสอนทักษะด้านอุปกรณ์เครื่องมือด้านภาพยนตร์อย่างชัดเจน ยังคงอยู่ในลักษณะการลองถูกลองผิด ศึกษาด้วยตนเอง

3. ขาดแคลนเงินทุนที่จะมาลงทุนทางด้านเทคนิค ซึ่งในวงการภาพยนตร์ไทยยังไม่มีการลงทุนมากนัก ถ้าหากมีการพัฒนาด้านนี้ภาพยนตร์ไทยจะสามารถเทียบเท่ากับต่างประเทศได้

4. ขาดแคลนความคิด หรือ การคำนึงถึงว่าจะทำอะไร (What) คนไทยจะเก่งในด้าน How หรือทำอย่างไรมากกว่า(จิระ มะลิกุล, สัมภาษณ์ 18 มีนาคม 2546)

5. เนื่องจากตลาดของภาพยนตร์ไทยนั้นเล็กกว่าต่างประเทศ ทำให้ไม่กล้าลงทุนทางด้านเทคนิคสูงๆเหมือนกับต่างประเทศ(เจษฎาภรณ์ ผลดี, สัมภาษณ์ 13 มีนาคม 2546)

2.2 เทคนิคของภาพยนตร์ไทยพัฒนาขึ้นจากอดีต

ทัศนะที่ว่า เทคนิคของภาพยนตร์ไทยพัฒนามากขึ้นจนเด่นกว่าบท แต่ไม่สอดคล้องกับบท ไม่เอื้อต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทย สาเหตุเพราะ

1. ในแง่ของเทคนิคการถ่ายทำนั้นภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนาขึ้น แต่ในแง่ของความคิดและภูมิปัญญากลับไม่ได้รับการพัฒนาตามไปด้วย ภาพยนตร์ไทยมีการใช้เทคนิคมากไปในบางครั้งทำให้งานในด้านภาพดูซับซ้อนสวยงาม แต่ไม่มีความคิด(โดม สุขวงศ์ , สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2546)

2. เมื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ไทยในอดีต ภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันทุนเพิ่มขึ้นไม่มากแต่การถ่ายทำนั้นประณีตละเอียดอ่อนขึ้นมากอย่างเห็นได้ชัด แต่ในแง่ความคิดยังไม่ได้พัฒนาขึ้น อย่างไรก็ตามภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันนี้ก็ไม่ได้แย่ไปเสียทั้งหมด ยังมีดีบ้าง ซึ่งมักจะมึลักษณะต่างกันอย่างชัดเจนไปเลยคือดีไปเลยหรือแย่ไปเลย(ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546

3. เนื่องจากว่าทีมงานที่เข้ามาทำภาพยนตร์ไทยปัจจุบันนี้มาจากธุรกิจผลิตสื่อโฆษณาเป็นจำนวนมากทำให้ด้านการผลิต (Production) มีความประณีต มีการให้ความสำคัญมากขึ้น มีการใช้เทคนิคทางด้านสีของฟิล์มมากขึ้น ทำให้ดูทันสมัย แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ายังมีภาพยนตร์ไทยบางเรื่องที่ยังใช้วิธีการถ่ายทำแบบเก่าอยู่ไม่หือหวาไปกับความทันสมัยทางด้านเทคโนโลยีหรือวัสดุอุปกรณ์ เช่น เรื่องความรักครั้งสุดท้าย โดยหม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล (ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

4. นอกจากนี้การที่ผู้กำกับภาพยนตร์ ช่างภาพ และทีมงานหลาย ๆ ส่วนมาจากธุรกิจผลิตสื่อโฆษณา ส่งผลดีต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทยคือ ทำให้การดำเนินเรื่องเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว มีความเป็นศิลปะมากขึ้น เพราะว่าคนจากแวดวงโฆษณานั้นจะคุ้นเคยกับการเล่าเรื่องในเวลาอันรวดเร็ว และการเล่าเรื่องด้วยภาพอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งส่งผลดีต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทยเช่นกันแต่บทหรือเนื้อหายังไม่ได้ปรับให้เหมาะสมกับเทคนิค (นพมาศ แววงษ์, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

จากข้อมูลข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกนักกลุ่มวิจารณ์ภาพยนตร์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์มีความเห็นเหมือนกันในแง่เทคนิคการถ่ายทำว่าพอใจเท่าที่เป็นอยู่แล้ว ไม่ต้องการให้พัฒนาไปมากกว่านี้ เพราะมีความประณีตและสวยงามสามารถอดต่างชาติได้ แต่อยากให้ผู้สร้างหันมาเน้นทางด้านบทภาพยนตร์มากกว่า

ส่วนกลุ่มที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์เองมีความคิดเห็นในกรณีนี้ว่ายังอยากให้มีการพัฒนาทางด้านทุนการสร้างและบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางด้านเทคนิคให้มากยิ่งขึ้นไปกว่านี้อีก ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่นักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ต้องการ ดังนั้นเราจึงพอมองเห็นอนาคตได้ว่าเทคนิคการถ่ายทำของภาพยนตร์ไทยจะพัฒนายิ่งขึ้นไปอีก แต่ทว่าอาจจะไม่ได้รับความสนใจเท่าไรนักจากกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ เพราะไม่ใช่สิ่งที่คาดหวังว่าจะได้เห็นจากภาพยนตร์ไทยในอนาคต ส่วนในแง่ของบทภาพยนตร์นั้นปรากฏจากข้อมูลว่าผู้สร้างภาพยนตร์ไทยเองก็ทราบดีถึงจุดบกพร่องตรงนี้ ดังนั้นจึงคาดเดาได้ว่าน่าจะมีการปรับปรุงแก้ไขในด้านบทภาพยนตร์ได้ในอนาคต แต่ก็คงคงอยู่ภายใต้เงื่อนไขของเวลา และปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ด้วยเช่นกัน

3. ดารานักแสดง

ปัจจัยของผู้แสดงนั้นมีความสำคัญต่อภาพยนตร์ในแง่ที่ว่านักแสดงที่ดีสมบทบาทเป็นธรรมชาติเท่าไรก็จะช่วยยกระดับและเพิ่มคุณภาพให้กับภาพยนตร์แต่ละเรื่องได้ ในภาพยนตร์ที่มีบทที่ดีอยู่แล้วการแสดงที่ดีก็จะยิ่งช่วยส่งเสริมให้ภาพยนตร์ ในส่วนที่เกี่ยวกับดารานักแสดงนี้ จากข้อมูลที่สัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มที่ทีมงานผู้สร้างและกลุ่มนักวิจารณ์ภาพยนตร์พบว่า มีทัศนะต่อเรื่องดารานักแสดง ดังนี้

ทัศนะที่ 1 ดารานักแสดงของไทยมีคุณภาพเทียบเท่ากับต่างประเทศและเป็นปัจจัยที่ทำให้ภาพยนตร์ไทยประสบความสำเร็จ

กลุ่มที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยและกลุ่มนักวิจารณ์ภาพยนตร์ส่วนใหญ่เห็นว่าการแสดงของดารานักแสดงไทยนั้นมีความสามารถ มีคุณภาพไม่ต่างจากนักแสดงของต่างประเทศ ถ้าหากจะให้นักแสดงไทยไปเล่นบทต่างประเทศหรือให้นักแสดงต่างประเทศมาเล่นบทของไทยก็สามารถทำได้ไม่แตกต่างกัน และยังมีความคิดเห็นว่านักแสดงของไทยในปัจจุบันนี้นั้นมีส่วนเอื้อต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทยพอสมควร

นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่าดาราระดับยอดนิยมของไทยนั้นก็สามารถสู้กับดาราของต่างประเทศได้เช่นกัน (ดวงกมล สัมเจริญ, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 2 การเลือกใช้ดารานักแสดงในภาพยนตร์ไทยยังไม่เหมาะสมกับบทบาทเท่าที่ควร กลุ่มตัวอย่างยังมีความคิดเห็นว่าในภาพยนตร์ไทยจำนวนมากนั้น เกณฑ์ที่ผู้สร้างภาพยนตร์นำมาเลือกนักแสดงมากที่สุดคือความมีชื่อเสียงของดารานั้น ซึ่งบ่อยครั้งไม่เหมาะสมกับบทบาทในภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ และเป็นผลเสียต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้

ทัศนะที่ 3 ดารานักแสดงในปัจจุบันนี้ไม่ได้ใช้ฝีมือในการแสดงจริงๆ เหมือนในอดีต เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลโดยตรงต่อการแสดงของนักแสดง ซึ่งแตกต่างจากบริบทในอดีต สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 สาเหตุ คือ

1. ปัจจุบันบทจะเอื้อให้นักแสดงแสดงเป็นตัวเองมากกว่าสวมบทบาทเป็นตัวละครจริงๆ ดังนั้นนักแสดงจึงไม่ได้ใช้ความสามารถในการแสดงเต็มที่ แค่แสดงเป็นตัวเองเท่านั้น จะพบว่านักแสดงคนหนึ่งมักจะเล่นบทซ้ำเดิมๆ ซึ่งลักษณะของตัวละครไม่แตกต่างไปจากบุคลิกลักษณะที่จริงของนักแสดงผู้นั้นเลย
2. มีเทคนิคพิเศษเข้ามาช่วยทำให้นักแสดงไม่ต้องใช้ความสามารถในการแสดงเต็มที่ เช่น เสียงประกอบ การตัดต่อ การใช้เทคนิคพิเศษต่างๆ ทางด้านภาพซึ่งช่วยส่งผลให้ภาพที่ออกมาดูสมจริงได้มากขึ้น แต่ศิลปะทางการแสดงของนักแสดงกลับถูกยับยั้งไว้เพราะมีสิ่งต่างๆ เหล่านี้เสริมสร้างแทน แต่ในความเป็นจริงนักแสดงไทยมักจะไม่ใส่ใจกับ อีสาระในการแสดงภาพยนตร์ได้ทุกค่าย พอไปแสดงภาพยนตร์ให้กับบริษัทที่ขาดทุนทรัพย์ซึ่งมีข้อจำกัดในการใช้เทคนิคพิเศษต่างๆ ก็สะท้อนถึงฝีมือทางการแสดงของดารานักแสดงเหล่านั้นที่ต้องพึ่งเทคนิคพิเศษมากกว่าความสามารถทางการแสดงเอง ผลงานจึงไม่ดีไม่ได้มาตรฐาน

ทัศนะที่ 4 ดารานักแสดงมีการพัฒนามากขึ้นแต่ขาดความต่อเนื่อง

ความคิดที่น่าสนใจส่วนหนึ่งระบุว่า คุณภาพของนักแสดงภาพยนตร์ไทยนั้นมีคุณภาพดีขึ้น แต่ยังขาดความต่อเนื่อง คือเล่นภาพยนตร์เพียงแค่ 1-2 เรื่องแล้วก็เลิกไป ทำให้ไม่มีโอกาสฝึกปรือฝีมือ และดาราที่มาเล่นส่วนใหญ่เป็นดารานำใหม่ ได้รับความนิยมประเดี๋ยวชั่วคราวช่วงขณะเท่านั้น ที่จะมีดีบ้างก็เนื่องมาจากผู้กำกับที่เก่ง มีการเล่าเรื่องที่ดีและการถ่ายทำที่ช่วยส่งเสริมมากกว่าที่จะมาจากความสามารถของนักแสดงจริงๆ สาเหตุที่พัฒนาการด้านการแสดงของดารานักแสดงภาพยนตร์ไทยไม่ต่อเนื่องนั้นกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่าน่าจะมาจาก

1. ประเทศไทยยังไม่มีโรงเรียนสอนการแสดงที่จริงจัง จนเป็นวิชาชีพได้ เพียงแต่เป็นส่วนประกอบในบางหลักสูตรเท่านั้น
2. การทุ่มเทต่อการแสดงของนักแสดงไทยยังไม่มีมากเท่าที่ควร ไม่เหมือนกับต่างประเทศที่นักแสดงจะยอมเปลี่ยนแปลงตัวเองไปโดยสิ้นเชิงเพื่อให้สวมบทบาทนั้นๆ ได้อย่างสมจริงที่สุด
3. อาชีพนักแสดงในประเทศไทยนั้นยังไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่จริงจัง และยังไม่มั่นคงเท่าที่ควรความต่อเนื่องและน้ำหนักแห่งการทุ่มเทในส่วนนี้จึงฉาบฉวยมาก (นพมาศ แวทงส์ , 20 มีนาคม 2546)

นอกจากนี้ตลาดของผู้ชมภาพยนตร์ไทยคือวัยรุ่น ทำให้ขาดเรื่องราวของคนวัยกลางคน หรือชีวิตหลังการแต่งงาน จึงส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องของดารานักแสดงซึ่งเมื่อมีอายุมากขึ้นก็ต้องไปเล่นเป็นแม่ เป็นป้า เป็นเพียงตัวประกอบของเรื่องมีฉากให้แสดงไม่กี่ฉาก โอกาสพัฒนามีฝีมือก็จำกัด กลุ่มตัวอย่างนี้ได้เสนอทางแก้ปัญหานี้ คือ

1. จัดตั้ง Acting School หรือโรงเรียนที่สอนการแสดงโดยเฉพาะ ในระดับสูงและใช้ประกอบวิชาชีพได้จริงทั้งนี้เกี่ยวข้องกับตัวบทภาพยนตร์ด้วย
2. มีการจัดระดับอายุนักแสดงให้กว้างขึ้น เช่น อายุ 30-40 ปี หรือมากกว่านี้ก็สามารถเล่นบทเด่นในเรื่องได้
3. ผู้ชมและทีมงานผู้สร้างต้องพยายามฉีกแนวออกไปจากสเนียมเดิมๆที่เคยนิยมอยู่ หันไปหาสิ่งใหม่ๆบ้างเนื้อหาของภาพยนตร์มีการเล่าเรื่องบุคคลในสังคมที่หลากหลายกลุ่ม หลากหลายวัยยิ่งขึ้น
4. ควรส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์โดยรวมให้มีความต่อเนื่องมีการผลิตภาพยนตร์ออกมาสม่ำเสมอจนทำให้นักแสดงสามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ และสามารถแสดงได้ต่อเนื่องมีเวลาและโอกาสในการพัฒนาฝีมือตลอดเวลา

หากดารานักแสดงมีความสามารถยิ่งขึ้นก็จะส่งผลต่อวงการภาพยนตร์คือช่วยให้เกิดภาพยนตร์ที่มีความหลากหลายมากขึ้น ดูสมจริงเป็นธรรมชาติสร้างบรรยากาศในภาพยนตร์ให้คนดูคล้อยอารมณ์ตามได้ดีขึ้นเพราะนักแสดงสามารถรับบทบาทตามที่ถูกกำหนดได้(นพมาศ แววงษ์ , สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 5 ดารานักแสดงภาพยนตร์ของไทยมีชื่อเสียงน้อยกว่าดารานักแสดงในโทรทัศน์ (จอแก้ว)

เมื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ต่างประเทศ นักแสดงของไทยยังไม่สามารถเป็นตัวดึงดูดคนดูได้มากนักเนื่องจากดาราส่วใหญ่เล่นละครในโทรทัศน์เป็นหลัก ไม่เหมือนกับในยุคเก่าๆที่ดาราระดับสูงจะรับแสดงเฉพาะภาพยนตร์เท่านั้น เช่น มิตรและเพชรฯ ซึ่งจะมีผลในการดึงดูดคนดูอย่างมาก แต่การที่ดารารับรับเล่นละครโทรทัศน์ด้วยทำให้ดารารับรับแสดงเฉพาะภาพยนตร์ได้ เพราะสามารถเห็นดารารับรับที่ชื่นชอบได้ จากโทรทัศน์อยู่แล้ว ความแตกต่างระหว่างภาพยนตร์กับละครโทรทัศน์ในส่วนของผู้แสดงจึงใกล้เคียงกันมาก (ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 6 รายได้ของนักแสดงไทยน้อยมากทำให้ฝีมือในการแสดงไม่สามารถพัฒนาสู่ต่างประเทศได้

แม้ว่าปัจจุบันจะมีการเรียนการสอนด้านการแสดงมากขึ้นแต่คุณภาพก็ไม่สามารถเทียบเท่าต่างประเทศได้ สืบเนื่องมาจากการแพร่หลายของวัฒนธรรมการแสดงที่น้อยกว่า และค่าตัวของนักแสดงภาพยนตร์ยังน้อยเกินไป ไม่สามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้จริงๆ ไม่เหมือนกับในต่างประเทศซึ่งค่าตัวจะคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ตามแต่ความสำเร็จของภาพยนตร์ แต่ละเรื่องซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ร่วมใจสร้างสรรค์งานให้ดีที่สุด ดารานักแสดงไทยยังมีรายได้จากการแสดงภาพยนตร์น้อยเกินไปและดารานักแสดงต้องทำอาชีพอย่างอื่นควบคู่ไปด้วยความใส่ใจหรือความทุ่มเทต่อพัฒนาฝีมือการแสดงจึงถูกเบียดเวลาหรือความสนใจ เพื่อการประกอบอาชีพอื่นๆด้วย (เจษฎาภรณ์ ผลดี, สัมภาษณ์ 13 มีนาคม 2546)

ทัศนคติ 7 ภาพยนตร์ไทยเน้นสร้างนักแสดงหน้าใหม่และการขายนักแสดงเป็นกลุ่ม

ภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันส่วนใหญ่จะใช้นักแสดงหน้าใหม่รวมถึงคนที่ไม่เคยเล่นภาพยนตร์มาก่อน เช่น ภาพยนตร์เรื่อง กุมภภาพันธุ์หรือ สังหรณ์ สาเหตุมาจากการที่ผู้สร้างภาพยนตร์ตระหนักว่าผู้ชมจะเบื่อหน่ายนักแสดงหน้าเก่า จึงใช้ผู้แสดงใหม่ๆแทน การเลือกใช้นักแสดงหน้าใหม่มีผลดีดังต่อไปนี้

1. สามารถขายความใหม่ได้ ดูแปลก น่าติดตาม ลองดูภาพยนตร์ พิสูจน์ฝีมือ
2. ราคาไม่แพง ค่าใช้จ่ายถูกกว่า
3. รับบทได้หลากหลายโดยไม่ต้องห่วงภาพลักษณ์เหมือนดารารายที่แสดงมานานหลายปีแต่จะส่งผลเสียต่อภาพยนตร์ไทยในระยะยาวเพราะนักแสดงหน้าใหม่ขาดประสบการณ์ไม่มีความน่าเชื่อถือ แม้ว่าจะสามารถเล่นได้ในระดับดีเป็นไปตามธรรมชาติ แต่การแสดงภาพยนตร์เรื่องแรกจะส่งผลให้เกิดเป็นบุคลิกภาพหรือภาพลักษณ์ติดตัวนักแสดงคนนั้นๆไปเลย บางครั้งแสดงเพียง 1 เรื่องแล้วก็หายไปจากวงการ ซึ่งก็ส่งผลเสียในแง่ของความต่อเนื่องเช่นกัน ในขณะเดียวกันการใช้นักแสดงหน้าเก่าๆก็มีปัญหาคือนักแสดงไม่กล้าที่จะฉีกบทบาทเปลี่ยนบุคลิกภาพลักษณะเพราะ กลัวภาพลักษณ์จะเสีย มีน้อยครั้งที่ยอมเปลี่ยนบทบาทได้ เช่น สลิตา ปัญโญภาส ในภาพยนตร์เรื่อง ตลก 69

นอกจากนี้ก็เป็นการขายดารารายเป็นกลุ่มๆไป เช่น ภาพยนตร์เรื่อง มนต์เพลงลูกทุ่งเอฟเอ็ม ซึ่งเป็นการรวมตัวของดารารายที่ร้องลูกทุ่งทั่วเมืองไทย หรือเรื่องผีหัวขาด ซึ่งเป็นการรวมดารารายตลก ทำให้จุดสำคัญของภาพยนตร์ไม่ได้อยู่ที่บทแต่ไปอยู่ที่การพยายามกระจายบทบาทให้ดารารายทุกคน(ปวีตร มหาสารินทร์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

จากข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับดารายุ่แสดงที่รวบรวมมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ดังนี้ กลุ่มที่ทำงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยแบ่งความคิดเห็นด้านดารานักแสดงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะความคิดเห็นแรกคือ นักแสดงในปัจจุบันมีคุณภาพน้อยไปและไม่สามารถแสดงบทที่หลากหลายตามที่ผู้กำกับต้องการได้ ขณะที่ความคิดเห็นที่ 2 กลับคิดว่าคุณภาพของนักแสดงในปัจจุบันดีอยู่แล้วในระดับที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตามทั้ง 2 กลุ่มความคิดเห็นนี้ต้องการให้นักแสดงพัฒนาคุณภาพในการแสดงของตัวเองมากยิ่งขึ้นไปอีก เพื่อที่จะได้ตอบสนองความต้องการของบทบาทที่หลากหลายและสามารถแสดงได้สมจริงในหลายบทบาทได้มากขึ้น

ขณะที่กลุ่มนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ กลุ่มนี้มีความเห็นว่าระบบโดยรวมในปัจจุบันของภาพยนตร์ไทยไม่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของดารานักแสดง โดยมีปัจจัยหลายอย่างดังต่อไปนี้ เช่น

- ความไม่มั่นคงในอาชีพ ทำให้ดารานักแสดงไม่สามารถยึดอาชีพการแสดงภาพยนตร์เป็นอาชีพหลักได้ทำให้ต้องเล่นละครด้วยและเมื่อนักแสดงเล่นละครในโทรทัศน์ก็เป็นผลให้แรงดึงดูดของดารานักแสดงที่มีต่อผู้ชมเมื่อเล่นภาพยนตร์น้อยลงไป
- ประเทศไทยยังไม่มีการเรียนสอนการแสดงที่จริงจังเนื่องจากการที่คนไทยยังไม่มีความเชื่อมั่นว่าการแสดงเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่ต้องการศึกษาอย่างเอาจริงเอาจัง และยังคงเชื่อว่าการแสดงก็คือการละเล่นไม่ใช่สิ่งที่จะต้องยึดถือเป็นจริงเป็นจัง

- ระบบของวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการพัฒนาฝีมืออย่างต่อเนื่องของนักแสดง นักแสดงจะสามารถเล่นได้ในช่วงอายุหนึ่งๆเท่านั้น เมื่ออายุมากขึ้นก็ไม่สามารถรับบทเด่นได้ ทำให้ไม่ได้พัฒนาฝีมือของตน
- การเลือกใช้แต่นักแสดงหน้าใหม่ของผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อขยายความใหม่ของผู้สร้างนักแสดงคนนั้นและประหยัดงบประมาณเพราะดารานักแสดงหน้าใหม่ค่าตัวไม่สูงเท่าดารายอดนิยมแต่การทำเช่นนี้ย่อมก่อผลเสียในระยะยาว คือนักแสดงเหล่านี้ไม่มีประสบการณ์และขาดการพัฒนาฝีมืออย่างต่อเนื่องทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ ขาดความทุ่มเทเอาใจใส่อย่างจริงจัง

โดยกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ได้เสนอหนทางแก้ไขว่าควรจัดตั้งโรงเรียนที่สอนการแสดงโดยเฉพาะขึ้น มีการจัดระดับอายุของนักแสดงให้กว้างขึ้นช่วงชีวิตในการเป็นดารานักแสดงที่ได้รับบทเด่นควรขยายกว่าเดิม ซึ่งอาจจะช่วยทำให้นักแสดงมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้นในระดับหนึ่ง

กล่าวโดยสรุปจากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าผู้ชมมีความเชื่อมั่นในดารานักแสดงของไทยในระดับหนึ่งอยู่แล้ว ซึ่งถือได้ว่าเป็นข้อได้เปรียบข้อหนึ่งของภาพยนตร์ไทย ในขณะที่เดียวกันกลุ่มผู้สร้างเองก็ไม่ได้มองว่าปัจจัยของดารานักแสดงเป็นจุดด้อยที่สุดในเวลานี้เพราะสามารถรองรับความต้องการของผู้สร้างได้ในระดับหนึ่ง แม้ว่าจะไม่ทั้งหมดก็ตามซึ่งความคิดเห็นของกลุ่มที่ทำงานผู้สร้างนั้นมีความสอดคล้องกันพอสมควร จึงพอที่จะคาดเดาได้ว่าปัจจัยของดารานักแสดงจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในระดับปานกลางต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย

ในส่วนของกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์มองเห็นจุดบกพร่องของดารานักแสดงรุนแรงมากกว่าโดยนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์เห็นว่าคุณภาพของดารานักแสดงต้องการการพัฒนาจากขั้นพื้นฐาน ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร การนำเอาเทคนิคพิเศษมาช่วยค่อนข้างมากทำให้ดารานักแสดงไม่ได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นนี้ค่อนข้างยากที่จะแก้ไข ซึ่งอาจจะต้องลงลึกไปถึงพื้นฐานของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยโดยรวมทั้งหมด

โดยสรุปแล้วผู้วิจัยเห็นว่าในประเด็นของดารานักแสดงจะยังคงไม่มีการพัฒนาในระยะเวลานี้แต่ก็จะมีได้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของวงการภาพยนตร์ไทยแต่อย่างใด เนื่องมาจากความไว้วางใจความเชื่อมั่นของผู้ชมที่มีต่อดาราไทยที่ผูกพันธำมาช้านานนั่นเอง

4. ทีมงานผู้สร้าง

มีคำกล่าวที่ว่าภาพยนตร์จะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้สร้างเป็นผู้กำกับ สิ่งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้สร้างภาพยนตร์เป็นส่วนสำคัญในการที่จะกำหนดคุณภาพของภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆได้ จากการรวบรวมข้อมูลจากบุคคลแขนงต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทยรวมถึงผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน ผู้วิจัยสามารถรวบรวมข้อมูลออกเป็น 3 แนวใหญ่ๆ ได้ดังนี้

4.1 ขอบข่ายของทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเป็นปัจจัยสำคัญต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย

ทัศนะที่ 1 ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีคุณภาพดีทัดเทียมกับทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ต่างชาติ

เปรียบเทียบกับในอดีตแล้วบุคลากรในวงการภาพยนตร์ของไทยปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้นจากในอดีตมาก โดยเฉพาะบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน ทั้งด้านไฟ ฉาก เสียง เทคนิคพิเศษ(โดม สุขวงศ์ , สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2546)

ส่วนในด้านบริษัทที่มารองรับการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมภาพยนตร์และบริษัทอุปกรณ์การถ่ายทำของภาพยนตร์ไทยนั้นโดยมากมีทีมงานที่ดีและชำนาญ และได้ฝึกปรีพร้อมมือทุกวันเพราะรับทำงานด้านโฆษณาด้วย เช่น บริษัทสยามไลท์ บริษัท BS และบริษัทซันไลท์ และผลงานทางด้านงานโฆษณาของไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากลจนสามารถเรียกได้ว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่ประเทศไทยสามารถเทียบเคียงมาแข่งขันกับต่างชาติได้ (ดวงกมล ลิมเจริญ, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

นอกจากนี้การที่ตัวอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเฟื่องฟูขึ้นมาอย่างเห็นได้ชัดแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีบุคลากรที่พร้อมที่จะรับมือกับการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ได้ รวมทั้งการที่มีการสร้างภาพยนตร์ที่เน้นแต่ศิลปะ เช่น เรื่อง สุดสเน่ห์ ก็เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความพร้อมของบุคลากรที่สามารถผลิตภาพยนตร์ที่เน้นคุณภาพได้เช่นกัน เพียงแต่ยังค่อยเป็นไปทีละน้อยก่อน(นพมาศ แวหงส์ , สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 2 ทีมงานผู้สร้างของวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมาจากวงการโฆษณาและก่อให้เกิดผลดีต่อวงการภาพยนตร์ไทยโดยรวม

ในปัจจุบันมีผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจำนวนมากที่มาจากธุรกิจผลิตงานโฆษณา จากข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมมาสามารถกล่าวได้ว่าบุคลากรเหล่านี้มีผลกระทบต่อวงการภาพยนตร์ไทยโดยรวมอย่างมาก โดยก่อให้เกิดผลดีคือ

1. เกิดมุมมองที่แปลกใหม่ในการเล่าเรื่องมากขึ้น มีการเล่าเรื่องด้วยภาพมากขึ้นกว่าในอดีต ทำให้คนดูได้ใช้ความคิดของตนเองใช้จินตนาการดูภาพยนตร์มากขึ้นและมีการใช้ประโยชน์ทางเทคนิคของภาพยนตร์เพิ่มมากขึ้น เช่น ในผลงานของผู้กำกับที่มาจากแวดวงโฆษณา อย่างคุณเป็นเอก รัตนเรือง และคุณนนทรีย์ นิมิตบุตร(ประวิทย์ แต่งอักษร , สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
2. เป็นการเปิดทางเลือกใหม่ๆให้คนไทยมีโอกาสเลือกบริโภคภาพยนตร์หลายประเภทมากขึ้น เช่น ภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็ก เรื่องสยิว เรื่องกุมภาพันธ์ เป็นต้น(เจษฎาภรณ์ ผลดี, สัมภาษณ์ 13 มีนาคม 2546)
3. มีการฝึกทักษะของทีมงานในการใช้อุปกรณ์ในการถ่ายทำภาพยนตร์มากขึ้นเพื่อสร้างสรรค์ความปรานีให้กับงาน
4. บุคลากรที่มาจากวงการโฆษณาโดยส่วนมากจะได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศมาก มีผลโดยตรงกับภาพยนตร์ที่ผลิตออกมาโดยรวมจะมีความเป็นสากลมากขึ้น (ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 3 ที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีโอกาสในการนำเสนอภาพยนตร์แนวใหม่ได้มากขึ้นกว่าในอดีต

ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีโอกาสในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ได้มากขึ้นเพราะมีนายทุนบางกลุ่มที่พร้อมจะเปิดรับและให้การสนับสนุนหากมีคนที่อยากทำจริงๆ ไปยื่นข้อเสนอ(ยงยุทธ ทองกองทุน, สัมภาษณ์ 18 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 4 ที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีการขยายขอบเขตขึ้นกว่าอดีต

เนื่องจากในอดีตการถ่ายทอวิชากรสร้างภาพยนตร์จะเป็นการถ่ายทอจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง โดยปาก ถ่ายทอขณะปฏิบัติงานเหมือนครูพักลักจำจึงทำให้กลุ่มบุคคลผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจำกัดอยู่ในวงที่ค่อนข้างแคบ แต่ในปัจจุบันเงินทุนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ เมื่อใครที่มีเงินทุนเพียงพอก็สามารถสร้างภาพยนตร์ได้ไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มเดิมๆ (โดม สุขวงศ์ , สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2546) และการที่มีผู้เข้ามาร่วมทุนกับการทำภาพยนตร์ไทยมากขึ้นก็ส่งผลดีต่อวงการภาพยนตร์โดยรวมเพราะช่วยกระตุ้นให้วงการภาพยนตร์มีพัฒนาการและเติบโตขึ้นในแง่ของเงินทุน(ปวิตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

4.2 ที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันส่งผลด้านลบต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย

ทัศนะที่ 1 สังคมผู้สร้างของไทยปัจจุบันขาดการแข่งขันที่เพียงพอ

เมื่อเปรียบเทียบกับต่างชาติ สังคมของผู้สร้างภาพยนตร์ไทยนั้นยังมีการแข่งขันน้อยกว่าต่างชาติมาก ส่งผลให้การแข่งขันกันน้อยโดยเฉพาะด้านการคิดค่อนข้างจำกัดและไม่เกิดภาพยนตร์ที่มีคุณภาพมากเท่าที่ควร(ปรัชญา ปิ่นแก้ว, 19 มกราคม 2546)

ทัศนะที่ 2 ที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยปัจจุบันมีความอิสระน้อยกว่าอดีต

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าเมื่อเปรียบเทียบกับอดีตแล้วที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน มีอิสระน้อยกว่าที่ทีมงานผู้สร้างในอดีตในแง่ของการเป็นผู้ออกทุนสร้างด้วยตัวเองแต่ในปัจจุบันนี้นายทุนเข้ามามีบทบาทในการควบคุมการผลิตภาพยนตร์มากขึ้น โดยเฉพาะการเข้ามาร่วมกำหนดตัวดารานักแสดง การตรวจบทแก้ไขเปลี่ยนแปลงบทหรือรายละเอียดบางประการซึ่งบางครั้งก็ดีขึ้น แต่โดยส่วนใหญ่แล้วจะเปลี่ยนบทบาทพื้นฐานของผลกำไรมากกว่าความเข้าใจในศิลปะของภาพยนตร์

ทัศนะที่ 3 ผู้สร้างในปัจจุบันจำนวนมากมาจากวงการโฆษณาส่งผลเสียต่อวงการภาพยนตร์ไทยด้วยเช่นกัน

เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจำนวนมากที่มาจากวงการโฆษณา ด้านหนึ่งก่อให้เกิดผลดี แต่ขณะเดียวกันภาพยนตร์กับโฆษณามีรายละเอียดหลายอย่างที่ต่างกันหากไม่ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามความแตกต่างนั้น ผลเสียจึงเกิดขึ้นหลายประการได้แก่

1. ผู้สร้างที่มาจากวงการโฆษณาจะเคยชินกับการใช้งบประมาณที่สูงในการสร้าง ทำให้ไม่สามารถปรับตัวได้เมื่อต้องลงมือทำงานที่ใช้งบประมาณน้อยอย่างในวงการภาพยนตร์เมื่อเทียบขนาดหรือปริมาณงานกันแล้ว ทำให้ผลงานที่ออกมาไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร (ตอกดิน ภัณฑุญญามาลย์, 19 มกราคม 2546)

2. เกิดความไม่จริงใจต่องานที่ทำเพราะคิดคำนึงถึงแต่ว่าภาพยนตร์จะประสบผลสำเร็จด้านรายได้หรือไม่ และเกิดแง่คิดในแง่ของการค้าเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้นเกิดความคิดที่ว่าชายหรือไม่ชายขึ้น (เจษฎาภรณ์ ผลดี, สัมภาษณ์ 13 มีนาคม 2546)
3. บุคลากรที่มาจากวงการโฆษณา มักจะคุ้นเคยกับความคิดในการทำงานที่เน้นภาพมาก่อนตัวบททำให้ตัวภาพยนตร์ที่ออกมาไม่มีคุณภาพ และในบางครั้งไม่มีประเด็นที่ดีพอที่สมควรจะนำเสนอออกมาเป็นภาพยนตร์เช่นภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็ก 2 (ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
4. บุคลากรที่มาจากวงการโฆษณาขาดความสามารถในการมองภาพรวมในระยะยาวจะคิดแต่งานเฉพาะหน้าเฉพาะเรื่องๆหนึ่งให้จบไปสำเร็จไปเป็นเรื่องเฉพาะหน้า แต่ก็มีบุคลากรบางท่านที่มีความสามารถ และก้าวข้ามข้อจำกัดข้อนี้ไปได้ ยกตัวอย่างเช่นคุณเป็นเอก รัตนเรือง (ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 4 ที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยยังมีจำกัดกว่าที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ของต่างประเทศ ความคิดนี้มีความเห็นว่าที่ทีมงานผู้สร้างของไทยปัจจุบันมีจำนวนน้อยกว่าต่างชาติอย่างเห็นได้ชัด สืบได้จากรายชื่อทีมงานที่ปรากฏเมื่อภาพยนตร์ฉายจบแล้ว (End Credit) ที่ขึ้นหลังจากภาพยนตร์จบจะสั้นมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศการแบ่งงานกันทำยังไม่เป็นฝ่ายไม่เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน ยังคงเป็นการทำงานแบบเบ็ดเสร็จที่ตัวบุคคลเดียว(ดอกดิน กัญญามาลย์, 19 มกราคม 2546)

ทัศนะที่ 5 ตำแหน่งต่างๆในทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยยังไม่สามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ กลุ่มที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยมีความคิดเห็นว่าอาชีพในวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันนี้ยังไม่มีความมั่นคงเพียงพอ บุคคลที่ประกอบอาชีพในวงการภาพยนตร์จำเป็นต้องมีอาชีพอื่นรองรับผลถึงความทุ่มเทความต่อเนื่องและความชำนาญของทักษะในวิชาชีพด้านภาพยนตร์ด้วย

ทัศนะที่ 6 ปัจจุบันที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยขาดบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ บุคลากรในวงการภาพยนตร์ของไทยในปัจจุบันนี้ยังไม่มีความสามารถในการนำเอาเทคนิคสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพเนื่องจากไม่มีการฝึกฝนในแง่ของเทคนิคอย่างจริงจัง จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้วิจัยสามารถสรุปปัญหาในด้านบุคลากร ดังนี้

1. สถาบันทางการศึกษาที่สอนด้านภาพยนตร์ในประเทศไทยด้อยกว่าต่างประเทศ ซึ่งส่งผลให้บุคลากรต่างพากันไปศึกษาจากสถาบันในต่างประเทศและเป็นสัดส่วนน้อยที่มีโอกาสเช่นนั้นและเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจำนวนน้อยมาก ที่จะกลับมาทำงานในไทยด้วยเหตุผลหลายประการทั้งด้านค่าตอบแทนหรือการเข้ากับผู้ร่วมงานอื่น (ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
2. เนื่องจากสังคมไทยยังไม่มีความเชื่อว่าภาพยนตร์มีความเป็นวิชาการ เหมือนกับวิชาแขนงอื่นๆจึงส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าที่จะเรียนกันในชั้นเรียนหรือเรียนในระบบ ภาพยนตร์ไทยจึงล่องลอยตลอดเวลา (ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
3. สถาบันที่สอนเกี่ยวกับภาพยนตร์ในประเทศไทยยังมีน้อย และมีข้อจำกัดหลายอย่างเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งต้องใช้คะแนนจากการสอบทางวิชาการสูงทำให้คนที่ไม่เก่งวิชาการไม่สามารถเข้าได้ หรือ มหาวิทยาลัยรังสิต ซึ่งต้องใช้ทุนทางการศึกษาสูง ทำให้ผู้ที่ไม่มีทุนทรัพย์ไม่สามารถเข้าเรียนได้ และแนวคิดนี้ได้

เสนอหนทางแก้ไขคือ ให้จัดตั้งโรงเรียนที่สอนวิชาชีพทางด้านภาพยนตร์โดยเฉพาะที่แยกออกจากมหาวิทยาลัย โดยมีรัฐหรือหน่วยงานด้านภาพยนตร์ให้ทุนสนับสนุนผลิตบุคลากรเพื่อวงการภาพยนตร์ (ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 7 สถานการณ์ของผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเหมือนกับเป็นการสร้างภาพยนตร์ให้กับคนกลุ่มเล็กๆ

จากความคิดเห็นที่ว่าผู้ชมในปัจจุบันเปรียบเสมือนปิรามิด ฐานของปิรามิดที่แท้จริงคือผู้ชมที่มีภูมิฐานะอยู่ในต่างจังหวัดส่วนผู้ชมในเมืองนั้นเป็นเสมือนแค่อยอดของปิรามิตเท่านั้นซึ่งผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีลักษณะการสร้างภาพยนตร์ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเพียงกลุ่มคนบนยอดปิรามิตเท่านั้นและตัวผู้สร้างภาพยนตร์เองก็ได้เป็นตัวแทนของคนทั้งหมด หากแต่เป็นเพียงตัวแทนของคนบนยอดปิรามิตเช่นกัน (จิระมะลิกุล, สัมภาษณ์ 18 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 8 ทีมงานผู้สร้างในปัจจุบันไม่ได้เข้ามาสู่วงการภาพยนตร์ด้วยความจริงใจแต่เป็นการทำตามกระแสนิยม

นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์หลายท่านแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องนี้ว่าผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในเวลานี้ขาดความจริงใจที่จะนำเสนอความจริงอันเป็นแก่นของภาพยนตร์ แต่มุ่งไปในการพยายามสร้างรายได้มากกว่าและยังมีกลุ่มคนรุ่นใหม่บางกลุ่มที่คาดหวังว่าจะสามารถมีชื่อเสียงได้จากการทำภาพยนตร์เพียงเรื่องเดียวโดยไม่รอการสั่งสมประสบการณ์เสียก่อนส่งผลเสียต่อวงการภาพยนตร์ไทย คือ

1. ทำลายศรัทธาของคนดูที่มีต่อภาพยนตร์ไทยในระยะยาว เพราะความไม่จริงใจของผู้สร้างภาพยนตร์จะสะท้อนออกมาทางงานของเขา(ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
2. บุคลากรที่เข้ามาเพื่อลอลงผิดสองถูกเนื่องจากคนเหล่านี้มาจากวงการโทรทัศน์หรือวงการโฆษณา ไม่มีประสบการณ์มาก่อนความปราณีตของงานหรือคุณภาพของงานย่อมลดลงไป(ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
3. ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยหลายท่านในปัจจุบันไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ซาดจุดยืน ซาดอุดมการณ์ในการทำงานเป็นผลให้ผู้ชมเองจะเบื่อหน่ายไม่เชื่อมั่นในภาพยนตร์ไทยและท้ายที่สุดก็จะไปให้นิยามกับภาพยนตร์ต่างประเทศมากกว่า (อรุณ ภาวิไล 10 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 9 ผู้เขียนบทภาพยนตร์ไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควร

ขั้นตอนการสร้างสรรคบทภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันนี้ยังไม่มึระบบที่แน่นอน แต่เป็นการเขียนเพียงคร่าวๆ แล้วให้ผู้กำกับภาพยนตร์นำไปปรับปรุงเองอีกต่อหนึ่ง ตามเป้าวัตถุประสงค์ของเค้าโครงเดิมบ้างต่างไปจากเค้าโครงเดิมโดยสิ้นเชิงบ้าง บางครั้งขัดแย้งกับที่ผู้เขียนบทปรารถนาจะให้เกิดขึ้นก็มี การขีดเส้นแบ่งความสำคัญของผู้เขียนบทค่อนข้างจำกัดนี้ส่งผลต่อคุณภาพของภาพยนตร์อย่างยิ่ง (ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ตามทัศนะของกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์มีความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือกลุ่มแรกมีความเห็นว่าทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ในปัจจุบันมีความพร้อมที่จะผลิตผลงานคุณภาพออกมา แต่ข้อจำกัดของปัจจัยภายนอกได้แก่ ข้อจำกัดในแง่ของคนดู รัฐบาล และนายทุนทำให้ผู้สร้างต้องต่อสู้เองจนบางครั้งก็ท้อถอย ส่วนกลุ่มหลังมีความคิดเห็นว่าผู้สร้างในปัจจุบันสามารถหาทางออกภายใต้ปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดต่างๆ เหล่านั้นได้ ขึ้นอยู่กับความมุ่งมั่นของตัวผู้สร้างเอง อย่างไรก็ตามผู้สร้าง

กลุ่มหลังรู้สึกว่ถ้าหากปัจจัยที่เป็นปัญหาข้างต้นได้รับการแก้ไขก็จะส่งผลดีเช่นกัน นอกจากนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มผู้สร้างทั้ง 2 ความคิดเห็นมีความตระหนักดีถึงการไม่ให้ความสำคัญกับบุคลากรที่เป็นคนเขียนบทภาพยนตร์โดยเฉพาะ ในปัจจุบันผู้กำกับเป็นคนเขียนบทเองและแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ยังไม่ปรากฏชัดเจนเท่าที่ควร

สรุปความเห็นเกี่ยวกับทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ตามทัศนะของกลุ่มนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์เห็นว่าบุคลากรในด้านการผลิต (production) ของไทยในเวลานี้ไม่มีปัญหาสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ แต่บุคลากรทางด้านเขียนบทยังขาดแคลน การทำงานทางด้านการผลิตมีมาตรฐานที่สูงขึ้นอย่างชัดเจนเช่นนี้ กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ เห็นว่าเกิดจากการที่มีคนจากวงการโฆษณาเข้ามามากซึ่งก่อให้เกิดผลดีได้แก่ เกิดมุมมองในการเล่าเรื่องใหม่ ใช้ภาพในการเล่าเรื่องมากขึ้นและ งานมีความประณีตมากขึ้น แต่ข้อเสียคือขาดการให้ความสำคัญกับบท ขาดความจริงใจต่อวิชาชีพและเห็นการขายมากเกินไปซึ่งข้อเสียเหล่านี้จะส่งผลเสียในระยะยาวคือเป็นการทำลายศรัทธาของผู้ชมที่มีต่อภาพยนตร์ไทย กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์มีความเห็นว่าทางแก้ไขคืองานที่ออกมาจะต้องเป็นที่มคุณภาพจริง โดยเฉพาะทางด้านบทและด้านภาพควบคู่กันไปจึงจะทำให้ภาพยนตร์ไทยสามารถได้รับความนิยมต่อไปได้

สรุปโดยรวมได้ว่าทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทยเป็นอย่างมาก เพราะดูจากความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์เองก็มีความคาดหวังว่าผู้สร้างจะสร้างภาพยนตร์ที่มีคุณภาพและให้ความบันเทิงไปด้วยในขณะเดียวกัน ซึ่งตัวผู้สร้างเองก็พร้อมที่จะตอบสนองคนดูในจุดนี้ และรู้จักอ่อนในด้านบทภาพยนตร์เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ก็มองเห็นว่าจุดสำคัญที่ควรแก้ไขคือบทภาพยนตร์เช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าหากในอนาคตมีการแก้ไขในด้านของบทภาพยนตร์แล้วภาพยนตร์ไทยน่าจะมีโอกาสพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อยๆ อย่างไรก็ตาม การที่จะพัฒนาในเรื่องบทภาพยนตร์ได้นั้น มีปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ที่ต้องคำนึงถึงอยู่ด้วยได้แก่

- ปัจจุบันนี้นายทุนส่วนมากเร่งรีบที่จะผลิตภาพยนตร์ออกมาสู่ตลาดให้ได้ทันเวลาในช่วงเทศกาลต่างๆจนไม่มีเวลาให้ความสำคัญกับบทภาพยนตร์ได้
- ส่วนของภาครัฐยังไม่สามารถให้ความช่วยเหลือที่ตรงจุดได้เท่าไรนัก อีกทั้งยังมีประเด็นการเซ็นเซอร์ที่เป็นปัญหาทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์ไม่มีความมั่นใจในการสร้างภาพยนตร์แปลกแหวกแนวใหม่ๆเพราะมีความเสี่ยงว่าอาจจะถูกเซ็นเซอร์
- การพัฒนาของบทในบางครั้งก้าวกระโดดมากเกินไป คือลึกลับซึ่งจนเกินไปจนผู้ชมไม่เข้าใจและคิดว่าไม่ได้รับความบันเทิง ดังนั้นการเปิดโลกทัศน์ใหม่ๆของผู้ชมให้มากกว่านี้ก็มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาในด้านบทภาพยนตร์ด้วย

จากปัจจัยต่างๆที่กล่าวมานั้นแสดงให้เห็นว่าการที่จะสามารถแก้ไขปัญหเหล่านี้ได้ทั้งหมดเป็นไปได้ยากและต้องใช้ระยะเวลาานาน เมื่อดูจากภาพรวมจึงเห็นว่าในอนาคตอันใกล้นี้มีความเป็นไปได้สูงที่จะมีภาพยนตร์ไทยที่ด้อยคุณภาพออกมาเพื่อเห็นการขายเพียงอย่างเดียวออกมาเป็นจำนวนมากจนส่งผลให้วงการภาพยนตร์ไทยซบเซาลงได้อีกในอนาคตแต่อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ที่กล่าวถึงนี้ก็มีส่วนด้านบวกจะส่งผลที่ดีกว่าในระยะยาวคือเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรด้านภาพยนตร์ได้ฝึกฝีมือและเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับตนเอง และสิ่งนี้น่าจะทำให้สัดส่วนของภาพยนตร์ไทยที่มีคุณภาพต่อปีเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต

5. นายทุน

นายทุนเป็นฟันเฟืองที่สำคัญของการถ่ายทำภาพยนตร์ โดยเฉพาะแต่ด้านทุนทรัพย์ งบประมาณเท่านั้น ในบางยุคสมัยนายทุนยังก้าวล้ำเข้าไปมีอิทธิพลในการกำหนดกฎเกณฑ์บางอย่างในการถ่ายทำภาพยนตร์ด้วย จากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้เกี่ยวข้องทั้งทีมงาน ผู้สร้างภาพยนตร์ นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ ผู้วิจัยสรุปความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านนายทุนได้ดังนี้

ทัศนะที่ 1 นายทุนปัจจุบันมีการอนุมัติให้สร้างภาพยนตร์ใหม่ๆอย่างหลากหลาย

ปัจจุบันนายทุนเปิดโอกาสให้มีการสร้างภาพยนตร์อย่างอิสระขึ้น ไม่ได้มีระบบตรวจสอบบทภาพยนตร์อย่างเข้มงวดเหมือนต่างประเทศ คือแทบจะไม่ยุ่งกับงานสร้างภาพยนตร์เลย ผู้กำกับและทีมงานสามารถสร้างภาพยนตร์ได้อย่างอิสระตามคิดเป็นอย่างมาก เช่นกรณีภาพยนตร์ของคุณเป็นเอก รัตนเรือง บริษัทผู้สร้างอนุมัติออกทุนให้โดยไม่มีการตรวจสอบควบคุมบทหรือควบคุมการถ่ายทำเลย ทำให้ทีมงานมีความอิสระทางความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ได้ หรือกรณี ภาพยนตร์เรื่อง 15 คำ เดือน 11 ซึ่งภาพยนตร์แนวนี้ถ้าเป็นในระบบฮอลลีวูด คงมีความเป็นไปได้น้อยมากที่จะมีนายทุนคนใดออกเงินให้ เพราะภาพยนตร์ไม่ใช่แนวตลาดที่ขายได้ง่าย การที่นายทุนในปัจจุบันเปิดกว้างมากขึ้นนั้นส่งผลให้

1. มีการผลิตภาพยนตร์แนวแปลกๆออกมา ทำให้ภาพรวมของวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีการสร้างภาพยนตร์ที่แปลกๆ และหลากหลาย(กลุ่มผู้สร้าง, มกราคม 2546)
2. มีการประกาศสร้างภาพยนตร์อย่างง่าย เปิดโอกาสให้คนใหม่ๆได้ทำงาน เน้นไปที่การโฆษณาประชาสัมพันธ์ แต่ขาดการควบคุมคุณภาพของภาพยนตร์อย่างเป็นระบบตั้งแต่ในเรื่องของบท ทำให้ภาพยนตร์ที่ออกมาด้อยคุณภาพ ซึ่งส่งผลต่อศรัทธาของคนดู จึงเป็นผลร้ายที่ย้อนกลับมาสู่ตัวนายทุนเอง(ดวงกมล ลีเมเจอร์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
3. เรื่องสตรีเหล็ก ซึ่งก็ทำได้สำเร็จทำให้ตลาดที่รองรับภาพยนตร์ในแนวกระเทยเพิ่มขึ้น และแนวใหม่ของค่ายหนังใหม่ๆ มีความกล้าเสี่ยงเพิ่มขึ้น รวมไปถึงค่ายหนังเก่าก็มีแนวใหม่จะเปิดกว้างมากขึ้น เช่น ค่ายสหมงคล ที่สร้างภาพยนตร์เรื่อง สยิว ในขณะที่เดียวกันมีการสร้างภาพยนตร์ในแนวตลาดออกมามาก ทำให้มีลักษณะสมดุลทั้ง 2 อย่าง และน่าจะมียุทธศาสตร์ต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย (ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 2 นายทุนเอื้อให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเติบโตในส่วนองปริมาณแต่คุณภาพของภาพยนตร์ไม่ได้ดีขึ้นเมื่อเทียบกับสัดส่วนของภาพยนตร์ทั้งหมด

ปัจจุบันธุรกิจภาพยนตร์ไทยเติบโตอย่างมากนายทุนต้องการลงทุนเพื่อเร่งผลิตภาพยนตร์ไทยออกสู่ตลาด จึงทำให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์เติบโตอย่างรวดเร็วในแง่ของปริมาณภาพยนตร์และเพิ่มจำนวนเงินลงทุน แต่ด้านคุณภาพไม่ได้พัฒนาตามไปด้วย คือจำนวนภาพยนตร์ที่มีคุณภาพอาจเพิ่มขึ้นจากปีก่อนๆไม่มากนักเมื่อเทียบกับสัดส่วนของภาพยนตร์ที่ผลิตออกมา ซึ่งปัญหาที่ตามมาคือผู้ชมจะเสื่อมศรัทธาต่อภาพยนตร์ไทยในที่สุด และเกิดปัญหาการแย่งโรงกันฉาย ทำให้เก็บเงินได้ไม่คุ้ม จึงขาดทุน แต่ก็อาจก่อให้เกิดผลดีในแง่ของการเปิดโอกาสให้คนทำภาพยนตร์รุ่นใหม่ ได้พัฒนาฝีมือสามารถผลิตภาพยนตร์โดยลงวิชาฝึกฝนไปในตัว(ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 3 นายทุนไม่เอื้อต่อการพัฒนาภาพยนตร์ไทยเพราะคำนึงถึงเรื่องธุรกิจเพียงอย่างเดียว

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์มีความคิดเห็นตรงกันว่า นายทุนในปัจจุบันหวังจะให้ภาพยนตร์ที่ตนสร้างมาได้กำไรเพียง 2-3 เรื่องก็สามารถคืนทุนและครอบคลุมค่าใช้จ่ายอื่นๆที่ขาดทุนได้ เหมือนเป็นการเสี่ยงโชคที่มีโอกาสรวยมาก ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือมีการประกาศจองที่สร้างภาพยนตร์เรื่องนั้นๆหรือแนวใดแนวหนึ่งไว้ก่อนทั้งๆที่ยังไม่ได้ทำเพื่อเป็นการจองสิทธิ์ที่จะทำเอาไว้อีก่อน เป็นการทำตามกระแสคนดู โดยที่องค์ประกอบอื่นยังไม่มั่นคง

นอกจากนี้กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ได้แสดงความคิดเห็นว่านายทุนในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการพัฒนาภาพยนตร์ไทยเพราะว่าเน้นที่เงินอย่างเดียวและให้ความสำคัญกับคุณค่าทางศิลปะน้อย อันเป็นลักษณะของนายทุนอยู่แล้ว โดยรวมแล้วนายทุนในปัจจุบันยังเห็นแก่ตัวมากเกินไป โดยเมื่อนายทุนได้รับเงินผลกำไรจากภาพยนตร์เรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นจำนวนมากแล้วก็ควรจะหันมาสร้างงานที่มีคุณค่าทางศิลปะเพื่อตอบแทนสังคม ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดว่านายทุนไม่ได้คำนึงถึงอะไรไปมากกว่ารายได้คือ เมื่อยุคหนึ่งที่มีการแข่งขันผลิตภาพยนตร์แนววัยรุ่นนอกมาจากฉันทลลาด และทำให้คนดูเสื่อมศรัทธา แต่ก็ยังมีนายทุนบางคนให้ความสำคัญกับศิลปะหันมาสร้างภาพยนตร์คุณภาพ แนวกึ่งตลาดในยุคหนึ่ง เช่น เรื่องกะโหลกบางตายซากกะโหลกหนาดตายเร็วแต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จด้านรายได้ (ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

โดยธรรมชาติแล้วนายทุนต้องการกำไร แต่สำหรับนายทุนในประเทศไทยยังมีลักษณะการดูถูกคนดูปรากฏอยู่ด้วย นายทุนไม่ได้มีความรักในภาพยนตร์อย่างแท้จริง(นพมาศ แวหวงส์, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 4 วงการภาพยนตร์ไทยขาดองค์กรที่เป็นส่วนเชื่อมต่อระหว่างนายทุน (แก้วแก้วเจ้าของเงิน) กับผู้สร้างภาพยนตร์จริงๆ

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ มีความคิดเห็นตรงกันว่า อุตสาหกรรมภาพยนตร์ในต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จนั้นจะมีองค์กรที่อยู่ตรงกลางระหว่างนายทุนเจ้าของเงินกับนักสร้างภาพยนตร์ ซึ่งมีหน้าที่ในการประนีประนอมความต้องการทางด้านธุรกิจกับความต้องการทางด้านศิลปะให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ และยังสามารถช่วยในการวางแผนกลยุทธ์การทำภาพยนตร์ในระยะยาวด้วย ซึ่งบุคคลตรงนี้จะต้องมีความรู้ทางศิลปะและมีความเข้าใจในด้านธุรกิจพอสมควรเช่นกัน แต่สำหรับประเทศไทยยังไม่มีองค์กรที่วางนี้ ดังนั้นนายทุนกับนักสร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันบางที่ต่างก็มุ่งสนองสิ่งที่ต้องการบางครั้งก็ขัดแย้งกันบ้าง

สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับนายทุนจากกลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยคือ ที่มงานผู้สร้างบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนายทุนว่านายทุนได้เปิดโอกาสให้มีการสร้างภาพยนตร์อย่างอิสระหลากหลายแนวโดยไม่ได้คำนึงถึงผลกำไรเพียงอย่างเดียว ส่วนกลุ่มที่มงานผู้สร้างอีกกลุ่มหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นว่านายทุนบีบบังคับให้ผู้สร้างภาพยนตร์สร้างภาพยนตร์ในแนวตลาด ที่มงานผู้สร้างขาดอิสระในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์ ทำให้ภาพยนตร์ออกมาไม่ได้เป็นไปตามความคิดของที่มงานผู้สร้างอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้ภาพยนตร์ขาดคุณภาพ ขาดความหลากหลาย การสร้างภาพยนตร์แปลกแหวกแนวเป็นไปได้ยาก เพราะนายทุนจะไม่ออกทุนสร้างให้ เพราะเห็นว่ามีโอกาสขาดทุนค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสภาพการณ์ของนายทุนในประเทศไทย มีทั้งนายทุนที่เห็นแก่ผลกำไรบีบบังคับที่มงานผู้สร้างผลิตแต่ภาพยนตร์ที่เล็งเห็นว่าจะสามารถทำ

ถ้าไรให้แก้ตนได้เท่านั้น ขณะที่กลุ่มนายทุนที่ให้อิสระแก่ทีมงานผู้สร้างได้อย่างเต็มที่ ก็ยังคงมีอยู่ในวงการภาพยนตร์ไทยเช่นกัน

สำหรับกลุ่มนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่านายทุนในประเทศไทยส่วนใหญ่เห็นแก่รายได้ และให้ความสำคัญกับความเป็นศิลปะของภาพยนตร์น้อยเกินไป ซึ่งเป็นเรื่องปกติของนายทุนเพราะประกอบธุรกิจต้องเห็นแก่กำไรอยู่แล้ว เพียงแต่น่าจะมีนายทุนที่มีใจรักศิลปะมากกว่านี้ หรือเมื่อนายทุนได้กำไรจากภาพยนตร์ในแนวตลาดเรื่องหนึ่งแล้ว ก็น่าจะหันมาสร้างภาพยนตร์ที่มีคุณภาพหรือแนวแปลกใหม่บ้าง เพื่อพัฒนาวงการภาพยนตร์ไทย มิใช่มุ่งเพื่อการค้าเพื่อกำไรอย่างเดียว

เมื่อประมวลจากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึกความคิดเห็นเกี่ยวกับนายทุนของกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ และกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ ผู้วิจัยพบว่าสาเหตุแห่งปัญหาเกี่ยวกับนายทุนได้แก่

1. อุตสาหกรรมภาพยนตร์สามารถทำเงินได้มาก นายทุนรายใหม่ๆที่เข้ามาสู่ธุรกิจนี้จึงเร่งผลิตภาพยนตร์ออกมา และพร้อมที่จะออกทุนให้กับทีมงานผู้สร้างที่มีความต้องการจะผลิตภาพยนตร์ที่มีแนวโน้มว่าผู้ชมให้ความสนใจ โดยไม่คำนึงถึงว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นๆจะเป็นแนวใดก็ตาม เพื่อที่จะผลิตภาพยนตร์ให้ออกสู่ตลาด นายทุนประเภทนี้เห็นแก่กำไรเป็นสำคัญแต่ก็ให้อิสระแก่ผู้สร้างเพราะต้องการเสี่ยงโชคหวังให้ภาพยนตร์ประสบความสำเร็จทางด้านรายได้ สัก 1-2 เรื่องก็สามารถได้กำไรอย่างมหาศาล
2. นายทุนที่ทำธุรกิจอยู่ในวงการนี้มาเป็นเวลานาน มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานในอุตสาหกรรมนี้มาก ทำให้รู้ว่าแนวของภาพยนตร์แนวใดที่จะประสบความสำเร็จ จึงเน้นที่จะสร้างภาพยนตร์ในแนวนั้นๆออกมาเป็นจำนวนมาก หรือมีลักษณะของการสร้างภาพยนตร์ตามกระแสที่ประสบความสำเร็จ เช่น ภาพยนตร์แนวกระเทย แนวผี เป็นต้น นายทุนในประเภทนี้หวังกำไรเพียงอย่างเดียว และมีลักษณะจำกัดความคิดของทีมงานผู้สร้างให้ภาพยนตร์ออกมาในแนวตลาดเท่านั้น
3. กลุ่มนายทุนที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพของภาพยนตร์ และมีใจรักในศิลปะเริ่มขยายกลุ่มมากขึ้น เริ่มต้องการสร้างภาพยนตร์คุณภาพหรือแนวแปลกใหม่ออกมา นายทุนประเภทนี้จะเน้นในด้านของคุณภาพ และความสร้างสรรค์ของภาพยนตร์ที่ออกมา อาจต้องการผลกำไรบ้าง แต่ก็เปิดโอกาสให้ผู้สร้างสามารถสร้างสรรค์งานได้อย่างเต็มที่ ส่วนใหญ่จะเป็นนายทุนรุ่นใหม่ๆ ที่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจด้านอื่นอยู่แล้ว

จากการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เจาะลึกผู้วิจัยพบว่า นายทุนที่มีใจรักศิลปะอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นกลุ่มที่จะสร้างสรรค์ภาพยนตร์ที่มีคุณภาพออกมายังมีจำนวนที่น้อยมากในวงการภาพยนตร์ไทย ถึงแม้ว่าการเก็บข้อมูลจากกลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจะมีความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือนายทุนที่ให้อิสระในการสร้างสรรค์ผลงาน กับกลุ่มของนายทุนที่จำกัดความคิดในการสร้างภาพยนตร์ในแนวตลาด แต่ก็ไม่ได้หมายความว่านายทุนที่ให้อิสระในการสร้างจะผลิตภาพยนตร์ที่มีคุณภาพออกมา ทั้งนี้เนื่องจากบางส่วนของนายทุนที่ให้อิสระในการสร้างภาพยนตร์นั้นเป็นการลงทุนเพื่อหวังเสี่ยงโชค เร่งผลิตเร่งขาย จึงทำให้ไม่มีระบบการกลั่นกรองคุณภาพที่ดีพอ โดยเฉพาะในเรื่องของบทภาพยนตร์นั้นยังไม่ได้รับความสำคัญในสภาพการณ์ปัจจุบันใครก็ตามที่มีบทภาพยนตร์ หรือมีโครงการที่จะสร้างภาพยนตร์ก็สามารถที่จะทำได้ง่ายเกินไป ภาพยนตร์ที่ออกมาจึงขาดคุณภาพ ภาพรวมของระบบอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่ออกมาจึงเป็นการเติบโตเพราะความต้องการแสวงหากำไรของนายทุน และทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์บางส่วน ซึ่งมีลักษณะฉาบฉวย

ต้องการหากำไรในระยะสั้นๆ รวมทั้งนายทุนที่อยู่ในวงการภาพยนตร์มาก่อนส่วนใหญ่ก็มุ่งจะหากำไรอย่างเดียว

จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านนายทุนนี้ กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ยังได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับเรื่องนี้เพิ่มเติมว่า การที่นายทุนเห็นแก่เงินที่จะได้รับเพียงอย่างเดียวจะเกิดผลเสียคือผู้ชมจะเสื่อมศรัทธากับภาพยนตร์ไทย และเลิกชมภาพยนตร์ไทยไปในที่สุดเนื่องมาจาก

1. การสร้างภาพยนตร์ไทยในแนวตลาดมากจนเกินไป เกิดความซ้ำซากจำเจ
2. การรีบเร่งสร้างภาพยนตร์ออกมาสู่ตลาด เพื่อหวังสร้างผลกำไร ทำให้ภาพยนตร์โดยรวมขาดคุณภาพ
3. การใช้แผนทางการตลาดสร้างจุดขายให้กับภาพยนตร์ อย่างเกินจริง ทำให้คนดูเกิดความผิดหวังเมื่อเข้าไปชมภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ แล้วไม่ได้เป็นอย่างที่คิด หรือไม่เป็นตามความคาดหวังจากคำโฆษณาไว้
4. การผลิตภาพยนตร์ออกมามากๆก่อให้เกิดปัญหาการแอ่งคิฉายในโรงภาพยนตร์ ภาพยนตร์ไทยแต่ละเรื่องจะมีเวลาฉายในโรงภาพยนตร์น้อยมากโอกาสในการหารายได้ถูกจำกัด ทำให้ไม่สามารถเก็บรายได้ตามที่ต้องการ ทำให้ภาพยนตร์ส่วนใหญ่จึงขาดทุน

จากผลเสียดังกล่าวจะเห็นว่า ปัจจัยทางด้านนายทุนไม่ได้เอื้อให้มีการเติบโตในระยะยาว อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยที่เติบโตขึ้นอย่างมากในปัจจุบันขณะนี้แนวโน้มที่น่าจะซบเซาลงในไม่ช้านี้ เนื่องจากสาเหตุข้างต้นและในที่สุดจะเหลือนายทุนเพียงไม่กี่ราย

แต่ขณะที่มีผู้สนใจลงทุนในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีจำนวนมากตอนนี้ก็ส่งผลดีคือทำให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์โดยรวมขยาย และเป็นการเปิดโอกาสให้คนใหม่ๆ ได้มีโอกาสฝึกปรือฝีมือ และสั่งสมประสบการณ์ในการสร้างภาพยนตร์ เป็นการเพิ่มประสบการณ์ให้บุคลากรซึ่งอาจทำให้ภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนาบุคลากรส่วนนี้ได้เช่นกัน

ผู้วิจัยเห็นว่า แนวทางแก้ของปัญหาต่างๆ ที่พบจากประเด็นของนายทุน คือควรทำความเข้าใจปรับทัศนคติให้นายทุนมีใจรักในศิลปะภาพยนตร์จริงๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้มีการลงทุนสร้างภาพยนตร์คุณภาพหรือภาพยนตร์แนวใหม่ๆ ให้มากขึ้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่ต้องการให้นายทุนแสวงหากำไรเลย หรือสร้างภาพยนตร์ที่มีความเป็นศิลปะสูงเพียงอย่างเดียว น่าจะมีลักษณะที่แสวงหากำไรด้วยและในขณะเดียวกันก็สนับสนุนทางด้านศิลปะควบคู่กันไป

6. ผู้ชม

เป็นที่ยอมรับกันเบื้องต้นว่าจำนวนผู้ชมเป็นส่วนสำคัญในการวัดว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน จากการสัมภาษณ์เจาะลึก กลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ พบว่า พฤติกรรมการดูภาพยนตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์เจาะลึกโดยทั่วไปมีอัตราการชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ (ไม่นับวีดีโอและวีซีดี) โดยเฉลี่ย 2 เดือนต่อภาพยนตร์ 1 เรื่อง โดยคนที่ชมมากที่สุดชมภาพยนตร์ปีละ 12 เรื่อง (1 เดือนต่อ 1 เรื่อง) และผู้ที่ชมน้อยที่สุดคือปีละ 4 เรื่อง (4 เดือนต่อ 1 เรื่อง) โดยส่วนใหญ่จะชมภาพยนตร์ต่างประเทศมากกว่าภาพยนตร์ไทยโดยให้เหตุผลว่าเนื่องมาจากภาพยนตร์ไทยมีน้อยกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศ และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกชมคือเลือกโดยพิจารณาตาม

กระแสหรือตามโฆษณาเป็นส่วนใหญ่ บางส่วนเลือกโดยดูจากภาพยนตร์ตัวอย่างในโรงภาพยนตร์และตัดสินจากองค์ประกอบที่เด่น ๆ ของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีผู้ใดมีอคติกับภาพยนตร์ไทยและเลือกชมภาพยนตร์ตามความชอบส่วนตัวโดยไม่ได้คำนึงว่าต้องเป็นภาพยนตร์ไทยหรือภาพยนตร์ต่างประเทศ และผู้ที่ชมภาพยนตร์ไทยโดยมากมีความรู้สึกที่ดีต่อภาพยนตร์ไทยและมีความคิดว่าการชมภาพยนตร์ไทยนั้นก็คุ้มค่ากับจำนวนเงินที่เสียไปเช่นเดียวกับการชมภาพยนตร์ต่างประเทศ

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม ผู้วิจัยสามารถจำแนกความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ชมภาพยนตร์ได้ดังนี้

ทัศนะที่ 1 ผู้ชมในปัจจุบันเลือกชมภาพยนตร์โดยพิจารณาจากการ์โฆษณามากขึ้น

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์เจาะลึกมีความคิดเห็นว่าผู้ชมไม่ได้ดูภาพยนตร์โดยขึ้นอยู่กับคุณภาพแต่ขึ้นอยู่กับการตลาดมากกว่า ผู้สร้างสามารถทำภาพยนตร์ที่เลวแต่ถ้ามีความสามารถทางการตลาดเก่งก็สามารถทำเงินได้ ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลต่อศรัทธาของผู้ชมภาพยนตร์ไทย จากการสังเกตทั่วไปพบว่าผู้ชมบางส่วนมีความรู้สึกเหมือนถูก “ตีหัวเข้าบ้าน” กล่าวคือถูกหลอกให้หลงเชื่อด้วยภาพการ์โฆษณาที่หรือหว่าแต่เมื่อเข้าไปดูจริงๆ แล้วไม่มีอะไร ไม่ได้เป็นไปตามที่กล่าวโฆษณา (ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 2 ผู้ชมในปัจจุบันปราศจากอคติต่อภาพยนตร์ไทย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกส่วนใหญ่ระบุว่า ผู้ชมปัจจุบันไม่มีอคติในการเลือกชมภาพยนตร์ไทยโดยมีสาเหตุมาจากการปรับปรุงการโฆษณาประชาสัมพันธ์ตลอดจนการส่งเสริมการขายของภาพยนตร์ไทยทำให้ภาพลักษณ์ของภาพยนตร์ไทยดีขึ้น คนดูไม่รู้สึกเสียหน้า ไม่อายที่จะไปดูภาพยนตร์ไทย (ดวงกมล ลีเมธี, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546) นอกจากนี้การยกระดับของภาพยนตร์ไทยทำให้คนดูยอมรับมากขึ้น การมีภาพยนตร์ไทยที่ดีและมีคุณภาพออกมามากขึ้น เช่น ภาพยนตร์เรื่องนางนาค ภาพยนตร์เรื่อง 2499 อันธพาลครองเมือง ส่งผลให้ผู้ชมเกิดความเชื่อมั่นในตัวภาพยนตร์ไทยและเลือกที่จะชมภาพยนตร์ไทยมากขึ้น(ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 3 ผู้ชมภาพยนตร์ในปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้น แต่ไม่หลากหลาย

ผู้ชมภาพยนตร์ไทยมีจำนวนมากขึ้น แต่เป็นกลุ่มคนที่ผิวงเล็กลง เป้าหมายหลักของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันจะเน้นไปที่กลุ่มวัยรุ่นมากที่สุด(โดม สุขวงศ์, สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2546)

สาเหตุหนึ่งของการเพิ่มจำนวนของคนดูภาพยนตร์ไทย เนื่องจากการพัฒนาของโรงภาพยนตร์จากโรงภาพยนตร์เดี่ยวมาเป็นโรงภาพยนตร์ในห้างสรรพสินค้าซึ่งมีกิจกรรมต่างๆมากมายให้กลุ่มคนดูซึ่งส่วนมากเป็นวัยรุ่นเลือกทำ เช่น ร้านอาหาร ร้านถ่ายภาพ ร้านเสื้อผ้า เป็นต้น(ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภาพยนตร์ที่จะสามารถประสบความสำเร็จได้ จึงมีแต่แนวที่เน้นกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งเป็นกลุ่มคนดูที่ใหญ่ที่สุดเช่น แนว แอคชั่น แนวตลก (ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546) ขณะนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์มีความเห็นว่ากลุ่มคนดูภาพยนตร์ไทยนั้นมีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนกับต่างชาติ นอกจากนี้ยังเห็นอีกว่ากลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ในเวลานี้เพิ่มจำนวนขึ้นจนกลายเป็นกลุ่มที่ใหญ่มากๆ และชัดเจนกว่าแต่ก่อน แต่การที่คนดูเหล่านี้จะมาดูภาพยนตร์ไทยหรือไม่ก็นั้นขึ้นอยู่กับว่าภาพยนตร์ไทยเรื่องนั้นๆ มีศักยภาพพอที่จะดึงดูดผู้ชมได้มากน้อยแค่ไหน

ทัศนะที่ 4 ผู้ชมในปัจจุบันมีเป้าหมายในการเลือกชมภาพยนตร์มากขึ้น

ผู้ชมในปัจจุบันดูเหมือนอย่างมีสติ มีเป้าหมาย ไม่ใช่เพียงความบันเทิงเท่านั้น ดังนั้นผู้สร้างภาพยนตร์ไทยไม่ควรดูถูกคนดู ถึงแม้จะมีภาพยนตร์บางประเภทที่เน้นแต่ความบันเทิงอย่างเดียว เช่น บ้านผีปอบ ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้สร้างสามารถดูถูกคนดูได้เพราะการที่คนดูเหล่านั้นเลือกที่จะไปชมภาพยนตร์ในแนวนั้นก็เพื่อความบันเทิง คนดูส่วนใหญ่ไม่ได้ด้อยสติปัญญา ถ้าหากที่มงานผู้สร้างสร้างหนังที่ไร้สาระ ไม่ดี ไม่สนุก ก็จะไม่มีคนดู เช่นภาพยนตร์บางเรื่องที่ลงทุนไปมหาศาลแต่ไม่ดี ก็ไม่มีคนมาดูมากเสมอไป คนดูปัจจุบันนั้นมีการเปิดรับภาพยนตร์หลากหลายมากขึ้น ถ้าผู้สร้างสร้างภาพยนตร์ที่ดีมีคุณภาพ และมีแนวที่แปลกใหม่ ออกมาเรื่อยๆ คนดูเองก็พัฒนาและเปิดรับมากขึ้นอันจะส่งผลให้วงการภาพยนตร์ไทยและคนดูนั้นพัฒนาไปพร้อมๆกันอย่างต่อเนื่อง(ดวงกมล ลีมเจริญ, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546) กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยยังแสดงความคิดเห็นอีกว่าผู้ชมภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีระดับที่ใกล้เคียงกันมากขึ้น มีการศึกษาสูงกว่าในอดีต ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์สามารถสื่อสารกับคนดูได้ดีขึ้น มีทางเลือกที่จะสื่อสารได้หลากหลายมากขึ้น เพราะผู้ชมมีความสามารถในการทำความเข้าใจได้มากขึ้น

อย่างไรก็ตามภาพยนตร์ที่มีความเป็นศิลปะสูง มีความละเอียดละไมและผู้ชมต้องใช้ประสบการณ์ในการทำความเข้าใจนั้นอาจจะยังเข้าไม่ถึงกลุ่มผู้ชมทุกระดับ (Mass) แต่ก็ส่งผลดีต่อวงการภาพยนตร์ไทย กล่าวคือ จะเป็นการช่วยขยายฐานคนดูให้หันมาสนใจภาพยนตร์ประเภทนี้มากขึ้นไปเรื่อยๆในอนาคต แต่หากว่าผู้สร้างสร้างแต่ภาพยนตร์ที่ไม่มีคุณภาพออกมวงการภาพยนตร์ไทยก็จะตกต่ำลงอย่างแน่นอน ดังเช่นภาพยนตร์เพลง (Musical film) ที่เคยตกต่ำลงไปช่วงหนึ่งเนื่องมาจากการขาดคุณภาพของตัวภาพยนตร์อย่างต่อเนื่อง(นพมาศ แววงษ์, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 5 ผู้ชมในปัจจุบันยังคงยึดติดกับแนวภาพยนตร์

กลุ่มนักวิจารณ์ภาพยนตร์และกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าคนดูส่วนใหญ่อยากดูอะไรเดิมๆ ไม่ยอมรับสิ่งแปลกใหม่ ฐานคนดูภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่เป็นคนดูที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัดและ วิทยาลัยทั่วไป ซึ่งยังมีความยึดติดกับภาพยนตร์แนวเดิมๆอยู่มาก กลุ่มคนดูที่จะสามารถยอมรับความแปลกใหม่ได้นั้นเป็นแค่กลุ่มเล็กๆที่เปรียบเสมือนอยู่บนยอดปิรามิด แต่ฐานที่แท้จริงของคนดูไม่เปลี่ยน ซึ่งความคิดนี้ยังเสนอว่าถ้ามาตรฐานการศึกษาของคนดูสูงขึ้นจะทำให้ความต้องการชมภาพยนตร์ที่ดีของคนดูเพิ่มมากขึ้นและเอื้อต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทย แต่โดยรวมในเวลานี้ฐานส่วนมากของคนดูยังคงไม่ยอมรับอะไรใหม่ๆเท่าที่ควร (จิระ มะลิกุล, สัมภาษณ์ 18 มีนาคม 2546)

นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นว่าคนไทยมองหนังว่าเป็นเครื่องมือสร้างความบันเทิงเพียงอย่างเดียว จนกลายเป็นชนบไปว่าการไปดูหนังต้องเป็นการไปดูเพื่อให้ได้ความบันเทิง ดังนั้นเมื่อมีคนสร้างหนังที่ต่างออกไปจึงไม่ได้รับความนิยม ทำให้พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยหยุดนิ่ง(โดม สุขวงศ์, สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2546)

สำหรับภาพยนตร์ที่ผู้ชมในปัจจุบันยึดติดนั้นได้แก่ แนวแอ็คชั่นและ แนวตลก อันมีสาเหตุมาจากภาพยนตร์แนวนี้มีความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมกับคนดูมากและมีฐานคนดูกว้างกว่า (ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546) ทำให้ภาพยนตร์ไทยปัจจุบันซึ่งเป็นภาพยนตร์แนวตลามา หรือ มุ่งเน้นเสนอที่ตลก สาระของภาพยนตร์ไม่ได้รับความสนใจในการชมเท่าที่ควร ซึ่งก็ส่งผลให้การสร้างภาพยนตร์แนวนี้ลดลงไปโดยปริยาย

จากการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดสามารถสรุปลักษณะของผู้ชมภาพยนตร์ไทยโดยทั่วไปได้ โดยยึดจากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึกทุกกลุ่ม ซึ่งเห็นพ้องต้องกันและมีทัศนะต่อผู้ชมภาพยนตร์ไทย ดังนี้

1. ผู้ชมจะเลือกชมภาพยนตร์จากการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ เป็นหลัก มีบ้างที่เลือกชมจากเนื้อหาสาระหรือแนวที่ตัวเองชอบแต่เป็นส่วนน้อย
2. ผู้ชมไม่มีอคติกับภาพยนตร์ไทย สามารถเลือกชมภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์ต่างประเทศได้พอกัน
3. ผู้ชมภาพยนตร์ในปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้น สืบเนื่องจากโรงภาพยนตร์ที่มีการพัฒนาขึ้น เป็นแหล่งบันเทิงที่มีความหลากหลายนอกเหนือไปจากการชมภาพยนตร์เพียงอย่างเดียว ถึงแม้จะมีประเด็นปัญหาที่ VCD ค่าบัตรชมภาพยนตร์ที่แพงขึ้น และเศรษฐกิจที่ซบเซาของประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อจำนวนคนที่ชมภาพยนตร์ในโรงลดลง แต่ก็เป็นส่วนน้อย ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่เป็นปัญหาใหญ่ที่จะทำให้ผู้ชมภาพยนตร์มีจำนวนลดลง
4. ผู้ชมไม่ยอมรับอะไรใหม่ๆ ส่งผลเสียที่มงานผู้สร้าง และกลุ่มนายทุนไม่กล้าที่จะสร้างภาพยนตร์ไทยในแนวที่แปลก และแตกต่างออกไปจากกระแสนิยม กลุ่มผู้สร้างได้เสนอทางแก้ว่า ควรให้การศึกษาแก่ประชาชนให้มากขึ้นเพื่อเป็นการยกระดับรสนิยมของคนดู อาจจะอยู่ในรูปของบทความหรือรายการวิทยุช่วยเสริมด้วย
5. การประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ มีส่วนอย่างมากในการโน้มน้าวใจให้เข้ามาชมภาพยนตร์ แต่ในปัจจุบันผู้สร้างภาพยนตร์หลายรายได้ใช้การโฆษณาเป็นเครื่องมือในการสร้างภาพให้ภาพยนตร์ของตนนั้นดูน่าชมมากเกินจริง ซึ่งแท้จริงแล้วตัวภาพยนตร์นั้นไม่ได้มีคุณภาพเท่ากับที่ได้โฆษณาไว้ ดังนั้นเมื่อผู้ชมเข้าไปชมภาพยนตร์จึงก่อให้เกิดความผิดหวังและเสื่อมศรัทธากับภาพยนตร์ไทย
6. ผู้ชมภาพยนตร์ไทยชมภาพยนตร์เพื่อความบันเทิง ซึ่งเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยากที่จะให้ผู้ชมหันมาชมภาพยนตร์ที่เป็นศิลปะ หรือการชมภาพยนตร์เพื่อยกระดับจิตใจของตน แต่การชมภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงก็ไม่ได้ถือว่าเป็นปัญหา เป็นเรื่องธรรมดา แต่ที่มงานผู้สร้างจะต้องสร้างภาพยนตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมภาพยนตร์ ซึ่งต้องเป็นภาพยนตร์ที่มีคุณภาพ สามารถให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมได้ ภาพยนตร์เหล่านั้นจึงจะประสบความสำเร็จ นอกจากนี้หากผู้สร้างต้องการสร้างภาพยนตร์ที่มีความเป็นศิลปะสูงหรือมีความแปลกใหม่ก็มิใช่มีผู้ชมบางกลุ่มที่พร้อมจะให้การสนับสนุนในแนวที่แปลกใหม่ได้ แต่ต้องระลึกร่วมว่า การที่จะสร้างภาพยนตร์ที่มีศิลปะมากๆ หรือแปลกแหวกแนวมากๆ คนดูก็จะไม่เข้าใจ และให้การตอบรับไม่สูงเท่ากับภาพยนตร์แนวบันเทิงเดิมๆ ภาพยนตร์จึงต้องสร้างสรรค์ให้พอเหมาะกับความต้องการของผู้ชม ผู้ชมก็พร้อมที่จะพัฒนาควบคู่ไปกับภาพยนตร์ไทยเช่นกัน
7. ปัจจัยทางด้านผู้ชมจึงไม่ถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ของวงการภาพยนตร์ไทย แต่เป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้กับการพัฒนาของวงการภาพยนตร์ไทย เพราะคนดูพร้อมที่จะชมภาพยนตร์ไทยอยู่แล้ว ขึ้นอยู่กับว่าผู้สร้างจะสร้างภาพยนตร์ที่น่าสนใจ ดึงดูด และตอบสนองความต้องการของผู้ชมภาพยนตร์ไทยได้หรือไม่

7. การสนับสนุนจากภาครัฐ

การสนับสนุนจากภาครัฐบาลนับว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศหนึ่งๆ เติบโตขึ้นหรือแย่งลง ดังเช่นที่ปรากฏมาแล้วจากหลายๆ ประเทศที่ภาครัฐให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างเต็มที่และให้ความสำคัญค่อนข้างมากส่งผลให้เกิดการขยายตัวทั้งในด้านปัจจัยการลงทุนและการพัฒนาทางความคิดมากขึ้น ดังเช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา หรือประเทศในแถบเอเชีย เช่น ประเทศ เกาหลี เป็นต้น สำหรับในประเทศไทยได้มีการพูดถึงการให้ความช่วยเหลือและเข้ามาบีบบับาทของภาครัฐในอุตสาหกรรมภาพยนตร์มานานหลายสิบปี จากการเก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์เจาะลึกผู้

วิจัยสามารถแบ่งความคิดเห็นของกลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยกลุ่มนักวิชาการและวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีต่อปัจจัยด้านการสนับสนุนของรัฐบาลไทยออกได้เป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ ดังนี้

7.1 การช่วยเหลือของภาครัฐในปัจจุบันไม่แตกต่างจากอดีตกลับส่งผลเสียต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย

ทัศนะที่ 1 รัฐบาลไทยให้การช่วยเหลืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยไม่ถูกต้อง

กลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการให้ความช่วยเหลือของภาครัฐในปัจจุบันนั้นมิได้ก่อให้เกิดประโยชน์อันสูงสุดอย่างแท้จริงต่อวงการภาพยนตร์ของไทย เนื่องจากรัฐไม่ได้ให้ความช่วยเหลือตรงจุดที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างจำเป็นที่สุดก่อน แต่กลับไปเน้นด้านอื่นที่ไม่ได้ก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทย โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็น

ด้านอุปกรณ์อำนวยความสะดวก

- ประเทศไทยยังไม่มีโรงถ่ายภาพยนตร์กลางที่ให้บริการในการถ่ายทำภาพยนตร์กับที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยทั่วไป
- ประเทศไทยยังไม่มีบริษัทกลางที่เป็นตัวแทนในการรับฟิล์มไปจำหน่าย

การนำเอาชาวต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทยไม่ได้ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อคนทำหนังอย่างแท้จริง

การที่รัฐบาลพยายามชักชวนชาวต่างชาติให้มาลงทุนถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทยนั้น ผลดีที่เกิดขึ้นอาจจะมีมากหากแต่ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงไม่ใช่กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทย ผลดีที่แท้จริงไม่ได้กลับมาสู่คนทำหนัง(จิระ มะลิกุล, สัมภาษณ์ 18 มีนาคม 2546) แต่เป็นผลทางอ้อมกับธุรกิจหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทำภาพยนตร์มากกว่า

รัฐบาลยังขาดการให้การสนับสนุนในแง่ทุนการสร้าง

หลายๆประเทศในแถบเอเชียที่อุตสาหกรรมภาพยนตร์กำลังเติบโตนั้น ภาครัฐได้มีการให้ความช่วยเหลือในแง่ของเงินทุนในการสร้างภาพยนตร์ เช่น ประเทศเกาหลี แต่สิ่งนี้เป็นสิ่งที่รัฐบาลไทยยังไม่มนโยบายช่วยเหลือใดๆเลย ซึ่งแนวคิดนี้เห็นว่าการให้การสนับสนุนในแง่ของทุนการสร้างภาพยนตร์นั้นจะช่วยเพิ่มความมั่นใจในการทำสิ่งใหม่ๆให้กับวงการภาพยนตร์ไทยมากขึ้น

ทัศนะที่ 2 รัฐบาลไทยขาดบุคลากรที่มีความรู้และความเข้าใจในธรรมชาติของภาพยนตร์ไทย

จากความคิดเห็นของกลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยและกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ค่อนข้างชัดเจนในเรื่องนี้ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าข้อบกพร่องประการสำคัญประการหนึ่งของภาครัฐในแง่ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาภาพยนตร์ไทย คือ การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยอย่างพอเพียงของบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบในจุดนี้ต่อเนื่องมาตั้งแต่จากอดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น เมื่อครั้งหนึ่งที่รัฐบาลออกมาตรการป้องกันภาพยนตร์ต่างประเทศเพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมหันมาชมภาพยนตร์ไทยมากขึ้น โดยการเพิ่มภาษีการนำเข้าจนส่งผลให้ภาพยนตร์ต่างประเทศในตลาดในช่วงเวลานั้นมีจำนวนน้อยมาก แต่สภาพการณ์กลับกลายเป็นว่าผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในเวลานั้นหมดแรงที่จะแข่งขันเพราะ

เห็นว่าไม่มีคู่แข่ง จึงผลิตงานที่ไม่มีคุณภาพออกมา และส่งผลให้สภาวะของภาพยนตร์ไทยในยุคนั้นย่ำแย่ลงไปอีก(จิระ มะลิกุล, 18 มีนาคม 2546)

ในแง่ของบุคลากรของรัฐที่ดูแลสนับสนุนด้านภาพยนตร์นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็นย่อยๆ คือ

1. บุคลากรที่เป็นฝ่ายกำหนดและสนองตบนโยบายยังไม่มีความรู้ความเข้าใจอย่างเพียงพอ ดังเช่นที่ปรากฏในงาน Bangkok Film Festival ที่ผ่านไปในปี พ.ศ.2545 ซึ่งแนวคิดนี้เห็นว่าเป็นงานที่จัดขึ้นโดยขาดความเข้าใจในแก่นแท้ของภาพยนตร์ เป็นการจัดงานที่ได้ผลแต่เพียงผิวเผินและไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องแต่อย่างใด โดยสามารถกล่าวถึงจุดบกพร่องของงานได้เช่น ไม่มีการเพิ่มสิทธิพิเศษใดๆกับภาพยนตร์ไทยเพื่อยกระดับภาพยนตร์ไทย เช่น ให้ฉายมากกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ต่างชาติได้เห็นภาพยนตร์ไทยในหลายๆแนว ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งที่ใช้ได้ผลดีในงานเทศกาลภาพยนตร์ที่ประเทศเกาหลีจัดให้กับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศของเขา ไม่มีการมอบรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณแสดงความชื่นชมผลงานหนังไทยเพื่อเป็นการกระตุ้นและให้กำลังใจแก่ผู้สร้างภาพยนตร์ไทย เป็นเพียงแค่การจัดงานแล้วก็จบไป เหมือนไม่มีอะไรที่เกิดขึ้นในทางที่จะกระตุ้นวงการหนังไทยเลย
2. บุคลากรที่รับหน้าที่อนุกรรมการด้านภาพยนตร์ของคณะกรรมการต่างๆ ในประเทศไทยในปัจจุบันยังมีจุดบกพร่องหลายประการ เช่น ไม่ได้เป็นบุคลากรที่จบการศึกษาในแง่ของศิลปะหรือขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะภาพยนตร์อย่างเพียงพอขาดใจรักด้านภาพยนตร์ ขาดความจริงใจในการทำงานกับภาพยนตร์ แต่มากำกับดูแลด้านภาพยนตร์แบบงานฝากหากแต่โดยมากเป็นบุคคลจากสาขาอาชีพอื่น เช่น ตำรวจ ซึ่งไม่สามารถเข้าใจกระบวนการของภาพยนตร์ได้ดีพอทั้งหมด (ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)
3. บุคลากรภาครัฐของไทยขาดความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการส่งออกภาพยนตร์ไทยไปสู่ตลาดโลกเราจะเห็นว่าภาครัฐของไทยมีความต้องการ สนับสนุนตัวภาพยนตร์ไทยให้เป็นที่ยอมรับประสบความสำเร็จในตลาดต่างประเทศทั้ง ในแง่การยอมรับและในแง่ของรายได้ แต่ภาครัฐยังไม่เข้าใจดีว่าสภาวะในการ สร้างภาพยนตร์ของไทยนั้นมีความแตกต่างจากประเทศอื่นๆที่ประเทศไทย พยายามเอาเป็นแบบอย่างหรือเป็นคู่แข่งด้วย อันได้แก่ ประเทศเกาหลี ประเทศไต้หวัน และประเทศอิหร่าน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเหล่านี้แล้ว ประเทศไทยยังคงเป็นรองในแง่ ความลึกซึ้งของความคิดและทักษะในการเล่าเรื่องอยู่ มาก ดังนั้นภาครัฐจึงควรหันมาให้ความสำคัญและพยายามทำความเข้าใจกับ ปัจจัยต่างๆเหล่านี้ว่าประเทศของเรามีความพร้อมในระดับใดที่จะเข้าไปแข่งขัน กับประเทศต่างๆเหล่านี้

ทัศนคติ 3 รัฐบาลไทยไม่มีความต่อเนื่องในด้านนโยบาย

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ส่วนใหญ่เห็นว่าประเทศไทยมีการเปลี่ยนรัฐบาลบ่อยครั้ง ทำให้การบริหารงานและนโยบายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยที่ปฏิบัติกันอยู่นั้นไม่มีความต่อเนื่อง การหยุดชะงักและเริ่มต้นใหม่ของนโยบายต่างๆจากอดีตจนถึงปัจจุบันวนเวียนอยู่บ่อยครั้ง ทำให้ไม่สามารถเกิดการช่วยเหลือที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงการภาพยนตร์ได้อย่างจริงจัง(โตม สุวงศ์, 22 มีนาคม 2546)

7.2 การช่วยเหลือของภาครัฐในปัจจุบันไม่ได้ส่งผลต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย

ทัศนคติที่ 1 การให้ความช่วยเหลือจากฝ่ายรัฐบาลมิได้มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทยมากเท่ากับตัวผู้สร้างภาพยนตร์เอง

ท่ามกลางข้อจำกัดที่มีอยู่มากมายในสังคมไทย แต่ภาพยนตร์ที่ดีก็สามารถเกิดขึ้นได้ถ้าหากตัวผู้สร้างมีความตั้งใจจริงในการสร้างภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ภาพยนตร์ที่ออกมาจะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้สร้างสรรคเป็นหลัก ดังเช่นในประเทศอิหร่าน ที่มีข้อจำกัดทางสังคมมากกว่าประเทศไทยในหลายๆด้าน แต่กลับมีภาพยนตร์ดี ๆ ออกมามากมาย สำหรับตัวอย่างของภาพยนตร์ไทย เช่นเรื่องผู้หญิง 5 บาป ซึ่งถ้าหากจะสร้างให้เป็นภาพยนตร์ที่ดีก็สามารถทำได้(พิมพ์ผกา ไตริระ, 19 มกราคม 2546)

ทัศนคติที่ 2 ระบบการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ได้เข้ามามีบทบาทกับภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน

กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจำนวนมากกว่า 50% ของการสัมภาษณ์เจาะลึกกล่าวว่าภาพยนตร์ไทยปัจจุบันนั้นมีการลงทุนในแง่ของการโฆษณามากขึ้น และปัจจัยหนึ่งที่เข้ามากลายเป็นส่วนสำคัญในการเลือกชมภาพยนตร์ของผู้ชมคือข่าวเกี่ยวกับการถูกเซ็นเซอร์ โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่ถูกเซ็นเซอร์เพราะมีฉากที่รุนแรงหรือโป๊เปลือยมาก เมื่อมีข่าวออกมาก็เป็นการกระตุ้นให้ผู้ชมอยากดู อยากรู้มากขึ้น

7.3 การช่วยเหลือจากภาครัฐในประเทศไทยยังไม่ได้เทียบเท่ากับในต่างประเทศ

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย ผู้วิจัยสามารถสรุปทัศนคติเกี่ยวกับการช่วยเหลือของภาครัฐต่อวงการภาพยนตร์ไทยได้ดังนี้

ทัศนคติที่ 1 ภาครัฐของไทยไม่มีการออกมาตรการเพื่อควบคุมปริมาณการฉายภาพยนตร์ไทยในโรงภาพยนตร์ต่างๆ

กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่เห็นว่าการกำหนดสัดส่วนภาพยนตร์ที่ฉายในโรงภาพยนตร์แต่ละโรงนั้นมีความจำเป็นและสามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมหันมาชมภาพยนตร์ไทยมากขึ้นได้ โดยแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ การให้ความสนับสนุนกับภาพยนตร์ทั่วไป (Mainstream) และการให้ความสนับสนุนกับภาพยนตร์อินดี้หรือภาพยนตร์นอกกระแส

ระบบการคัดสรรภาพยนตร์เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ของประเทศไทยในปัจจุบันนั้นใช้ผู้ชมเป็นตัววัดว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นๆจะอยู่ในโรงภาพยนตร์นานเพียงใด หรือที่เรียกกันว่า “3 วันอันตราย” ซึ่งส่งผลให้ภาพยนตร์ไทยหลายๆเรื่องที่มีคุณภาพฉายได้ไม่นานและทำรายได้ได้จำกัดภายใต้เวลาสั้นๆ ทำให้ช่วงเวลาการฉายในโรงภาพยนตร์เป็นปัจจัยหนึ่งที่บีบบังคับให้ภาพยนตร์ไทยไม่สามารถทำรายได้ในเมืองไทยได้มากเหมือนกับภาพยนตร์ต่างประเทศ การให้ความช่วยเหลือของภาครัฐในจุดนี้สามารถทำได้โดยกำหนดมาตรการให้โรงภาพยนตร์ต้องฉายภาพยนตร์ไทยอย่างต่ำคิดเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ ดังเช่นที่ประเทศเกาหลีมีนโยบายกำหนดให้โรงภาพยนตร์ฉายภาพยนตร์เกาหลี 30 เปอร์เซ็นต์เป็นอย่างต่ำ

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าภาครัฐของไทยในปัจจุบันยังขาดการให้ความสำคัญกับภาพยนตร์อินดี้ ไม่เหมือนในต่างประเทศที่จัดโรงภาพยนตร์สำหรับภาพยนตร์อินดี้โดยเฉพาะ ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์อินดี้ในประเทศไทยไม่กล้าลงทุนสร้างงานออกมาเนื่องจากเกรงว่าจะไม่สามารถหาโรงภาพยนตร์ที่รับฉายภาพยนตร์ของเขาได้ทั้งที่จริงแล้วภาพยนตร์อินดี้หรือภาพยนตร์นอกกระแสเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาวงการภาพยนตร์ไทยด้วย ภาครัฐของไทยในปัจจุบันยังไม่ให้ความสำคัญกับภาพยนตร์อินดี้หรือภาพยนตร์นอกกระแสเท่าที่ควร ขณะที่ต่างชาติ เช่น ประเทศเกาหลี รัฐบาลเกาหลีจะสนับสนุนทางด้านเงินทุนทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์อินดี้กล้าที่จะสร้างภาพยนตร์และความมั่นใจที่

จะสร้างภาพยนตร์ที่ตนเชื่อว่าดีออกมาโดยไม่ต้องเกรงกลัวว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นจะไม่ประสบความสำเร็จในด้านรายได้

ทัศนะที่ 2 ภาครัฐของไทยยังไม่เห็นว่าภาพยนตร์เป็นศิลปะแขนงหนึ่งจึงไม่มีการส่งเสริมให้บุคคลศึกษาทางด้านภาพยนตร์อย่างจริงจัง

เนื่องจากรัฐบาลไทยในปัจจุบันยังไม่ยอมรับว่าภาพยนตร์เป็นศิลปะที่สำคัญแขนงหนึ่งเช่นเดียวกับศิลปะแขนงอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น จิตรกรรม ดนตรี จึงทำให้ขาดการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านการศึกษาให้แก่บุคลากรในแขนงนี้ แต่กลับมองว่าภาพยนตร์เป็นเรื่องของความบันเทิง ไร้สาระ ส่งผลให้ไม่เกิดการพัฒนาอย่างจริงจัง(ประวิทย์ แต่งอักษร , สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

ทัศนะที่ 3 ภาครัฐของไทยยังไม่เห็นความสำคัญของภาพยนตร์ไทยในแง่ของการเป็นสินค้าส่งออก รัฐบาลไทยมุ่งส่งเสริมสินค้าหลายประเภทเพื่อการส่งออกแต่ยังไม่เห็นความสำคัญของภาพยนตร์ในแง่ที่เป็นสินค้าเหมือนกับในประเทศที่อุตสาหกรรมภาพยนตร์มีการเจริญเติบโตสูง เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีการออกมาตรการที่นำมาใช้ในการตกลงกับต่างประเทศเพื่อต่อรองให้ยอมรับภาพยนตร์ของประเทศตนเข้าไปฉายในประเทศต่างๆได้ โดยมีมาตรการทางการค้าที่เอื้อต่อการส่งออกภาพยนตร์ในแง่ของสินค้าที่สำคัญตัวหนึ่ง(ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

นอกจากนี้กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยและนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ไทยได้แสดงต่อระบบการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ไทยในส่วนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของภาพยนตร์ไทยดังนี้

1. ระบบเซ็นเซอร์ที่ใช้ในปัจจุบันนี้ไม่ทันสมัยล้าหลังเกินไป คือระบบกฎหมายเซ็นเซอร์นั้นถูกตราขึ้นมาหลายปี ซึ่งนับว่าล้าหลังมากสำหรับสภาพสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมยุคใหม่ การเปิดรับสื่อของผู้คนมีมากขึ้นกว่าสมัยก่อน ทำให้ระบบเซ็นเซอร์ที่มีอยู่นี้ไม่เหมาะกับยุคสมัยควรมีการปรับรูปแบบและวิธีการตลอดจนสาระที่ต้องเซ็นเซอร์ให้ทันกับยุคสมัยของผู้ชมด้วย
2. ระบบเซ็นเซอร์ในปัจจุบันไม่มีความแน่นอนขาดความน่าเชื่อถือ คือ ไม่มีกฎหมายตายตัวที่เป็นรูปธรรมและสามารถชี้แจงให้สาธารณชนรับรู้และเข้าใจได้
3. ระบบเซ็นเซอร์ในปัจจุบันมองภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์มากกว่ามองเจตนาที่ภาพยนตร์ต้องการนำเสนอภาพเหล่านั้นว่าต้องการสื่อถึงอะไรบางอย่าง เช่น ในภาพยนตร์ไทยเรื่อง สัม+แบงค์ มือใหม่หัดขาย ซึ่งมีภาพการสูบบุหรี่ของตัวละครตลอดเรื่องเนื่องจากตัวละครทั้ง 2 มีบุคลิกที่ต้องการนำเสนอแบบนั้น แต่ต้องถูกเซ็นเซอร์ฉากสูบบุหรี่ เป็นต้น (ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
4. ระบบเซ็นเซอร์ของไทยควรมีการแบ่งอายุผู้ชมให้ชัดเจน หรือที่เรียกว่ากำหนดเรตภาพยนตร์จะทำให้ภาพยนตร์ไทยก้าวหน้าขึ้นกว่าเดิม
5. ระบบเซ็นเซอร์ในประเทศไทยก่อให้เกิดการจำกัดแนวของภาพยนตร์ไทย

ผู้สร้างภาพยนตร์ที่มีความกังวลและไม่ไว้วางใจระบบเซ็นเซอร์ก็เลือกที่จะทำภาพยนตร์บางแนวที่มั่นใจโดยทั่วไปว่าสามารถผ่านกระบวนการเซ็นเซอร์ได้โดยง่าย ซึ่งก็คือ แนวตลกและแนวผี ทำให้ภาพรวมของภาพยนตร์ไทยไม่หลากหลายและจะมีภาพยนตร์ 2 แนวนี้ออกมาเป็นส่วนมาก(ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

เนื่องจากความเกรงกลัวในระบบเซ็นเซอร์ในปัจจุบัน เมื่อผู้สร้างภาพยนตร์สังเกตเห็นว่าการหยิบยกเอาภาพยนตร์เรื่องนี้ขึ้นมาสร้างนั้นจะต้องมีปัญหากับระบบเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ภายหลังอย่างแน่นอนจึงตัดปัญหาต่างๆด้วยการไม่สร้างภาพยนตร์เรื่องนั้น ทำให้วงการภาพยนตร์ไทยสูญเสียโอกาสในการได้ชมภาพยนตร์ที่น่าสนใจ(อรุณ ภาวิไล, สัมภาษณ์ 10 มีนาคม 2546)

สรุปการสัมภาษณ์เจาะลึก กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทย กลุ่มนี้มีความเห็นว่าการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาลในปัจจุบันนี้ไม่ตรงจุดทั้งด้านเกี่ยวกับอุปกรณ์การถ่ายทำ ด้านเงินทุนในการสร้าง ซึ่งเป็นสิ่งที่ต่างประเทศพร้อมกว่า และอีกจุดหนึ่งที่กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยตำหนิรัฐบาลคือในเรื่องของกฎหมายเซ็นเซอร์ที่ไม่มีกฎเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับทำให้ผู้สร้างจำนวนมากเกรงกลัวที่จะทำภาพยนตร์ออกมา และจุดที่ทีมงานผู้สร้างเน้นอีกจุดหนึ่งคือ มาตรการที่ภาครัฐควรออกมามีกำหนดกับโรงภาพยนตร์ให้มีระยะเวลาในการฉายภาพยนตร์ไทยนานขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้เต็มที่และช่วยเหลือผู้สร้างภาพยนตร์ไทยบ้าง ผู้สร้างได้เสนอหนทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ดังนี้ คือ ให้รัฐบาลปรับปรุงการช่วยเหลือให้ถูกจุดมากกว่านี้ ให้มีการกำหนดอายุคนดูเพื่อให้สามารถสร้างภาพยนตร์ได้เต็มที่มากขึ้น และท้ายที่สุดให้มีมาตรการที่กำหนดให้โรงภาพยนตร์ให้การสนับสนุนภาพยนตร์ไทยบ้าง

การสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์กลุ่มนี้มีความเห็นว่าบุคลากรของภาครัฐที่มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลภาพยนตร์ไทยในเวลานี้ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ดีเพียงพอเกี่ยวกับภาพยนตร์ นโยบายของภาครัฐไม่ต่อเนื่อง และระบบเซ็นเซอร์ที่ไม่มีมาตรฐาน โดยเสนอทางแก้ไขคือให้บุคลากรในภาครัฐคำนึงถึงภาพยนตร์ในแง่ที่เป็นศิลปะที่สำคัญแขนงหนึ่ง ซึ่งจะนำมาซึ่งการให้ความสำคัญและการสนับสนุนที่มากกว่าที่เป็นอยู่

นอกจากนี้ยังเห็นว่าภาครัฐในปัจจุบันยังไม่ให้ความสำคัญกับภาพยนตร์อินดี้ ซึ่งเป็นทางเลือกที่น่าสนใจสำหรับผู้ชมภาพยนตร์ไทยด้วย ที่สำคัญคือต้องกระตุ้นให้ภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทของรัฐที่สามารถกระทำได้และช่วยเหลือภาพยนตร์ไทยได้ในเวลานี้

● **ทัศนะที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งที่กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์เสนอแนะคือ การออกสู่ตลาดต่างประเทศของภาพยนตร์ไทย**

ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญและน่าจะมีส่วนช่วยในการทำยอดขายขาดของภาพยนตร์ไทยได้ โดยจากการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยสามารถสรุปข้อมูลเกี่ยวกับการออกสู่ตลาดต่างประเทศของภาพยนตร์ไทยได้ว่า

ภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีการปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยมีทั้งการร่วมลงทุนกับต่างประเทศและการออกสู่ตลาดต่างชาติของภาพยนตร์ไทยเอง (ปวิตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)โดยสามารถจำแนกลักษณะการออกสู่ต่างประเทศของภาพยนตร์ไทยได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ด้านรายได้ เช่น ภาพยนตร์เรื่อง สตรีเหล็ก ซึ่งสามารถไปทำรายได้อย่างมากที่ประเทศญี่ปุ่น และอีกหลายประเทศในเอเชีย แต่อย่างไรก็ตามภาพยนตร์ไทยก็ยังคงเปรียบเสมือนเป็นเพียงจุดเล็กๆในวงการภาพยนตร์สากลโดยรวมเท่านั้น (ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546) แต่ก็ เป็นปรากฏการณ์ที่ดีที่ไม่เคยมีมาก่อนสำหรับภาพยนตร์ไทยในอดีตในยุคที่เศรษฐกิจไม่ค่อยเอื้ออำนวยเช่นนี้
2. ด้านการร่วมทุนกับต่างชาติปัจจุบันมีการจัดตั้งบริษัทขึ้นมาเพื่อทำการสร้างภาพยนตร์ข้ามชาติโดยเฉพาะ เช่น บริษัท CINEMASIA โดยจะผลิตภาพยนตร์ที่สามารถขายได้ทั้งในประเทศไทยและ

ประเทศที่ร่วมทุนด้วย ลักษณะเด่นของภาพยนตร์ประเภทนี้คือจะมีผู้ร่วมงานในตำแหน่งสำคัญๆมาจากประเทศที่ภาพยนตร์เรื่องนั้นๆจะเข้าฉาย เช่นตำแหน่งผู้กำกับ ในภาพยนตร์เรื่อง THREE (อารมณ์ อารมณ์ อาฆาต) ตำแหน่งนักแสดงนำเช่น ภาพยนตร์เรื่องอังกู เป็นต้น

3. ด้านภาพยนตร์ศิลปะหรือการส่งประกวดภาพยนตร์ตามเทศกาลภาพยนตร์ต่างๆ ปัจจุบันนี้ภาพยนตร์ไทยได้รับการยอมรับจากงานเทศกาลภาพยนตร์ในต่างประเทศมากขึ้น เช่น ภาพยนตร์เรื่องสุดสเนหา และภาพยนตร์เรื่องฟ้าทะลายโจรซึ่งได้รับคำชมและการกล่าวถึงจากนักวิจารณ์ในอังกฤษ (ปวิตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

โดยสาเหตุที่ภาพยนตร์ไทยได้รับความนิยมมากขึ้นกว่าสมัยก่อนนั้นน่าจะเนื่องมาจากการอ้อมตัวของเหล่าภาพยนตร์อิหร่าน ฮอลลีวูด เกาหลี ในตลาดโลก ภาพยนตร์ไทยจึงเปรียบเสมือนเป็นทางเลือกใหม่ที่ได้รับการเปิดประตูรับในเวลาี่จากผู้ชม(ไกรวุฒิ จุลพงศธร, สัมภาษณ์ 20 มีนาคม 2546)

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการออกสู่ตลาดต่างประเทศของภาพยนตร์ไทยผู้วิจัยพบว่าในปัจจุบันนี้ตลาดต่างประเทศเปิดกว้างมากขึ้นสำหรับภาพยนตร์ไทยและมีความคาดหวังที่จะได้เห็นภาพยนตร์ไทยดี ๆ ตามงานเทศกาลภาพยนตร์ต่างๆทั่วโลกทุกๆ ปี ดังนั้นจึงเป็นหนทางที่ได้อีกทางหนึ่งสำหรับผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในการขยายฐานผู้ชมภาพยนตร์ไทย แต่นั่นก็เป็นเงื่อนไขหลักใหญ่ๆในการพัฒนาภาพยนตร์ไทยให้เป็นภาพยนตร์สากลด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากอดีตถึงปัจจุบันที่คนไทยมีภาพยนตร์เป็นสื่อให้ความบันเทิง รวมเวลานานถึง 105 ปีมาแล้ว ตลอดช่วงอายุของภาพยนตร์ไทยมีทั้งช่วงจังหวะของความรุ่งเรือง ภาพยนตร์ไทยเจริญสูงสุดจนเป็นที่เสนาหาของหลาย ๆ คนอยากจะเข้ามาในเส้นทางธุรกิจนี้บ้างไม่ว่า ทำอะไรในตำแหน่งไหนของธุรกิจภาพยนตร์ดูจะมีราคาจำค่าตอบแทนทั้งดงามไปหมด และในบางช่วงจังหวะที่ภาพยนตร์ไทยหยุดชะงัก สะดุดอยู่กับที่ ใครที่อยู่ในธุรกิจนี้ต่างก็พากันร้องครวญถึงความทุกข์ระทมไปตาม ๆ กัน ตั้งแต่ผู้กำกับ การแสดง ศิลปินนักแสดง ช่างกล้อง ช่างไฟ ช่างแต่งหน้า บ้างก็ไปยึดอาชีพใหม่เลี้ยงตัว บ้างก็ต้องขายอุปกรณ์หากินเพื่อประทังชีวิตรอด ปรากฏการณ์เช่นนี้ก็เคยเกิดขึ้นมาแล้ว นักแสดงที่โด่งดังที่สุด ๆ มีคิวการแสดงยาวเป็นเดือน ๆ ต้องขัดสนตกยากมีแต่ตัวจำนำติดตัวจนนับไม่ถ้วนก็เคยปรากฏมาแล้วเช่นกันในธุรกิจมาช้านาน

ในความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านบวก-ลบ ช่วงจังหวะขึ้น-ลง ของธุรกิจภาพยนตร์ไทยนี้มีปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับตัวมากมาย ทั้งปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในวงการภาพยนตร์ไทยเอง ผู้วิจัยจึงต้องการทราบถึงสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร โดยศึกษาวิเคราะห์จากที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับวงการภาพยนตร์ไทย และผู้ชมซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญของความอยู่รอดของภาพยนตร์ไทย รวมทั้งนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์กลุ่มบุคคลซึ่งเป็นพื้นเพองสำคัญเช่นกันในการขับเคลื่อนธุรกิจภาพยนตร์ไทยให้ไปข้างหน้าช้าหรือเร็ว โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันอันเป็นรากฐานที่สำคัญของแนวโน้มในอนาคต
2. เพื่อศึกษาสภาพทางเทคนิคการผลิต เนื้อหา และการนำเสนอภาพยนตร์ไทย
3. เพื่อทราบแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต

โดยผู้วิจัยได้ตั้งประเด็นปัญหาในการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพการณ์ภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. มีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทย
3. ทิศนะเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทยระหว่างกลุ่มผู้สร้าง และผู้ชม และนักวิจารณ์หรือนักวิชาการด้านภาพยนตร์มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ปัญหาของภาพยนตร์ไทยและผลของสภาวะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันคืออะไร
5. สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีผลต่อแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคตในทิศทางใด

จากผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 4.1 ผลวิจัยภาคสนามการสำรวจกลุ่มผู้ชมทั่วไป และส่วนที่ 4.2 ผลการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย รวมทั้งกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสำรวจกลุ่มผู้ชมทั่วไปจำนวน 500 ตัวอย่าง และสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยและกลุ่มนักวิชาการนักวิจารณ์ภาพยนตร์รวม 25 ท่าน โดยเป็นกลุ่มทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย 11 ท่าน และเป็นนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ 14 ท่าน จากผลการวิจัยตอบสนองวัตถุประสงค์ของการวิจัยอย่างชัดเจนและให้ความกระจ่างกับปัญหาใน

การวิจัยเป็นอย่างดี โดยสามารถสรุปผลการวิจัยวิเคราะห์ออกมาได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันได้ว่า

ในส่วนของผลการวิจัยภาคสนามสอดคล้องกับผลการวิจัยของการสัมภาษณ์เจาะลึก กล่าวคือ ทั้งกลุ่มผู้ชมทั่วไป กลุ่มที่งานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย และกลุ่มนักวิจารณ์นักวิชาการด้านภาพยนตร์ต่างมีความเห็นตรงกันว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันพัฒนาขึ้นกว่าในอดีต และกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวมีการเปิดรับภาพยนตร์ไทยมากขึ้น มีการติดตามรับชมภาพยนตร์ไทยค่อนข้างมาก สัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 80 ของทุกกลุ่มตัวอย่าง โดยเหตุที่ไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์เพราะสนใจ และอยากเห็นความเปลี่ยนแปลงต้องการถือฤกษ์ ฤกษ์ภาพยนตร์ไทย ต้องการให้กำลังใจเพื่อจะได้แข่งขันกับภาพยนตร์ต่างประเทศได้ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่ให้ความสนใจและใส่ใจกับภาพยนตร์ไทยมากขึ้น และเป็นที่น่าสังเกตในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจและติดตามไปชมภาพยนตร์ไทยมากกว่า 1 เรื่อง โดยจะสังเกตเห็นว่าภาพยนตร์เรื่องล่าสุดที่ติดตามไปชมที่โรงภาพยนตร์นั้นยังคงเป็นภาพยนตร์ในช่วงระยะเวลาไม่กี่เดือนมานี้เอง

ความตื่นตัวในการให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับภาพยนตร์ไทยค่อนข้างชัดเจนในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยระบุว่า แรงจูงใจหรือเหตุผลเหตุจูงใจให้ไปดูภาพยนตร์ไทยนั้นพิจารณาจากเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยเป็นประการแรก รองลงมาคือ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ของภาพยนตร์ไทย และเทคนิคการถ่ายทำที่พัฒนาขึ้นกว่าในอดีต แต่ทั้งนี้ก็เกิดขึ้นเฉพาะกับภาพยนตร์ไทยบางเรื่องเท่านั้น เป็นส่วนน้อยมากที่สุดที่ติดตามดูภาพยนตร์ไทยในลักษณะที่ติดตามผลงานเป็นประจำของผู้กำกับท่านใดท่านหนึ่งโดยเฉพาะ แต่กลุ่มผู้ชมส่วนใหญ่ยังคงใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจไปชมภาพยนตร์เป็นรายเรื่องมากกว่าการพิจารณาชื่อเสียงของผู้กำกับ จากประเด็นดังกล่าวน่าจะเป็นนิมิตหมายที่ดีที่เปิดโอกาสแก่ผู้สร้างภาพยนตร์รายใหม่หรือผู้กำกับการแสดงรุ่นใหม่ เพราะผู้ชมมิได้ยึดติดกับชื่อเสียงหรือผลงานในอดีต

สถานการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันยิ่งชัดเจนขึ้น เมื่อกลุ่มตัวอย่างเปรียบเทียบภาพยนตร์ไทยในประเด็นต่าง ๆ กับภาพยนตร์ต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประเมินว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเด่นกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการถ่ายทำ ด้านการลงทุนหรือทุนในการสร้าง ด้านฉากและองค์ประกอบฉาก ด้านความสมจริง ด้านความน่าติดตาม ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้เปรียบเทียบโดยพิจารณาจากความเป็นภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันว่าก้าวหน้าขึ้นในทุกด้านที่กล่าวถึง จนมั่นใจว่าในปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ต่างประเทศแล้วภาพยนตร์ไทยเด่นกว่า สำหรับภาพยนตร์ต่างประเทศที่เป็นคู่เปรียบเทียบที่กลุ่มตัวอย่างนึกถึงและนำมาเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ไทยปัจจุบันมากที่สุด เรียงตามลำดับ ได้แก่

1. ภาพยนตร์อเมริกัน
2. ภาพยนตร์ฮ่องกง
3. ภาพยนตร์เกาหลี

ในมุมมองของนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์เองก็พิจารณาว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเด่นกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศ เพราะมีจุดต่างของตัวเองจากอดีตกับปัจจุบัน ภาพรวมของภาพยนตร์ไทยมีพัฒนาการขึ้นมากจนเด่นในหลาย ๆ ด้านเมื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ต่างประเทศ

จากผลการวิจัยเป็นที่น่ายินดีว่าภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันได้ก้าวเข้ามาอยู่ในใจของผู้ชมแล้ว ส่วนใหญ่เปิดใจยอมรับต่อภาพยนตร์ไทย ต้องการมีส่วนร่วมในการเข้าชมภาพยนตร์ไทย ดังนั้นสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเป็นเชิงบวกมากกว่าเชิงลบ ด้วยความเปลี่ยนแปลงทางด้านบวก ทั้งที่เปรียบเทียบ

กับภาพยนตร์ไทยเองในอดีตและเมื่อเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ต่างประเทศในเวลาเดียวกัน จะเห็นถึงพัฒนาการของภาพยนตร์ไทยค่อนข้างชัดเจน

กลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ยอมรับในประเด็นนี้ว่า สภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันอยู่ในจังหวะที่กำลังเจริญเติบโตขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ แต่ทั้งนี้ก็เป็นโจทย์ข้อใหญ่สำหรับผู้จะเข้าสู่วงการภาพยนตร์ไทยในอนาคตต่อไปจะต้องพัฒนาให้เห็นภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงเชิงพัฒนาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ไทยทั้งหมด รวม 647 บทความและงานวิจัยรวมทั้งวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสามารถระบุปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องและมีบทบาทต่อสถานการณ์ของภาพยนตร์ไทยทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ปัจจัยทั้งหมดมี 7 ประการ ได้แก่

1. เนื้อหาสาระหรือบทภาพยนตร์
2. เทคนิคในการถ่ายทำ
3. ดารานักแสดง
4. บุคลากรที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย
5. นายทุน
6. ผู้ชม
7. การให้การสนับสนุนจากภาครัฐ

ปัจจัยเหล่านี้มีผลในทางบวก ซึ่งสามารถส่งผลให้พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยไปได้อย่างรวดเร็ว แต่ในอีกลักษณะหนึ่งก็สามารถเป็นปัจจัยทำให้พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยหยุดชะงักได้ เมื่อผู้วิจัยสำรวจข้อมูลภาคสนามและทำการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ไทยแล้ว ผู้วิจัยได้ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยทั้ง 7 ประการนี้มีอิทธิพลโดยตรงต่อสถานการณ์ของภาพยนตร์ไทย บางปัจจัยจะส่งผลทางอ้อมทำให้สถานการณ์ของภาพยนตร์ไทยหยุดนิ่ง บางปัจจัยส่งเสริมสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เนื้อหาสาระหรือบทภาพยนตร์

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของบทภาพยนตร์ พบว่ากระแสความคิดหลักที่เกิดขึ้นก็คือ ด้านเนื้อเรื่องหรือบทของภาพยนตร์ไทย ยังไม่มีคุณภาพยังต้องการการพัฒนาอย่างมาก ทั้งนี้มีสาเหตุสำคัญคือ

1.1 พระราชบัญญัติตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ที่กำหนดขอบเขตของเนื้อหาในการสร้างภาพยนตร์ ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์ไม่สามารถสร้างภาพยนตร์ให้มีความหลากหลายได้

เมื่อมีพระราชบัญญัติตรวจพิจารณาภาพยนตร์เข้ามาเป็นกรอบในการกำหนดเนื้อหาให้กับผู้สร้างภาพยนตร์ ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์ไม่สามารถทำอะไรได้มาก ภาพยนตร์ไทยที่ถูกสร้างออกมาจึงไม่มีความแตกต่างเท่าที่ควร ทำให้เกิดเป็นลักษณะซ้ำซากแนวเดิม ๆ ไม่แปลกใหม่ เราจะพบว่าปัญหาเรื่องการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ จำกัดขอบเขตเนื้อหาการสร้างอย่างมาก ในวงการภาพยนตร์ต่างประเทศก็มีเช่นกัน เช่น

ในวงการภาพยนตร์อังกฤษ Anthony Aldgate²⁸ ได้อ้างบทสรุปของ Lee Thompson ในหนังสือชื่อ Censorship and the Permissive Society ถึงเรื่องระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ว่า ระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ของอังกฤษต้องมีการเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุที่ว่า

1. ระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ไม่อำนวยให้วงการภาพยนตร์สามารถแข่งขันกับสื่ออื่นได้ เช่น วงการโทรทัศน์
2. ควรมีระบบการพิจารณาตรวจสอบภาพยนตร์ต่างประเทศมากกว่าระบบการพิจารณาตรวจสอบภาพยนตร์ในประเทศ
3. ระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์กับภาพยนตร์มีความไม่เข้ากันอย่างมากและเห็นได้ชัด คือระบบที่ใช้ตรวจพิจารณาภาพยนตร์นั้นกีดกันความเป็นอิสระของภาพยนตร์ในด้านเนื้อหาที่เสนอในภาพยนตร์

ลักษณะดังกล่าวข้างต้นก็ปรากฏในวงการภาพยนตร์ไทยเช่นเดียวกัน ถึงแม้ว่าได้พยายามที่จะแก้ไขในเรื่องพระราชบัญญัติการตรวจพิจารณาภาพยนตร์หลายครั้งมาแล้วในอดีต แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล สิ่งที่ชี้ให้เห็นได้ชัดคือ รัฐบาลไม่ได้มีนโยบายป้องกันและสนับสนุนภาพยนตร์ไทยต่างไปจากวิธีที่ต่างประเทศทำเช่นในอาร์เจนตินาและเม็กซิโกนั้น รัฐบาลจำกัดอิสระในการนำเข้าภาพยนตร์ต่างประเทศ โดยกำหนดจำนวนภาพยนตร์ต่างประเทศที่สามารถนำเข้าได้ในแต่ละปี ดังนั้น ภาพยนตร์ต่างประเทศที่ถูกนำเข้ามาจึงมีจำนวนจำกัด แต่ในประเทศไทยนอกจากจะไม่มีนโยบายปกป้องและสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยที่ชัดเจนแล้ว รัฐบาลไทยยังให้อิสระในการนำภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามาฉายในประเทศไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อวงการภาพยนตร์ไทยเป็นอันมาก

1.2 ผู้สร้างภาพยนตร์มองภาพยนตร์ไทยเป็นธุรกิจมากกว่าศิลปะเน้นการสร้างภาพยนตร์เพื่อกำไรที่ตัวเงินและความมั่งคั่งของธุรกิจ จึงสนองแต่ความต้องการของตลาดผู้ชมไม่ต้องการที่จะเสี่ยงต่อการขาดทุน จึงสร้างภาพยนตร์ออกมาแนวเดิม ๆ เมื่อภาพยนตร์ที่ถูกสร้างขึ้นมีลักษณะเหมือน ๆ กัน ไม่มีความแตกต่างกัน วงการภาพยนตร์ไทยจึงไม่มีการพัฒนา ไม่สร้างสรรค์ ทั้งนี้เพราะความต้องการของผู้ชมภาพยนตร์มีส่วนในการกำหนดแนวของภาพยนตร์ ด้วยเหตุที่ว่า ผู้ชมที่เป็นกลุ่มหลักมีความต้องการชมภาพยนตร์อย่างไร ผู้สร้างภาพยนตร์ก็จะสร้างภาพยนตร์สนองความต้องการตลาดหลัก เนื่องจากถ้าไม่สร้างตามความต้องการของผู้ชมภาพยนตร์กลุ่มหลักแล้ว จะเป็นการเสี่ยงต่อการขาดทุนและโดยส่วนใหญ่ผู้ชมภาพยนตร์ไทยที่เป็นกลุ่มหลักต้องการจะชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาแบบเดิม ๆ

1.3 การรับรู้แบบฉาบฉวยของผู้ชมภาพยนตร์ ผลการวิจัยพบว่า ที่ผ่านมาผู้ชมภาพยนตร์ส่วนใหญ่ไม่สนใจในเรื่องเนื้อหาของภาพยนตร์เท่าที่ควร แต่ไปสนใจในตัวละครนักแสดงมากกว่า แม้ผู้สร้างจะสร้างภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาอย่างไร ซ้ำกันมากน้อยเพียงไร ก็ยังมีผู้ชมภาพยนตร์ไปชมภาพยนตร์ เราจะพบว่าวงการภาพยนตร์ไทยมีการนำภาพยนตร์ในอดีตมาสร้างใหม่หลายครั้ง โดยเปลี่ยนแปลงที่ตัวละครนักแสดงเท่านั้น

ประเด็นเรื่องการรับรู้อย่างฉาบฉวยของผู้ชมภาพยนตร์กับสาเหตุที่ไปชมภาพยนตร์นั้น Richard M. Gollin ได้กล่าวถึงสาเหตุที่คนไปชมภาพยนตร์ไว้ 8 ประการ เมื่อเปรียบเทียบกับลักษณะการชมภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์ไทยแล้วพบว่า ผู้ชมภาพยนตร์ไทยไปชมภาพยนตร์ซึ่งมีสาเหตุมาจากความต้องการ

²⁸ Anthony Aldgate, "Censorship and the Permissive Society", Oxford, Clarendon Press, 1995. P.37.

ประสบการณ์ทดแทน เพื่อการสวมบทเป็นตัวละครในภาพยนตร์ เพื่อประสบการณ์ที่เปรียบเทียบเพื่อความ เป็นแบบแผนส่วนตัว เพื่อความเป็นแบบแผนของสาธารณะ แต่ผู้ชมภาพยนตร์ไทยไม่น่าจะไปชมภาพยนตร์ ด้วยเหตุผลเพื่อความลึกซึ้ง เพื่อศิลปะ เพื่อการวิเคราะห์และตีความหมาย เนื่องจากการรับรู้ของผู้ชมภาพยนตร์ไทยนั้น มีลักษณะแบบฉาบฉวย จะไม่คิดมาก ผู้ชมภาพยนตร์ไม่ได้สนใจในเนื้อหาของภาพยนตร์ เพราะชมภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงเป็นหลัก ดังนั้น เหตุผลในการชมภาพยนตร์ตามทัศนะ Richard M.Gollin บางประเด็นจึงไม่ตรงกับเหตุผลในการชมภาพยนตร์ของผู้ชมภาพยนตร์ไทย

ขณะที่ Bruce A. Austin ได้ศึกษาถึงแรงกระตุ้นให้ไปชมภาพยนตร์ ซึ่งเกิดจากความเครียดและความต้องการลดความเครียด ซึ่งน่าจะตรงกับผู้ชมภาพยนตร์ไทย ซึ่งมีลักษณะการชมภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงเป็นหลัก และน่าจะมีสาเหตุมาจากความเครียดที่ต้องเผชิญ จึงต้องการความบันเทิงเพื่อลดความเครียดที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมล นันทานนท์ ในการศึกษาถึงความพอใจของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อการชมภาพยนตร์ ในปี พ.ศ. 2510 และพบว่าเหตุผลในการชมภาพยนตร์ของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยก็เพื่อคลายความเครียด

1.4 วงการภาพยนตร์ไทยไม่สามารถสร้างภาพยนตร์แนวอื่นได้ เนื่องจากมีผู้พยายามสร้างภาพยนตร์ไปเสียในหลาย ๆ ครั้ง แต่กลับไม่ประสบความสำเร็จ ผลก็คือผู้สร้างภาพยนตร์ที่แหวกแนวมักจะขาดทุน ผู้สร้างภาพยนตร์เหล่านั้นจึงต้องกลับมาสร้างภาพยนตร์ตามแนวเดิมที่เป็นที่ต้องการของตลาด และมีความมั่นใจในการสร้างโดยปราศจากการขัดแย้งกับระบบการเซ็นเซอร์ด้วย ซึ่งในส่วนนี้กลุ่มที่มงานผู้สร้างที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์จะลืกลักษณะส่วนใหญ่ระบุว่าถ้าต้องการราบรื่นทำงานง่าย ๆ ไม่เสี่ยงก็ทำแนวเดิม แน่หนอนที่สุด นายทุนก็สบายใจด้วย

ผลการวิจัยข้างต้นตรงกับการศึกษาของกิตติกานต์ ภูมิสวัสดิ์ เรื่องความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยปิดในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาพยนตร์ไทยในปี พ.ศ.2528 ซึ่งมีผลการวิจัยพบว่า เนื้อเรื่องในภาพยนตร์ไทยยังอยู่ในเกณฑ์ไม่ดี ขณะที่ปัจจุบันระยะเวลาผ่านไป 18 ปีแล้ว ผลการวิจัยในปัจจุบันก็ยังคงมีลักษณะใกล้เคียงกัน คือ เนื้อเรื่องในภาพยนตร์ไทยปัจจุบัน ยังคงมีลักษณะซ้ำ ๆ กันเป็นแนวเดิม ซึ่งยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดีตรงกับที่กิตติกานต์ได้ศึกษาไว้

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มให้ความสำคัญในการแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้มากที่สุด และได้เสนอแนะต่อเนื่องไปถึงเรื่องบุคลากรผู้เขียนบทภาพยนตร์ ซึ่งจะกล่าวในลำดับต่อไป

ในขณะที่ผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างผู้ชมภาพยนตร์ทั่วไป จากการวิจัยครั้งนี้ระบุว่าเนื้อหาของภาพยนตร์ไทยนั้นไม่มีปัญหา ผู้ชมรับได้และไม่รู้สึกว่าจะต้องปรับปรุงอย่างเร่งรีบ ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากลุ่มผู้ชมภาพยนตร์มีความพอใจกับลักษณะของเนื้อหาของภาพยนตร์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจากสาเหตุที่น่าจะก่อให้เกิดกระแสของความไม่พัฒนาเนื้อหาของภาพยนตร์ไทย เนื่องจากกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์อายุ 15-25 ปี เป็นกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์กลุ่มหลักที่ชมภาพยนตร์ เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้สร้างภาพยนตร์ไม่ต้องการที่จะเสี่ยงต่อการขาดทุน จึงสร้างภาพยนตร์ที่ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์กลุ่มหลัก ทั้งนี้เพราะการรับรู้แบบฉาบฉวยของผู้ชมภาพยนตร์ ผู้ชมภาพยนตร์ไม่สนใจในเรื่องเนื้อหาของภาพยนตร์เท่าที่ควร แต่ไปสนใจในส่วนของดารานักแสดงหรือเทคนิคการถ่ายทำมากกว่า แม้ผู้สร้างจะสร้างภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาอย่างไร ซ้ำกันมากน้อยเพียงไร ก็ยังมีผู้ชมภาพยนตร์ไปชมภาพยนตร์ การพัฒนาของวงการภาพยนตร์ไทยจึงเป็นไปได้ยาก สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้ชมภาพยนตร์ช่วงอายุอื่นพิจารณาว่า ภาพยนตร์ไทยซ้ำซาก น่าเบื่อ แต่ในปัจจุบันภาพยนตร์

ไทยดี มีคุณภาพขึ้น ทั้งนี้เพราะ บุคลากรรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาในวงการภาพยนตร์ไทยให้ความสำคัญกับศิลปะภาพยนตร์มากกว่าธุรกิจ ซึ่งจากประเด็นนี้ อาจกล่าวได้ว่า แนวโน้มของภาพยนตร์ไทยน่าจะมีการพัฒนามากขึ้น คุณภาพของภาพยนตร์ไทยก็น่าจะมีมากขึ้นด้วย และที่น่าสนใจอีกประการคือ ผู้ชมให้ความสนใจกับภาพยนตร์ไทยมากขึ้น พร้อมจะเปิดรับภาพยนตร์ไทยมากขึ้นนับเป็นโอกาสเหมาะกับการพัฒนาต่อไป

อย่างไรก็ตามในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาหรือบทภาพยนตร์ไทยนี้ กลุ่มตัวอย่างก็มิได้ประเมินเป็น ภาพลบทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างโดยเฉพาะกลุ่มผู้ชมทั่วไปและกลุ่มนักวิชาการ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ส่วนใหญ่พิจารณาว่าบทภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนาจากในอดีต และความได้เปรียบภาพยนตร์ต่างประเทศในด้านการสื่อความหมายกับผู้ชมภาพยนตร์ไทย เพราะมีความใกล้ชิดทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนไทยมากกว่าปัจจัยเรื่องความคิดที่ว่าสังคมเดียวกันมีระบบความคิดเดียวกัน ทำให้ภาพยนตร์ไทยได้เปรียบภาพยนตร์ต่างประเทศกับความพยายามพัฒนาเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อความอยู่รอดของภาพยนตร์ไทยนั้น ผู้วิจัยพบว่ากระแสความคิดหลักที่เกิดขึ้นคือความคิดเรื่องการมีสังคมเดียวกันมีระบบความคิดเดียวกันระหว่างผู้กำกับภาพยนตร์และผู้ชมภาพยนตร์นี้ส่งผลโดยอ้อมให้ภาพยนตร์ไทยอยู่รอดต่อไปได้ เพราะผู้สร้างภาพยนตร์ ผู้กำกับภาพยนตร์มีกำลังใจสร้างภาพยนตร์ออกมา แต่ระบบความคิดนี้ไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้คุณภาพของภาพยนตร์ไทยดีขึ้น เพราะคุณภาพจะขึ้นอยู่กับความสร้างสรรค์ของผู้กำกับภาพยนตร์ ถึงแม้ว่าการที่มีระบบความคิดเดียวกันอยู่ในระบบสังคมเดียวกัน จะมีผลทำให้ภาพยนตร์ไทยได้เปรียบภาพยนตร์ต่างประเทศเพราะจะสื่อสารกันได้ง่ายใจมากกว่า และเนื่องจากผู้ชมภาพยนตร์นิยมชมเรื่องที่ใกล้กับตัวเอง แต่การที่ปัจจัยตัวนี้เอื้อให้วงการภาพยนตร์ไทยสามารถอยู่รอดต่อไปได้ต้องคำนึงถึงเสมอว่าปัจจัยนี้ไม่ได้เอื้อมากถึงระดับที่จะทำให้ภาพยนตร์ไทยมีคุณภาพ เพราะจะต้องขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ชมและสำนักของผู้สร้างภาพยนตร์ที่สอดคล้องกันด้วย

2. เทคนิคในการถ่ายทำ

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องเทคนิคในการถ่ายทำ และกลวิธีในการนำเสนอของภาพยนตร์ไทยนี้ผู้วิจัยพบว่ากระแสความคิดหลักที่เกิดขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ทักษะคือ

ทักษะที่ 1 เทคนิคการถ่ายทำที่ใช้ในวงการภาพยนตร์ไทย เช่น การถ่ายทำ มุมกล้อง แสง เป็นต้น มีการพัฒนาไปมาจากอดีต

ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มส่วนใหญ่ให้ความสนใจในประเด็นเรื่องของเทคนิคที่ใช้ในวงการภาพยนตร์มาก และโดยมากมีความเห็นว่าวงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาเทคนิคไปมาก ยกเว้นกลุ่มตัวอย่างผู้ชมภาพยนตร์ทั่วไปส่วนใหญ่ที่คิดว่าเทคนิคที่ใช้ไม่มีการพัฒนาไปเท่าที่ควร ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการนำภาพยนตร์ไทยไปเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ต่างประเทศ ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะที่ไม่ยุติธรรม เนื่องจาก ภาพยนตร์ต่างประเทศลงทุนสูงทำให้สามารถทำได้หลาย ๆ เทคนิคภาพยนตร์ แต่ภาพยนตร์ไทยลงทุนต่ำมีข้อกำหนดมากมายในการสร้าง และอีกสิ่งหนึ่งคือ ผู้ชมภาพยนตร์อาจจะไม่เข้าใจในเรื่องของเทคนิคที่ใช้ในภาพยนตร์มากนัก เพราะกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์น่าจะคิดถึงเรื่องของเทคนิคพิเศษ (Special Effect) ในภาพยนตร์ต่างประเทศซึ่งทำได้ดี แล้วนำมาเปรียบเทียบกับภาพยนตร์ไทยซึ่งทำได้ไม่ดี และไม่ค่อยมีการทำกันมากเท่าที่ควร ซึ่งในความเป็นจริงเรื่องของเทคนิคพิเศษ วงการภาพยนตร์ไทยยังไม่พร้อมมากนัก เพราะการที่จะใช้เทคนิคพิเศษนั้นจะต้องใช้เงินลงทุนที่ค่อนข้างสูง ภาพยนตร์ต่างประเทศสามารถทำได้ โดยเฉพาะภาพยนตร์อเมริกา เนื่องจากมีตลาดของกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ที่กว้างกว่า แต่กลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ไทยยังจำกัดมากคือส่วนใหญ่อยู่เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น เมื่อกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ที่จำกัดการลงทุนมากไปในเรื่องเทคนิคพิเศษ ย่อมไม่ใช่เรื่องที่ดีสำหรับธุรกิจภาพยนตร์ เพราะความเสี่ยงต่อการขาดทุนจะมีสูงมาก ตามทักษะข้างต้นจะเห็นว่าวงการภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนาเทคนิคการถ่ายทำไปมาก โดยเฉพาะช่วงหลังมีบุคลากรใหม่ๆ เข้า

มานาน เทคโนโลยีเริ่มพัฒนาไปมาก พัฒนาได้รวดเร็ว วงการภาพยนตร์ไทยจึงไม่ได้ขาดในจุดนี้ สรุปได้ว่าเทคนิคการถ่ายทำมีความเป็นสากลมากขึ้น เพราะคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ทางด้านภาพยนตร์เข้ามาในวงการ จะเห็นได้ว่าภาพยนตร์ไทยในช่วงหลัง มีการนำเสนอที่แปลกใหม่มากขึ้น น่าจะเป็นจุดเริ่มของการพัฒนาต่อไปของภาพยนตร์ไทย

ทัศนะที่ 2 เทคนิคการถ่ายทำของภาพยนตร์ไทยไม่สามารถเทียบเท่ากับต่างประเทศ

ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงความคิดเห็นต่อการถ่ายทำของภาพยนตร์ไทยว่ายังไม่สามารถยืนอยู่ในระดับเดียวกับต่างประเทศได้นั้นเป็นเพราะการขาดแคลนด้านเครื่องมือที่ทันสมัย ขาดเงินทุนในการซื้อและขาดบุคลากรที่ชำนาญด้านเครื่องมืออุปกรณ์การถ่ายทำ ขาดความคิดในเรื่องการเล่าเรื่องให้น่าติดตาม ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ จีรบุณย์ ทศนบรรจง ในการศึกษาเชิงวิเคราะห์รูปแบบเนื้อหา ตลอดจนเทคนิคที่ใช้ในการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น โดยในส่วนของดำเนินเรื่อง การนำเสนอ พบว่าจะมีการทำตามลำดับเหตุการณ์ไปเรื่อยเท่านั้น ซึ่งตรงกับผลการวิจัยครั้งนี้ที่ว่า การนำเสนอ การเล่าเรื่อง ยังไม่มีการพัฒนาให้ก้าวหน้า ยังคงยึดถือเป็นลำดับ ไม่มีการพลิกแพลง ดัดแปลงใหม่ ๆ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างในส่วนของผู้กำกับการแสดงเองและนักวิจารณ์ภาพยนตร์มีความคิดเห็นเหมือนกันว่า การนำเสนอ การเล่าเรื่องในภาพยนตร์ไทยไม่มีการพัฒนา ยึดถือ แต่กลุ่มตัวอย่างผู้ชมทั่วไป ไม่เห็นว่าการนำเสนอ การเล่าเรื่องในภาพยนตร์ไทยนั้นยึดถือหรือไม่มีการพัฒนา แต่กลับเห็นว่าทำได้ดี ทำให้ภาพยนตร์ไทยที่ออกมาสนุกสนาน ซึ่งประเด็นนี้ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ไทยนั้นมีความต้องการหลักในการชมภาพยนตร์คือ ดารานักแสดงและความสนุกสนานที่จะเกิดขึ้นเท่านั้น กลุ่มผู้ชมกลุ่มนี้ไม่ได้สนใจปัจจัยด้านอื่นๆ น่าจะตรงกับความคิดเห็นที่ว่า การรับรู้แบบฉาบฉวยของผู้ชมภาพยนตร์ ผู้ชมภาพยนตร์ไม่สนใจในเรื่องเนื้อหาของภาพยนตร์เท่าที่ควร แต่ไปสนใจในตัวนักแสดงมากเกินไป แม้ผู้สร้างจะสร้างภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาอย่างไร ซ้ำกันมากน้อยเพียงไร ก็ยังมีผู้ชมภาพยนตร์ไปชมภาพยนตร์ ซึ่งความคิดเห็นนี้น่าจะเป็นความจริงและเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาวงการภาพยนตร์ไทย คือทำให้ภาพยนตร์ไทยพัฒนาไปได้ช้า เพราะกลุ่มผู้ชมกลุ่มนี้มีอิทธิพลสูงในการกำหนดแนวโน้มของภาพยนตร์ไทย เนื่องจากเป็นกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ไทยกลุ่มหลัก และคงไม่มีผู้สร้างภาพยนตร์รายใดที่ต้องการ จะขาดทุนในการสร้างภาพยนตร์ จึงไม่มีผู้สร้างภาพยนตร์ที่สร้างภาพยนตร์นอกเหนือจากความต้องการของผู้ชมภาพยนตร์กลุ่มนี้

3. ดารานักแสดง

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มผู้ชมทั่วไป ผลการวิจัยเกี่ยวกับประเด็นดารานักแสดงสรุปได้ดังนี้

- 3.1 การเลือกดารานักแสดงของภาพยนตร์ไทยยังไม่เหมาะสมกับบทบาทเท่าที่ควร
- 3.2 ดารานักแสดงในปัจจุบันไม่ได้ใช้ฝีมือในการแสดงอย่างจริงจัง จึงเหมือนในอดีต
- 3.3 ดารานักแสดงในภาพยนตร์ไทยพัฒนาขึ้นมาก แต่ขาดความต่อเนื่อง
- 3.4 ดารานักแสดงในภาพยนตร์ไทยไม่เข้าใจหรือดึงดูดความสนใจได้เท่ากับดารานักแสดงในโทรทัศน์
- 3.5 ดารานักแสดงภาพยนตร์ไทยรายได้น้อยต้องประกอบอาชีพเสริมอย่างอื่น โอกาสหรือเวลาในการพัฒนาฝีมือการแสดงจึงถูกจำกัด
- 3.6 ภาพยนตร์ไทยนิยมการสร้างดารานักแสดงหน้าใหม่ และเน้นที่ชื่อเสียงหรือหน้าตามากกว่าฝีมือการแสดง

จากผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นว่าประเด็นเกี่ยวกับดารานักแสดงนั้น กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นค่อนข้างชัดเจนต่อประเด็นดารานักแสดง โดยมีความคิดเห็นว่านักแสดงทำให้พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยก้าวหน้าขึ้น คือในส่วนของนักแสดงที่มีความตั้งใจจริงในการทำงาน มีการเรียนพื้นฐานการแสดง ฝึกฝนตนเอง ซึ่งถ้านักแสดงมีการปฏิบัติในลักษณะดังกล่าว วงการภาพยนตร์ไทยจะมีการพัฒนาเพราะนอกจากนักแสดงจะเป็นตัวดึงดูดผู้ชมให้มาชมภาพยนตร์แล้ว ถ้านักแสดงแสดงได้ดี โอกาสที่ผู้ชมภาพยนตร์จะมาชมภาพยนตร์มากขึ้น ก็มีความเป็นไปได้สูง

ขณะที่ดารานักแสดงก็มีส่วนทำให้พัฒนาการของภาพยนตร์ไทยหยุดชะงักได้ ซึ่งมีสาเหตุ มาจากนายทุนผู้สร้างภาพยนตร์ มักจะมีการจ้างดารานักแสดงที่มีชื่อเสียง เป็นที่นิยมของผู้ชม โดยเฉพาะดาราวัยรุ่น มาเป็นสิ่งที่ดึงดูดผู้ชมให้มาชมภาพยนตร์ ทั้งที่ไม่มีความสามารถในการแสดงหวังเพียงเพื่อผลกำไร เพราะนายทุนมองภาพยนตร์ไทยเป็นธุรกิจมากกว่าจะมองในแง่ของศิลปะ

สรุปประเด็นเกี่ยวกับนักแสดงของวงการภาพยนตร์ไทยได้ว่ายังไม่พัฒนา มีสาเหตุมาจากนักแสดงยังไม่มีความเป็นมืออาชีพในการแสดงเพียงพอ ลักษณะการทำงานของนักแสดงในปัจจุบันไม่จริงจังกับงาน ผู้ที่แสดงได้ดี มีความสามารถ มีจำนวนน้อย ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่ง ทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาไปได้ช้า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักแสดงไม่รักในความเป็นนักแสดงเพราะ นักแสดงเหล่านี้เข้ามาวงการภาพยนตร์ไทยได้ง่ายเพียงใช้หน้าตาที่ดึงดูดผู้ชม ความสามารถในการแสดงไม่มี สิ่งนี้ทำให้ผลงานภาพยนตร์ออกมาไม่ดี จะพบว่ามีการจ้างนักแสดงหลายคนที่เป็นอาชีพนักแสดง แต่เวทีการประกวดหรือเวทีการเป็นศิลปิน นักร้องพาเขาเหล่านั้นมาเป็นดารานักแสดงในภาพยนตร์ไทย

ผลการวิจัยสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มที่มงานผู้สร้างนักวิชาการด้านภาพยนตร์และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ ให้ความสนใจในส่วนของนักแสดงมาก มีการแสดงความคิดเห็นต่างๆ มากมาย ข้อสรุปคือเห็นว่านักแสดงหน้าใหม่เข้ามาในวงการมากเกินไป และเป็นนักแสดงที่เข้ามาในวงการด้วยหน้าตา ไม่ใช่ด้วยความสามารถ ซึ่งนักแสดงเหล่านี้มักจะขาดพื้นฐานทางการแสดง การฝึกฝนของนักแสดงเหล่านี้คือการจดจำจากผู้อื่น เมื่อไม่มีความรู้ความสามารถจริง การแสดงที่ออกมาจึงไม่มีคุณภาพ บางคนแสดงเพียงเรื่องหนึ่งเรื่องเดียว แล้วก็เลิกแสดงไปขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาความสามารถ

ขณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้ชมภาพยนตร์ก็มีการให้ความคิดเห็นบ้างแต่ไม่มากนัก ความคิดหลักที่สามารถสรุปได้จากกลุ่มตัวอย่างผู้ชมภาพยนตร์คือ นักแสดงมีส่วนทำให้วงการภาพยนตร์พัฒนาหรือไม่พัฒนาก็ได้ ถ้านักแสดงแสดงได้ดี สมทบบาท ก็จะทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนามากมาย แต่ถ้าแสดงไม่ดี คุณภาพของภาพยนตร์ออกมาไม่ดี ไม่สมจริง ไม่เป็นธรรมชาติ วงการภาพยนตร์ก็จะไม่พัฒนา ขาดความนิยมไปในที่สุด

จากผลการวิจัยการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ไทย พิจารณาว่าประเด็นด้านดารานักแสดงสามารถพัฒนาได้หากทราบสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาข้อบกพร่อง โดยเสนอแนะไว้ที่น่าสนใจ สรุปได้ดังนี้

- ความไม่มั่นคงในอาชีพ ทำให้ดารานักแสดงไม่สามารถยึดอาชีพการแสดงภาพยนตร์เป็นอาชีพหลักได้ทำให้ต้องเล่นละครด้วยและเมื่อนักแสดงเล่นละครในโทรทัศน์ก็เป็นผลให้แรงดึงดูดของดารานักแสดงที่มีต่อผู้ชมเมื่อเล่นภาพยนตร์น้อยลงไป

- ประเทศไทยยังไม่มีโรงเรียนสอนการแสดงที่จริงจังเนื่องจากการที่คนไทยยังไม่มีเชื่อมั่นว่าการแสดงเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่ต้องการศึกษาอย่างเอาจริงเอาจัง และยังคงเชื่อว่าการแสดงก็คือการเล่นไม่ใช่ว่าสิ่งที่จะต้องยึดถือเป็นจริงเป็นจัง
- ระบบของวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการพัฒนาฝีมืออย่างต่อเนื่องของนักแสดงนักแสดงจะสามารถเล่นได้ในช่วงอายุหนึ่งๆเท่านั้น เมื่ออายุมากขึ้นก็ไม่สามารถรับบทเด่นได้ ทำให้ไม่ได้พัฒนาฝีมือของตน
- การเลือกใช้แต่นักแสดงหน้าใหม่ของผู้สร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อขายความใหม่ของนักแสดงคนนั้นและประหยัดงบประมาณเพราะดารานักแสดงหน้าใหม่ค่าตัวไม่สูงเท่าดารายอดนิยมแต่การทำเช่นนี้ย่อมก่อผลเสียในระยะยาว คือนักแสดงเหล่านี้ไม่มีประสบการณ์และขาดการพัฒนาฝีมืออย่างต่อเนื่องทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ ขาดความทุ่มเทเอาใจใส่อย่างจริงจัง

โดยกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ได้เสนอหนทางแก้ไขว่าควรจัดตั้งโรงเรียนที่สอนการแสดงโดยเฉพาะขึ้น, มีการจัดระดับอายุของนักแสดงให้กว้างขึ้นช่วงชีวิตในการเป็นดารานักแสดงที่ได้รับบทเด่นควรขยายกว่าเดิม ซึ่งอาจจะช่วยทำให้นักแสดงมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้นในระดับหนึ่ง

กล่าวโดยสรุปจากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่าผู้ชมมีความเชื่อมั่นในดารานักแสดงของไทยในระดับหนึ่งอยู่แล้ว ซึ่งถือได้ว่าเป็นข้อได้เปรียบข้อหนึ่งของภาพยนตร์ไทย ในขณะที่เดียวกันกลุ่มผู้สร้างเองก็ไม่ได้มองว่าปัจจัยของดารานักแสดงเป็นจุดด้อยที่สุดในเวลานี้เพราะสามารถรองรับความต้องการของผู้สร้างได้ในระดับหนึ่ง แม้ว่าจะไม่ทั้งหมดก็ตามซึ่งความคิดเห็นของกลุ่มที่มงานผู้สร้างนั้นมีความสอดคล้องกันพอสมควร จึงพอที่จะคาดเดาได้ว่าปัจจัยของดารานักแสดงจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในระดับปานกลางต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทย

ในส่วนของกลุ่มนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์มองเห็นจุดบกพร่องของดารานักแสดงรุนแรงมากกว่าโดยนักวิจารณ์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์เห็นว่าคุณภาพของดารานักแสดงต้องการการพัฒนาจากขั้นพื้นฐาน ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร การนำเอาเทคนิคพิเศษมาช่วยค่อนข้างมากทำให้ดารานักแสดงไม่ได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นนี้ค่อนข้างยากที่จะแก้ไข ซึ่งอาจจะต้องลงลึกไปถึงพื้นฐานของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยโดยรวมทั้งหมด

โดยสรุปแล้วผู้วิจัยเห็นว่าในประเด็นของดารานักแสดงจะยังคงไม่มีการพัฒนาในระยะเวลาอันใกล้นี้ แต่ก็จะมีได้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของวงการภาพยนตร์ไทยแต่อย่างใด เนื่องมาจากความไว้วางใจความเชื่อมั่นของผู้ชมที่มีต่อดาราไทยที่ผูกพันกันมาช้านานนั่นเอง

4. ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องบุคลากรทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยที่มีผลต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยนั้น ผู้วิจัยพบว่ากระแสความคิดหลักที่เกิดขึ้นคือ ปัจจัยเรื่องบุคลากรมีอิทธิพลโดยตรงต่อสภาพการณ์ของวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันโดยสรุปสภาพการณ์ของบุคลากรทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยได้ดังนี้

1. บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างดีในเรื่องภาพยนตร์ในส่วนต่างๆ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของวงการภาพยนตร์ไทย
2. บุคลากรที่จบจากสถาบันที่สอนทางด้านภาพยนตร์ในปัจจุบัน ไม่สามารถสนองความต้องการของวงการภาพยนตร์ไทยได้และไม่มีคามอดทน
3. ค่าตอบแทนสำหรับบุคลากรในวงการภาพยนตร์ไทยยังต่ำ ผู้ที่มีความสามารถและเป็นที่ต้องการของวงการภาพยนตร์ไทยจึงย้ายไปทำงานในธุรกิจอื่นๆ เป็นผลให้วงการภาพยนตร์ไทยไม่พัฒนาเท่าที่ควร ขณะเดียวกันบุคลากรของวงการภาพยนตร์ไทยที่มีความรักในภาพยนตร์ไทยไม่หนีไปประกอบอาชีพอื่น ก็ต้องดิ้นรนมีอาชีพเสริมซึ่งจะเป็นเงื่อนไขของการดึงเวลาความทุ่มเทไปจากอาชีพในวงการภาพยนตร์
4. ส่วนหนึ่งของทีมงานผู้สร้างในปัจจุบันเข้าสู่วงการภาพยนตร์ไทยด้วยความจริงใจแต่เป็นไปในลักษณะตามกระแสนิยม บางคนเข้าสู่การสร้างภาพยนตร์เพื่อหวังรวย หวังชื่อเสียง แต่ไม่มีความรักความจริงใจต่อวงการภาพยนตร์ไทย
5. ผู้สร้างภาพยนตร์ในปัจจุบันส่วนใหญ่มาจากวงการผลิตภาพยนตร์โฆษณา กลุ่มตัวอย่างระบุว่า ในปัจจุบันมีผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจำนวนมากที่มาจากธุรกิจผลิตงานโฆษณา จากข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมมาสามารถกล่าวได้ว่าบุคลากรเหล่านี้มีผลกระทบต่อวงการภาพยนตร์ไทยโดยรวมอย่างมาก โดยก่อให้เกิดให้ผลดีคือ
 1. เกิดมุมมองที่แปลกใหม่ในการเล่าเรื่องมากขึ้น มีการเล่าเรื่องด้วยภาพมากขึ้นกว่าในอดีต ทำให้คนดูได้ใช้ความคิดของตนเองใช้จินตนาการดูภาพยนตร์มากขึ้นและมีการใช้ประโยชน์ทางเทคนิคของภาพยนตร์เพิ่มมากขึ้น เช่น ในผลงานของผู้กำกับที่มาจากแวดวงโฆษณา อย่างคุณเป็นเอก รัตนเรือง และคุณนนทรีย์ นิมิตบุตร(ประวิทย์ แต่งอักษร , สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
 2. เป็นการเปิดทางเลือกใหม่ๆให้คนไทยมีโอกาสเลือกบริโภคภาพยนตร์หลายๆประเภทมากขึ้น เช่น ภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็ก เรื่องสยิว เรื่องกุมภาพันธ์ เป็นต้น (เจษฎาภรณ์ ผลดี, สัมภาษณ์ 13 มีนาคม 2546)
 3. มีการฝึกทักษะของทีมงานในการใช้อุปกรณ์ในการถ่ายทำภาพยนตร์มากขึ้นเพื่อสร้างสรรค์ความปรานีดีให้กับงาน
 4. บุคลากรที่มาจากวงการโฆษณาโดยส่วนมากจะได้รับอิทธิพลจากต่างประเทศมาก มีผลโดยตรงกับภาพยนตร์ที่ผลิตออกมาโดยรวมจะมีความเป็นสากลมากขึ้น (ปวีตรมหาสารินทร์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจำนวนมากที่มาจากวงการโฆษณา ด้านหนึ่งก่อให้เกิดผลดี แต่ขณะเดียวกันภาพยนตร์กับโฆษณามีรายละเอียดหลายอย่างที่แตกต่างกันหากไม่ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมตามความแตกต่างนั้น ผลเสียจึงเกิดขึ้นหลายประการได้แก่

1. ผู้สร้างที่มาจากวงการโฆษณาจะเคยชินกับการใช้งบประมาณที่สูงในการสร้าง ทำให้ไม่สามารถปรับตัวได้เมื่อต้องลงมือทำงานที่ใช้งบประมาณน้อยอย่างในวงการภาพยนตร์เมื่อเทียบขนาดหรือปริมาณงานกันแล้ว ทำให้ผลงานที่ออกมาไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร (ตอกดิน กัญญาบาลย์, 19 มกราคม 2546)
2. เกิดความไม่จริงใจต่องานที่ทำเพราะคิดคำนึงถึงแต่ว่าภาพยนตร์จะประสบผลสำเร็จด้านรายได้หรือไม่ และเกิดแง่คิดในแง่ของการค้าเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้นเกิดความคิดที่ว่าขายหรือไม่ขายขึ้น (เจษฎาภรณ์ ผลดี, สัมภาษณ์ 13 มีนาคม 2546)

3. บุคลากรที่มาจากวงการโฆษณา มักจะคุ้นเคยกับความคิดในการทำงานที่เน้นภาพมาก่อนตัวบท ทำให้ตัวภาพยนตร์ที่ออกมาไม่มีคุณภาพ และในบางครั้งไม่มีประเด็นที่ดีพอที่สมควรจะนำเสนอออกมาเป็นภาพยนตร์เช่นภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็ก 2 (ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
4. บุคลากรที่มาจากวงการโฆษณาขาดความสามารถในการมองภาพรวมในระยะยาวจะคิดแต่งานเฉพาะหน้าเฉพาะเรื่องๆหนึ่งให้จบไปสำเร็จไปเป็นเรื่องเฉพาะหน้า แต่ก็มีบุคลากรบางท่านที่มีความสามารถ และก้าวข้ามข้อจำกัดข้อนี้ไปได้ ยกตัวอย่างเช่นคุณเป็นเอก รัตนเรือง (ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

จากสภาพของบุคลากรด้านภาพยนตร์ที่ปรากฏอยู่อาจจะสรุปรวมได้ว่าบุคลากรที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ยังเป็นที่ต้องการของวงการภาพยนตร์ไทย จำนวนบุคลากรที่มีความสามารถอย่างแท้จริงที่มีอยู่ในปัจจุบันยังมีจำนวนจำกัดไม่สอดคล้องกับความต้องการของวงการภาพยนตร์ตรงตามผลการศึกษาของ สิริรัตน์ ชัยพฤกษ์²⁹ ที่ว่า การสร้างภาพยนตร์เรื่องหนึ่งๆ จะสำเร็จขึ้นมาได้จำต้องใช้บุคลากรทำหน้าที่ต่างๆ มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน ภาพยนตร์เป็นธุรกิจประเภทหนึ่งที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง ซ้ำยังมีอัตราเสี่ยงต่อการขาดทุนสูงถ้าภาพยนตร์ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด บุคลากรที่เข้ามาทำหน้าที่ผลิตภาพยนตร์ในชั้นตอนต่างๆ จึงมีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ เหตุผลสำคัญก็คือ เพื่อให้ภาพยนตร์ที่ผลิตออกมาดีที่สุดในคุณภาพ ตรงกับความต้องการและสามารถสนองผู้ชมภาพยนตร์ได้ ดังนั้นความสามารถและจำนวนของบุคลากรที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์จึงมีส่วนสำคัญต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทย และสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันปัจจัยด้านบุคลากรยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาของภาพยนตร์ไทยถึงแม้จะพัฒนาจากอดีตแล้วก็ตามก็ยังคงต้องได้รับการพัฒนาต่อไป

จากผลการวิจัยยังพบอีกว่า บุคลากรของทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยหรือกลุ่มคนที่เข้ามาในวงการภาพยนตร์ไทยไม่ว่าจะในตำแหน่งงานใดก็ตาม ส่วนใหญ่จะเป็นในลักษณะที่มีอุดมการณ์ของแต่ละคน มีแนวคิดของตนเองมาก่อน ไม่ได้ศึกษาหรือผสมผสานแนวคิดเจตนาารมณ์ต่อจากผู้ที่อยู่ในวงการภาพยนตร์มาก่อน เช่นในส่วนของผู้กำกับภาพยนตร์ วงการภาพยนตร์ไทยนั้นผู้กำกับกับภาพยนตร์ที่มีความสามารถมากมายหลายท่านที่ทำให้วงการภาพยนตร์ไทยเกิดรูปลักษณะใหม่ในการนำเสนอ แต่สิ่งหนึ่งที่พบเห็นได้ก็คือ บุคคลรุ่นใหม่ๆ นี้ไม่มีส่วนเชื่อมโยงกันทางความรู้หรือประสบการณ์ด้านภาพยนตร์ ในแง่ของการเรียนรู้แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นการพัฒนาจึงเป็นไปแบบที่ละเล็กละน้อยเป็นช่วงๆ และจะมีการขาดช่วงเป็นระยะ ปัญหานี้เป็นปัญหาหลักที่ผู้วิจัยคิดว่าต้องมีการแก้ไขวงการภาพยนตร์ไทยยังขาดผู้สานฝันอย่างต่อเนื่องยังเป็นในลักษณะต่างคนต่างคิดต่างคนต่างฝัน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ชมทั่วไปให้ความเห็นในประเด็นของบุคลากรที่มงานผู้สร้างน้อยมากและให้เหตุผลว่า โดยปกติไม่ค่อยได้ให้ความสนใจในบุคลากรที่สร้างภาพยนตร์เท่าใดนัก แต่จะสนใจผลงานหรือบทบาทของนักแสดง แม้แต่ผู้กำกับภาพยนตร์ซึ่งก็ไม่ได้ได้รับความสนใจเป็นพิเศษจากกลุ่มผู้ชม จะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้ชมสนใจติดตามดูภาพยนตร์ที่สอดคล้องความสนใจมากกว่าการดูเพราะนิยมหรือเชื่อถือฝีมือของผู้กำกับท่านใดเป็นพิเศษ แต่กลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ก็ยังสรุปเพิ่มเติมว่า บุคลากรที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ย่อมมีส่วนร่วมใน

²⁹ สิริรัตน์ ชัยพฤกษ์, “เบื้องหลังหนังไทย.” (สารนิพนธ์วารสารศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาพยนตร์และภาพถ่าย คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529), หน้า .

การพัฒนาวงการภาพยนตร์อย่างแน่นอนเพราะเป็นผู้ที่สร้างภาพยนตร์ออกมาโดยตรง และเป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งผู้ชมทั้งกลุ่มนักวิชาการหรือนักวิจารณ์ภาพยนตร์ได้ประเมินว่าผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ในเรื่องของศิลปะภาพยนตร์อย่างแท้จริง ไม่เข้าใจศิลปะของภาพยนตร์ แต่จะมองภาพยนตร์เป็นธุรกิจสอดคล้องกับวิถีคิดของนายทุนเสียมาก เร่งผลิต เร่งแข่งขัน เร่งขายมากกว่าความพิถีพิถัน ซึ่งเป็นผลทำให้ภาพยนตร์ที่ออกมาไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร และเป็นสาเหตุทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาไปได้ช้า ขณะที่ผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าในปัจจุบันผู้ที่จบทางด้านภาพยนตร์เป็นคนรุ่นใหม่เข้ามาในวงการภาพยนตร์ น่าจะมีความรู้ทางด้านศิลปะมากขึ้น ถึงแม้จะติดประสบการณ์ทางด้านโฆษณาบ้าง แต่น่าจะเป็นจุดที่ทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาได้อีกในอนาคต

เมื่อผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเรื่องคุณสมบัติของผู้กำกับภาพยนตร์มาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่สำคัญของผู้กำกับภาพยนตร์ ได้แก่

1. ความเป็นผู้นำ
2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. รู้เรื่องศิลปะภาพยนตร์

จะเห็นว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มผู้ชมทั่วไป กลุ่มนักวิชาการ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ หรือแม้แต่กลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์เองก็ระบุถึงลักษณะที่สำคัญของผู้กำกับภาพยนตร์เพียงด้านความรู้ทางด้านศิลปะภาพยนตร์เท่านั้น ประเด็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้นั้น กลุ่มตัวอย่างระบุถึงน้อยหรือมิได้ระบุถึงเลยด้วยซ้ำ อาจเป็นเพราะความเด่นของผู้กำกับภาพยนตร์ในทัศนะของกลุ่มตัวอย่างคือ ควรมีความรู้ด้านศิลปะภาพยนตร์ เพราะสภาพการณ์ของความเป็นจริงในปัจจุบันขาดในส่วนนี้ไปก็เป็นได้

5. นายทุน

จากการสัมภาษณ์เจาะลึกความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มเกี่ยวกับเรื่องของนายทุนกับสภาพการณ์ของวงการภาพยนตร์ไทยนั้น ผู้วิจัยพบว่าประเด็นความคิดหลักก็คือ นายทุนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลโดยตรงกับสภาพการณ์ของวงการภาพยนตร์ไทยใน 2 ลักษณะคือ

1. ในแง่ของปริมาณเงินทุน หากมีเงินลงทุนในการสร้างภาพยนตร์น้อย มีผลทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาไปได้ช้า ซึ่งหมายความว่า ถ้าการลงทุนในการสร้างภาพยนตร์ไทยยังใช้เงินอย่างจำกัด ลักษณะของวงการภาพยนตร์ไทยก็จะวนเวียนไม่มีความแปลกใหม่ทั้งด้านเนื้อหาและเทคนิคการนำเสนอ เพราะไม่สามารถสร้างความแปลกใหม่ได้ ซึ่งจากจุดนี้มีผลทำให้พัฒนาการของวงการภาพยนตร์ไทยช้า สรุปลงได้ว่าการสร้างภาพยนตร์ถ้าจะให้ดีมีคุณภาพ จะต้องมีการลงทุนที่เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในภาพยนตร์

ผลการวิจัยปัจจุบันนายทุนเอื้อให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเติบโตในส่วนของปริมาณ แต่คุณภาพของวงการไม่ได้ดีขึ้นเมื่อเทียบกับสัดส่วนของวงการทั้งหมด ปัจจุบันธุรกิจภาพยนตร์ไทยเติบโตอย่างมากนายทุนต้องการลงทุนเพื่อเร่งผลิตภาพยนตร์ไทยออกสู่ตลาด จึงทำให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์เติบโตอย่างรวดเร็วในแง่ของปริมาณและเพิ่มจำนวนเงินลงทุน แต่ด้านคุณภาพไม่ได้พัฒนาตามไปด้วย คือจำนวนภาพยนตร์ที่มีคุณภาพอาจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๆ ไม่มากนัก เมื่อเทียบกับสัดส่วนของวงการที่ผลิตออกมา ซึ่งปัญหาที่ตามมาคือผู้ชมจะเสื่อมศรัทธาต่อภาพยนตร์ไทย และเกิดปัญหาการแย่งโรงกัน

ฉาย ทำให้เก็บเงินได้ไม่คุ้ม จึงขาดทุน แต่ก็อาจก่อให้เกิดผลดีในแง่ของการเปิดโอกาสให้คนทำภาพยนตร์รุ่นใหม่ ๆ ได้พัฒนาฝีมือสามารถผลิตภาพยนตร์โดยลงวิชาฝึกฝนไปในตัว

2. ในแง่ของเงินทุนกับความเป็นอิสระของผู้กำกับภาพยนตร์ นั่นก็คือ นายทุนจะมองวงการภาพยนตร์ไทยเป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ซึ่งแน่นอนนายทุนจะต้องหวังผลกำไรจากการทำธุรกิจ ดังนั้น เมื่อมาลงทุนสร้างภาพยนตร์จึงออกข้อกำหนด กฎเกณฑ์กับผู้กำกับภาพยนตร์ เพื่อให้ผู้กำกับภาพยนตร์สร้างภาพยนตร์ที่มีความเสี่ยงต่อการขาดทุนน้อยที่สุด ซึ่งจะเป็นการสร้างภาพยนตร์ตามความต้องการของตลาดผู้ชมหลัก ดังนั้น เมื่ออิสระของผู้กำกับภาพยนตร์ถูกจำกัดโดยนายทุน ความคิดสร้างสรรค์ที่จะสร้างภาพยนตร์ให้ออกมามีคุณภาพก็ถูกจำกัดไปด้วย เพราะรูปแบบของภาพยนตร์ที่ถูกสร้างออกมาจะมีลักษณะคล้ายกัน เพราะสนองความต้องการของกลุ่มผู้ชมหลักกลุ่มเดียวกัน

ดังนั้น เมื่อมีนายทุนเข้ามาเป็นกรอบในการกำหนดเนื้อหาให้กับผู้สร้างภาพยนตร์ ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์ไม่สามารถทำอะไรได้มาก ภาพยนตร์ไทยที่ออกมาจึงไม่มีความแตกต่างเท่าที่ควร ไม่มีความแปลกใหม่ เพราะนายทุนไม่ต้องการขาดทุนจึงสร้างภาพยนตร์ออกมาตามความต้องการของตลาด

อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างได้แสดงทัศนะด้านนายทุนในปัจจุบันว่า นายทุนปัจจุบันมีการอนุมัติให้สร้างภาพยนตร์ใหม่ ๆ อย่างหลากหลายขึ้นกว่าอดีต ระบบตรวจสอบบทภาพยนตร์อย่างเข้มงวดเหมือนก่อนคือแทบจะยุ่งกับงานสร้างภาพยนตร์เลย ผู้กำกับและทีมงานสามารถสร้างภาพยนตร์ได้อย่างอิสระตามความคิดเป็นอย่างมาก เช่นกรณีภาพยนตร์ของคุณเป็นเอก รัตนเรือง บริษัทผู้สร้างอนุมัติออกทุนให้โดยไม่มีการตรวจสอบควบคุมบทหรือควบคุมการถ่ายทำเลย ทำให้ทีมงานมีความอิสระทางความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ได้ หรือกรณีภาพยนตร์เรื่อง 15 คำ เดือน 11 ซึ่งภาพยนตร์แนวนี้ถ้าเป็นในระบบฮอลลีวูด คงมีความเป็นไปได้น้อยมากที่จะมีนายทุนคนใดออกเงินให้ เพราะภาพยนตร์ไม่ใช่แนวตลาดที่ขายได้ง่าย การที่นายทุนในปัจจุบันเปิดกว้างมากขึ้นนั้นส่งผลให้

1) มีการผลิตภาพยนตร์แนวแปลก ๆ ออกมา ทำให้ภาพรวมของวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันมีการสร้างภาพยนตร์ที่แปลก ๆ และหลากหลาย

2) มีการประกาศสร้างภาพยนตร์อย่างง่าย เปิดโอกาสให้คนใหม่ ๆ ได้ทำงาน เน้นไปที่การโฆษณาประชาสัมพันธ์ แต่ขาดการควบคุมคุณภาพของภาพยนตร์อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ในเรื่องของบทภาพยนตร์ทำให้ภาพยนตร์ที่ออกมาด้อยคุณภาพ ซึ่งส่งผลต่อศรัทธาของคนดู จึงเป็นผลร้ายที่ย้อนกลับมาสู่นายทุนเอง (ดวงกมล สัมเจริญ, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

3) เรื่องสตรีเหล็ก ซึ่งก็ทำได้สำเร็จ ทำให้มีตลาดที่รองรับภาพยนตร์ในแนวกระเทยเพิ่มขึ้น และแนวโน้มของค่ายหนังใหม่ ๆ มีความกล้าเสี่ยงเพิ่มขึ้น รวมไปถึงค่ายหนังเก่าก็มีแนวโน้มจะเปิดกว้างมากขึ้น เช่น ค่ายสหมงคล ที่สร้างภาพยนตร์เรื่อง สยิว ในขณะที่เดียวกันมีการสร้างภาพยนตร์ในแนวตลาดออกมาด้วย ทำให้มีลักษณะสมดุลทั้ง 2 อย่าง และน่าจะมีส่วนบาทต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย (ปวีตร มหาสารินันท์, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)

ในส่วนของแนวคิดการผลิตภาพยนตร์ด้วยเงินทุนต่ำ ซึ่ง John Randell³⁰ กล่าวถึง 4 หนทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสร้างภาพยนตร์ ได้แก่ 1) บทภาพยนตร์ที่ดี 2) การถ่ายทำที่เตรียมการดี 3) ผู้กำกับที่มีความรู้ ความสามารถ 4) ทีมงานที่ดี มีความชำนาญ เมื่อนำมาพิจารณาประกอบตามผลการวิจัยนี้แล้วพบว่า

³⁰ John Randall *Feature Films on Low Budget.*, London, Focal Press, 1991.

1. การมีบทบาทหน้าที่ดี สำหรับกรณีภาพยนตร์ไทยยังมีปัญหาในจุดนี้อยู่มาก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างระบุชัดเจนว่า วงการภาพยนตร์ไทยยังขาดผู้เขียนบทภาพยนตร์ที่มีฝีมือ ขาดความเป็นมืออาชีพ ผู้ที่เขียนบทได้แต่ไม่มีความแปลกใหม่ ทำให้ภาพยนตร์ไทยที่ออกมามีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทั้งแนวคิดแก่นของเรื่อง กลวิธีการเล่าเรื่อง

2. ความพร้อมด้านการถ่ายทำ มีตารางการทำงานที่ดี ซึ่งวงการภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนาการถ่ายทำไปมาก จะสังเกตเห็นได้ว่า ภาพยนตร์ไทยในช่วงหลัง ๆ มีการถ่ายทำที่ดีขึ้น ซึ่งน่าจะเป็นผลให้วงการภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนาไปได้ ส่วนในเรื่องของตารางการทำงาน กลุ่มตัวอย่างไม่ได้กล่าวถึงอย่างชัดเจน เพียงระบุว่าบางครั้งคุมเวลาไม่ค่อยได้ แต่ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นส่วนที่สำคัญ เพราะตารางการทำงานจะเป็นผลไปสู่การจัดการที่เป็นระบบเป็นขั้นตอน นั้นหมายถึงคุณภาพของงานด้วย

3. ผู้กำกับที่มีความรู้ความสามารถ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักวิจารณ์ภาพยนตร์และนักวิชาการด้านภาพยนตร์ส่วนหนึ่งกล่าวว่า ผู้กำกับภาพยนตร์ไทยส่วนมากมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ แต่ขาดการเชื่อมประสานระหว่างกันและขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาของวงการภาพยนตร์ไทย ซึ่งหมายความว่า ลักษณะของวงการภาพยนตร์ไทยนั้น กลุ่มคนที่เข้ามาในวงการภาพยนตร์ไทยไม่ว่าจะในตำแหน่งงานใดก็ตาม ส่วนใหญ่จะมีความเป็นปัจเจกชนสูงยึดติดกับแนวคิดของตนเองค่อนข้างสูง ขาดการประสานต่อจากผู้ที่เคยอยู่ในวงการภาพยนตร์มาก่อน เช่นในส่วนของผู้กำกับภาพยนตร์ วงการภาพยนตร์ไทยนั้นมีผู้กำกับภาพยนตร์ที่มีความสามารถหลายบุคคล จะสังเกตเห็นได้ว่าบุคคลเหล่านี้มักทำให้วงการภาพยนตร์ไทยเกิดรูปแบบใหม่ในการนำเสนอ แต่สิ่งหนึ่งที่พบเห็นได้ก็คือ บุคคลเหล่านี้ไม่มีส่วนเชื่อมโยงกันทางความรู้ด้านภาพยนตร์กับการแลกเปลี่ยนหรือการถ่ายโอน ในแง่ของการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นการพัฒนาจึงเป็นไปแบบที่เริ่มต้นนับหนึ่งอยู่ตลอดแบบที่สะเลาะเลื่อย เป็นช่วง ๆ และจะมีการขาดช่วงเสมอ ปัญหานี้เป็นปัญหาหลักที่ผู้วิจัยคิดว่าต้องมีการแก้ไข เพราะเป็นส่วนสำคัญและเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมหรือสกัดกั้นการพัฒนาต่อ ๆ ไปในด้านอื่น ๆ

การมีทีมงานที่ดี มีความชำนาญ สำหรับวงการภาพยนตร์ไทยแล้ว ทีมงานการถ่ายทำด้านภาพยนตร์ในตำแหน่งที่สำคัญ ๆ เช่น ช่างกล้อง ผู้เขียนบท ผู้กำกับศิลป์ เป็นต้น ยังขาดอยู่มาก บุคลากรเหล่านี้เมื่อมีจำนวนน้อย ไม่พอต่อความต้องการของวงการภาพยนตร์ไทย จึงส่งผลให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาไปไม่ได้ช้า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าวงการยังขาดบุคลากร ทีมงานด้านภาพยนตร์ที่มีความเป็นมืออาชีพ และมีความหวังว่าในอนาคตจะมีผู้ที่จบทางด้านภาพยนตร์ที่มีความรู้ความสามารถเป็นมืออาชีพได้เข้ามาในวงการภาพยนตร์ไทยมากขึ้น

จากผลการวิจัยทั้งส่วนของการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์เจาะลึกจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าถ้ามีการจัดการด้านเงินทุนที่ดี แม้เงินทุนจะน้อย ก็สามารถสร้างภาพยนตร์ที่ดีได้ แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่คิดเพียงต้องการเงินทุนในการสร้างสูงเพื่อให้ได้ภาพยนตร์ที่มีคุณภาพ แทบไม่มีผู้ใดคิดว่าแม้เงินทุนน้อยก็สามารถสร้างภาพยนตร์ที่ดีได้ ดังนั้น ปัญหาหลักอีกประการในเรื่องของเงินทุนที่มีผลต่อพัฒนาการของวงการภาพยนตร์ไทย คือ วิธีคิดของผู้สร้างภาพยนตร์ต้องตระหนักถึงคุณภาพของภาพยนตร์เป็นสำคัญ ส่วนเงินทุนจะมากหรือน้อยนั้นคงเป็นประเด็นรองลงไป

ผู้วิจัยเองคิดว่าสำหรับแนวคิดการผลิตภาพยนตร์ด้วยเงินทุนต่ำนั้น สำหรับวงการภาพยนตร์ไทยจะเป็นไปได้ค่อนข้างยาก เพราะปัญหาอยู่ที่ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินทุนที่ต่ำ ผู้สร้างภาพยนตร์ในวงการภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่ต้องการเงินทุนในการสร้างสูง เพื่อให้ได้ภาพยนตร์ที่มีคุณภาพ ซึ่งความเป็นจริงสามารถสร้างภาพยนตร์คุณภาพด้วยเงินทุนที่ต่ำได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่จะสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินทุนต่ำนั้นจะต้องมีข้อระวังหลายด้าน ต้องมีการจัดการทุกส่วนในการผลิตภาพยนตร์ ตั้งแต่

การเขียนบทภาพยนตร์ การจัดตารางการถ่ายทำและตารางการทำงาน การคัดเลือกนักแสดง การจัดเตรียมการถ่ายทำ การว่าจ้างทีมงานถ่ายทำ การฝึกซ้อมนักแสดง การจัดการระบบการถ่ายทำ การจัดการเรื่องดนตรีและเสียงประกอบ เลือผ้าเครื่องแต่งกายตลอดจนการจัดจำหน่าย ซึ่งผู้สร้างภาพยนตร์จะต้องมีความรู้ในการจัดการระบบทุกอย่างได้อย่างดี ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ค่อนข้างหนัก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า วงการภาพยนตร์ไทยมีความเป็นไปได้น้อยมากที่จะสร้างภาพยนตร์ไทยคุณภาพด้วยเงินทุนที่ต่ำ

6. ผู้ชม

เป็นที่ยอมรับกันเบื้องต้นว่าจำนวนผู้ชมเป็นส่วนสำคัญในการวัดว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ ประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน จากการสัมภาษณ์เจาะลึก กลุ่มที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย นักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ พบว่า พฤติกรรมการดูภาพยนตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่สัมภาษณ์เจาะลึกโดยทั่วไปมีอัตราการชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ (ไม่นับวีดีโอและวีซีดี) โดยเฉลี่ย 2 เดือนต่อภาพยนตร์ 1 เรื่อง โดยคนที่ชมมากที่สุดชมภาพยนตร์ปีละ 12 เรื่อง(1 เดือนต่อ 1 เรื่อง)และผู้ชมน้อยที่สุดคือปีละ 4 เรื่อง(4 เดือนต่อ 1 เรื่อง) โดยส่วนใหญ่จะชมภาพยนตร์ต่างประเทศมากกว่าภาพยนตร์ไทยโดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากภาพยนตร์ไทยมีน้อยกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศ และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกชมคือเลือกโดยพิจารณาตามกระแสหรือตามโฆษณาเป็นส่วนใหญ่ บางส่วนเลือกโดยดูจากภาพยนตร์ตัวอย่างในโรงภาพยนตร์และตัดสินจากองค์ประกอบที่เด่นๆของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีผู้ใดมีอคติกับภาพยนตร์ไทยและเลือกชมภาพยนตร์ตามความชอบส่วนตัวโดยไม่ได้คำนึงว่าต้องเป็นภาพยนตร์ไทยหรือภาพยนตร์ต่างประเทศ และผู้ที่ชมภาพยนตร์ไทยโดยมากมีความรู้สึกที่ดีต่อภาพยนตร์ไทยและมีความคิดว่าการชมภาพยนตร์ไทยนั้นก็คุ้มค่ากับจำนวนเงินที่เสียไปเช่นเดียวกับการชมภาพยนตร์ต่างประเทศ

ในส่วนของกลุ่มผู้ชมทั่วไปส่วนใหญ่ชมภาพยนตร์เดือนละครั้ง และมักจะไปดูในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ส่วนใหญ่ไปดูตามโรงภาพยนตร์ในห้างสรรพสินค้า โดยส่วนใหญ่มีการซื้อตั๋วเต็มราคา สำหรับภาพยนตร์ที่นิยมไปดูจะเป็นภาพยนตร์ไทยมากกว่าภาพยนตร์ประเทศอื่นๆ ในแถบเอเชีย แต่ที่นิยมไปดูมากที่สุดคือ ภาพยนตร์อเมริกัน สำหรับแนวภาพยนตร์ที่นิยมดูมากที่สุดคือ รักโรแมนติก เป็นที่น่าสังเกตว่าร้อยละ 87.6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดระบุว่าการไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์นั้นเรื่องล่าสุดที่ไปดูส่วนใหญ่เป็นภาพยนตร์ไทยที่ฉายไม่เกิน 1 ปี

จากการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดสามารถสรุปลักษณะของผู้ชมภาพยนตร์ไทยโดยทั่วไปได้ โดยยึดจากข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึกทุกกลุ่ม ซึ่งเห็นพ้องต้องกันและมีทัศนะต่อผู้ชมภาพยนตร์ไทย ดังนี้

1. ผู้ชมจะเลือกชมภาพยนตร์จากการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ เป็นหลัก มีบ้างที่เลือกชมจากเนื้อหาสาระหรือแนวที่ตัวเองชอบแต่เป็นส่วนน้อย
2. ผู้ชมไม่มีอคติกับภาพยนตร์ไทย สามารถเลือกชมภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์ต่างประเทศได้พอกัน
3. ผู้ชมภาพยนตร์ในปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้น สืบเนื่องจากโรงภาพยนตร์ที่มีการพัฒนาขึ้น เป็นแหล่งบันเทิงที่มีความหลากหลายนอกเหนือไปจากการชมภาพยนตร์เพียงอย่างเดียว ถึงแม้จะมีประเด็นปัญหาที่ VCD ค่าบัตรชมภาพยนตร์ที่แพงขึ้น และเศรษฐกิจที่ซบเซาของประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อจำนวนคนที่ชมภาพยนตร์ในโรงลดลง แต่ก็เป็นส่วนน้อย ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่เป็นปัญหาใหญ่ที่จะทำให้ผู้ชมภาพยนตร์มีจำนวนลดลง

4. ผู้ชมไม่ยอมมีอะไรใหม่ๆ ส่งผลเสียที่ทีมงานผู้สร้าง และกลุ่มนายทุนไม่กล้าที่จะสร้างภาพยนตร์ไทยในแนวที่แปลก และแตกต่างออกไปจากกระแสนิยม กลุ่มผู้สร้างได้เสนอทางแก้ว่า ควรให้การศึกษากับประชาชนให้มากขึ้นเพื่อเป็นการยกระดับรสนิยมของคนดู อาจอยู่ในรูปของบทความหรือรายการวิทยุช่วยเสริมด้วย

5. การประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ มีส่วนอย่างมากในการโน้มน้าวใจให้เข้ามาชมภาพยนตร์ แต่ในปัจจุบันผู้สร้างภาพยนตร์หลายรายได้ใช้การโฆษณาเป็นเครื่องมือในการสร้างภาพให้ภาพยนตร์ของตนนั้นดูน่าชมมากเกินไป ซึ่งแท้จริงแล้วตัวภาพยนตร์นั้นไม่ได้มีคุณภาพเท่ากับที่ได้โฆษณาไว้ ดังนั้นเมื่อผู้ชมเข้าไปชมภาพยนตร์จึงก่อให้เกิดความผิดหวังและเสื่อมศรัทธากับภาพยนตร์ไทย

6. ผู้ชมภาพยนตร์ไทยชมภาพยนตร์เพื่อความบันเทิง ซึ่งเป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยากที่จะให้ผู้ชมหันมาชมภาพยนตร์ที่เป็นศิลปะ หรือการชมภาพยนตร์เพื่อยกระดับจิตใจของตน แต่การชมภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงก็ไม่ได้ถือว่าเป็นปัญหา เป็นเรื่องธรรมดา แต่ที่ทีมงานผู้สร้างจะต้องสร้างภาพยนตร์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมภาพยนตร์ ซึ่งต้องเป็นภาพยนตร์ที่มีคุณภาพ สามารถให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมได้ ภาพยนตร์เหล่านั้นจึงจะประสบความสำเร็จ นอกจากนี้หากผู้สร้างต้องการสร้างภาพยนตร์ที่มีความเป็นศิลปะสูงหรือมีความแปลกใหม่ก็มีผู้ชมบางกลุ่มที่พร้อมจะให้การสนับสนุนในแนวที่แปลกใหม่ได้ แต่ต้องระลึกเสมอว่า การที่จะสร้างภาพยนตร์ที่มีศิลปะมากๆ หรือแปลกแหวกแนวมากๆ คนดูก็จะไม่เข้าใจ และให้การตอบรับไม่สูงเท่ากับภาพยนตร์แนวบันเทิงเดิมๆ ภาพยนตร์จึงต้องสร้างสรรค์ให้พอเหมาะกับความต้องการของผู้ชม ผู้ชมก็พร้อมที่จะพัฒนาควบคู่ไปกับภาพยนตร์ไทยเช่นกัน

7. ปัจจัยทางด้านผู้ชมจึงไม่ถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ของวงการภาพยนตร์ไทย แต่เป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้กับการพัฒนาของวงการภาพยนตร์ไทย เพราะคนดูพร้อมที่จะชมภาพยนตร์ไทยอยู่แล้ว ขึ้นอยู่กับว่าผู้สร้างจะสร้างภาพยนตร์ที่น่าสนใจ ดึงดูด และตอบสนองความต้องการของผู้ชมภาพยนตร์ไทยได้หรือไม่

7. การสนับสนุนจากภาครัฐ

การสนับสนุนจากภาครัฐบาลนับว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญอีกตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศหนึ่งๆ เติบโตขึ้นหรือแยถลง ดังเช่นที่ปรากฏมาแล้วจากหลายๆ ประเทศที่ภาครัฐให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างเต็มที่และให้ความสำคัญก่อนข้างมากส่งผลให้เกิดการขยายตัวทั้งในด้านปัจจัยการลงทุนและการพัฒนาทางความคิดมากขึ้น ดังเช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกา หรือประเทศในแถบเอเชีย เช่น ประเทศ เกาหลี เป็นต้น สำหรับในประเทศไทยได้มีการพูดถึงการให้ความช่วยเหลือและเข้ามาสนับสนุนของภาครัฐในอุตสาหกรรมภาพยนตร์มานานหลายสิบปี จากการเก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์เจาะลึกผู้วิจัยสามารถแบ่งความคิดเห็นของกลุ่มที่ทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยกลุ่มนักวิชาการและวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีต่อปัจจัยด้านการสนับสนุนของรัฐบาลไทยออกได้เป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ ดังนี้

1. การช่วยเหลือของภาครัฐในปัจจุบันไม่แตกต่างจากอดีตกลับส่งผลเสียต่อการพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย ทั้งนี้เพราะ

- รัฐบาลไทยให้การช่วยเหลืออุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยไม่ถูกจุด
- รัฐบาลไทยขาดบุคลากรที่มีความรู้และความเข้าใจในธรรมชาติของภาพยนตร์ไทย
- รัฐบาลไทยไม่มีความต่อเนื่องด้านนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

2. การช่วยเหลือจากรัฐบาลและหน่วยงานต่างๆ ในประเทศไทยยังไม่ดีเทียบเท่ากับในต่างประเทศ รัฐบาลยังไม่จริงจังกับเรื่องนี้ บางครั้งนโยบายกับการดำเนินการที่เป็นจริงก็ขัดแย้งกัน เช่น ภาครัฐไม่มีการออกมาตรการควบคุมปริมาณภาพยนตร์ต่างประเทศที่ฉายในประเทศไทย ขณะเดียวกันไม่มีการควบคุม

ปริมาณวันในการฉายภาพยนตร์ ในส่วนนี้ภาพยนตร์ไทยต้องแข่งกับตลาดภาพยนตร์ต่างประเทศในประเทศไทย ซึ่งเจ้าของโรงภาพยนตร์เองก็ให้ความสำคัญต่อภาพยนตร์ไทยเป็นลำดับรองลงมาจากภาพยนตร์ต่างประเทศ โอกาสทำรายได้ก็ถูกจำกัด จึงต้องไปทำรายได้ในรูปของการผลิตเป็น VCD. คนดูก็จะเห็นแนวทางการดูภาพยนตร์ไทยในลักษณะไม่ไปดูที่โรงภาพยนตร์ แต่จะรอซื้อ VCD ดูที่บ้าน เป็นวัฏจักรต่อเนื่องไปในทางลบเช่นนี้โดยปริยาย

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนไทยหรือรัฐบาลไทยให้คุณค่ากับภาพยนตร์ไทยเพียงสื่อที่ให้ความบันเทิง ยังไม่ยกระดับภาพยนตร์ไทยเป็นอุตสาหกรรมและสามารถเป็นอุตสาหกรรมส่งออกแข่งกับต่างประเทศได้ ขณะที่ต่างประเทศรัฐบาลให้ความใส่ใจส่งเสริมให้ภาพยนตร์เป็นสินค้าส่งออก ส่งผลในด้านธุรกิจเชิงพาณิชย์และด้านของการแพร่กระจายชนบัตวัฒนธรรมความคิดของคนในชาติสู่สากลด้วย ดังเช่นนโยบายภาพยนตร์ของประเทศเกาหลีในปัจจุบัน

นอกจากนี้กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยและนักวิชาการและนักวิจารณ์ภาพยนตร์ไทยได้แสดงต่อระบบการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์ไทยในส่วนที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของภาพยนตร์ไทยดังนี้

1. ระบบเซ็นเซอร์ที่ใช้ในปัจจุบันนี้ไม่ทันสมัยล้าหลังเกินไป คือระบบกฎหมายเซ็นเซอร์นั้นถูกตราขึ้นมาหลายปี ซึ่งนับว่าล้าหลังมากสำหรับสภาพสังคมปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมยุคใหม่ การเปิดรับสื่อของผู้คนมีมากขึ้นกว่าสมัยก่อน ทำให้ระบบเซ็นเซอร์ที่มีอยู่นี้ไม่เหมาะกับยุคสมัยควรมีการปรับปรุงแบบและวิธีการตลอดจนสาระที่ต้องเซ็นเซอร์ให้ทันกับยุคสมัยของผู้ชมด้วย
2. ระบบเซ็นเซอร์ในปัจจุบันไม่มีความแน่นอนขาดความน่าเชื่อถือ คือ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวที่เป็นรูปธรรมและสามารถชี้แจงให้สาธารณชนรับรู้และเข้าใจได้
3. ระบบเซ็นเซอร์ในปัจจุบันมองภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์มากกว่ามองเจตนาที่ภาพยนตร์ต้องการนำเสนอภาพเหล่านั้นว่าต้องการสื่อถึงอะไรบางอย่าง เช่น ในภาพยนตร์ไทยเรื่อง สัม+ แบงค์ มือใหม่หัดช่าย ซึ่งมีภาพการสูบบุหรี่ของตัวละครตลอดเรื่องเนื่องจากตัวละครทั้ง 2 มีบุคลิกที่ต้องการนำเสนอแบบนั้น แต่ต้องถูกเซ็นเซอร์ฉากสูบบุหรี่ เป็นต้น (ประวิทย์ แต่งอักษร, สัมภาษณ์ 22 มีนาคม 2546)
4. ระบบเซ็นเซอร์ของไทยควรมีการแบ่งอายุผู้ชมให้ชัดเจน หรือที่เรียกว่ากำหนดเรทภาพยนตร์จะทำให้ภาพยนตร์ไทยก้าวหน้าขึ้นกว่าเดิม
5. ระบบเซ็นเซอร์ในประเทศไทยก่อให้เกิดการจำกัดแนวของภาพยนตร์ไทย

สรุปการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาลในปัจจุบันนี้ไม่ตรงจุดทั้งด้านเกี่ยวกับอุปกรณ์การถ่ายทำ ด้านเงินทุนในการสร้าง ซึ่งเป็นสิ่งที่ต่างประเทศพร้อมกว่า และอีกจุดหนึ่งที่กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยตำหนิรัฐบาลคือในเรื่องของกฎหมายเซ็นเซอร์ที่ไม่มีกฎเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับทำให้ผู้สร้างจำนวนมากเกรงกลัวที่จะทำภาพยนตร์ออกมา และจุดที่เห็นอีกจุดหนึ่งคือ มาตรการที่ภาครัฐควรออกมากำหนดกับโรงภาพยนตร์ให้มีระยะเวลาในการฉายภาพยนตร์ไทยนานขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้เต็มที่และช่วยเหลือผู้สร้างภาพยนตร์ไทยบ้าง ผู้สร้างได้เสนอหนทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ดังนี้ คือ ให้รัฐบาลปรับปรุงการช่วยเหลือให้ถูกจุดมากกว่านี้ ให้มีการกำหนดอายุคนดูเพื่อให้สามารถสร้างภาพยนตร์ได้เต็มที่มากขึ้น และท้ายที่สุดให้มีมาตรการที่กำหนดให้โรงภาพยนตร์ให้การสนับสนุนภาพยนตร์ไทยบ้าง

สรุปสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันและในอนาคตตามทัศนะของผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกล่าวถึงความคิดเห็นของผู้วิจัยที่ได้จากการสรุปผลการวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยทั้ง 7 ประการที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ไทย ที่มีผลต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทยทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตตามความคิดเห็นของผู้วิจัยมีดังนี้

1. นายทุน

นายทุนเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างภาพยนตร์ แต่เงินทุนก็ไม่ใช่ปัจจัยที่จะมาชี้ขาดว่า เงินทุนมากจะสร้างภาพยนตร์ได้ดีหรือเงินทุนน้อยจะสร้างภาพยนตร์ได้ไม่ดี แต่จะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆ เช่น การจัดการ การวางแผนงาน ความสามารถและความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากร ซึ่งผู้วิจัยจะขอเน้นในส่วนของคุณคคลที่เข้ามาเป็นผู้จัดการภาพยนตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตำแหน่ง “ผู้กำกับภาพยนตร์” ซึ่งเป็นผู้ที่สำคัญเป็นหลักในการสร้างภาพยนตร์

สรุปได้ว่าผู้วิจัยมีความเห็นเป็นกลางในปัจจัยเรื่องของนายทุนว่าจะมีผลด้านบวกหรือลบต่อสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันและอนาคต โดยเห็นเหตุผลที่ว่าเงินทุนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถชี้ว่าเป็นสาเหตุหลักของพัฒนาการภาพยนตร์ไทยได้ ต้องพิจารณาวิธีคิดทัศนคติของนายทุนด้วยว่าให้ความสำคัญกับศิลปะภาพยนตร์มากน้อยแค่ไหน ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ที่ลงทุนในการสร้างภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันเห็นวงการภาพยนตร์ไทยเป็นธุรกิจในรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเมื่อเป็นธุรกิจแล้วการแสวงหาผลกำไรเพื่อความอยู่รอดจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมเพราะการสร้างภาพยนตร์ไทยแล้วไม่สามารถอยู่รอดได้คงจะเป็นผลให้ภาพยนตร์ไทยไม่เหลืออยู่อีกต่อไป อย่างไรก็ตามผู้วิจัยจะกล่าวว่าการหาทุนเพื่อหวังกำไรไม่ใช่เรื่องเสียหายแต่ก็ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า บุคลากรที่ใช้หลักการทำงานนั้นจะต้องใส่สาระ แรงคิด ความสนุกสนานลงในภาพยนตร์ด้วย จึงจะมีผลทำให้ภาพยนตร์ไทยมีคุณภาพมากขึ้นในอนาคต

2. เนื้อหาหรือบทภาพยนตร์

ผู้วิจัยนั้นเห็นว่า ความซ้ำซากด้านเนื้อเรื่องจะยังคงมีอยู่ต่อไปในวงการภาพยนตร์ไทยอย่างแน่นอน เพียงแต่จะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปตามยุคสมัย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุหลักน่าจะมาจากผู้สร้างภาพยนตร์ที่สร้างภาพยนตร์ออกมาในลักษณะเดียว ซึ่งเป็นการสร้างเลียนแบบภาพยนตร์ที่ประสบความสำเร็จมาก่อนเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการขาดทุนยังคงเป็นการสร้างตามกระแสนิยมต่อไป ความซ้ำซากในแนวภาพยนตร์หรือในเนื้อเรื่องที่เรียกว่า “น้ำเน่า” นั้นจะเป็นสาเหตุทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาไปได้ช้าในที่สุด

3. เทคนิคและกลวิธีในการถ่ายทำ

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นต่อบัจจัยนี้ว่า ถ้าเป็นเทคนิคการถ่ายทำต่างๆ เช่น มุมกล้อง การจัดแสง ฯลฯ จะมีการพัฒนาไปมากแต่สำหรับเทคนิคพิเศษ (Special Effect) ยังไม่มีการพัฒนาไปเท่าที่ควร แต่ผู้วิจัยเห็นว่าเทคนิคพิเศษนั้นยังไม่มีควมจำเป็นมากนักในวงการภาพยนตร์ไทย เพราะต้องใช้เงินลงทุนสูงสำหรับเรื่องกลวิธีในการนำเสนอผู้วิจัยเห็นว่ายังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร ยังไม่มีการเล่าเรื่องที่แปลกใหม่ ใช้วิธีการนำเสนอเดิมๆ คนดูไม่รู้สึกตื่นตัว สนใจติดตามเนื้อเรื่องเท่าภาพยนตร์ต่างประเทศ

สรุปได้ว่าผู้วิจัยมีความคิดเห็นเทคนิคการถ่ายทำควรมีการแก้ไขปรับปรุง ปรับเปลี่ยนเทคนิคการถ่ายทำให้ดียิ่งขึ้นและควร มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพราะคนดูในปัจจุบันเปิดรับภาพยนตร์กว้างขึ้น และใน

อนาคตโลกทัศน์ทางภาพยนตร์ของคนไทยจะกว้างขึ้นหลากหลายขึ้นเพราะการหลั่งไหลมาของภาพยนตร์ต่างประเทศคงหลีกเลี่ยงเรื่องการเปรียบเทียบในด้านนี้ได้อยาก

4. บุคลากรที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย

ผู้วิจัยมีความเห็นต่อปัจจัยนี้ว่าตัวบุคลากรที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย ซึ่งเป็นแกนหลักในการสร้างภาพยนตร์ยังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากในอดีตไม่มีการสอนทางด้านภาพยนตร์โดยตรง หรือจำนวนบุคลากรที่มีความสามารถไม่เพียงพอต่อวงการภาพยนตร์เนื่องด้วยบุคลากรที่มีความสามารถถอนตัวจากวงการภาพยนตร์ไทยไปอยู่วงการอื่น หรือจำนวนบุคลากรรุ่นใหม่ที่จะจบการศึกษาทางด้านภาพยนตร์โดยตรงเข้ามาทำงานในวงการภาพยนตร์ไทยน้อย โดยมีสาเหตุมาจากอัตราค่าตอบแทนที่ต่ำ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าตัวบุคลากรนั้นมีส่วนอย่างมากต่อสภาพการณ์ของวงการภาพยนตร์ไทย

แต่จากสภาพการณ์ปัจจุบัน บุคลากรที่มงานผู้สร้างเริ่มมีการพัฒนามากขึ้น มีการสร้างสรรค์ภาพยนตร์เห็นความเป็นศิลปะมากขึ้น โดยจะเห็นได้จากภาพยนตร์ศิลปะหรือภาพยนตร์อินดี้ต่างๆ ในขณะที่และส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่บุคลากรด้านโฆษณา ซึ่งมีแนวคิดหลักในการทำงานบนพื้นฐานของความคิดค้นด้านความคิดสร้างสรรค์ได้เข้ามาสู่วงการภาพยนตร์มากขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าในปัจจุบันและในอนาคตแนวโน้มทางด้านบุคลากรที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจะดีขึ้นเป็นลำดับต่อไป

5. ดารานักแสดง

ผู้วิจัยมีความเห็นต่อเรื่องดารานักแสดงว่า นักแสดงจะเป็นตัวหลักในการที่จะเป็นสิ่งที่จูงใจทำให้ผู้ชมอยากมาชมภาพยนตร์ นอกจากตัวนักแสดงเองแล้วความสามารถทางการแสดงของนักแสดงก็เป็นสิ่งสำคัญ นักแสดงที่ไม่มีความสามารถในการแสดงไม่สามารถแสดงให้เข้าถึงตัวละครนั้นๆ ย่อมทำให้คุณภาพของภาพยนตร์ที่จะออกมาด้อยลงอย่างแน่นอน นักแสดงไทยปัจจุบันมักจะขาดพื้นฐานทางการแสดงไม่มีความอดทนและไม่มีความใฝ่รู้ทางด้านการแสดงเท่าที่ควร ทำให้คุณภาพของการที่ปรากฏออกมามีผลกระทบต่อคุณภาพภาพยนตร์ ปัญหาในเรื่องของนักแสดงยังมีสาเหตุมาจากผู้สร้างภาพยนตร์และผู้กำกับภาพยนตร์ที่มักจะใช้นักแสดงในทางที่ผิดคือ นิยมใช้นักแสดงในระยะสั้นและเปลี่ยนแปลงนักแสดงบ่อย สร้างดารารุ่นใหม่ตามกระแสนิยมของคนดู ทำให้นักแสดงไม่มีโอกาสพัฒนาตนเอง เพราะช่วงชีวิตในวงการแสดงสั้น จากสิ่งนี้จึงส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางด้านวงการแสดงในวงการภาพยนตร์ไทยเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง

การเลือกใช้แต่นักแสดงหน้าใหม่ของผู้สร้างในปัจจุบัน ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อขยายความใหม่ของนักแสดงคนนั้นและประหยังบประมาณเพราะค่าตอบแทนน้อยมากดารายอดนิยม แต่การทำเช่นนี้ย่อมก่อผลเสียในระยะยาวคือนักแสดงเหล่านี้ไม่มีประสบการณ์และขาดการพัฒนาฝีมืออย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่ได้รับบทได้สมจริงขาดความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ผู้วิจัยคิดว่าประเทศไทยยังไม่มีโรงเรียนสอนการแสดงที่จริงจังเนื่องจากคนไทยยังไม่มีความเชื่อว่าการแสดงเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่ต้องมีการศึกษาอย่างเอาใจจริงเอาใจจัง และยังคงเชื่อว่าการแสดงก็คือการเล่นไม่ใช่สิ่งที่จะต้องยึดถือเป็นจริงเป็นจัง

แต่อย่างไรก็ตามความชัดเจนของผลกระทบนี้จะสะท้อนออกมาที่ความสำเร็จของภาพยนตร์เอง ดังนั้น ผู้สร้างภาพยนตร์จะตระหนักในด้านดารานักแสดง โดยรับรู้ได้จากผลงานที่ออกมา โอกาสของดารานักแสดงจะพัฒนาขึ้นเอง มิฉะนั้นก็ส่งผลต่อวงการภาพยนตร์ไทยเองเป็นลูกโซ่ต่อเนื่องอยู่แล้ว ในอนาคตความสำคัญเรื่องความสามารถทางการแสดงจะเด่นชัดกว่ารูปร่างหน้าตาและความมีชื่อเสียงที่ติดตัวนักแสดงมาก่อนเข้าวงการภาพยนตร์ไทยอย่างแน่นอน

6. ผู้ชม

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้ชมในปัจจุบันมีการตื่นตัวสนใจไปดูภาพยนตร์ไทยมากขึ้น แต่แนวภาพยนตร์ยังคงต้องการดูภาพยนตร์แนวเดิมๆ มากกว่าความแปลกใหม่ ยังคงต้องการดูภาพยนตร์ที่เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา สัดส่วนของความต้องการความแปลกใหม่ยังจำกัดเฉพาะกลุ่มอยู่ ขณะที่บทวิจารณ์ภาพยนตร์บทความเกี่ยวกับภาพยนตร์จะเป็นแรงกระตุ้น ขยายกรอบความสนใจที่ความแปลกใหม่มากขึ้นในอนาคต ซึ่งนั่นก็จะเป็นการพัฒนาวงการภาพยนตร์ เพราะผู้สร้างคงให้ความสำคัญกับความแปลกใหม่มากขึ้น หากผู้ชมให้ความสนใจในด้านนี้มากขึ้น ท้ายสุดความเปลี่ยนแปลงทางดีขึ้นสร้างสรรค์ขึ้นในภาพยนตร์ไทยก็จะเกิดขึ้น เพราะผู้ชมเป็นส่วนผสมสำคัญที่ผู้สร้างมุ่งตอบสนองอยู่แล้ว ผู้วิจัยมั่นใจว่าการพัฒนาอนาคตของสภาพการณ์ภาพยนตร์ไทยได้นั้น ต้องผลักดันให้เกิดการพัฒนา ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์ไทยไปด้วย ซึ่งนั่นก็คือผู้ชม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญขององค์ประกอบหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรง

อย่างไรก็ตามในอนาคตสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในส่วนของผู้ชมภาพยนตร์ยังเป็นตัวกำหนดแนวภาพยนตร์ไทย และมีแนวโน้มที่น่าจะปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้น เพราะผลการวิจัยส่วนใหญ่แสดงให้เห็นแล้วว่าผู้ชมเริ่มมีพฤติกรรมมารับชมภาพยนตร์ไทยมากขึ้น ให้ความเชื่อถือ มีความมั่นใจในการไปดูภาพยนตร์ไทยมากขึ้น ผู้วิจัยถือว่า นี่คือ มิติที่ดีของวงการภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน และเป็นนิมิตหมายที่ดีของอนาคตภาพยนตร์ไทย แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าโอกาสที่ดีก็ยังคงต้องการกิจกรรมหรือการกระทำที่ดีเป็นส่วนเสริมด้วย มิฉะนั้นโอกาสที่ดีก็ไม่บรรลุผลดีแต่กลับผลักดันให้เป็นภาพลบยิ่งขึ้นก็ได้

7. การให้การสนับสนุนจากภาครัฐ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่ารัฐบาลไทยและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ในประเทศไทยยังไม่ทุ่มเทกับการภาพยนตร์ไทยเท่าที่ควร ปัจจุบันกับอดีตแทบไม่ต่างกันในทางปฏิบัติและทางนโยบาย ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนเงินทุน การระดมความคิดเพื่อพยุหหรือเสริมสร้างวงการภาพยนตร์ยังไม่ชัดเจน แต่ทั้งนี้ผู้สร้างภาพยนตร์เองก็ไม่รู้สึกว่าเป็นเงื่อนไขที่เร่งรีบด้วยความคุ้นเคยต่อสภาพที่ขาดแคลนด้านนี้มาตลอด จึงหวังพึ่งการพัฒนาในส่วนประกอบอื่นๆ มากกว่า

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่ารัฐก็เริ่มให้ความสำคัญกับวงการภาพยนตร์ไทยมากขึ้น แต่ด้วยเหตุที่มีวิกฤตทางด้านอื่นที่เร่งรีบเฉพาะหน้ามาแทรก จึงลดความสำคัญและความใส่ใจไปจากรัฐบ้าง ผู้วิจัยคิดว่าหน่วยงานของรัฐเองจะเป็นฝ่ายเริ่มในส่วนสนับสนุนวงการภาพยนตร์ไทยค่อนข้างยาก ผู้สร้างและผู้เกี่ยวข้องกับวิชาชีพด้านภาพยนตร์คงจะต้องเริ่มต้นที่ตนเองก่อนแล้วค่อยประสานกับภาครัฐน่าจะเป็นทางเลือกที่ดีกว่า

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันและการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต

จากภาพรวมของสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่มีบทบาทต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของภาพยนตร์ไทยในอนาคตโดยสรุปแล้ว ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านบุคลากรที่มงานผู้สร้าง
2. องค์ประกอบด้านการนำเสนอ เทคนิคการถ่ายทำ
3. องค์ประกอบด้านดารานักแสดง
4. องค์ประกอบด้านเนื้อหาหรือบทภาพยนตร์
5. องค์ประกอบด้านนายทุนและปัจจัยสนับสนุน
6. องค์ประกอบด้านผู้ชม
7. องค์ประกอบด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ

ดังที่กล่าวถึงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของภาพยนตร์ไทย จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบทั้ง 7 ประการข้างต้นมีปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆ ดังนั้นหากจะนำภาพยนตร์ไปสู่เส้นชัยตามที่ทุกฝ่ายปรารถนาแล้ว เบื้องต้นคงต้องพิจารณาแก้ปัญหาในจุดอ่อนขององค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ก่อน ซึ่งผู้วิจัยจะขอเสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อการเตรียมการล่วงหน้าสำหรับการปรับปรุงภาพยนตร์ไทยในอนาคตตามองค์ประกอบทั้ง 7 ประการข้างต้น โดยผนวกเข้ากับทัศนคติและข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงแต่ละองค์ประกอบพร้อมแนวทางแก้ไข ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. บุคลากรที่มงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทย

ปัญหาอย่างหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีส่วนทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาหรือไม่นั้น คือปัญหาในเรื่องของบุคลากรที่มงานผู้สร้าง เนื่องจากบุคลากรเป็นผู้ที่สรรสร้างภาพยนตร์ขึ้นมาโดยตรง ถ้าขาดไปซึ่งตัวบุคลากรแล้ว ภาพยนตร์ย่อมไม่สามารถสร้างขึ้นมาได้

จากแนวทางการแก้ไขที่สามารถสรุปได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนั้น ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าแนวทางแก้ไขที่น่าจะมีโอกาสเป็นไปได้ในวงการภาพยนตร์ไทย มีดังต่อไปนี้

1.1 สถาบันที่เปิดสอนทางด้านภาพยนตร์โดยตรงนั้นต้องเพิ่มหลักสูตรในการฝึกงานของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาด้านภาพยนตร์อยู่ในหลักสูตรอย่างครบถ้วนยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ที่เข้ามามีในวงการภาพยนตร์นั้นเข้ามาคลุกคลีกับกองถ่ายภาพยนตร์ไทย เข้ามาฝึกงานในกองถ่ายจริงตั้งแต่ยังเรียนอยู่ เพื่อที่จะเรียนรู้ระบบการทำงานจากสภาพที่เป็นจริงเพื่อเตรียมปรับตัวสำหรับบุคคลที่ตั้งใจจะเข้ามาในวงการภาพยนตร์ไทยต่อไป สรุปได้ว่าแนวทางแก้ไขนี้เป็นเรื่องของสถาบันการศึกษาภาพยนตร์โดยตรงที่จะมีหน้าที่ในการวางแผนการศึกษาดังกล่าว นอกจากนี้สถาบันที่สอนทางด้านภาพยนตร์ต้องพัฒนาหลักสูตรด้านภาพยนตร์ที่มีอยู่รวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งควรจะต้องตรงกับความเป็นจริงที่ใช้ในวงการวิชาชีพด้านภาพยนตร์ไทย เพื่อให้เกิดความชำนาญพร้อมที่จะเข้าสู่วงการภาพยนตร์ไทยได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.2 ส่งเสริมให้บุคลากรที่มีความสามารถคงอยู่ในวงการภาพยนตร์ไทยต่อไป ไม่หนีไปประกอบอาชีพอื่นซึ่งแก้ไขโดยการเพิ่มค่าตอบแทนให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เหตุผลสำคัญสำหรับการเพิ่มค่าตอบแทนนั้นเพื่อให้บุคลากรสามารถครองชีพและดำเนินชีวิตในสังคมได้เป็นปกติ และมีรายได้ที่เหมาะสม ถ้ามีการปฏิบัติดังที่ได้กล่าวมาแล้วผลที่ตามมาก็คือ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจะยังคงอยู่ในวงการภาพยนตร์ไทยต่อไป ผลิตผลงาน สร้างสรรค์ภาพยนตร์ที่ดีมีสาระ มีคุณภาพออกมา ไม่จำเป็นต้องย้ายตนเองไปอยู่ในวงการอื่นเพื่อความอยู่รอดหรือต้องไปหาอาชีพเสริมอื่นๆ ซึ่งจะทำให้ความทุ่มเทต่อวิชาชีพภาพยนตร์น้อยลงไป สรุปได้ว่าแนวทางแก้ไขนี้จะเป็นส่วนในการจัดการของบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ที่จะจัดการปัญหาเรื่องค่าตอบแทนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.3 ส่งเสริมผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาพยนตร์พบปะแลกเปลี่ยนเพื่อเพิ่มเติมความรู้ความสามารถกับผู้สร้างภาพยนตร์ด้วยกัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ แนวทางแก้ปัญหานี้ทำได้โดยบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์ควรส่งเสริมให้บุคลากรที่อยู่ในวงการภาพยนตร์ที่มีความรู้ความสามารถไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับภาพยนตร์จากที่งานอื่นหรือจากต่างประเทศ จากสิ่งนี้คุณภาพและความสามารถในตัวบุคคลก็จะมีมากขึ้น เมื่อบุคลากรเหล่านี้กลับมาก็จะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาใช้ในวงการภาพยนตร์ไทย มีการถ่ายทอดให้ผู้ที่อยู่ในวงการคนอื่นๆ พัฒนาความสามารถได้และในขณะเดียวกัน สิ่งที่น่าหนักใจคือ วงการภาพยนตร์ไทยก็จะมีโอกาสพัฒนามากขึ้น เพราะมีบุคลากรที่มีความสามารถในการสร้างภาพยนตร์ มีการเพิ่มเติมทักษะความรู้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ผู้วิจัยคิดว่าน่าจะมีการจัดตั้งสถาบันสอนภาพยนตร์ (Film school) โดยตรง ดังที่ปรากฏในประเทศสหรัฐอเมริกา ในสถาบันที่สอนทางด้านภาพยนตร์โดยตรงนั้นจะต้องเป็นหลักสูตรที่สอนเกี่ยวกับวงการภาพยนตร์ทั้งหมด มีการปฏิบัติจริง ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นที่ว่าถ้าสามารถจัดตั้งสถาบันที่สอนทางด้านภาพยนตร์ได้จริง ไม่ว่าจะดำเนินการโดยรัฐบาลหรือองค์การเอกชน ก็น่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาได้ แต่เมื่อคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันและโอกาสที่จะเป็นไปได้แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรเร่งรีบปรับปรุงหลักสูตรการสอนด้วยภาพยนตร์ที่มีในมหาวิทยาลัยต่างๆ ในขณะนี้น่าจะเป็นแนวทางที่เหมาะสมกว่าและมีความเป็นไปได้มากกว่า

2. เนื้อเรื่องหรือบทภาพยนตร์

ปัจจัยตัวนี้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาหรือไม่ ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาสรุปแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่อง เนื้อเรื่องหรือบทภาพยนตร์ของวงการภาพยนตร์ไทยได้ดังนี้

2.1 การแก้ไขโดยการใส่สาระ แง่คิด ลงในภาพยนตร์อย่างเหมาะสม แนวทางแก้ไขนี้ทำได้โดย บุคลากรผู้สร้างภาพยนตร์จะต้องคิดว่าแม้เนื้อเรื่องภาพยนตร์ไทยจะไม่มี ความแตกต่างก็ตามแต่ถ้าในภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ มีการใส่สาระความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชมภาพยนตร์ แม้จะเป็นภาพยนตร์ที่ซ้ำซากก็อาจนับได้ว่าเป็นภาพยนตร์ที่ดีได้ แนวทางแก้ไขนี้คงเป็นหน้าที่ของผู้กำกับภาพยนตร์ ผู้สร้างภาพยนตร์ และบุคลากรที่อยู่ในวงการภาพยนตร์ ที่จะทำหน้าที่แก้ไขและแม้ว่าภาพยนตร์ไทยจะมีโครงเรื่องที่ซ้ำ เป็นซ้ำๆ แต่ถ้ามีรูปแบบการนำเสนอเรื่องใหม่ๆ ขึ้นมา ย่อมเป็นภาพยนตร์ที่น่าสนใจ สิ่งนี้เป็นหน้าที่ของผู้กำกับภาพยนตร์ ผู้สร้างภาพยนตร์ และบุคลากรที่อยู่ในวงการภาพยนตร์ ที่จะทำหน้าที่แก้ไข ปัจจุบันนี้ผู้กำกับรุ่นใหม่ๆ ได้ทดลองใช้แนวทางนี้อยู่แล้ว และก็ได้รับผลสำเร็จทีเดียว

2.2 การยกย่องภาพยนตร์ที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลต่อภาพยนตร์ไทยโดยตรงคือ เมื่อมีกระแสของภาพยนตร์ไทยที่ดีมีคุณภาพออกมาและเป็นที่ต้องการของผู้ชมภาพยนตร์ ภาพยนตร์เหล่านี้จะ มาต่อต้านกระแสของภาพยนตร์ที่ไม่มีคุณภาพ หากทำกันอย่างต่อเนื่องโอกาสที่วงการภาพยนตร์ไทยจะมี ภาพยนตร์ที่ดีมีคุณภาพมากขึ้นก็จะมีความเป็นไปได้สูง แนวทางแก้ไขนี้น่าจะเป็นหน้าที่ของสมาพันธ์ ภาพยนตร์แห่งชาติที่จะดำเนินการหรือสถาบันด้านภาพยนตร์ต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการนำมาใช้กันเป็น ประจำทุกปี แต่ทั้งนี้การพิจารณารางวัลต่างๆ ควรโปร่งใสสามารถรับการตรวจสอบได้เพิ่มคุณค่าของรางวัล และความน่าเชื่อถือของสถาบันผู้ให้รางวัลด้วย ต้องปราศจากผลประโยชน์เชิงธุรกิจมีความบริสุทธิ์ใจเป็นสำคัญด้วย

2.3 การยกเลิกพระราชบัญญัติตรวจพิจารณาภาพยนตร์ ผู้วิจัยเห็นว่าถ้าไม่มีพระราช บัญญัตินี้แล้ววงการภาพยนตร์ไทยจะมีภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาหลากหลายมากยิ่งขึ้น ภาพยนตร์ไทยน่าจะมี โอกาสพัฒนามากขึ้นแต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยคิดว่าการจะยกเลิกพระราชบัญญัติตรวจพิจารณาภาพยนตร์นั้น น่าจะเป็นเรื่องที่กระทำได้ยากเพราะปัญหาเรื่องการยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ถูกดำเนินการมาเป็นเวลานาน แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ แต่ทั้งนี้ก่อนจะไปถึงเวลานั้น ควรมีการเตรียมการเสริมสร้างความ เข้มแข็งด้านอื่นๆ เพื่อทดแทนระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และช่วยกลั่นกรองสารจากสื่อนี้ให้ผู้ชมด้วย

3. ดารานักแสดง

ปัจจัยนี้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีส่วนให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักแสดงรุ่นใหม่ๆ ที่มีความสามารถทางการแสดงยังไม่ถึงระดับมืออาชีพ เนื่องจากไม่เคยมีพื้นฐาน ทางด้านการแสดงมาก่อน และไม่มีการศึกษาด้านการแสดงอย่างจริงจัง จากการสรุปความคิดเห็นจากกลุ่ม ตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในแง่ของนักแสดงดังนี้

3.1 นักแสดงจะต้องสร้างความใฝ่รู้ทางด้าน การแสดง ฝึกฝนการแสดงของตนเองอย่างสม่ำเสมอ แม้จะไม่มีพื้นฐานทางด้าน การแสดงมาก่อนเพื่อให้ตนเองมีพัฒนาการด้านการแสดงที่ดีขึ้น นัก

แสดงอาจจะเรียนพื้นฐานทางการแสดงจากอาจารย์ที่สอนทางการแสดงหรือรุ่นพี่นักแสดงที่มีความสามารถ ผู้วิจัยเห็นว่าสิ่งเหล่านี้สามารถทำได้ถ้าตัวนักแสดงมีความใฝ่รู้อย่างจริงจัง และให้ความสำคัญกับทักษะวิชาชีพนี้

3.2 ผู้สร้างภาพยนตร์จะต้องเปลี่ยนความคิดเรื่องการมุ่งหานักแสดงใหม่เข้าวงการมาจนเกินไป จะทำให้นักแสดงที่มีอยู่ไม่มีงานแสดง ช่วงชีวิตในการเป็นนักแสดงสั้น สิ่งเหล่านี้เป็นผลกระทบต่องานวงการภาพยนตร์ไทยโดยตรง เพราะทำให้วงการพัฒนาไปได้ช้าและนักแสดงแต่ละรุ่นที่เข้ามาในวงการภาพยนตร์ไทยยังไม่ทันมีโอกาสพัฒนาด้านการแสดงก็ต้องออกจากวงการภาพยนตร์ไทยไป ดังนั้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ถ้าไม่มีการใช้นักแสดงใหม่อย่างมากมายจนเกินความจำเป็น โอกาสที่วงการภาพยนตร์ไทยจะพัฒนามากขึ้นก็ยังมีอยู่ และผู้สร้างภาพยนตร์ควรเน้นที่สามารถของการแสดงมากกว่ารูปลักษณ์ภายนอกของดารานักแสดงจนมองข้ามความสามารถไปเลย

4. เทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์

ปัจจัยนี้ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีส่วนทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาหรือไม่ ปัจจัยนี้เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง เนื่องจากเทคนิคการถ่ายทำและกลวิธีการนำเสนอเป็นสิ่งที่ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ น่าติดตามชมหรือไม่ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเทคนิคที่ใช้ในวงการภาพยนตร์ไทยนั้นไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทำมุมกล้อง การใช้แสง ฯลฯ ซึ่งหมายถึงเทคนิคธรรมดาทั่วไปที่ไม่ใช่เทคนิคพิเศษ (Special Effect) มีการพัฒนาไปจากอดีต แต่การเล่าเรื่องการดำเนินเรื่องของภาพยนตร์ไทยนั้น ยังไม่มีการพัฒนาไปมากนัก แต่อย่างไรก็ดีผู้วิจัยเห็นว่าส่วนของเทคนิคการถ่ายทำภาพยนตร์ไทยยังคงต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้มากขึ้นสำหรับแนวทางแก้ไขปัญหานี้มีดังต่อไปนี้

4.1 แก่ไขในส่วนของคุณคลากร ซึ่งกระทำโดยตัวบุคลากรผู้สรรค์สร้างภาพยนตร์เอง บุคลากรนั้นๆ จะต้องเป็นผู้ที่มีความใฝ่หาความรู้ความคิดใหม่ๆ ในการสร้างภาพยนตร์ซึ่งอาจจะทำได้หลายวิธีเช่น การอ่านหนังสือเกี่ยวกับภาพยนตร์ การชมภาพยนตร์ที่หลากหลาย สิ่งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นสิ่งที่มีความเป็นไปได้สูง ถ้าตัวบุคลากรมีความต้องการที่จะกระทำและสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องไปกระทบกับเงินเดือนอย่างอื่นเลย

4.2 บริษัทผู้สร้างที่จะต้องสนับสนุนให้บุคลากรของตนศึกษาหาความรู้ทางด้านภาพยนตร์เพิ่มเติม และให้ความสำคัญกับการเพิ่มพูนความรู้ของบุคลากร นอกจากส่งเสริมแล้วควรต้องผลักดันและสนับสนุนด้วย แนวทางนี้ทำได้โดยบริษัทผู้สร้างภาพยนตร์จะต้องส่งบุคลากรของตนไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมกับสถาบันที่สอนทางด้านภาพยนตร์ต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ แล้วให้บุคลากรนั้นๆ นำความรู้และประสบการณ์ใช้ในการสร้างภาพยนตร์ไทย และมีการส่งเสริมให้เผยแพร่ความรู้แก่บุคลากรอื่นๆ ที่อยู่ในบริษัทของตนด้วย

5. นายทุน

นายทุนก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาหรือไม่ ในส่วนนี้ผู้วิจัยสามารถสรุปความเห็นได้ว่า นายทุนที่ลงทุนในการสร้างภาพยนตร์จะคอยจำกัดความเป็นอิสระในความคิดของผู้กำกับภาพยนตร์ ทำให้ผู้กำกับภาพยนตร์ไม่สามารถสร้างภาพยนตร์ให้หลากหลายได้ สำหรับแนวทางแก้ไขนั้นกระทำโดย

5.1 นายทุนจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ผู้กำกับภาพยนตร์ แนวทางแก้ไขนี้ทำได้โดยผู้ลงทุนจะต้องเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของตนเอง และให้ความอิสระในการสร้างภาพยนตร์แก่ผู้กำกับภาพยนตร์อย่างเต็มที่ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้ตัวผู้กำกับภาพยนตร์เองควรจะเข้าใจผู้ลงทุนและสร้างภาพยนตร์ตามแบบความคิดเห็นของตนเองขึ้นมาและต้องทำให้ภาพยนตร์นั้นๆ สามารถสร้างรายได้ ผลกำไรตอบแทนแก่ผู้ลงทุน และในขณะเดียวกัน ก็เป็นภาพยนตร์ที่ดีมีคุณภาพด้วย

ในกรณีนี้อาจมีการตั้งองค์กรกลางที่ประสานระหว่างนายทุนเจ้าของเงินกับผู้สร้างภาพยนตร์ เพื่อให้ 2 ส่วนนี้สามารถประสานความต้องการของตนเองและอยู่ร่วมกันบนจุดสมดุลต่อไป

5.2 เสริมสร้างความคิดการสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินลงทุนต่ำ แนวทางแก้ไขนี้ทำได้โดยผู้สร้างภาพยนตร์ ผู้กำกับภาพยนตร์ จะต้องแก้ไขความคิดของตนเองว่าเงินลงทุนไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญเป็นหลัก แม้จะมีเงินลงทุนน้อยก็สามารถสร้างภาพยนตร์ที่ดีได้ แนวทางแก้ไขนี้เป็นหน้าที่ของผู้สร้างภาพยนตร์ ผู้กำกับภาพยนตร์ ที่จะเป็นตัวหลักในการแก้ไข ข้อพิสูจน์ที่เห็นได้ในปัจจุบันเรื่องการสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินลงทุนที่ต่ำจะปรากฏในวงการภาพยนตร์ฮอลลีวูดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งภาพยนตร์ไทยควรเสริมสร้างแนวความคิดนี้ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

อย่างไรก็ตามแนวทางแก้ไขทั้งสองนี้ เป็นแนวทางแก้ไขที่จะทำให้เป็นจริงได้ยากเนื่องจากแนวความคิดในการสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินลงทุนที่ต่ำนั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากการสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินลงทุนที่ต่ำจะต้องใช้ความสามารถของผู้กำกับภาพยนตร์ในทุก ๆ ด้าน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าผู้กำกับภาพยนตร์ไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีความพร้อมในส่วนนี้ แต่การสร้างภาพยนตร์ด้วยเงินลงทุนที่ต่ำจะมีความเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อผู้กำกับภาพยนตร์ไทยมีการพัฒนาหาความรู้ ส่งเสริมประสบการณ์ สร้างเสริมความสามารถให้แก่ตนเองอย่างมากเสียก่อน แนวความคิดนี้กับวงการภาพยนตร์ไทยจึงจะมีความเป็นจริงขึ้นมาได้และสำหรับการจะเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้ลงทุนในเรื่องการให้อิสระแก่ผู้กำกับภาพยนตร์นั้น เป็นสิ่งที่ทำให้ยากลำบาก เพราะผู้ลงทุนเห็นภาพยนตร์ไทยเป็นธุรกิจหวังกำไร และไม่ต้องการเสี่ยงต่อการขาดทุน จนกว่าฝ่ายผู้สร้างหรือผู้กำกับภาพยนตร์จะส่งสมความน่าเชื่อถือมากพอที่จะต่อรองกับนายทุนได้ เช่นในกรณีของวงการภาพยนตร์ฮอลลีวูด

6. ผู้ชม

ผู้ชมเป็นองค์ประกอบที่ถือว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าปัจจัยอื่นๆ ที่กล่าวไปแล้ว ผู้วิจัยมีความคิดว่าผู้ชมภาพยนตร์ในปัจจุบันมีการยกระดับขึ้นมากทั้งด้านรสนิยมการดูภาพยนตร์และพฤติกรรมตลอดจนทัศนคติในการดูภาพยนตร์ แต่อย่างไรก็ตามปัจจัยด้านผู้ชมยังมีปัญหาตามผลการวิจัยที่ปรากฏผู้ชมที่เป็นตลาดหลักคือ กลุ่มผู้ชมวัย 15-25 ปี มีผลต่อการกำหนดทิศทางของสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยมากทีเดียว แต่ผู้ชมกลุ่มนี้ชมอย่างไรเหตุผล ชมดารานักแสดง และเพื่อความบันเทิงเท่านั้น ให้ความสำคัญกับแนวภาพยนตร์แนวเดิมๆ ไม่สนใจสาระคุณภาพของภาพยนตร์ เพราะฉะนั้นถ้าผู้ชมภาพยนตร์กลุ่มหลักให้ความสำคัญในส่วนต่างๆ ของภาพยนตร์ โอกาสที่ภาพยนตร์จะพัฒนาก็จะมีมากขึ้น เพราะถ้าผู้ชมภาพยนตร์กลุ่มหลักให้ความสนใจในทุก ๆ ด้าน ผู้สร้างภาพยนตร์ก็ต้องสร้างภาพยนตร์ที่สนองความต้องการของผู้ชมภาพยนตร์มากที่สุด มีการตระหนักต่อองค์ประกอบด้านการเล่าเรื่องหรือการถ่ายทำหรือด้านฉากและด้านอื่นๆ มากขึ้น วงการภาพยนตร์ไทยก็จะพัฒนาขึ้น

ผู้ชมภาพยนตร์จะต้องเปลี่ยนแนวทางในการชมภาพยนตร์ ไม่เน้นเหตุผลที่จะชมภาพยนตร์โดยชมตัวนักแสดงเป็นหลัก แต่ต้องชมภาพยนตร์ทุกๆ ส่วนที่เป็นองค์ประกอบของภาพยนตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเมื่อผู้ชมภาพยนตร์ให้ความสำคัญกับทุกส่วนของภาพยนตร์แล้ว วงการภาพยนตร์ไทยจะต้องพัฒนามากขึ้น เพราะภาพยนตร์ที่ถูกสร้างออกมาจะถูกให้ความสำคัญในทุก ๆ ส่วนตามความต้องการของผู้ชมภาพยนตร์ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยตระหนักดีว่าการแก้ไขเรื่องพฤติกรรม ความคิดของมนุษย์เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก และกลุ่มผู้ชมภาพยนตร์ก็เป็นกลุ่มคนที่ใหญ่ ความลำบากย่อมมีมากขึ้น บทบาทของนักวิจารณ์ภาพยนตร์ที่จะช่วยยกระดับผู้ชมภาพยนตร์ โดยนักวิจารณ์จะทำหน้าที่วิจารณ์ภาพยนตร์ต่างๆ แต่การวิจารณ์นั้น จะต้องมีความรู้ทางด้านภาพยนตร์มาเป็นพื้นฐานในการวิจารณ์และไม่มีความลำเอียงในการวิจารณ์ บทวิจารณ์ที่เกิดขึ้นจะช่วยชี้แนะและเป็นเครื่องกำกับการตัดสินใจในการชมภาพยนตร์ของผู้ชมอีกทีหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นการยกระดับผู้ชมภาพยนตร์ให้มีความรู้มากขึ้นในเรื่องภาพยนตร์ไปในตัวด้วย

7. การสนับสนุนจากภาครัฐ

จากผลการวิจัยและจากการอ่านเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า รัฐบาลไทยน่าจะมีส่วนเข้ามาช่วยเหลือวงการภาพยนตร์ไทยได้มากขึ้น แต่จะเห็นได้ว่าไม่ว่าในอดีตหรือปัจจุบันรัฐบาลไม่ได้มีส่วนเข้ามาช่วยในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มที่มงานผู้สร้างและนักวิชาการนักวิจารณ์ด้านภาพยนตร์ส่วนใหญ่ในการวิจัยครั้งนี้ได้กล่าวว่า การที่รัฐบาลไม่ได้เข้ามาช่วยเหลือทางด้านการพัฒนาภาพยนตร์เนื่องจากเห็นว่าภาพยนตร์ไม่มีประโยชน์ในด้านใด แต่ในความเป็นจริงแล้วภาพยนตร์เป็นสื่อทางวัฒนธรรมที่จะบ่งชี้ถึงความเป็นไทย สามารถแสดงความเป็นวัฒนธรรมไทยผ่านสื่อให้คนในต่างประเทศได้รับทราบจากจุดนี้ จะเห็นได้ว่าการที่อุตสาหกรรมภาพยนตร์จะเจริญก้าวหน้าได้ ล้ำพียงเพียงกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์เท่านั้นไม่สามารถทำให้ภาพยนตร์เจริญก้าวหน้าไปได้ นอกจากรัฐบาลจะเข้ามาเป็นตัวช่วยผลักดันให้เกิดการพัฒนา ตัวอย่างเช่น รัฐบาลในเม็กซิโกหรือประเทศในเอเชียที่เห็นว่าอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นสื่อทางวัฒนธรรมที่สมบูรณ์แบบ ในการสื่อความหมายความเป็นชาติ เช่น ประเทศไต้หวัน รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมภาพยนตร์จึงได้มีการส่งเสริมสนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์อย่างเต็มที่จนทำให้วงการภาพยนตร์ของไต้หวันพัฒนาไปมาก สามารถสร้างภาพยนตร์เพื่อทำเป็นธุรกิจสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก และเป็นภาพยนตร์ที่ได้รับการยอมรับจากเวทีภาพยนตร์สากล

สำหรับภาพยนตร์ไทยกับรัฐบาลไทยแล้ว จากผลการวิจัยข้างต้นผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าลักษณะของภาพยนตร์ในขนาดตอนใกล้นี้ยังเป็นภาพยนตร์ที่มีลักษณะเดิมๆ เช่นในปัจจุบันและขยายไปถึงแนวโน้มในอนาคตของภาพยนตร์ไทยด้วย

จากสภาพการณ์ปัจจุบันของภาพยนตร์ไทยตลอดจนปัญหาต่างๆ ของแต่ละองค์ประกอบที่มีผลโดยตรงต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย ผู้วิจัยของสรุปแนวโน้มสภาพการณ์ของภาพยนตร์ไทยในอนาคตว่า ภาพยนตร์ไทยในอนาคตตอนใกล้นี้จะไม่มีความแตกต่างกับที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมากนักในด้านคุณภาพ แต่จะมีปริมาณภาพยนตร์ไทยมากขึ้น และจากจุดนี้โอกาสที่ผลิตภาพยนตร์ออกมามากขึ้นจะส่งผลให้แนวโน้มของภาพยนตร์ไทยจะดีขึ้น มีการพัฒนามากขึ้น ภาพยนตร์ที่ออกฉายจะเป็นภาพยนตร์ที่มีคุณภาพขึ้น แต่ยังคงเป็นภาพยนตร์ที่เน้นตลาดผู้ชมภาพยนตร์กลุ่มเดียวคือ กลุ่มวัยรุ่น ซึ่งแน่นอนในเรื่องของเนื้อหา ยังคงไม่มีความแปลกใหม่แต่ยังคงเป็นลักษณะเนื้อหาเดิมๆ แต่เป็นมุมมองใหม่มากขึ้น ขยายรูปแบบการนำเสนอที่แปลกใหม่กว่าเดิมโดยการสร้างของผู้สร้างภาพยนตร์รุ่นใหม่ เนื่องจากคนรุ่นใหม่เข้ามาในวงการภาพยนตร์ปัจจุบันมีความสามารถด้านภาพยนตร์มากขึ้นความเป็นไปได้ที่ตลาดภาพยนตร์ไทยจะออกไปสู่ต่างประเทศขยายกว้างขึ้นถึงแม้ว่ารัฐบาลไม่เห็นความสำคัญและให้ความช่วยเหลือในส่วนนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

ปิยกุล เล่าวันยศิริ, ใครเป็นใครในกระบวนการผลิตภาพยนตร์. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์ , 2529.

โดม สุขวงศ์, ประวัติภาพยนตร์ไทย. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา , 2533.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน . พ.ศ.2525 , กรุงเทพมหานคร : 2525.

สมชาติ บางแจ้ง, 67 ปีภาพยนตร์ไทย 2466-2533. กรุงเทพมหานคร , 2533.

_____. "รายชื่อหนังทั้งหมดที่ออกฉายตลอดปี 2536" ภาพยนตร์ไทย 2536. กรุงเทพมหานคร : 2537.

_____. "รายชื่อหนังทั้งหมดที่ออกฉายตลอดปี 2537" ภาพยนตร์ไทย 2537. กรุงเทพมหานคร : 2538 .

สิทธิรักษ์, ภาพยนตร์ไทย 2537. กรุงเทพมหานคร, 2538.

นิตยสาร

_____. รายชื่อหนังประจำปี 2536 CINEMAG Cinemagazine ปีที่ 2 ฉบับที่ 44 (มกราคม 2537) หน้า 28-31.

_____. รายงานหนังประจำปี 2544 CINEMAG Cinemagazine ปีที่ 2 ฉบับที่ 86 (ธันวาคม 2544) หน้า 60-64

_____. เอนเตอร์เทน Extra 2000. นิตยสารภาพยนตร์. ฉบับเดือนมกราคม 2544.

_____. เอนเตอร์เทน Extra 2002. นิตยสารภาพยนตร์. ฉบับเดือนมกราคม 2545.

_____. เอนเตอร์เทน Extra 2003. นิตยสารภาพยนตร์. ฉบับเดือนมกราคม 2546.

สารนิพนธ์

สิริรัตน์ ชัยพฤกษ์, เบื้องหลังหนังไทย สารนิพนธ์วารสารศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาภาพยนตร์และภาพถ่าย คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2529.

วิทยานิพนธ์

- กมล นินนาทนนท์. ความสนใจของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่มีต่อภาพยนตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.
- กิตติกานต์ ภูมิสวัสดิ์. การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเปิดในกรุงเทพมหานครที่มีต่อภาพยนตร์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์และการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- จิรบุญย์ ทศนบรรจง. การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลักษณะของภาพยนตร์ไทยยอดนิยมประเภทวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- เดือนใจ ทองดำริด. เหตุผลในการเลือกชมภาพยนตร์ของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- พรสิทธิ์ พัฒนนานุรักษ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร : การศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรในเขตรังสิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ไพบุลย์ คะเซนทร์พรรค. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์ของเยาวชนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์และสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- ยงศักดิ์ วีระเมธีวงศ์. มิตินิยามและมิตินิยามที่เคลื่อนไหวในพัฒนาการภาพยนตร์ไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ภาษาอังกฤษ

- Anthony Aldgate, Censorship and the Permissive Society. Oxford, Clarendon Press, 1995.
- Bruce A. Austin, A look at movie audiences : immediate seating. USA. Wadsworth, Inc. 1989.
- Graeme Turner, Film as Social Practice. London and New York. Routledge, 1988.
- Jan Bone-Ron Johnson, Understanding the film. 4th ed. NTC Publishing Group, 1993.
- John Randall, Feature film on a Low Budget. London, Focal Press, 1991.
- Jorge A. Schnitman, Film Industries in Latin America-Dependency and Development. New Jersey, ABLEX Publishing Corporation, 1984.
- Richard M. Gollin, A viewer's guide to film. USA : McGraw-Hill, Inc, 1992.

ภาคผนวก ก
ตารางการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตจังหวัด

แนว \ จังหวัด	วิทยาศาสตร์	รัก	ต่อสู้	สอบสวน ซับซ้อน	ชีวิตเศร้า	เขย่าขวัญ	การ์ตูน	ตลก	น่ากลัว/ผี	ผจญภัย	รวม
กรุงเทพฯ	7 (7.0)	12 (12.0)	21 (8.4)	16 (6.4)	13 (5.2)	7 (2.8)	4 (1.6)	11 (4.4)	2 (0.8)	7 (2.8)	100 (100.0)
กาญจนบุรี	6 (2.4)	26 (10.4)	14 (5.6)	15 (6.0)	4 (1.6)	6 (2.4)	2 (0.8)	15 (6.0)	2 (0.8)	10 (4.0)	100 (100.0)
สงขลา	5 (2.0)	17 (6.8)	20 (8.0)	17 (6.8)	3 (1.2)	8 (3.2)	1 (0.4)	18 (6.2)	4 (1.6)	7 (2.8)	100 (100.0)
อุบลราชธานี	13 (5.2)	36 (14.4)	16 (6.2)	6 (2.4)	2 (0.8)	3 (0.3)	2 (0.8)	16 (6.4)	3 (1.2)	3 (1.2)	100 (100.0)
น่าน	5 (2.0)	18 (7.2)	19 (7.6)	17 (6.8)	3 (1.2)	8 (3.2)	1 (0.4)	18 (7.2)	4 (1.6)	7 (2.8)	100 (100.0)

ตารางที่ 2 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตของกลุ่มตัวอย่าง

แนว	วิทยาศาสตร์	รัก	ต่อสู้	สอบสวน ซับซ้อน	ชีวิตเศร้า	เขย่าขวัญ	การ์ตูน	ตลก	น่ากลัว/ผี	ผจญภัย	รวม
ในเมือง	17 (6.8)	51 (20.0)	46 (18.4)	30 (12.0)	15 (6.0)	17 (6.8)	7 (2.8)	45 (18.0)	5 (2.0)	17 (6.8)	250 (100.0)
นอกเมือง	19 (7.6)	58 (13.2)	44 (17.6)	41 (16.4)	10 (4.0)	15 (6.0)	3 (1.2)	33 (13.2)	10 (4.0)	17 (6.8)	250 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเพศ

แนว เพศ	วิทยาศาสตร์	รัก	ต่อสู้	สอบสวน ซับซ้อน	ชีวิตเศร้า	เขย่าขวัญ	การ์ตูน	ตลก	น่ากลัว/ผี	ผจญภัย	รวม
ชาย	19 (8.6)	26 (11.8)	62 (28.2)	27 (12.3)	11 (5.0)	10 (4.5)	7 (3.2)	30 (13.6)	8 (3.6)	20 (9.1)	220 (100.0)
หญิง	17 (6.1)	83 (29.6)	28 (10.0)	44 (15.7)	14 (5.0)	22 (7.9)	3 (1.1)	48 (17.1)	7 (2.5)	14 (5.0)	280 (100.0)

ตารางที่ 4 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอายุผู้ชม

แนว	วิทยาศาสตร์	รัก	ต่อสู้	สอบสวน ซับซ้อน	ชีวิตเศร้า	เขย่าขวัญ	การ์ตูน	ตลก	น่ากลัว/ผี	ผจญภัย	รวม
ต่ำกว่า 15 ปี		2 (8.7)	9 (39.1)	5 (21.7)	3 (13.0)	1 (4.3)	1 (4.3)	1 (4.3)		1 (4.3)	23 (100.0)
15-25 ปี	8 (4.3)	51 (27.4)	36 (19.3)	17 (9.1)	7 (3.8)	4 (2.2)	3 (1.6)	37 (19.9)	8 (4.3)	15 (8.0)	186 (100.0)
26-35 ปี	12 (7.3)	38 (23.2)	16 (9.7)	42 (25.6)	7 (4.3)	21 (12.8)	3 (1.8)	13 (7.9)	2 (1.2)	10 (6.1)	164 (100.0)
36-45 ปี	9 (10.3)	11 (12.6)	20 (22.9)	4 (4.6)	7 (8.1)	4 (4.6)	3 (3.4)	19 (21.8)	5 (5.7)	5 (5.7)	87 (100.0)
46-55 ปี	6 (15.8)	7 (18.4)	8 (21.1)	3 (7.9)	1 (2.8)	2 (5.3)		8 (21.0)		3 (7.9)	38 (100.0)
56 ปีขึ้นไป	1 (50.0)		1 (50.0)								2 (100.0)

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม

แนว	วิทยาศาสตร์	รัก	ต่อสู้	สอบสวน ซับซ้อน	ชีวิตเศร้า	เขย่าขวัญ	การ์ตูน	ตลก	น่ากลัว/ผี	ผจญภัย	รวม
มัธยมศึกษา	3 (6.4)	7 (18.9)	16 (34.1)	4 (8.5)	3 (6.4)	2 (4.3)	1 (2.1)	9 (19.1)		2 (4.3)	47 (100.0)
ปวช./ปวส.	5 (12.8)	9 (23.1)	3 (7.7)	1 (2.6)	1 (2.6)	4 (10.3)	1 (2.6)	8 (20.5)	3 (7.7)	4 (10.3)	39 (100.0)
ปริญญาตรี	17 (5.8)	72 (24.4)	53 (18.1)	39 (13.3)	16 (5.4)	23 (7.8)	5 (1.7)	44 (14.9)	9 (3.1)	16 (5.4)	294 (100.0)
ปริญญาโท	10 (8.7)	20 (17.5)	17 (14.9)	26 (22.8)	5 (4.3)	3 (2.6)	3 (2.6)	15 (13.1)	3 (2.6)	12 (10.5)	114 (100.0)
ไม่ได้ศึกษา	1 (25.0)	1 (25.0)	1 (25.0)	1 (25.0)				2 (33.3)			6 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ชม

แนว	วิทยาศาสตร์	รัก	ต่อสู้	สอบสวน ซับซ้อน	ชีวิตเศร้า	เขย่าขวัญ	การ์ตูน	ตลก	น่ากลัว/ผี	ผจญภัย	รวม
ค้าขาย	3 (15.0)	5 (25.0)	1 (5.0)	3 (15.0)	1 (5.0)		2 (10.0)	4 (20.0)		1 (5.0)	20 (100.0)
รับราชการ	14 (6.6)	41 (19.3)	32 (15.1)	37 (17.5)	10 (4.7)	18 (8.5)	4 (1.9)	34 (16.0)	5 (2.3)	17 (8.0)	212 (100.0)
รัฐวิสาหกิจ	5 (29.4)	4 (23.5)	4 (23.5)	3 (17.6)						1 (5.9)	17 (100.0)
อาชีพอิสระ	3 (7.1)	8 (19.1)	6 (14.3)	6 (14.3)	4 (9.5)	2 (4.8)		9 (21.4)	1 (2.3)	3 (7.1)	42 (100.0)
นักธุรกิจ	4 (22.2)	5 (27.8)	4 (22.2)	2 (11.1)				2 (11.1)		1 (5.5)	18 (100.0)
เจ้าของธุรกิจ ส่วนตัว			5 (33.3)	2 (13.3)		3 (20.0)		3 (20.0)	2 (13.3)		15 (100.0)
นักเรียน นักศึกษา	7 (3.9)	46 (26.1)	38 (21.5)	18 (10.2)	10 (5.7)	9 (5.11)	4 (2.3)	26 (14.8)	7 (3.9)	11 (6.25)	176 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ชม

แนว	วิทยาศาสตร์	รัก	ต่อสู้	สอบสวน ซับซ้อน	ชีวิตเศร้า	เขย่าขวัญ	การ์ตูน	ตลก	น่ากลัว/ผี	ผจญภัย	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	14 (5.3)	62 (23.4)	52 (19.6)	31 (11.7)	14 (5.3)	18 (6.8)	5 (1.9)	44 (16.6)	8 (3.0)	17 (6.4)	265 (100.0)
10,001- 20,000 บาท	13 (8.8)	33 (22.2)	19 (12.8)	28 (18.9)	7 (4.7)	10 (6.7)	3 (2.0)	22 (14.9)	3 (2.0)	10 (6.7)	148 (100.0)
20,001- 30,000 บาท	5 (8.8)	11 (19.3)	11 (19.3)	10 (17.5)	2 (3.5)	1 (1.7)	2 (3.5)	8 (14.0)	2 (3.5)	5 (8.8)	57 (100.0)
30,001- 40,000 บาท	2 (12.5)	2 (12.5)	4 (25.0)	2 (12.5)	2 (12.5)			2 (12.5)		2 (12.5)	16 (100.0)
40,001- 50,000 บาท		1 (9.0)	4 (36.4)			3 (27.3)		1 (9.1)	2 (18.2)		11 (100.0)
50,001 ขึ้นไป	2 (66.6)							1 (33.3)			3 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 แสดงแนวของภาพยนตร์ที่นิยมไปชมไปดูตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามสถานภาพของผู้ชม

แนว	วิทยาศาสตร์	รัก	ต่อสู้	สอบสวน ซบซ้อน	ชีวิตเศร้า	เขย่าขวัญ	การ์ตูน	ตลก	น่ากลัว/ผี	ผจญภัย	รวม
โศด	19 (5.1)	96 (25.8)	63 (16.9)	55 (14.7)	17 (4.6)	22 (5.9)	6 (1.6)	59 (15.9)	9 (2.4)	26 (5.2)	372 (100.0)
สมรสแล้ว มีบุตร	7 (20.0)	3 (8.5)	4 (11.4)	5 (14.3)	2 (5.7)	3 (8.5)		4 (11.4)	5 (14.3)	2 (5.7)	35 (100.0)
สมรสแล้ว ไม่มีบุตร	9 (11.3)	8 (10.0)	19 (23.7)	8 (10.0)	6 (7.5)	5 (6.3)	4 (5.0)	14 (17.5)	1 (1.2)	6 (7.5)	80 (100.0)
หย่าร้าง มีบุตร			3 (33.3)	3 (33.3)		2 (22.2)		1 (11.1)			9 (100.0)
หย่าร้าง ไม่มีบุตร	1 (25.0)	2 (50.0)	1 (25.0)								4 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดงพฤติกรรมกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามจังหวัดของผู้ชม

จังหวัด	ชม	ไม่ชม	รวม
กรุงเทพฯ	87 (87.0)	13 (13.0)	100 (100.0)
กาญจนบุรี	91 (91.0)	9 (9.0)	100 (100.0)
สงขลา	92 (92.0)	8 (8.0)	100 (100.0)
อุบลราชธานี	77 (77.0)	23 (23.0)	100 (100.0)
น่าน	91 (91.0)	9 (9.0)	100 (100.0)

ตารางที่ 10 แสดงพฤติกรรมกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม

เขตที่อยู่	ชม	ไม่ชม	รวม
ในเมือง	216	34	250 (100.0)
นอกเมือง	222	28	250 (100.0)

ตารางที่ 11 แสดงพฤติกรรมกรรมการไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเพศของผู้ชม

เพศ	ชม	ไม่ชม	รวม
ชาย	194 (88.1)	26 (11.9)	220 (100.0)
หญิง	244 (87.1)	36 (12.9)	280 (100.0)

ตารางที่ 12 แสดงพฤติกรรมกรไปดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอายุของผู้ชม

อายุ	ชม	ไม่ชม	รวม
ต่ำกว่า 15 ปี	22 (95.6)	1 (4.3)	23 (100.0)
15-25 ปี	168 (90.0)	18 (9.6)	186 (100.0)
26-35 ปี	154 (93.9)	10 (6.1)	164 (100.0)
36-45 ปี	61 (70.1)	26 (29.9)	87 (100.0)
46-55 ปี	31 (81.5)	7 (18.0)	38 (100.0)
56 ปีขึ้นไป	2 (100.0)		2 (100.0)

ตารางที่ 13 แสดงพฤติกรรมกรดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม

ระดับการศึกษา	ชม	ไม่ชม	รวม
มัธยมศึกษา	44 (93.6)	3 (6.4)	47 (100.0)
ปวช./ปวส.	26 (66.6)	13 (33.3)	39 (100.0)
ปริญญาตรี	272 (92.5)	22 (7.4)	294 (100.0)
ปริญญาโท	92 (80.7)	22 (19.3)	114 (100.0)
ไม่ได้ศึกษา	4 (66.6)	2 (33.3)	6 (100.0)

ตารางที่ 14 แสดงพฤติกรรมกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ชม

อาชีพ	ชม	ไม่ชม	รวม
ค้าขาย	14 (70.0)	6 (30.0)	20 (100.0)
รับราชการ	18 (85.4)	31 (14.6)	212 (100.0)
รัฐวิสาหกิจ	15 (88.2)	2 (11.7)	17 (100.0)
อาชีพอิสระ	40 (95.2)	2 (4.7)	42 (100.0)
นักธุรกิจ	12 (66.6)	6 (33.3)	18 (100.0)
เจ้าของธุรกิจส่วนตัว	14 (93.3)	1 (6.6)	15 (100.0)
นักเรียน นักศึกษา	162 (92.1)	14 (7.9)	176 (100.0)

ตารางที่ 15 แสดงพฤติกรรมกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ชม

รายได้	ชม	ไม่ชม	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	238 (89.8)	27 (10.2)	265 (100.0)
10,001-20,000 บาท	135 (91.2)	13 (8.7)	148 (100.0)
20,001-30,000 บาท	40 (70.2)	17 (29.8)	57 (100.0)
30,001-40,000 บาท	15 (93.7)	1 (6.3)	16 (100.0)
40,001-50,000 บาท	9 (81.8)	2 (18.2)	11 (100.0)
50,001 ขึ้นไป	1 (33.3)	2 (66.6)	3 (100.0)

ตารางที่ 16 แสดงพฤติกรรมการดูภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามสถานภาพการสมรสของผู้ชม

สถานภาพ	ชม	ไม่ชม	รวม
โสด	348 (93.5)	24 (6.4)	372 (100.0)
สมรสแล้ว ไม่มีบุตร	25 (71.4)	10 (28.6)	35 (100.0)
สมรสแล้ว มีบุตร	53 (66.2)	27 (33.8)	80 (100.0)
หย่าร้าง มีบุตร	8 (88.9)	1 (11.1)	9 (100.0)
หย่าร้าง ไม่มีบุตร	4 (100.0)		4 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 แสดงเหตุผลที่ไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม

เหตุผล	กรุงเทพมหานคร	ต่างจังหวัด
โฆษณาที่น่าสนใจ	25 (12.9)	108 (15.9)
อยากรู้ถึงเปลี่ยนแปลง	12 (6.2)	50 (7.3)
ดารานำแสดง	9 (4.6)	64 (9.4)
รางวัลที่ได้รับ	7 (3.6)	28 (4.1)
เทคนิคถ่ายทำ	18 (9.3)	75 (11.1)
ชื่อเสียงผู้กำกับ	10 (5.1)	25 (3.6)
เนื้อหาสาระ	44 (22.7)	128 (18.8)
ชื่อเรื่อง	10 (5.1)	10 (5.8)
บทวิจารณ์ภาพยนตร์	19 (9.8)	51 (7.9)
ภาพยนตร์ตัวอย่าง	32 (16.5)	83 (12.2)
รวม	193 (100.0)	678 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 แสดงเหตุผลที่ไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในเขตเมือง และนอกเมือง

เหตุผล	ในเมือง	นอกเมือง
โฆษณาน่าสนใจ	67 (15.1)	66 (15.4)
อยากรู้ถึงความเปลี่ยนแปลง	35 (7.9)	27 (6.3)
ดาราน่าแสดง	33 (7.4)	40 (9.3)
รางวัลที่ได้รับ	21 (4.7)	14 (3.2)
เทคนิคถ่ายทำ	40 (9.0)	53 (12.3)
ชื่อเสียงผู้กำกับ	14 (3.1)	21 (4.9)
เนื้อหาสาระ	91 (20.5)	81 (18.9)
ชื่อเรื่อง	30 (6.7)	20 (4.6)
บทวิจารณ์ภาพยนตร์	41 (9.2)	32 (7.4)
ภาพยนตร์ตัวอย่าง	62 (13.9)	53 (12.3)
รวม	443 (100.0)	428 (100.0)

ตารางที่ 19 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม

จังหวัด	ทุกเรื่องที่ออกฉายตามโรง	บางเรื่องที่สนใจพิเศษ	ทุกเรื่องของผู้กำกับบางคนโดยเฉพาะ	ไปดูเฉพาะที่เวลาอำนวยเท่านั้น	รวม
กรุงเทพฯ	3 (3.0)	77 (77.0)	16 (16.0)	3 (3.0)	100 (100.0)
กาญจนบุรี		94 (94.0)	1 (1.0)	3 (3.0)	100 (100.0)
สงขลา		95 (95.0)	1 (1.0)	4 (4.0)	100 (100.0)
อุบลราชธานี	3 (3.0)	59 (59.0)		1 (1.0)	100 (100.0)
น่าน		91 (91.0)	1 (1.0)	7 (7.0)	100 (100.0)

ตารางที่ 20 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม

เขตที่อยู่	ทุกเรื่องที่ออกฉายตามโรง	บางเรื่องที่สนใจพิเศษ	ทุกเรื่องของผู้กำกับบางคนโดยเฉพาะ	ไปดูเฉพาะที่เวลาอำนวยเท่านั้น	รวม
ในเมือง	1 (0.4)	210 (84.0)	11 (4.4)	7 (2.8)	250 (100.0)
นอกเมือง	5 (2.0)	206 (82.4)	8 (3.2)	11 (4.4)	250 (100.0)

ตารางที่ 21 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเพศของผู้ชม

เพศ	ทุกเรื่องที่ออกฉายตามโรง	บางเรื่องที่สนใจพิเศษ	ทุกเรื่องของผู้กำกับบางคนโดยเฉพาะ	ไปดูเฉพาะที่เวลาอำนวยเท่านั้น	รวม
ชาย	3 (1.3)	191 (86.8)	8 (3.6)	6 (2.7)	220 (100.0)
หญิง	3 (1.1)	225 (80.3)	11 (3.9)	12 (4.3)	280 (100.0)

ตารางที่ 22 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอายุของผู้ชม

อายุ	ทุกเรื่องที่ออกฉายตามโรง	บางเรื่องที่สนใจพิเศษ	ทุกเรื่องของผู้กำกับบางคนโดยเฉพาะ	ไปดูเฉพาะที่เวลาอำนวยเท่านั้น	รวม
ต่ำกว่า 15 ปี		16 (69.6)	5 (21.7)	1 (4.3)	23 (100.0)
15-25 ปี	4 (2.1)	152 (81.7)	9 (4.8)	5 (2.6)	186 (100.0)
26-35 ปี	1 (0.6)	150 (91.4)	3 (1.8)	7 (4.2)	164 (100.0)
36-45 ปี		69 (79.3)	2 (2.3)	3 (3.5)	87 (100.0)
46-55 ปี	1 (2.6)	28 (73.7)		2 (5.3)	38 (100.0)
56 ปีขึ้นไป		1 (50.0)			2 (100.0)

ตารางที่ 23 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม

ระดับการศึกษา	ทุกเรื่องที่ออกฉายตามโรง	บางเรื่องที่สนใจพิเศษ	ทุกเรื่องของผู้กำกับบางคนโดยเฉพาะ	ไปดูเฉพาะที่เวลาอำนวยเท่านั้น	รวม
มัธยมศึกษา	2 (4.3)	33 (70.2)	4 (8.5)	3 (6.4)	47 (100.0)
ปวช./ปวส.	1 (2.6)	22 (56.4)	1 (2.6)	2 (5.2)	39 (100.0)
ปริญญาตรี	1 (0.3)	257 (87.4)	10 (3.4)	9 (3.1)	294 (100.0)
ปริญญาโท	2 (1.7)	101 (88.6)	4 (3.5)	4 (3.5)	114 (100.0)
ไม่ได้ศึกษา		3 (50.0)			6 (100.0)

ตารางที่ 24 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามอาชีพของผู้ชม

อาชีพ	ทุกเรื่องที่ออกฉายตามโรง	บางเรื่องที่สนใจพิเศษ	ทุกเรื่องของผู้กำกับบางคนโดยเฉพาะ	ไปดูเฉพาะที่เวลาอันวยเท่านั้น	รวม
ค้าขาย		16 (80.0)			20 (100.0)
รับราชการ	2 (0.9)	184 (86.8)	4 (1.9)	6 (2.8)	212 (100.0)
รัฐวิสาหกิจ		13 (76.5)		4 (23.5)	17 (100.0)
อาชีพอิสระ		37 (88.1)	2 (4.8)		42 (100.0)
นักธุรกิจ		14 (77.8)		1 (5.5)	18 (100.0)
เจ้าของธุรกิจส่วนตัว		15 (100.0)			15 (100.0)
นักเรียนนักศึกษา	4 (2.3)	137 (77.9)	13 (7.4)	7 (3.9)	176 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ชม

รายได้ต่อเดือน	ทุกเรื่องที่ออก ฉายตามโรง	บางเรื่องที่สนใจ พิเศษ	ทุกเรื่องของผู้ กำกับบางคน โดยเฉพาะ	ไปดูเฉพาะที่ เวลาอำนวย เท่านั้น	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4 (1.5)	218 (82.3)	15 (5.7)	5 (1.9)	265 (100.0)
10,001-20,000 บาท	2 (1.4)	127 (85.8)	2 (1.4)	8 (5.4)	148 (100.0)
20,001-30,000 บาท		47 (82.5)		3 (5.3)	57 (100.0)
30,001-40,000 บาท		10 (62.5)	2 (12.5)	2 (12.5)	16 (100.0)
40,001-50,000 บาท		11 (100.0)			11 (100.0)
50,001 ขึ้นไป		3 (100.0)			3 (100.0)

ตารางที่ 26 แสดงความบ่อยครั้งในการชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามสถานภาพของผู้ชม

สถานภาพ	ทุกเรื่องที่ออก ฉายตามโรง	บางเรื่องที่สนใจ พิเศษ	ทุกเรื่องของผู้ กำกับบางคนโดย เฉพาะ	ไปดูเฉพาะที่ เวลาอำนวย เท่านั้น	รวม
โสด	5 (1.3)	321 (86.3)	14 (3.8)	15 (4.0)	372 (100.0)
สมรสแล้ว มีบุตร		28 (80.0)	2 (5.7)	1 (2.8)	35 (100.0)
สมรสแล้ว มีบุตร	1 (1.2)	57 (71.3)	1 (1.2)	2 (2.5)	80 (100.0)
หย่าร้าง มีบุตร		6 (66.6)	2 (22.2)		9 (100.0)
หย่าร้าง ไม่มีบุตร		4 (100.0)			4 (100.0)

ตารางที่ 27 แสดงความรู้สึกขณะนั่งชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม

เขตจังหวัด	ไม่ตอบ	ต้องติดตาม อย่างต่อ เนื่อง	ไม่จำเป็นต้องสน ใจอย่างต่อเนื่อง	ติดตามเป็น ช่วงๆ	อื่นๆ	รวม
กรุงเทพมหานคร		42 (42.0)	45 (45.0)	10 (10.0)	3 (2.0)	100 (100.0)
ต่างจังหวัด	9 (2.25)	137 (34.25)	206 (51.5)	44 (11.0)	4 (1.0)	100 (100.0)

ตารางที่ 28 แสดงความรู้สึกขณะนั่งชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม

เขตที่อยู่	ไม่ตอบ	ต้องติดตาม อย่างต่อ เนื่อง	ไม่จำเป็นต้องสน ใจอย่างต่อเนื่อง	ติดตามเป็น ช่วงๆ	ไปดูเฉพาะ	รวม
ในเมือง	2 (0.8)	91 (32.4)	128 (51.2)	24 (9.6)	5 (2.0)	250 (100.0)
นอกเมือง	7 (2.8)	88 (35.2)	123 (49.2)	30 (12.0)	2 (0.8)	250 (100.0)

ตารางที่ 29 แสดงความรู้สึกขณะนั่งชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามเพศของผู้ชม

เพศ	ไม่ตอบ	ต้องติดตาม อย่างต่อ เนื่อง	ไม่จำเป็นต้องสน ใจอย่างต่อเนื่อง	ติดตามเป็น ช่วงๆ	อื่นๆ	รวม
ชาย	5 (2.3)	97 (44.0)	91 (41.4)	25 (11.4)	2 (0.9)	220 (100.0)
หญิง	4 (1.4)	82 (37.3)	160 (72.7)	29 (13.2)	5 (2.3)	280 (100.0)

อายุ	ไม่ตอบ	ต้องติดตาม อย่างต่อเนื่อง	ไม่จำเป็นต้องสนใจ อย่างต่อเนื่อง	ติดตามเป็น ช่วงๆ	อื่นๆ	รวม
ต่ำกว่า 15 ปี	1 (4.3)	15 (65.2)	5 (21.7)	1 (4.3)	1 (4.3)	23 (100.0)
15-25 ปี	5 (2.7)	64 (34.4)	103 (55.4)	11 (5.9)	3 (1.6)	186 (100.0)
26-35 ปี		56 (34.1)	86 (46.2)	19 (10.2)	3 (1.6)	164 (100.0)
36-45 ปี		27 (14.5)	43 (23.1)	17 (9.1)		87 (100.0)
46-55 ปี	2 (5.2)	16 (42.1)	14 (36.8)	6 (15.8)		38 (100.0)
55 ปีขึ้นไป	1 (50.0)	1 (50.0)				2 (100.0)

ตารางที่ 31 แสดงความรู้สึกระยะหนึ่งชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม

ระดับการศึกษา	ไม่ตอบ	ต้องติดตาม อย่างต่อเนื่อง	ไม่จำเป็นต้องสนใจ อย่างต่อเนื่อง	ติดตามเป็น ช่วงๆ	อื่นๆ	รวม
มัธยมศึกษา	3 (6.3)	22 (46.8)	19 (40.4)	2 (4.3)	1 (2.1)	47 (100.0)
ปวช./ปวส.	1 (2.5)	9 (23.1)	24 (61.5)	4 (10.2)	1 (2.5)	39 (100.0)
ปริญญาตรี	4 (1.4)	110 (37.4)	149 (50.7)	29 (9.8)	2 (0.6)	39 (100.0)
ปริญญาโท		38 (33.3)	55 (48.2)	18 (15.8)	3 (2.6)	114 (100.0)
ไม่ได้ศึกษา	1 (16.6)		4 (66.6)	1 (16.6)		6 (100.0)

อาชีพ	ไม่ตอบ	ต้องติดตาม อย่างต่อเนื่อง	ไม่จำเป็นต้องสนใจ อย่างต่อเนื่อง	ติดตามเป็น ช่วงๆ	อื่นๆ	รวม
ค้าขาย	1 (5.0)	9 (45.0)	8 (40.0)	2 (10.0)		20 (100.0)
รับราชการ		72 (33.9)	109 (51.4)	30 (14.0)	1 (0.4)	212 (100.0)
รัฐวิสาหกิจ		7 (41.2)	8 (47.1)	2 (11.7)		17 (100.0)
อาชีพอิสระ	2 (4.7)	18 (42.8)	20 (47.6)	2 (4.7)		42 (100.0)
นักธุรกิจ	1 (5.5)	7 (38.8)	5 (27.8)	3 (16.6)	2 (11.1)	18 (100.0)
เจ้าของธุรกิจส่วนตัว		5 (33.3)	9 (60.0)	1 (6.6)		15 (100.0)
นักเรียน/นักศึกษา	5 (0.1)	61 (34.7)	92 (52.3)	14 (7.9)	4 (2.3)	176 (100.0)

ตารางที่ 33 แสดงความรู้สึกระยะนั่งชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามรายได้ของผู้ชม

รายได้	ไม่ตอบ	ต้องติดตาม อย่างต่อเนื่อง	ไม่จำเป็นต้องสนใจ อย่างต่อเนื่อง	ติดตามเป็น ช่วงๆ	อื่นๆ	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	7 (2.6)	88 (33.2)	143 (53.9)	23 (8.6)	4 (1.5)	265 (100.0)
10,001-20,000 บาท	2 (1.3)	53 (35.8)	74 (50.0)	18 (12.2)	1 (0.6)	148 (100.0)
20,001-30,000 บาท		29 (50.8)	21 (36.8)	7 (12.3)		57 (100.0)
30,001-40,000 บาท		4 (25.0)	7 (43.7)	5 (31.2)		16 (100.0)
40,001-50,000 บาท		5 (45.5)	5 (45.5)	1 (9.0)		11 (100.0)
50,001 บาทขึ้นไป			1 (33.3)		2 (66.7)	3 (100.0)

ตารางที่ 34 แสดงความรู้สึกระยะหนึ่งชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ จำแนกตามสถานภาพการสมรสของผู้ชม

สถานภาพ	ไม่ตอบ	ต้องติดตาม อย่างต่อเนื่อง	ไม่จำเป็นต้องสนใจ อย่างต่อเนื่อง	ติดตามเป็น ช่วงๆ	อื่นๆ	รวม
โสด	5 (1.3)	135 (36.3)	195 (52.4)	33 (8.8)	4 (1.1)	372 (100.0)
สมรสแล้วยังไม่มีบุตร		1 (31.4)	17 (48.6)	5 (14.3)	2 (5.7)	35 (100.0)
สมรสมีบุตร	4 (5.0)	27 (33.8)	33 (41.3)	15 (18.7)	1 (1.3)	80 (100.0)
หย่าร้างมีบุตร		4 (44.5)	4 (44.5)	1 (11.0)		9 (100.0)
หย่าร้างไม่มีบุตร		2 (50.0)	2 (50.0)			4 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม

เขตจังหวัด	ไม่ตอบ	จำได้ทั้งเรื่อง	จำได้เกือบทั้งเรื่อง	จำได้บางส่วน	จำไม่ได้เลย	รวม
กรุงเทพมหานคร		20 (20.0)	56 (56.0)	23 (23.0)	1 (1.0)	100 (100.0)
ต่างจังหวัด	13 (32.5)	90 (22.5)	176 (44.0)	118 (29.5)	3 (0.75)	400 (100.0)

ตารางที่ 36 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม

เขตที่อยู่	ไม่ตอบ	จำได้ทั้งเรื่อง	จำได้เกือบทั้งเรื่อง	จำได้บางส่วน	จำไม่ได้เลย	รวม
ในเมือง	2 (0.8)	56 (22.4)	129 (51.6)	63 (25.2)		250 (100.0)
นอกเมือง	11 (4.4)	54 (21.6)	103 (41.2)	78 (31.2)	4 (1.6)	250 (100.0)

ตารางที่ 37 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามเพศของผู้ชม

เพศ	ไม่ตอบ	จำได้ทั้งเรื่อง	จำได้เกือบทั้งเรื่อง	จำได้บางส่วน	จำไม่ได้เลย	รวม
ชาย	6 (2.7)	45 (20.5)	107 (48.6)	59 (26.8)	3 (1.3)	220 (100.0)
หญิง	7 (2.5)	65 (23.2)	125 (44.6)	82 (29.3)	1 (0.3)	280 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามอายุของผู้ชม

อายุ	ไม่ตอบ	จำได้ทั้งเรื่อง	จำได้เกือบทั้งเรื่อง	จำได้บางส่วน	จำไม่ได้เลย	รวม
ต่ำกว่า 15 ปี	1 (4.3)	2 (8.6)	9 (39.1)	11 (47.8)		23 (100.0)
15-25 ปี	8 (4.3)	36 (19.4)	100 (53.8)	42 (22.6)		186 (100.0)
26-35 ปี		47 (28.7)	68 (41.5)	48 (29.3)	1 (0.6)	164 (100.0)
36-45 ปี		16 (18.3)	40 (45.9)	31 (35.6)		87 (100.0)
46-55 ปี	3 (7.8)	8 (21.1)	15 (39.5)	9 (23.6)	3 (7.9)	38 (100.0)
55 ปีขึ้นไป	1 (50.0)	1 (50.0)				2 (100.0)

ตารางที่ 39 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม

ระดับการศึกษา	ไม่ตอบ	จำได้ทั้งเรื่อง	จำได้เกือบทั้งเรื่อง	จำได้บางส่วน	จำไม่ได้เลย	รวม
มัธยมศึกษา	4 (8.5)	3 (6.4)	18 (38.3)	22 (46.8)		47 (100.0)
ปวช./ปวส.	1 (2.5)	11 (28.2)	13 (33.3)	13 (33.3)	1 (2.6)	39 (100.0)
ปริญญาตรี	7 (2.3)	62 (21.1)	151 (51.4)	72 (24.5)	2 (0.6)	294 (100.0)
ปริญญาโท		34 (29.8)	47 (41.2)	32 (28.1)	1 (0.8)	114 (100.0)
ไม่ได้ศึกษา	1 (16.7)		3 (50.0)	2 (33.3)		6 (100.0)

ตารางที่ 40 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามอาชีพของผู้ชม

อาชีพ	ไม่ตอบ	จำได้ทั้งเรื่อง	จำได้เกือบทั้งเรื่อง	จำได้บางส่วน	จำไม่ได้เลย	รวม
ค้าขาย	2 (10.0)	7 (35.0)	5 (25.0)	5 (25.0)	1 (5.0)	20 (100.0)
รับราชการ		48 (22.6)	100 (47.2)	63 (29.7)	1 (0.4)	212 (100.0)
รัฐวิสาหกิจ		3 (17.6)	13 (76.5)	1 (5.9)		17 (100.0)
อาชีพอิสระ	2 (4.7)	12 (28.5)	14 (33.3)	13 (30.9)	1 (2.3)	42 (100.0)
นักธุรกิจ	1 (5.5)	7 (38.8)	6 (33.3)	3 (16.6)	1 (5.5)	18 (100.0)
เจ้าของธุรกิจส่วนตัว		4 (26.6)	8 (53.3)	3 (20.0)		15 (100.0)
นักเรียน/นักศึกษา	8 (4.5)	29 (16.4)	86 (48.9)	53 (30.1)		176 (100.0)

ตารางที่ 41 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามรายได้ของผู้ชม

รายได้	ไม่ตอบ	จำได้ทั้งเรื่อง	จำได้เกือบทั้งเรื่อง	จำได้บางส่วน	จำไม่ได้เลย	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	10 (3.7)	45 (16.9)	134 (50.6)	76 (28.6)		265 (100.0)
10,001-20,000 บาท	2 (1.4)	38 (25.6)	69 (46.6)	38 (25.6)	1 (0.6)	148 (100.0)
20,001-30,000 บาท		20 (35.1)	18 (31.6)	18 (31.6)	1 (1.7)	57 (100.0)
30,001-40,000 บาท	1 (6.3)	5 (31.2)	3 (18.8)	5 (31.3)	2 (12.5)	16 (100.0)
40,001-50,000 บาท			8 (72.7)	3 (27.3)		11 (100.0)
50,001 บาทขึ้นไป		2 (66.6)		1 (33.3)		3 (100.0)

ตารางที่ 42 แสดงการจดจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยที่เคยดู จำแนกตามสถานภาพสมรสของผู้ชม

สถานภาพ	ไม่ตอบ	จำได้ทั้งเรื่อง	จำได้เกือบทั้งเรื่อง	จำได้บางส่วน	จำไม่ได้เลย	รวม
โสด	8 (2.2)	79 (21.3)	180 (48.4)	104 (27.9)	1 (0.3)	372 (100.0)
สมรสแล้วยังไม่มีบุตร		12 (34.3)	16 (45.7)	7 (20.0)		35 (100.0)
สมรสมีบุตร	5 (6.3)	17 (21.3)	29 (36.2)	27 (33.8)	2 (2.5)	80 (100.0)
หย่าร้างมีบุตร		1 (11.1)	6 (66.6)	2 (22.2)		9 (100.0)
หย่าร้างไม่มีบุตร		1 (25.0)	1 (25.0)	1 (25.0)	1 (25.0)	4 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม

เขตจังหวัด	ไม่ตอบ	แย่กว่าภาพยนตร์ ไทยในอดีต	ไม่เปลี่ยนแปลง จากอดีต	พัฒนาขึ้นกว่า เดิม	รวม
กรุงเทพมหานคร		4 (4.0)	8 (8.0)	88 (88.0)	100 (100.0)
ต่างจังหวัด	13 (3.2)	18 (4.5)	56 (14.0)	313 (78.3)	400 (100.0)

ตารางที่ 44 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม

เขตที่อยู่	ไม่ตอบ	แย่กว่าภาพยนตร์ ไทยในอดีต	ไม่เปลี่ยนแปลง จากอดีต	พัฒนาขึ้นกว่า เดิม	รวม
ในเมือง	3 (1.2)	7 (2.8)	28 (11.2)	212 (84.8)	250 (100.0)
นอกเมือง	10 (4.0)	15 (6.0)	36 (14.4)	189 (75.6)	250 (100.0)

ตารางที่ 45 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามเพศของผู้ชม

เพศ	ไม่ตอบ	แย่กว่าภาพยนตร์ ไทยในอดีต	ไม่เปลี่ยนแปลง จากอดีต	พัฒนาขึ้นกว่า เดิม	รวม
ชาย	6 (2.7)	15 (6.8)	36 (16.4)	163 (74.1)	220 (100.0)
หญิง	7 (2.5)	7 (2.5)	28 (10.0)	238 (85.0)	280 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 46 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามอายุของผู้ชม

อายุ	ไม่ตอบ	แย่กว่าภาพยนตร์ ไทยในอดีต	ไม่เปลี่ยนแปลง จากอดีต	พัฒนาขึ้นกว่า เดิม	รวม
ต่ำกว่า 15 ปี	1 (4.3)			22 (95.7)	23 (100.0)
15-25 ปี	6 (3.2)	7 (3.7)	22 (11.8)	151 (81.2)	186 (100.0)
26-35 ปี	1 (0.6)	6 (3.7)	28 (17.1)	129 (78.7)	164 (100.0)
36-45 ปี	1 (1.2)	6 (6.9)	11 (12.7)	69 (79.3)	87 (100.0)
46-55 ปี	3 (7.9)	3 (7.9)	3 (7.9)	29 (76.3)	38 (100.0)
55 ปีขึ้นไป	1 (50.0)			1 (50.0)	2 (100.0)

ตารางที่ 47 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม

ระดับการศึกษา	ไม่ตอบ	แย่กว่าภาพยนตร์ ไทยในอดีต	ไม่เปลี่ยนแปลง จากอดีต	พัฒนาขึ้นกว่า เดิม	รวม
มัธยมศึกษา	4 (8.5)	1 (2.1)	6 (12.7)	36 (76.6)	47 (100.0)
ปวช./ปวส.	1 (2.5)	5 (12.8)	1 (2.6)	32 (82.1)	39 (100.0)
ปริญญาตรี	7 (2.4)	8 (2.7)	45 (15.3)	234 (79.6)	294 (100.0)
ปริญญาโท		8 (7.0)	11 (9.6)	95 (83.4)	114 (100.0)
ไม่ได้ศึกษา	1 (25.0)		1 (25.0)	4 (50.0)	6 (100.0)

ตารางที่ 48 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามอาชีพของผู้ชม

อาชีพ	ไม่ตอบ	แย่กว่าภาพยนตร์ ไทยในอดีต	ไม่เปลี่ยนแปลง จากอดีต	พัฒนาขึ้นกว่า เดิม	รวม
ค้าขาย	2 (10.0)	2 (10.0)	3 (15.0)	13 (65.0)	20 (100.0)
รับราชการ	2 (0.9)	10 (4.7)	23 (10.8)	177 (83.4)	212 (100.0)
รัฐวิสาหกิจ		1 (5.9)	4 (23.5)	12 (70.5)	17 (100.0)
อาชีพอิสระ	2 (4.7)	4 (9.5)	3 (7.1)	33 (78.5)	42 (100.0)
นักธุรกิจ	1 (5.5)	1 (5.5)	3 (16.6)	13 (72.2)	18 (100.0)
เจ้าของธุรกิจส่วนตัว			8 (53.3)	7 (46.7)	15 (100.0)
นักเรียน/นักศึกษา	6 (3.4)	4 (2.3)	20 (11.4)	146 (82.9)	176 (100.0)

ตารางที่ 49 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามรายได้ของผู้ชม

รายได้	ไม่ตอบ	แย่กว่าภาพยนตร์ ไทยในอดีต	ไม่เปลี่ยนแปลง จากอดีต	พัฒนาขึ้นกว่า เดิม	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	8 (3.0)	7 (2.6)	36 (13.6)	214 (80.1)	265 (100.0)
10,001-20,000 บาท	3 (2.1)	6 (4.1)	11 (7.4)	128 (86.5)	148 (100.0)
20,001-30,000 บาท	1 (1.8)	9 (15.8)	6 (10.6)	41 (71.9)	57 (100.0)
30,001-40,000 บาท	1 (6.5)		4 (25.0)	11 (68.7)	16 (100.0)
40,001-50,000 บาท			5 (45.4)	6 (54.6)	11 (100.0)
50,001 บาทขึ้นไป			2 (66.6)	1 (33.3)	3 (100.0)

ตารางที่ 50 แสดงการประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน จำแนกตามสถานภาพสมรสของผู้ชม

สถานภาพ	ไม่ตอบ	แย่กว่าภาพยนตร์ ไทยในอดีต	ไม่เปลี่ยนแปลง จากอดีต	พัฒนาขึ้นกว่า เดิม	รวม
โสด	7 (1.8)	12 (3.2)	47 (12.6)	306 (82.2)	372 (100.0)
สมรสแล้วยังไม่มีบุตร			13 (37.1)	22 (62.9)	35 (100.0)
สมรสมีบุตร	6 (7.5)	9 (11.2)	4 (5.0)	61 (76.3)	80 (100.0)
หย่าร้างมีบุตร		1		8	9 (100.0)
หย่าร้างไม่มีบุตร				4 (100.0)	4 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 51 แสดงพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม

เขตจังหวัด	ไม่ตอบ	ชม	ไม่แน่ใจ	ไม่ชม	รวม
กรุงเทพมหานคร		74 (74.0)	23 (23.0)	3 (3.0)	100 (100.0)
ต่างจังหวัด	15 (3.7)	240 (60.0)	128 (32.0)	17 (4.3)	400 (100.0)

ตารางที่ 52 แสดงพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม

เขตที่อยู่	ไม่ตอบ	ชม	ไม่แน่ใจ	ไม่ชม	รวม
ในเมือง	4 (1.6)	172 (68.8)	67 (26.8)	7 (2.8)	250 (100.0)
นอกเมือง	11 (4.4)	142 (56.8)	84 (33.6)	13 (5.2)	250 (100.0)

ตารางที่ 53 แสดงพฤติกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเพศของผู้ชม

เพศ	ไม่ตอบ	ชม	ไม่แน่ใจ	ไม่ชม	รวม
ชาย	8 (3.6)	128 (58.2)	75 (34.1)	9 (4.1)	220 (100.0)
หญิง	7 (2.5)	186 (66.4)	76 (27.1)	11 (3.9)	280 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 54 แสดงพฤติกรรมกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามอายุของผู้ชม

อายุ	ไม่ตอบ	ชม	ไม่แน่ใจ	ไม่ชม	รวม
ต่ำกว่า 15 ปี	2 (8.6)	14 (60.9)	7 (30.4)		23 (100.0)
15-25 ปี	5 (2.7)	120 (64.5)	53 (28.5)	8 (4.3)	186 (100.0)
26-35 ปี	1 (0.6)	104 (63.4)	50 (30.5)	9 (5.5)	164 (100.0)
36-45 ปี	3 (3.4)	50 (57.5)	33 (37.9)	1 (1.1)	87 (100.0)
46-55 ปี	3 (7.9)	25 (65.8)	8 (21.1)	2 (5.3)	38 (100.0)
55 ปีขึ้นไป	1 (50.0)	1 (50.0)			2 (100.0)

ตารางที่ 55 แสดงพฤติกรรมกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม

ระดับการศึกษา	ไม่ตอบ	ชม	ไม่แน่ใจ	ไม่ชม	รวม
มัธยมศึกษา	5 (10.6)	25 (53.2)	17 (36.2)		47 (100.0)
ปวช./ปวส.	1 (2.5)	30 (76.9)	8 (20.5)		39 (100.0)
ปริญญาตรี	6 (2.0)	190 (64.6)	83 (28.2)	15 (5.1)	294 (100.0)
ปริญญาโท	2 (1.7)	66 (57.9)	41 (35.9)	5 (4.4)	114 (100.0)
ไม่ได้ศึกษา	1 (16.7)	3 (50.0)	2 (33.3)		6 (100.0)

ตารางที่ 56 แสดงพฤติกรรมกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามอาชีพของผู้ชม

อาชีพ	ไม่ตอบ	ชม	ไม่แน่ใจ	ไม่ชม	รวม
ค้าขาย	2 (10.0)	12 (60.0)	6 (30.0)		20 (100.0)
รับราชการ	3 (1.4)	132 (62.3)	66 (31.1)	11 (5.2)	212 (100.0)
รัฐวิสาหกิจ		10 (58.8)	7 (41.2)		17 (100.0)
อาชีพอิสระ	2 (4.7)	32 (76.2)	6 (14.3)	2 (4.7)	42 (100.0)
นักธุรกิจ	1 (5.5)	7 (38.9)	8 (44.4)	2 (11.1)	18 (100.0)
เจ้าของธุรกิจส่วนตัว	1 (6.6)	7 (46.6)	7 (46.6)		15 (100.0)
นักเรียน/นักศึกษา	6 (3.4)	114 (64.7)	51 (28.9)	5 (2.8)	176 (100.0)

ตารางที่ 57 แสดงพฤติกรรมกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามรายได้ของผู้ชม

รายได้	ไม่ตอบ	ชม	ไม่แน่ใจ	ไม่ชม	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	10 (3.8)	167 (63.0)	78 (29.4)	10 (3.8)	265 (100.0)
10,001-20,000 บาท	2 (1.3)	99 (66.9)	43 (29.1)	4 (2.7)	148 (100.0)
20,001-30,000 บาท	2 (3.5)	28 (49.1)	23 (40.4)	4 (7.0)	57 (100.0)
30,001-40,000 บาท	1 (6.2)	11 (68.7)	2 (12.5)	2 (12.5)	16 (100.0)
40,001-50,000 บาท		8 (72.7)	3 (27.3)		11 (100.0)
50,001 บาทขึ้นไป		1 (33.3)	2 (66.7)		3 (100.0)

ตารางที่ 58 แสดงพฤติกรรมกรรมการชมภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามสถานภาพสมรสของผู้ชม

สถานภาพ	ไม่ตอบ	ชม	ไม่แน่ใจ	ไม่ชม	รวม
โสด	8 (2.2)	242 (65.1)	106 (28.5)	16 (4.3)	372 (100.0)
สมรสแล้วยังไม่มีบุตร		16 (45.7)	18 (51.4)	1 (2.8)	35 (100.0)
สมรสมีบุตร	7 (8.7)	44 (55.0)	26 (32.5)	3 (3.7)	80 (100.0)
หย่าร้างมีบุตร		8 (88.9)	1 (11.1)		9 (100.0)
หย่าร้างไม่มีบุตร		4 (100.0)			4 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 59 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเขตจังหวัดของผู้ชม

เขตจังหวัด	ไม่ตอบ	แย่กว่าเดิม	ไม่ต่างจาก ปัจจุบัน	ดีขึ้นกว่าเดิม	ไม่แน่ใจ/คาด เดาไม่ถูก	รวม
กรุงเทพมหานคร		3 (3.0)	9 (9.0)	71 (71.0)	17 (17.0)	100 (100.0)
ต่างจังหวัด	12 (3.0)	6 (1.5)	47 (11.7)	280 (70.0)	55 (13.8)	400 (100.0)

ตารางที่ 60 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเขตที่อยู่ของผู้ชม

เขตที่อยู่	ไม่ตอบ	แย่กว่าเดิม	ไม่ต่างจาก ปัจจุบัน	ดีขึ้นกว่าเดิม	ไม่แน่ใจ/คาด เดาไม่ถูก	รวม
ในเมือง	2 (0.8)	1 (0.4)	26 (10.4)	177 (70.8)	44 (17.6)	250 (100.0)
นอกเมือง	10 (4.0)	8 (3.2)	30 (12.0)	174 (69.6)	28 (11.2)	250 (100.0)

ตารางที่ 61 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามเพศของผู้ชม

เพศ	ไม่ตอบ	แย่กว่าเดิม	ไม่ต่างจาก ปัจจุบัน	ดีขึ้นกว่าเดิม	ไม่แน่ใจ/คาด เดาไม่ถูก	รวม
ชาย	6 (2.7)	7 (3.1)	24 (10.9)	154 (70.0)	29 (13.2)	220 (100.0)
หญิง	6 (2.1)	2 (0.7)	32 (11.4)	197 (89.5)	43 (19.5)	280 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 62 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามอายุของผู้ชม

อายุ	ไม่ตอบ	แย่กว่าเดิม	ไม่ต่างจาก ปัจจุบัน	ดีขึ้นกว่าเดิม	ไม่แน่ใจ/คาด เดาไม่ถูก	รวม
ต่ำกว่า 15 ปี	1 (4.3)		1 (4.3)	15 (65.2)	6 (26.1)	23 (100.0)
15-25 ปี	6 (3.2)	3 (1.6)	19 (10.2)	134 (72.0)	24 (12.9)	186 (100.0)
26-35 ปี	1 (0.6)	2 (1.2)	19 (11.5)	121 (73.7)	21 (12.8)	164 (100.0)
36-45 ปี		2 (2.3)	13 (14.9)	55 (63.2)	17 (19.5)	87 (100.0)
46-55 ปี	3 (15.8)	2 (5.2)	4 (10.5)	26 (68.4)	3 (7.8)	38 (100.0)
55 ปีขึ้นไป	1 (50.0)				1 (50.0)	2 (100.0)

ตารางที่ 63 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ชม

ระดับการศึกษา	ไม่ตอบ	แย่กว่าเดิม	ไม่ต่างจาก ปัจจุบัน	ดีขึ้นกว่าเดิม	ไม่แน่ใจ/คาด เดาไม่ถูก	รวม
มัธยมศึกษา	4 (8.5)		6 (12.8)	25 (53.2)	12 (25.5)	47 (100.0)
ปวช./ปวส.	1 (2.6)	2 (5.1)	6 (15.3)	23 (58.9)	7 (17.9)	39 (100.0)
ปริญญาตรี	6 (2.0)	7 (2.3)	31 (10.5)	210 (71.4)	40 (13.6)	294 (100.0)
ปริญญาโท			13 (11.4)	89 (78.1)	12 (10.5)	114 (100.0)
ไม่ได้ศึกษา	1 (33.3)			4 (66.6)	1 (33.3)	6 (100.0)

อาชีพ	ไม่ตอบ	แย่กว่าเดิม	ไม่ต่างจาก ปัจจุบัน	ดีขึ้นกว่าเดิม	ไม่แน่ใจ/คาด เดาไม่ถูก	รวม
ค้าขาย	2 (10.0)		2 (10.0)	15 (75.0)	1 (5.0)	20 (100.0)
รับราชการ	1 (0.4)	4 (1.8)	28 (13.2)	144 (67.9)	35 (16.5)	212 (100.0)
รัฐวิสาหกิจ			4 (23.5)	10 (58.8)	3 (17.6)	17 (100.0)
อาชีพอิสระ	2 (4.7)	2 (4.7)	2 (4.7)	29 (69.1)	7 (16.6)	42 (100.0)
นักธุรกิจ	1 (5.5)		3 (16.6)	12 (66.6)	2 (11.1)	18 (100.0)
เจ้าของธุรกิจส่วนตัว			2 (13.3)	13 (86.6)		15 (100.0)
นักเรียน/นักศึกษา	6 (3.4)	3 (1.7)	15 (8.5)	128 (72.7)	24 (13.6)	176 (100.0)

ตารางที่ 65 แสดงแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคต จำแนกตามรายได้ของผู้ชม

รายได้	ไม่ตอบ	แย่กว่าเดิม	ไม่ต่างจาก ปัจจุบัน	ดีขึ้นกว่าเดิม	ไม่แน่ใจ/คาด เดาไม่ถูก	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	8 (3.0)	1 (0.3)	28 (10.6)	182 (68.7)	46 (17.4)	265 (100.0)
10,001-20,000 บาท	2 (1.4)	4 (2.7)	18 (12.2)	106 (71.6)	18 (12.2)	148 (100.0)
20,001-30,000 บาท	1 (1.7)	4 (7.0)	3 (5.3)	44 (77.2)	5 (8.8)	57 (100.0)
30,001-40,000 บาท	1 (6.3)		4 (25.0)	8 (50.0)	3 (18.7)	16 (100.0)
40,001-50,000 บาท			1 (9.1)	10 (90.9)		11 (100.0)
50,001 บาทขึ้นไป			2 (66.6)	1 (33.4)		3 (100.0)

สถานภาพ	ไม่ตอบ	แย่กว่าเดิม	ไม่ต่างจาก ปัจจุบัน	ดีขึ้นกว่าเดิม	ไม่แน่ใจ/คาด เดาไม่ถูก	รวม
โสด	7 (1.8)	6 (1.6)	37 (9.9)	263 (70.7)	59 (15.8)	372 (100.0)
สมรสแล้วยังไม่มีบุตร			6 (17.1)	23 (65.7)	6 (1.6)	35 (100.0)
สมรสมีบุตร	5 (6.3)	3 (3.7)	13 (16.3)	52 (65.0)	7 (8.7)	80 (100.0)
หย่าร้างมีบุตร				9 (100.0)		9 (100.0)
หย่าร้างไม่มีบุตร				4 (100.0)		4 (100.0)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม“ภาพยนตร์ไทยในอนาคต”

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย X ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุด
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 15 ปี	☐ 15-25 ปี	☐ 26-35 ปี
☐ 36-45 ปี	☐ 46-55 ปี	☐ 56 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา

☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษา	☐ ปวช/ปวส
☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก
☐ ไม่ได้ศึกษา		
4. อาชีพ

☐ ค้าขาย	☐ รับราชการ	☐ รัฐวิสาหกิจ
☐ อาชีพอิสระ	☐ นักธุรกิจ	☐ เจ้าของธุรกิจส่วนตัว
☐ นักเรียน/นักศึกษา		
5. สายงานในอาชีพ

☐ เกี่ยวข้องกับทางการแพทย์	☐ เกี่ยวข้องกับทางกฎหมาย
☐ เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง	☐ เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน
☐ เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน	☐ เกี่ยวข้องกับการศึกษา
☐ เกี่ยวข้องกับด้านภาพยนตร์	☐ อื่นๆ (ระบุ).....
6. รายได้ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท	☐ 10,001 – 20,000 บาท
☐ 20,001 – 30,000 บาท	☐ 30,001 – 40,000 บาท
☐ 40,001 – 50,000 บาท	☐ 50,001 บาทขึ้นไป
7. สถานภาพ

☐ โสด	☐ สมรสแล้วแต่ยังไม่มีบุตร
☐ สมรสมีบุตร.....คน	☐ หย่าร้างมีบุตร ☐ หย่าร้างไม่มีบุตร
8. ท่านชมภาพยนตร์บ่อยเพียงใด

☐ วันเว้นวัน	☐ สัปดาห์ละครั้ง	☐ 2-3 สัปดาห์ครั้ง
☐ เดือนละครั้ง	☐ 2-3 เดือนครั้ง	☐ มากกว่า 3 เดือนครั้ง
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....		

9. ท่านมักไปชมภาพยนตร์ในวันใด และช่วงเวลาใด

- กลางวันของวันธรรมดา
 เย็นๆ วันธรรมดา หลังเลิกเรียนหรือหลังเลิกงาน
 วันธรรมดา รอบดึกหลัง 21.00 น. เป็นต้นไป
 วันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดราชการ ช่วง 11.00-13.00 น.
 วันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดราชการ ช่วง 13.00-18.00 น.
 วันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดราชการ ช่วง 18.00-21.00 น.
 วันเสาร์-อาทิตย์ วันหยุดราชการ ช่วงหลัง 21.00 น.
 ไม่มีช่วงเวลาแน่นอน, วางเมื่อไหร่ก็ไป

10. ท่านมักจะไปชมภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์ลักษณะใด

- โรงภาพยนตร์ขนาดใหญ่
 โรงภาพยนตร์ขนาดกลางที่มีหลายๆ โรงใกล้ๆ กัน
 โรงภาพยนตร์ในห้างสรรพสินค้า
 อื่นๆ ระบุ.....

11. ท่านมักชมภาพยนตร์ตามโรง โดยการซื้อตั๋วแบบใด

- เต็มราคา ชมเฉพาะวันที่ให้ส่วนลด
 ใช้บัตรลดราคา ใช้บัตรรอกินันทนาการ/ไม่เสียค่าชม

12. ท่านมักจะไปชมภาพยนตร์กับใคร

- เพื่อน คนเดียว คนรัก
 ไม่แน่นอน ครอบครัวและญาติ

13. ท่านเสียค่าใช้จ่ายโดยรวมในการชมภาพยนตร์แต่ละครั้งประมาณเท่าไรต่อคน

- 100 บาทหรือน้อยกว่า 201-300 บาท
 101-200 บาท มากกว่า 300 บาท

14. ท่านชมภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ ท่านมักจะทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับภาพยนตร์เรื่องนั้นจากที่ใด

- นิตยสาร ภาพยนตร์ตัวอย่าง ไม่เคยทราบข้อมูลก่อนไปดูเลย
 คำแนะนำของเพื่อนหรือบุคคลอื่น
 การโฆษณาในสื่อต่างๆ รวมทั้งใบปลิวหนัง
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

15. ส่วนใหญ่กิจกรรมใดที่ท่านมักจะทำก่อนเข้าชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์

- เดินชม/ซื้อสินค้า รับประทานอาหาร
 ไม่ทำกิจกรรมใดๆ เข้าห้องน้ำ
 เสริมสวย/ทำผม อื่นๆ โปรดระบุ.....

16. ท่านชอบชมภาพยนตร์ชาติใดมากที่สุด

- [] ภาพยนตร์ไทย [] ภาพยนตร์อเมริกาและยุโรป
[] ภาพยนตร์เอเชีย [] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

17. ท่านชอบภาพยนตร์แนวใดมากที่สุด

- [] รัก (Romantic) [] ต่อสู้ (Action)
[] สอบสวน ซับซ้อน (Suspend) [] ชีวิตเศร้า (Drama)
[] เขย่าขวัญ (thriller) [] การ์ตูน (Cartoon)
[] ตลก (Comedy) [] น่ากลัว ผี (Horror)
[] ผจญภัย (Adventure) [] วิทยาศาสตร์ (Sci/Fi)
[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

18. ท่านให้ความสำคัญกับปัจจัยต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ในการตัดสินใจเลือกชมภาพยนตร์แต่ละเรื่อง

ปัจจัยในการตัดสินใจชมภาพยนตร์แต่ละเรื่อง	น้อย	ปานกลาง	มาก
ชื่อเรื่อง			
เนื้อหาสาระ			
ดารานำแสดง			
ผู้กำกับการแสดง			
การติดอันดับภาพยนตร์ทำเงิน			
เทคนิคการถ่ายทำ			
ภาพยนตร์ตัวอย่าง			
รางวัลที่ภาพยนตร์ได้รับ			
สะดวกในการเดินทาง			
ความสะอาดของโรง			
ระบบเสียงของโรง			
ที่จอดรถสะดวก			
มีจำนวนโรงในบริเวณนั้นมาก			
ชื่อเสียงของโรง			
ดูแล้วเข้าสังคมในหมู่เพื่อนได้			
ดูเพื่อการฆ่าเวลาว่าง ไม่มีอะไรทำ			
ดูตามกระแสนิยม			
ต้องการของที่ระลึกเกี่ยวกับภาพยนตร์			

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย

1. ท่านชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์บ้างหรือไม่

[] ชม เรื่องล่าสุดคือ.....

[] ไม่ชม เพราะ.....(ข้ามไปข้อที่ 4)

2. เหตุผลที่ท่านไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์ เพราะเหตุใด

[] โฆษณาน่าสนใจ

[] ชื่อเสียงผู้กำกับ

[] อยากรู้ถึงความเปลี่ยนแปลง

[] เนื้อหาสาระ

[] ดาราน่าแสดง

[] ชื่อเรื่อง

[] รางวัลที่ได้รับ

[] บทวิจารณ์ภาพยนตร์

[] เทคนิคถ่ายทำ

[] ภาพยนตร์ตัวอย่าง

[] อื่นๆ โปรดระบุ.....

3. ท่านไปชมภาพยนตร์ไทยตามโรงภาพยนตร์บ่อยแค่ไหน

[] ทุกเรื่องที่ออกฉายตามโรงภาพยนตร์ภาพยนตร์

[] บางเรื่องที่สนใจพิเศษ [] ทุกเรื่องของผู้กำกับบางคนโดยเฉพาะ

[] อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. หากจะเปรียบเทียบภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างประเทศในด้านต่างๆ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้าง

ภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างประเทศ	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย
1. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านเนื้อหา			
2. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านเทคนิคการถ่ายทำ			
3. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านการใช้เสียงประกอบ			
4. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านดาราน่าแสดง			
5. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านความสมจริง/ฉาก			
6. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านความน่าติดตาม			
7. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านการใช้โฆษณา			
8. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านแนวคิด แก่นของเรื่อง			
9. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านวิธีการนำเสนอ/การเล่าเรื่อง			
10. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านการลงทุน/ทุนในการสร้าง			
11. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านฉาก/อุปกรณ์ประกอบฉาก			
12. ภาพยนตร์ไทยเด่นกว่าด้านเสื้อผ้า			
13. อื่นๆ (ระบุ)			

5. หากจะเปรียบเทียบภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างประเทศจะเลือกเปรียบเทียบกับประเทศใด.....
6. ในขณะที่ชมภาพยนตร์ไทย ท่านเข้าใจในเนื้อหาสาระ ที่ภาพยนตร์ต้องสื่อเพียงใด
 เข้าใจตลอดเรื่อง เข้าใจเกือบตลอดเรื่อง
 เข้าใจบางส่วน ไม่เข้าใจเลย สับสน
7. ขณะนั่งชมภาพยนตร์ไทยส่วนใหญ่ท่านรู้สึกอย่างไร
 ต้องติดตามอย่างต่อเนื่องทุกฉากจึงจะเข้าใจรู้เรื่อง
 ไม่จำเป็นต้องสนใจอย่างต่อเนื่องทุกฉากก็ดูได้รู้เรื่อง
 ติดตามเป็นช่วงๆ เฉพาะตอนต้น ตอนกลาง ท้ายเรื่องก็จะรู้เรื่องได้ทั้งหมด
 อื่นๆ (ระบุ).....
8. หลังจากชมภาพยนตร์ไทยแล้วท่านจำเนื้อหาสาระของภาพยนตร์ไทยเรื่องนั้นได้แค่ไหน
 จำได้ทั้งเรื่อง จำได้เกือบทั้งเรื่อง
 จำได้บางส่วน จำไม่ได้เลย
9. ท่านคิดว่าภาพยนตร์ไทยควรได้รับการปรับปรุงด้านใดบ้าง อย่างไร
 ด้านเนื้อหาสาระ คือ.....
 ด้านเทคนิคการถ่ายทำ คือ.....
 ด้านดารานำแสดง คือ.....
 ด้านการโฆษณา คือ.....
 อื่นๆ โปรดระบุ.....
10. ท่านจะประเมินภาพยนตร์ไทยในปัจจุบัน อย่างไร
 แย่กว่าภาพยนตร์ไทยในอดีต ไม่เปลี่ยนแปลงจากอดีต
 พัฒนาขึ้นกว่าอดีต
11. ท่านคิดว่าอะไรเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต
 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 เงินทุน การเรียนการสอนทางด้านภาพยนตร์ในประเทศ
 กำลังคน/ทีมงาน ความร่วมมือกับต่างประเทศ
 เทคนิควิธีการถ่ายทำ/เทคโนโลยี อื่นๆ โปรดระบุ.....
 การสนับสนุนของรัฐและองค์กรต่างๆ
12. ท่านคิดว่าภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะเป็นอย่างไร
 แย่กว่าเดิม ไม่ต่างจากปัจจุบัน
 ดีขึ้นกว่าเดิม ไม่แน่ใจ/คาดเดาไม่ถูก

13. ท่านคิดว่าในอนาคตจะชมภาพยนตร์ไทยหรือไม่

[] ชม เพราะ.....

[] ไม่แน่ใจ เพราะ.....

[] ไม่ชม เพราะ.....

14. ท่านเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้หรือไม่

ข้อความ	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย
1. ภาพยนตร์ไทยขาดการสนับสนุนจากหลายๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน			
2. คนไทยยอมรับในภาพยนตร์ไทยมากกว่าภาพยนตร์ต่างประเทศ			
3. ระบบการเซ็นเซอร์เป็นอุปสรรคของการพัฒนาภาพยนตร์ไทย			
4. อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยขาดผู้มีความรู้ความชำนาญทางด้านภาพยนตร์โดยเฉพาะ			
5. การโฆษณาเกินจริงทำให้ผู้ชมไม่สนใจภาพยนตร์ไทย			
6. การมอบรางวัลต่างๆ จะทำให้ภาพยนตร์ไทยพัฒนาขึ้น			
7. คอลัมน์ภาพยนตร์ในนิตยสาร/การพูดคุยเกี่ยวกับภาพยนตร์ทางวิทยุ ทีวี ช่วยพัฒนาภาพยนตร์ไทยได้ทางหนึ่ง			
8. ในอนาคตทีมงานผู้สร้างภาพยนตร์ไทยจะมีความรู้ความชำนาญขึ้น			
9. ถ้ามีการจำกัดอายุ ผู้ชมจะช่วยทำให้ภาพยนตร์ไทยพัฒนาขึ้น			
10. การจัดตั้งองค์กรอิสระที่มาจากตัวแทนประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง กับอุตสาหกรรมภาพยนตร์และภาครัฐจะช่วยให้ภาพยนตร์ไทยพัฒนาขึ้น			
11. สื่อมวลชนแขนงต่างๆ มีผลต่อพัฒนาการของภาพยนตร์ไทย			
12. บทวิจารณ์ภาพยนตร์ตามสื่อต่างๆ มีผลต่อการพัฒนาภาพยนตร์ไทยในอนาคต			
13. ภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะพัฒนาต้องมีการร่วมมือด้านต่างๆ กับต่างประเทศ เช่น ร่วมสร้าง ร่วมแสดง ร่วมกำกับ ฯลฯ			
14. ในอนาคตคนไทยจะดูภาพยนตร์ไทยเพิ่มมากขึ้น			
15. ในอนาคตภาพยนตร์ไทยจะได้รับการยอมรับจากต่างประเทศมากขึ้น			
16. ในอนาคตภาพยนตร์ไทยจะแข่งขันกับตลาดภาพยนตร์ในต่างประเทศได้มากขึ้น			

15. ท่านคาดว่าแนวโน้มของภาพยนตร์ไทยในอนาคตจะเป็นอย่างไร
